

2

4261/ח/א

19

# מדינת ישראל

## משרדי הממשלה

משרד



שם תיק: יחסי תולנד - ישראל

סוגה כח: חצ-19/2537

סוגה פריט: R00004rj

כתובת: 2-120-3-8-8

תאריך הדפסה: 23/06/2021

4261/ח/א

יחסי תולנד - ישראל

2537/19/ח

444

תיק מס.

מחלקה

4261/ח



ନିଉନି - ୨୫୫୩ '୦୩

2537 / 19/2

|  |
|--|
|  |
|  |
|  |





LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, כ"ח בכסלו, תשי"ז  
29 בנובמבר, 1956  
הל/290

אל : היועץ המשפטי  
מע"ר

מאח: ציר ישראל, האג

הנדון: הולנד כמעצמה מבינה לפי אמנת 21 נבנה 1949

מכתבם י/3001 מיום 13.11.56  
מברקם 445 מיום 28.11.56  
מברקנו 341 מיום 29.11.56

הנני למסור בקצרה את השתלשלות הדברים כאן בקשר לפנייתנו לממשלת הולנד להיות מעצמה מבינה לפי אמנת ג'נבה 1949.

הידיעה על פנייתנו להולנדים נמסרה לי ביום 3.11.56 בהודעה טלפונית ע"י מנהל מחלקת המזה"ח ואפריקה במשה"ח ההולנדי, מר נואה. הוא סיפר לי, כי בקשתנו נחקלה במברק באמצעות צירם בירושלים. הוא מניח, כי הם ייענו לה. באותו יום קבלתי את מברקם מס. 429 מיום 3.11.56. כעבור יום נמסר לי במשה"ח כאן, כי הממונה ההולנדי בקהיר, בהעדרו של השגריר, קבל הוראה לפנות לממשלה המצרית ולהודיע שממשלת הולנד נוסלת על עצמה את החפיק של מעצמה מבינה לפי האמנה הנ"ל.

ב-7.11.56 קיימתי שיחה עם מר נואה. הוא אמר לי, כי הממונה שלהם צריך היה להגיש את אגרת הפניה למצרים באותו יום. הוא מניח כי האגרת הוגשה.

ביום 9.11.56 היתה לי שיחה במשה"ח עם המנכ"ל אשוזייה. הוא מסר לי שהמצרים דחו את פניית הממונה ההולנדי לשמש כמעצמה מבינה. הוא הדגיש, כי לפי ההוראה שניתנה לממונה היה עליו להודיע לממשלה המצרית שממשלת הולנד נוסלת על עצמה את החפיק של מעצמה מבינה ולא לבקש את הסכמת הממשלה המצרית למלוי הפקיד זה. הפנייה היתה לא בלשון בקשה אלא בצורת הודעה על סוד אמנת ג'נבה. חשובת מנהל מח" מע"ר במשה"ח המצרי, אשר אליו פנה הממונה ההולנדי, היחה שלילית מיד בנימוק כי הממשלה המצרית אינה מכירה בישראל כמדינה וממילא אין להוראות של אמנת ג'נבה תוקף לגבינו. מר אשוזייה הוסיף, כי אין כידם הנוסח הברור של הפניה וגם לא דו"ח מדויק על החשובה פרט למברק הקצר של הממונה שלהם. אך תכנו ברור. המצרי אמר בשיחה זו, כי לדעתו יכול רק הצלב האדום לסגל בשבויים הישראליים, הוא הבטיח, כי יחס המצרים לשבויים יהיה, בכל אופן, הוגן.

בשיחה זו אמר לי מר אשוזייה, כי היועץ המשפטי שלהם מעיין בבקיה ובוודאי חוגש ע"י הממשלה ההולנדית סחאה למצרים. הוא חושב שבסחאה יצויין כי הממשלה המצרית אינה יכולה להתכחש להתחייבויות הנובעות מהשתייכותה לאו"ם וכו'. זה היה ב-9.11.56 בערב והודעתי לכם על השיחה הזו בו ביום במברקי מס. 353.



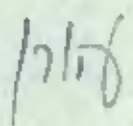
למחרת היום פניתי שוב למשה"ח ושוחחתי עם מר נואה. נימח דבריו היתה שונה מזו של אשדזייה יום לפני כן. הוא אמר לי, כי לאחר דיון הוחלט לא להגיש מתאה כי לא יהיה בה סמך ואין כל טעם ללחץ הולנדי על מצרים. מבהינה פורמלית אין גם מקום לע"פ לחגובה רשמית של הממשלה ההולנדית, כיון שניתנה רק תשובה בע"פ והובטחה תשובה רשמית. אך הוא חושש, כי התשובה הרשמית לא תהיה לבוא. מכל מקום, היא תהיה שלילית. כך נחברר למסונה שלהם ממקורות צדדיים. טענתי, כי התשובה שניתנה בע"פ והשהייה התשובה הרשמית בענין כה דחוף ובשעה כזו נוחתה יסוד מספיק כדי להגיב, בצורה הברורה ביותר. אך מחוץ הסבריו של איש שיחי ברור היה, כי אין ההולנדים מוכנים ללחץ ומבקשים להתחמק. מר נואה דיבר גם בשיחה זו על המעמד הרופף של ממשלת הולנד בקהיר בגלל היותה מוחזקת כפרו-ישראלית מובהקת וכן בשים לב לפרשת אינדונסיה וגיניאה החדשה המוטלת אותה מבהינה אסיינית. הוא הוסיף לבסוף, כי הודעה על כך נמסרה במברק מלא לצירם בירושלים.

בינתיים יצאתי להתייעצות כפרים. מסרתי את כל הפרטים לש. סמילן והוריתי לו לעמוד בקשר עם משה"ח ההולנדי ביחס לכל התפתחות נוספת. ב-13.11.56 הוא קיים שיחה עם הממונה על עניני ישראל ומדינות ערב, ד"ר ח'ראף, חוכן שיחתו נמסר במברק 337 מיום 13.11.56.

בשובי להאג קיימתי שוב שיחה במשה"ח ב-15.11 עם מר נואה. נסיתי לקבל תשובה ברורה אם באמת הוגשה אגרת הפנייה ההולנדית בכחב, מה חכמה ומהי התגובה ההולנדית על ההתחמקות המצרית להשיב תשובה רשמית. אני נאלץ לקבוע, כי ההסבר שקבלתי היה מבומבם. מר נואה, שקרא לחדרו אח ד"ר ח'ראף, הוסיף רק אי אלה פרטים על התשובה בע"פ שמסרתי להם במברקי 338, מאותו חריף. התשובה הפורמלית טרם נתקבלה. היה ברור כי ההולנדים אינם מוכנים להמשיך בלחץ כלשהו ע"מ לקבל תשובה ובודאי אין בדעתם למחות.

עם קבלת מכחבכם מ-13.11.56 הוריתי לש. סמילן שיפנה לד"ר ח'ראף ויברר מה חדש בפיו. ח'ראף הוא שטיפל בענין במישרין. חוכן שיחתיו עם האחרון נמסר בדו"ח שלו מהיום.

ברור לי, כי לא הייתי מקבל תשובה אחרת בשלב גבוה יותר.

ב ב ר כ ה,  
  
 ע. יורן





20

LEGATION D-ISRAEL

האג, י"ח בכסלו, תשי"ז  
22 בנובמבר, 1956  
הל/290

ס 21 י  
11  
1

|          |      |
|----------|------|
| 4261     | 1536 |
| מס' סדרה |      |

אל : ~~האג~~  
מר מ. ברטור, מנהל כלכלית  
העתק: המנכ"ל  
מאת: ציר ישראל, האג

הנדון: בקשתנו לדלק מהולנד - מברק מר ברטור  
מיום 20.11.56

שיחות עם שר הכלכלה מר זיילסטר  
ורוה"ט ד"ר דרייס.

היום הודעתי במברק את החשובה שקבלתי מראש הממשלה ושה"ח  
בפועל, ד"ר דרייס, כעניין הדלק.

לצערי אין בידי תשובה חיובית.

מיד לאחר קבלת המברק פניתי למניסטריון לכלכלה.  
החקשרתי עם מר אינסניגר ובקשתי בעה ובעונה אחת ראיון עם שר  
הכלכלה מר זיילסטר הידוע כידידנו ואשר עזר לנו בעבר בהודסנויות  
שונות. שוחחתי קודם לכן עם מר אינסניגר והבאתי לפניו את בקשתנו  
ונמוקיה. בקשתנו לברר את האפשרות ולעזור לנו. הוא נתן לי תשובה  
כעבור שעות מספר. היא לא היתה מעוררת. לדבריו אין לממשלה ההולנדית  
מלאי דלק משלה אלא עפ"י חוזי אספקה עם חברות הדלק השונות. קיימות  
איפוא, שתי אפשרויות: האחת - שהממשלה תפריש מחוץ האספקה המביעה  
לה את הכמויות הדרושות לנו. השניה, שאנו נתקשר עם חברה מסוימת ואם  
זו תסכים לספק לנו את הכמויות הדרושות, תעמוד שאלת מתן הרשיון ע"י  
הממשלה. אין הוא בסוח גם בכך כשים לב למצב שבו הם נהונים בעצמם.

לאחר מכן נתקבלתי לראיון ע"י שר הכלכלה. ליווה אותי  
הקונסול מר ר. גינתון. הסברתי לשר את בקשתנו. הוא גילה הבנה  
רבה, אך הוסיף מיד, כי יש לו ספק אם הממשלה ההולנדית חוכל להיענות  
לה. הוא לא הסתיר מפנינו, כי הבעיה היא בעיקרה פוליטית. ממשלת  
הולנד קשורה באספקת הדלק שלה בחברות המקבלות את הנפט ממקורות  
ערביים, בכללן "ארמקו". ישנה, כמובן, גם חברת "של". חברות אלו  
תהסנה לחת יד לאספקת דלק לישראל בימים אלה מהשש הסתבכות. הממשלה  
ההולנדית עומדת כבר מזמן ההת לחץ קשה מחמת מדיניותה הפרו-ישראלית.  
ציינתי, כי אספקת הדלק ממקורות מערביים לישראל לא הופסקה, לרבות  
האספקה מחברת "של". המחסור שנוצר הוא תוצאה מעיכוב האספקה מרוסיה  
כאמצעי לחץ עלינו. הצורך למלא את החסר הוא זמני, אך דחוף וחיוני מאוד.  
אנו מוכנים להחזיר את הכמויות שנקבל בעין. לבסוף אמר השר, כי היות  
והשיקולים עלולים להיות מדיניים, עליו לקחת דברים עם חברי הממשלה  
האחרים ובראש וראשונה עם רוה"מ המכהן כשר חוץ בפועל.



- 2 -

היום אחה"צ נתקבלתי ע"י רוה"מ ד"ר דרייס לאחר שתוכן בקשתנו הובא לידיעתו ע"י שר הכלכלה. הזרתי לפני ד"ר דרייס על גימוקינו. החשובה הייתה שלילית אגב הבעה הבנה למצבנו וצער על אי-יכלתה של ממשלת הולנד להיענות הפעם לבקשתנו. ד"ר דרייס היה גלוי לב, הוא אמר לי, כי לדעתו חייבות צרפת ובריטניה לעזור לנו. הן צריכות להיות חרות, בראש וראשונה, למצב שבו אנו נהונים. הכמיות הדרושות לנו אינן כאלו שאין שתי המעצמות הללו יכולות להעמידן לרשותנו אם רצונן בכך. ממשלת הולנד התחילה להגביל את מצרונם הדלק ולא תוכל להצדיק בשום אופן ופנים יצוא כלשהו לתו"ל בשים לב לצרכים שלה. הממשלה ההולנדית הועמדה תחת לחץ חזק מאוד של מצריים וסדירות ערב אחרות בגלל התבטותה בעמדתה האוהדת כלפי ישראל. הוא שמע דברי בקורה הריפים על הצהרותיו המוכניות ונאום האחרון בפרלמנט לכען ישראל. אין הוא מתחרט על הדברים שהשמיע מבחינה עקרונית, מוסרית. אך הוא סובך להודות, כי טנקודת ראות מדיניות הולנדית אפשר לסעון שהצהרותיו לא היו נכונות. אמנם, ממשלת הולנד הוסיף לחת לנו את תמיכתה גם בזירה הבינלאומית, בעצרת או"ם ככל שמוכל. אך אין היא יכולה להתעלם כליל מהאינטרסים המדיניים והכלכליים שלה.

היה ברור לי, כי נתקבלה החלטה שלילית לאחר שיקול דעת והתייעצות קודמת.

בהזדמנות זו ברצוני לציין, כי בימים האחרונים הרגשתי רחיצה מסוימת מתבטות נוספה של הממשלה ההולנדית בענייננו. ההולנדים נפגעו במידת מה ע"י דחייה הצעתם להשתתף בכוח או"ם. משרד החוץ וגם הר"ר פאטיין אמרו לי, כי אי-שתופם בא בעקב עמדתם האוהדת כלפי ישראל.

בשיחת זו חיווה גם ד"ר דרייס דעתו על המצב שנוצר במזה"ת. הוא יעץ לצרפת ובריטניה לנקוט את הפעולה הצבאית באזור התעלה. אך לאחר שפתחו בה הוא היה פרוצה אילו הצליחו לבצעה בשלמותה, אילו תפסו את התעלה כולה והיו מחזיקים בה עד לבוא הכוח המשטרתי של או"ם. יתכן כי, נאצר היה אז נופל. אך הם עשו חצי מלאכה והמצב גרוע לאין שעור משהיה. לפי ידיעותיו, גרועו האנגלו-צרפתים מפני האיום הסובייטי והעמדה המסוייגת של ארה"ב. עתה הוא חושש ללהץ נוסף עלינו גם מצד ארה"ב. אין הוא סאמין באיזמים הסובייטים להתערבות צבאית. אך תמיכתה המדינית של רוסיה בערבים עלולה להיות יעילה. ממשלת הולנד חתומן בהשגת הסדר בר-קיימא להבטחת קיומה של מדינת ישראל ושלומה.

הודיתי בהזדמנות זו אישית לרוה"מ על נאומו בפרלמנט ועל התמיכה שניהנה לנו ע"י הממשלה ההולנדית בהביעי את האמונה, כי היא הוסיף לעמוד לימיננו ותחרום עי"כ להצלת המזה"ת מחדירה סובייטית מסוכנת ולקיום השלום.

ב ב ר כ ה,

ע. יורן.

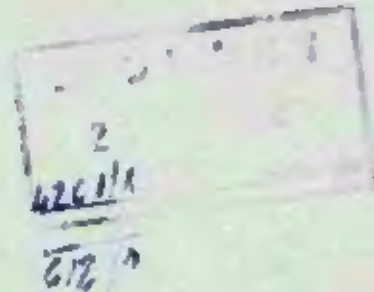




20

1556  
3063

ס ו ד י



האג, י"ח בכסלו, תשי"ז  
22 בנובמבר, 1956  
חל/290

/A

אל : מע"ר  
מר מ. ברטור, מנהל כלכלית  
העמק: המנכ"ל  
מאת: ציר ישראל, האג

הנדון: בקשתנו לדלק מהולנד - מברק מר ברטור  
מיום 20.11.56

שיחות עם שר הכלכלה מר זיילסטר  
ורוה"ט ד"ר דרייס.

היום הודעתי במברק את התשובה שקבלתי מראש הממשלה ושה"ח  
בפועל, ד"ר דרייס, כעניין הדלק.

לצערי אין בידי תשובה חיובית.

מיד לאחר קבלת המברק פניתי למניסטריזן לכלכלה.  
התקשרתי עם מר אינסטינגר ובקשתי בעת ובעונה אחת ראיזן עם שר  
הכלכלה מר זיילסטר הידוע כידידנו ואשר עזר לנו בעבר בהזדמנויות  
שונות. שותחתי קודם לכן עם מר אינסטינגר והבאתי לפניו את בקשתנו  
ונמוקיה. בקשתנו לברר את האפשרות ולעזור לנו. הוא נתן לי תשובה  
כעבור שעות מספר. היא לא הייתה מעודדת. לדבריו אין לממשלה ההולנדית  
מלאי דלק משלה אלא עפ"י חוזי אספקה עם חברות הדלק השונות. קיימות  
איטוא, שתי אפשרויות: האחת - שהממשלה תפריש מתוך האספקה המגיעה  
לה את הכמויות הדרושות לנו. השנייה, שאנו נתקשר עם חברה מסוימת ואם  
זו תסכים לספק לנו את הכמויות הדרושות, תעמוד שאלת מתן הרשיון ע"י  
הממשלה. אין הוא בטוח גם בכך בשים לב למצב שבו הם נתונים בעצמם.

לאחר מכן נתקבלתי לראיזן ע"י שר הכלכלה. ליווה אותי  
הקונסול מר ר. גינהוזן. הסברתי לשר את בקשתנו. הוא גילה הכנה  
רבה, אך הוסיף מיד, כי יש לו ספק אם הממשלה ההולנדית תוכל להיענות  
לה. הוא לא הסתיר מפנינו, כי הבעיה היא בעיקרה מדינית. ממשלת  
הולנד קשורה באספקת הדלק שלה בחברות המקבלות את הנפט ממקורות  
ערביים, בכללן "ארמקו". ישנה, כמובן, גם חברת "של". חברות אלו  
החסינה לתת יד לאספקת דלק לישראל בימים אלה מהשט הסתככות. הממשלה  
ההולנדית עומדת כבר מזמן תחת לחץ קשה מהמט מדיניותה הפרו-ישראלית.  
ציינתי, כי אספקת הדלק ממקורות מערביים לישראל לא הומסקה, לרבות  
האספקה מחברת "של". המחסור שנוצר הוא תוצאה מעיכוב האספקה מרוסיה  
כאמצעי לחץ עלינו. הצורך למלא את החסר הוא זמני, אך דחוף וחיוני מאוד.  
אנו מוכנים להתזיר את הכמויות שנקבל בעין. לבטוף אמר השד, כי היום  
והשיקולים עלולים להיות מדיניים, עליו לקחת דברים עם חברי הממשלה  
האחרים ובראש וראשונה עם רוה"מ המכהן כשר חוץ בפועל.



היום אחה"צ נתקבלה ע"י רנה"מ ד"ר דרייס לאחר שהוכן בקשתנו הובא לידיעתו ע"י שר הכלכלה. חזרתי לפני ד"ר דרייס על נימוקיני. התשובה הייתה שלילית אגב הבעת הבנה למצבנו וזער על אי-יכלתה של ממשלת הולנד להיענות הפעם לבקשתנו. ד"ר דרייס היה גלוי לב, הוא אמר לי, כי לדעתו חייבות צרפת ובריטניה לעזור לנו. הן צריכות להיות חרדות, בראש וראשונה, למצב שבו אנו נחונים. הכמויות הדרושות לנו אינן כאלו שאין שתי המעצמות הללו יכולות להעמידן לרשותנו אם רצונן בכך. ממשלת הולנד התחילה להביל את תצרוכת הדלק ולא חוכל להצדיק בשום אופן ופנים יצא כלשהו לחו"ל בשים לב לצרכים שלה. הממשלה ההולנדית הועמדה לאחרונה התח לחץ חזק מאוד של מצריים ומדינות ערב אחרות בגלל התבלטותה בעמדתה האוהדת כלפי ישראל. הוא שמע דברי בקורת חריפים על הצהרותיו הפומביות ונאמו האחרון בפרלמנט למען ישראל. אין הוא מתרש על הדברים שהשמיע מבחינה עקרונית, מוסרית. אך הוא מוכן להודות, כי מנקודת ראות מדינית הולנדית אפשר לטעון שהצהרותיו לא היו נבונות. אמנם, ממשלת הולנד חוסיף לתח לנו את תמיכתה גם בזירה הבינלאומית, בעצרת או"ם ככל שתוכל. אך אין היא יכולה להתעלם כליל מהאינטרסים המדיניים והכלכליים שלה.

היה ברור לי, כי נתקבלה החלטה שלילית לאחר שיקול דעת והתייעצות קודמת.

בהזדמנות זו ברצוני לציין, כי בימים האחרונים הרגשתי רתיעה מסוימת מהתבלטות נוספת של הממשלה ההולנדית בעניינינו. ההולנדים נפגעו במידת מה ע"י דחיית הצעתם להשתתף בכוח או"ם. משרד החוץ וגם הד"ר פאסיין אמרו לי, כי אי-שתופם בא בעקב עמדתם האוהדת כלפי ישראל.

אף בשיתוף זה חיווה גם ד"ר דרייס דעתו על המצב שנוצר במזה"ת. הוא יעץ לצרפת ובריטניה לנקוט את הפעולה הצבאית באזור החעלה. אך לאחר שפתחו בה הוא היה מרוצה אילו הצליחו לבצעה בשלמותה, אילו הפטו את התעלה כולה והיו מחזיקים בה עד לבוא הכוח המשטרתי של או"ם. יתכן כי, נאצר היה אז נופל. אך הם עשו חצי מלאכתו והמצב גרוע לאין שעור משהיה. לפי ידיעותיו, נרתעו האנגלו-צרפתים מפני האיום הסובייטי והעמדה המסוייגת של ארה"ב. עתה הוא חושש ללחץ נוסף עלינו גם מצד ארה"ב. אין הוא מאמין באינטרסים הסובייטיים להתערבות צבאית. אך תמיכתה המדינית של רוסיה בערבים עלולה להיות יעילה. ממשלת הולנד תחמוך בהשגת הסדר בר-קיימא להבטחת קיומה של מדינת ישראל ושלומה.

הודיתי בהזדמנות זו אישית לרנה"מ על נאמו בפרלמנט ועל התמיכה שניתנה לנו ע"י הממשלה ההולנדית בהביעו את האמונה, כי היא חוסיף לעמוד לימיננו ותתרום ע"כ להצלחת המזה"ת מחדירה טובייתית מסוכנת ולקיום השלום.

ב ב ר כ ה,  
ע. יורן.

426/1

440/30

\*\*\*\*\*

אל : מְכִיטְרָאֵל חָאב

מאת: המשרד ירושלים

18.11.56 נשלח

מאבן ב-16

משיחת שרת החוץ עם לונס: לונס הזדהה אתנו בכל וחבטיה  
עזרה הן באו"ם הן בוויטינגטון. אמר שמוכסתת לנו תמיכה  
לא מבוטלת לגבי חנאינו להחזרה הכוחות. עד כאן.

מ ע ר

חמ' : מנכל, מער, מבר, מאהב

קס/מב(14)



בשלה : 18.11.56

נתקבל : 14.11.56

מל : משרד ירושלים

מאת : משרד אל האג

4261/א

לטלכא 436.

בהעדר הציר קיימתי שיחה במסגרת האולנוי ב-18 דגא ומתברר :  
 עד 12 דגא לא קיבלה סמחולנו כל תשובה רשמית מאצ הסצריס.  
 התנוכה הסצריס התבטאה עד כה בדחיה בלתי חוזר בלתי רשמית בלבד.  
 לסיכך ערשין אין סמחולנו יכולה להציב רשמית על הדחיה או לנקוט  
 פעדים כלשהם.

בב פענתי לסי שלכא 431. מא מדברי איש שיחי הרמף הסתבר שהם  
 בסוחים בתשובה רשמית שלילית. דעתו המיטית שגם לאחר קבלת לא צ  
 ישלחו כל מאר לסצריס, הואיל ואין כל סיכוי לתוצאות חיכויות פלחן  
 אולנוי על סצריס. ככלל מהדעת אבדולא לישראל אין מעטות חזק בסצריס.  
 עתה שנקבל טהרון וצלב האדום.

גג סכל מקוט תגובהם הרשמית תיסקע רק לאחר קבלת תשובה רשמית בסצריס  
 ולכשתיסקע יודיענו.

הרשמתי שאין ברעת מסר"ח להספק בלחץ כלשהו.

ס מ י ל ן

מס' : סח"א סכ"ל (4) סידור רוזן הסברה סח"ר.

קט/נב(13)

1  
61/1

358 / 30

\*\*\*\*\*

11.11.56 נשלח

אל : המשרד, ירושלים

12.11.56 נתקבל

מאת : מטישראל המב

לא

לשלכם 64. החשוב : לילית. הביטורים שמדולנד מוחזקת  
במרו ישראלית יורר פדי בגלל התבלטותה במהרה לנו זמן  
בגלל היותה פמולה מכחינה מפיינית בעקב שינדונסיה.

י ו ר

המ"נ שח, מנכ"ל (4) הרצוב, שניארטון, מקר

358/30



XXXXXXXXXXXX

נשלח: 4.11.56

דחוף

אל : ממישראל, ברן.

מאח: מע"ר, המשרד, ירושלים.

א - 783

לציר, הולנד נענתה לבקשתנו לשמש מעצמה מגינה לשכויינו

המעטים הנמצאים בידי המצרים.

מע"ר

סמ: מנכל, סער, טשפט.

קט/ית (1)

4261/א

\*\*\*\*\*

בשלה : 2.11.56

ל

אל : משרד ראש הממשלה

מאת : המשרד לביטחון

ציר מילוד בא אל לקבל פרטים על המצב. לכל השיב, בשלה בשלה".  
ממסין כי ממשרד להמדייר עניני מז"מ על בסיס חדש ומציאותי יותר.  
מב המליטטים כעת מדינ אוהו. הרבעתיו.

איתן

תפ" : שה"ח, מנכ"ל, מע"ר, הסברה

קט/שע (2)



הודעה על פירוק

נולד : 2.11.56

נחשב : 3.11.56

שם : א.ר.ר. ירושלים

מס' : מס' 427

427/א

א.ר.

לילכת 427 .

ענייני כל המסמכים שיש בספרייה אינם ידועים להנהלת העניין  
ק.ל.מ. כי מניין ענייני ק.ל.מ. שונים שנקלים מידע עד יום ראשון.  
שם לעת עתה בהודעה להפסיק פירוק וקיימת.

. יורן .

קמ/פרש(8)

\*\*\*\*\*

347/83

תע"א : 2.11.56

בתקבל: 2.11.56

אל : משרד המסחר והתעשייה

טעם : מסיקור מלחמה

4261/א

משרד.

הנני מבקש בלתי ספק עם פת"ח כאן. לזכר נסע לרשות מייצג כשרים  
לפני העברת. בהעדרו העברה היא מסכנת יחידה יומר אך החורחה לפעולה  
כמו"ס איתם לפנוע דיון בעצרת שלם כאן לידי ביטוי בגלל ההסתהות המהירה.  
ע לכסוף נטענו בחולנדים בהצבעה. העתירות ברובה היא בקרמית לנבי המעולה  
המנצח צרפתית אך מזהה כלפינו מור המתייביות מוצות. בטעמ"ח נאמר  
לי שחולני מסנע מלחמתי לנינוי ישראל צרפת בצבא ובריטניה. צרפתית  
הודעות טובות עוד שלוש ברוב שלכם 27. מועד לפי שלכם 22.

י ד ר |.

הס': טמ"ח מנכ"ל (2) משרד המסחר והתעשייה שניאורסון יובל.

קט/ל(4)

~~החלטות ועדת המבחן~~

אל : מסישראל ווסינגטון (6)  
 לוגדון פאריס רוכא (8) חזום 257

טאח : טאה כ' המשרד ירושלים

מחן

מחן

יורן מוסר כ-31.

סה"ח לונס הביע הערצתו לנו שלא יכולנו לבחור נסיבות מדיניות  
 וצבאיות טמאיים יותר. מסהולנו לא השתמש בכסוי תוקסנות. בתודעת  
 מסהולנו הודבשה הערובוקציה בנרנו וטענתנו לזכות הבנה עצמית חור  
 הסתייגות קלה לנכס פעולה צבאית נרחבת. לונס יוצא סחר לאנ"ס.  
 העהונות בכללה חיוכית, עם הסתייגויות קלות.

ה כ שרד

חא' : מנכ"ל טאה"ב סכ"ר מע"ר.

קמ/נכ



3



117

LEGATION D'ISRAEL

י ד י

צירות ישראל

האג, ז' בחשוון, תשי"ז  
12 באוקטובר, 1956  
הל/344

420/1

אל: ~~משרד החוץ~~  
העתק: המנכ"ל  
מאת: ציר ישראל, האג

הנדון: שיחת פרידה עם שר החוץ לונס

ביום 10.10.56 בקרתי אצל שר-החוץ לונס. באותו יום נתפרסמה ההודעה על כינון הממשלה החדשה. ברכתו את השר על מינויו מחדש כשר-חוץ מלא והודיתי לו בהזדמנות זו על כל אשר עשה למעננו בהביעי את התקוה, כי ימשיך לעמוד לימיננו. אנו מעריכים מאוד את הידידות שראו רוחש לנו ומחזיקים לו טובה על כל פעולותיו לטובתנו בהולנד גופא - בתוך כתיב משרד-החוץ, בפרלמנט וכזירה הבינלאומית ובמערכות אונ"ם. לבנו סמך ובטוח, כי הוא ינסוף להיות ידיד לנו בזמנים הקשים שלפנינו.

שר החוץ הודה לי על דברי ואמר, כי עשה כמידת יכולתו על-מנת לעזור לנו בשנים לב לאפשרויותיה המוגבלות של הולנד. הוא מזכיר להתוודות לפני, כי לעתים היה אף נאלץ לשעון ל בני ועדות-החוץ רפרלמנטריות, כי אין הולנד יכולה לנרל "מדיניות גדולה" בענין ישראל. אך דעת הקהל בארץ זו רוחשת אהדה לישראל.

הודעתי אורי בן לשר על סיום תפקידי בסוף יהודש הבא. לונס שמע את דברי בתמיהה רבה. אמרתי לו, כי אחרי למעלה מחמש שנות שרות בחו"ל אנו שמחים לחזור הבימה. עם זאת צר לנו לעזוב ארץ זו שבה מצאנו כל כך הרבה ידידות, ובה נעזר. יודיתי במיוחד לשר-החוץ על השומת-הלב הרבה שהוא הקדיש לי תמיד על אף סדרותיו הרבות ולמשרד רחוק ההולנדי על כל העזרה הנדיבה שהוא הושיט לי.

שר החוץ השמיע כמה דברי שבת והודיה והביע צער רב על עזיבתי.

עוד החלפנו דברים על המצב בגבולותינו, על ענין סואץ שלגביו גילה פסימיות רבה ועל הקבינט החדש. בהזדמנות קודמת הוא סיפר לי, כי חת-שר עומד להתמנות למשרד-החוץ אחרי פרישתו של השר ביין.

עריין לא הוברר מה יעשה ביין. נאמר לי, כי הוא מועמד להיות נציג בנאשו או שגריר בפרים או בריסל. הוא שוהה עתה בבריטל לרגל כינוס איחוד מערב-אירופה. לאחר שובו אערך לו ביקור פרידה.

אחמול קבלנו הזמנה לסעודה פרידה בבית השר לונס.

ב ב ר כ ה,  
ע. יורן

1710

344/לה

אל : מע"ן

מאת: צירות ישראל, האב

הנדון: שיחה עם ד"ר ח'ראף (GRAP)  
במסגרת ההולנדי.

ב-12 בספטמבר נועדתי לשיחה עם ד"ר ה'ראף, מן המחלקה לאפריקה ולמז"ת במטה"ח ההולנדי. הדוברים בעיקרם נסעו על ההתנתחות האחרונות בפרשה יסואז. להלן המצית דבריו.

- (1) אותם : ימים ה"י. שנים מר נואה בימי הונוידר בונדון דחו כלאו-יד כל אפשרות של הפניית ענין הסואן לאו"ם, בטענה כי גוף סמורבל זר לא יצלה לסיפול יעיל בבעיית חמורה. (הסכים כי עצה בריטית זו אינה מתייבת כלל עם הטפת הבריטים והאמריקנים לנו לשים כל סיבטחנו במוסדון או"ם או בהצורה המשולשת). עתה, מסתבר, חלה חמורה ניכרת בנדון זה בבריטניה, שרבים בה הדורשים פנייה לאו"ם.
- (2) ברולנד מתייחסים בבקורת רבה להתנהגות הצרפתים, המרבים להיריז בחוקפנות מילולית - בלא כל יחס ליכולתם הממשית להוציא דבריהם מן הכוח אל הפועל. הזכיר בהקשר זה את נאומיהם של מולה ופינו. יותר משהם דואגים לגורל התעלה שואמים הצרפתים לחיסול נאצר - בגלל צפון-אפריקה.
- (3) הסכים כי בעתונות ההולנדית משחקת הסחיינות ברורה משימוש בכוח כלפי המצרים. על אף תקיפותן של ממשלות צרפת ובריטניה, תלויים הסיכויים להפעלת כוח צבאי נגד נאצר בעזרת ממשלת אה"כ, ואילו נסיחה של זו לפשרה ברורה עתה לחלוטין. הביא ראיה מהבטחתו של אייזנהאור, כי לא תהייה מלחמה כל עוד הוא משמש בשלטון.
- (4) הטיל ספק בכושרו של "אדם כאייזנהאור" לפסל בבעיות עולמיות חמורות וגורליות כסואן, דיבר בגנותו של דאלס וייתל להצלחת מסיבנסון בבחירות. אך הסכים כי סיכוייו של אייזנהאור לנחול נצחון שנית אינם מבוטלים כל עיקר.
- (5) סבור כי הרוסים ידעו מראש על מעשה ההלאמה. המעים כי זוהי התרשמותו האישית (לשאלתי, השיב כי לא גילה שום דבר מיוחד בדוחו"ת שגרירותם בקהיר). נאצר מחשב את צעדיו ומחכנן יפה את פעולותיו: לא יתכן כי לא הבטיח מראש את המיכת הסובייטים. לעומת זאת אינו מבזר כי גילה אזנס של מיסו ונהרו: מפגישתו עםם בריוני לא שבע נאצר נחת כלל וכלל.

N 5331.

1  
5077  
4261/1

./.

The Netherlands Legation presents its compliments to the Ministry for Foreign Affairs and has the honour to enclose the original and some copies of an interesting press article on the new Netherlands scheme of sea defence, the Delta plan.

The Netherlands Legation avails itself of this opportunity to renew to the Ministry for Foreign Affairs the assurances of its high consideration.

Jerusalem, August 30th, 1956.



Ministry for Foreign Affairs,  
Press Division,  
H a k i r y a -Jerusalem.



# Holland Fights the Sea

THE ECONOMIST 1/8

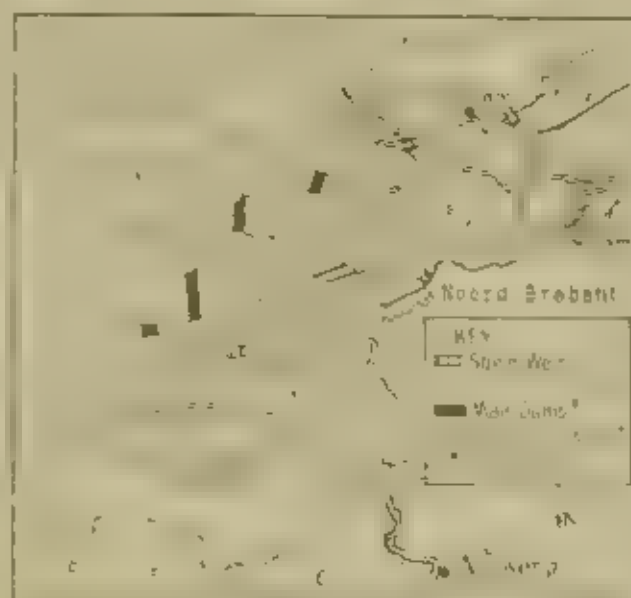
THE ambitious new Dutch scheme of sea defences, the Zeeland "Delta plan," has just been started with the sinking of the first mattress in the Haringvliet, one of the three big inlets which is to be cut off from the sea. The scheme will take about 25 years to complete and will cost around 2,000 million guilders. It will not lead to the reclamation of much new land—about 25,000 to 30,000 acres at the most—but it will give Holland much stronger defences against the sea than it has yet enjoyed and it will also provide much better facilities for preventing fertile fresh-water fields from becoming poisoned with salt water.

The Delta plan is a result of the hard lesson learned by the Dutch in a single night in February, 1953, when it became painfully clear that the safety of one-half of the country and the lives and livelihood of 60 per cent of the population rested on sea defences which were quite inadequate. On that night exceptional conditions of wind and tide caused the sea to break through the coastal defences and take a heavy toll of lives and property. An area of 375,000 acres, with a population of 600,000, was inundated. About 1,800 people lost their lives and at least 72,000 had to be evacuated. And yet the calamity might easily have been much more serious. A breach which was starting to appear in the dykes along the "Hollandse IJssel" was only stemmed at the very last moment and with the utmost difficulty. If it had not been held, the centre of Holland, with a population of more than four million, would have been inundated.

The commission appointed to draft a plan for more adequate sea-defences decided against a scheme for strengthening and raising the level of the existing dykes as being both costly and unsatisfactory. It agreed that a better plan would be to build 20-30 kilometres of new dykes, leaving the old dykes to form a second line of defence. The three new main dykes will be built in Veeregat and Oosterschelde, Brouwerhaven-Gat and in Haringvliet. It will also be necessary to raise the dykes along the Westerschelde and the Rotterdamse Waterweg, and to dam the Hollandse IJssel. Secondary dykes will have to be built at Sandkreek and Greveungen to facilitate the construction of the main dykes, as well as at Volkerak and Oude Maas to control the water levels. Minor undertakings will be necessary to assist drainage, navigation and fish-culture. Ultimately, Holland's complete security against the sea will rest upon an unbroken coastline, the islands in the north being connected by dykes of some kind, but this scheme is still in the earliest stage of planning.

The Delta plan does not provide dykes along the Westerschelde and the Rotterdamse Waterweg, because the heavy sea-traffic of the ports of Antwerp and Rotterdam would find it too inconvenient to have to negotiate a system of locks through the dykes and the experts decided that there would not be strong enough advantages to justify the erection of these obstacles to easy navigation. Elsewhere, however, the plans will provide adequate protection against storm floods even though the water level rises far higher than it did in 1953, when it reached the highest recorded level. The large low-lying basin behind the main dykes will act as a safety valve when the water level of the Waterweg rises. The weir in the Oude Maas will be opened and the water level in the Waterweg thereby reduced. The Hollandse IJssel dam will protect the area with the weakest defences and the lowest land in Central Holland. The sluices and lift-locks are already under construction, and by the winter of 1957-58 they will be in operation.

The plan also provides a way of dealing with the spare of water which in wet weather surges down the rivers Lek, Waal and Maas, and at the maximum rate of flow becomes



much greater than the Rotterdamse Waterweg can carry away. When the currents in the river Noord and the Waterweg become dangerously swift, the pressure will be relieved by opening the sluice gate at Haringvliet. But when the discharge from the rivers is at its lowest the water will have to be carefully husbanded, for it is greatly needed, not only for irrigation but also to wash out salt water that finds its way into the polders, where it poisons the crops and affects the livestock. At the moment half the water flows to the sea by way of the Haringvliet and is lost. When a separate project to canalize the Rhine and the Lek is completed, the consequent reduction in the discharge from the Lek might well cause the sea to penetrate deeper inland. But under the Delta plan all the sluice gates in the main dams, including the one in the Oude Maas, will be shut when the river levels are low, so that the flow will be directed entirely to the Waterweg. The swifter current will push the salt water further seawards, and Rotterdam and the horticultural area of the Westland district will thus get a better supply of fresh water.

Paradoxically Holland, which always seems to have a water surplus, has also a problem of fresh water shortage



## The Economist 1/8

from becoming poisoned with salt water.

have been inundated.



ation.

will thus get a better supply of fresh water.

increased by up to thirty per cent.

In order to convert the Zeeuwse Meer into a fresh water lake when the fair dykes have been completed, drainage installations will have to be built in each of the arms, and also probably in the eastern part of the Oosterschelde, so that the salt water can be drained away gradually while fresh water is introduced through the Volkerak. Whenever there is severe frost the sluice gates in the Haringvliet will be opened so that the tidal movement and comparative warmth of the sea will break up the ice of the inland lake.

The dam in the Eendreek and the one in the Veeregraaf form part of what is called the "three islands plan" which will link up Walcheren, Noord-Beveland and Zuid-Beveland. Bringing the islands into closer touch with the mainland will be an important result of the Delta Scheme. In many ways they will be able to settle in areas which have hitherto been unsuitable because of their inaccessibility. The labor force from these areas will also be able to reach the surrounding industrial districts more easily, through the construction of high roads to Rotterdam over the new dams.

#### Strong tidal flow.

Although the full planning for the Haringvliet dam has not yet passed the Dutch parliament, the first big project, the dam of the Haringvliet, has been begun. The building of dams in the Haringvliet will present the engineers with difficult problems. To locate at the bottom of these tidal inlets there is nothing but fine sand and because the ebb and flow of the tide is very strong, and as work on the dam progresses, the tidal current flows through the narrowing gap with increasing force. Yet, if too great a margin of safety is allowed for, the construction will be too expensive.

Under the Delta plan the area of tidal water to be cut off is considerable. The tide range is about twelve feet and in the Oosterschelde alone 240,000 million gallons of water now move in and out at every tide. It is planned to build the dams in three main stages. First, a wide belt of mattresses made of willow branches or similar material, and weighted down with heavy stone ballast, will be placed on the sea bed to prevent the sand being scoured out by the tidal currents. These mattresses will have to be laid at slack water at depths of up to 15 feet. Secondly, a wide "threshold" or underwater dyke, flat-topped and made of mattresses, stone and basalt will be built on the protected base up to the maximum height at which it can still safely withstand the tidal forces; in general its height will be 30 to 40 feet below sea level. Finally a long mole of concrete caissons will be placed upon the threshold. The caissons which will be floated to the site and lowered on to the threshold at slack water are in effect enormous sluices which, as long as their gates are open, only slightly restrict the flow of water. Once the line of huge open caissons is complete, all its gates can be closed simultaneously. The line can then be completed and strengthened in still water.

## Holland fights the Sea.

The Economist 1/8

The ambitious new Dutch scheme of sea defences, the Zeeland "Delta plan" has just been started with the sinking of the first mattress in the Haringvliet, one of the three big inlets which is to be cut off from the sea. The scheme will take about 25 years to complete and will cost around 2,000 million guilders. It will not lead to the reclamation of much new land - about 25,000 to 37,000 acres at the most - but it will give Holland much stronger defence against the sea than it has yet enjoyed and it will also provide much better facilities for preventing fertile fresh-water fields from becoming poisoned with salt water.

The Delta plan is a result of the hard lesson learned by Dutch in a single night in February 1953, when it became painfully clear that the safety of one-half of the country and the lives and livelihood of 60 per cent of the population rested on sea defences which were quite inadequate. On that night exceptional conditions of wind and tide caused the sea to break through the coastal defences and take a heavy toll of lives and property. An area of 375,000 acres, with a population of 600,000 was inundated. About 1,800 people lost their lives and at least 72,000 had to be evacuated. And yet the calamity might easily have been much more serious. A breach which was starting to appear in the dykes along the "Hollandse IJssel" was only stemmed at the very last moment and with the utmost difficulty. If it had not been held, the centre of Holland, with a population of more than four million, would have been inundated.

The commission appointed to draft a plan for more adequate sea-defences decided against a scheme for strengthening and raising the level of the existing dykes as being both costly and unsatisfactory. It agreed that a better plan would be to build 20-30 kilometers of new dykes, leaving the old dykes to form a second line of defence. The three new main dykes will be built in Veeregat and Oosterschelde, Brouwershavensche Gat and in Haringvliet. It will also be necessary to raise the dykes along the Westerschelde and the Rotterdamse Waterweg en to dam the Hollandse IJssel. Secondary dykes will have to be built at Zandkreek and Grevelingen to facilitate the construction of the main dykes, as well as at Volkerak and Oude Maas to control the water levels. Minor undertakings will be necessary to assist drainage, navigation and fish-culture. Ultimately, Holland's complete security against the sea will rest upon an unbroken coastline, the islands in the north being connected by dykes of some kind, but this scheme is still in the earliest stage of planning.



The Delta plan does not provide dykes along the Westerschelde and the Rotterdamse Waterweg, because the heavy sea-traffic of the ports of Antwerp and Rotterdam would find it too inconvenient to have to negotiate a system of locks through the dykes and the experts decided that there would not be strong enough advantages to justify the erection of these obstacles to easy navigation. Elsewhere, however, the plans will provide adequate protection against storm floods even though the water level rises far higher than it did in 1953, when it reached the highest recorded level. The large low-lying basin behind the main dykes acts as a safety valve when the water level of the Waterweg rises. The weir in the Oude Maas will be opened and the water level in the Waterweg thereby reduced. The Hollandse IJssel dam will protect the area with the weakest defences and the lowest land in Central Holland. The sluices and lift-locks are already under construction and by the winter of 1957-58 they will be in operation.

The plan also provides a way of dealing with the spate of water which in wet weather surges down the rivers Lek, Waal and Maas and at the maximum rate of flow becomes much greater than the Rotterdamse Waterweg can carry away. When the currents in the river Noord and the Waterweg become dangerously swift, the pressure will be relieved by opening the sluice gate at Haringvliet. But when the discharge from the rivers is at its lowest the water will be to have carefully husbanded, for it is greatly needed, not only for irrigation but also to wash out salt water that finds its way into the polders, where it poisons the crops and affects the livestock. At the moment half the water flows to the sea by way of the Haringvliet and is lost. When a separate project to canalize the Rhine and the Lek is completed the consequent reduction in the discharge from the Lek might well cause the sea to penetrate deeper inland. But under the Delta plan all the sluice gates in the main dams, including the one in the Oude Maas, will be shut when the river levels are low so that the flow will be directed entirely to the Waterweg. The swifter current will push the salt water further seawards and Rotterdam and the horticultural area of the Westland district will thus get a better supply of fresh water.

Paradoxically, Holland, which always seems to have a water surplus, has also a problem of fresh water shortage. Under the Delta scheme it will be possible to open the sluice in the projected dam in the Volkerak whenever there is a surplus of water and then close it as soon as the water level in the north drops below that in the south and in this way to store water in the Zeeuwse Meer, as the estuaries of Zeeland are called. The water can then be distributed at will among the farming district in Zeeland and Noord Brabant. If fresh water could be introduced into the sandy and impoverished soil of some parts of this area in the summer months, the productivity of the land would be increased by up to thirty per cent.

In order to convert the Zeeuwsche Meer into a fresh water lake when the main dykes have been completed, drainage installations will have to be built in each of the dams, and also probably in the eastern part of the Oosterschelde, so that the salt water can be drained away gradually while fresh water is introduced through the Volkerak. Whenever there is severe frost the sluice gates in the Haringvliet will be opened so that the tidal movement and comparative warmth of the sea will break up the ice of the inland lake.

The dam in the Zandbreek and the one in the Veeregat form part of what is called the "three islands plan" which will link up Schouwen, Hoord Beveland and Zuid Beveland. Tripping the islands closer together to the mainland will be an important result of the Delta Scheme. Industry will then be able to develop in areas which have hitherto been unattractive because of their inaccessibility. No longer will these areas will also be able to reach the surrounding industrial districts more easily, thanks to the construction of high roads to Rotterdam over the new dams.

#### Strong tidal flow.

Although the bill providing for the financing of the plan has not yet passed the Dutch parliament, the first big project, the dam of the Haringvliet, has been begun. The building of dams in Dutch tidal waters presents the engineer with difficult problems both because at the bottom of most tidal inlets there is nothing but fine sand and because the ebb and flow of the tide is very strong, and as work on the dam progresses, the tidal current flows through the narrowing gap with increasing force. Yet, if too great a margin of safety is allowed for, the construction will be too expensive.

Under the Delta plan the area of tidal water to be cut off is considerable. The tide range is about twelve feet and in the Oosterschelde alone 240,000 million gallons of water now move in and out at every tide. It is planned to build the dams in three main phases. First, a wide belt of mattresses made of willow branches or similar material, and weighed down with heavy stone ballast, will be placed on the sea bed to prevent the sand being scoured out by the tidal currents. These mattresses will have to be laid at slack water at depths of up to 85 feet. Secondly, a wide "threshold" or underwater dyke, flat-topped and made of mattresses, shale and basalt will be built on this protected base up to the maximum height at which it can still safely withstand the tidal forces; in general its height will be 30 to 40 feet below sea level. Finally a long mole of concrete caissons will be placed upon the threshold. The caissons which will be floated to the site and lowered on to the threshold at slack water are in effect enormous sluices which, as long as their gates are open, only slightly restrict the flow of water. Once the line of huge open caissons is complete, all its gates can be closed simultaneously. The dyke can then be completed and strengthened in still water.



## Holland fights the Sea.

The Economist 1/8

The ambitious new Dutch scheme of sea defences, the Zealand "Delta plan" has just been started with the sinking of the first mattress in the Haringvliet, one of the three big inlets which is to be cut off from the sea. The scheme will take about 25 years to complete and will cost around 2,000 million guilders. It will not lead to the reclamation of much new land - about 25,000 to 37,000 acres at the most - but it will give Holland much stronger defences against the sea than it has yet enjoyed and it will also provide much better facilities for preventing fertile fresh-water fields from becoming poisoned with salt water.

The Delta plan is a result of the hard lesson learned by the Dutch in a single night in February 1953, when it became painfully clear that the safety of one-half of the country and the lives and livelihood of 60 per cent of the population rested on sea defences which were quite inadequate. On that night exceptional conditions of wind and tide caused the sea to break through the coastal defences and take a heavy toll of lives and property. An area of 375,000 acres, with a population of 600,000 was inundated. About 1,800 people lost their lives and at least 72,000 had to be evacuated. And yet the calamity might easily have been much more serious. A breach which was starting to appear in the dykes along the "Hollandse IJssel" was only stemmed at the very last moment and with the utmost difficulty. If it had not been held, the centre of Holland, with a population of more than four million, would have been inundated.

The commission appointed to draft a plan for more adequate sea-defences decided against a scheme for strengthening and raising the level of the existing dykes as being both costly and unsatisfactory. It agreed that a better plan would be to build 20-30 kilometers of new dykes, leaving the old dykes to form a second line of defence. The three new main dykes will be built in Veeregat and Oosterschelde, Brouwershavensche Gat and in Haringvliet. It will also be necessary to raise the dykes along the Westerschelde and the Rotterdamse Waterweg en to dam the Hollandse IJssel. Secondary dykes will have to be built at Zandkreek and Grovelingen to facilitate the construction of the main dykes, as well as at Volkerak and Oude Maas to control the water levels. Minor undertakings will be necessary to assist drainage, navigation and fish-culture. Ultimately, Holland's complete security against the sea will rest upon an unbroken coastline, the islands in the north being connected by dykes of some kind, but this scheme is still in the earliest stage of planning.



The Delta plan does not provide dykes along the Westerschelde and the Rotterdamse Waterweg, because the heavy sea-traffic of the ports of Antwerp and Rotterdam would find it too inconvenient to have to negotiate a system of locks through the dykes and the experts decided that there would not be strong enough advantages to justify the erection of these obstacles to easy navigation. Elsewhere, however, the plans will provide adequate protection against storm floods even though the water level rises far higher than it did in 1953, when it reached the highest recorded level. The large low-lying basin behind the main dykes acts as a safety valve when the water level of the Waterweg rises. The weir in the Oude Maas will be opened and the water level in the Waterweg thereby reduced. The Hollandse IJssel dam will protect the area with the weakest defences and the lowest land in Central Holland. The sluices and lift-locks are already under construction and by the winter of 1957-58 they will be in operation.

The plan also provides a way of dealing with the spate of water which in wet weather surges down the rivers Lek, Waal and Maas and at the maximum rate of flow becomes much greater than the Rotterdamse Waterweg can carry away. When the currents in the river Noord and the Waterweg become dangerously swift, the pressure will be relieved by opening the sluice gate at Haringvliet. But when the discharge from the rivers is at its lowest the water will be to have carefully husbanded, for it is greatly needed, not only for irrigation but also to wash out salt water that finds its way into the polders, where it poisons the crops and affects the livestock. At the moment half the water flows to the sea by way of the Haringvliet and is lost. When a separate project to canalize the Rhine and the Lek is completed the consequent reduction in the discharge from the Lek might well cause the sea to penetrate deeper inland. But under the Delta plan all the sluice gates in the main dams, including the one in the Oude Maas, will be shut when the river levels are low so that the flow will be directed entirely to the Waterweg. The swifter current will push the salt water further seawards and Rotterdam and the horticultural area of the Westland district will thus get a better supply of fresh water.

Paradoxically, Holland, which always seems to have a water surplus, has also a problem of fresh water shortage. Under the Delta scheme it will be possible to open the sluice in the projected dam in the Volkerak whenever there is a surplus of water and then close it as soon as the water level in the north drops below that in the south and in this way to store water in the Zeewuisc Meer, as the estuaries of Zeeland are called. The water can then be distributed at will among the farming district in Zeeland and Noord Brabant. If fresh water could be introduced into the sandy and impoverished soil of some parts of this area in the summer months, the productivity of the land would be increased by up to thirty per cent.

In order to convert the Zeeuwse Meer into a fresh water lake when the main dykes have been completed, drainage installations will have to be built in each of the dams, and also probably in the eastern part of the Oosterschelde, so that the salt water can be drained away gradually while fresh water is introduced through the Volkerak. Whenever there is severe frost the sluice gates in the Haringvliet will be opened so that the tidal movement and co-operative warmth of the sea will break up the ice of the inland lake.

The dam in the Oude Maas and the one in the Veeregat form part of what is called the "three islands plan" which will link up Walcheren, Noord Beveland and Zuid Beveland. Bringing the islands into closer touch with the mainland will be an important result of the Delta Scheme. Industry will then be able to settle in areas which have hitherto been unsuitable because of their inaccessibility. The labour from these areas will also be able to reach the surrounding industrial districts more easily, thanks to the construction of high roads to Rotterdam over the new dams.

#### Strong tidal flow.

Although the bill providing for the financing of the plan has not yet passed the Dutch parliament, the first big project, the dam of the Haringvliet, has been begun. The building of dams in Dutch tidal waters presents the engineer with difficult problems both because at the bottom of these tidal inlets there is nothing but fine sand and because the ebb and flow of the tide is very strong, and as work on the dam progresses, the tidal current flows through the narrowing gap with increasing force. Yet, if too great a margin of safety is allowed for, the construction will be too expensive.

Under the Delta plan the area of tidal water to be cut off is considerable. The tide range is about twelve feet and in the Oosterschelde alone 240,000 million gallons of water now move in and out at every tide. It is planned to build the dams in three main phases. First, a wide belt of mattresses made of willow branches or similar material, and weighted down with heavy stone ballast, will be placed on the sea bed to prevent the sand being scoured out by the tidal currents. These mattresses will have to be laid at slack water at depths of up to 85 feet. Secondly, a wide "threshold" or underwater dyke, flat-topped and made of mattresses, shale and basalt will be built on this protected base up to the maximum height at which it can still safely withstand the tidal forces; in general its height will be 30 to 40 feet below sea level. Finally a long mole of concrete caissons will be placed upon the threshold. The caissons which will be floated to the site and lowered on to the threshold at slack water are in effect enormous sluices which, as long as their gates are open, only slightly restrict the flow of water. Once the line of huge open caissons is complete, all its gates can be closed simultaneously. The dyke can then be completed and strengthened in still water.

404/34

\*\*\*\*\*

4261/A

נשלח: 19.8.56

אל: מטישראל דאג

סמ"ר מע"ר המסדר ירושלים

אילת פנדיק ב-20 לאמור:

נתקבלה תשובה בכתב מהשגריר ההולנדי למכתב הלואי לאגדתו בו  
הוא מומר כי מבין כי אשר לונס כנראה יעזר שאלת ההגבלות המצריות  
בני ישראל באחת הישיבות של הועידה.

מ ע ר .

תפוצה: שה"ח סנכ"ל מע"ר סנ"ר

יב  
קא/קמא(6)

4261/א

נדלה: 1.6.56

בתקבל: 2.6.56

אלו תסדור יורדלם

מאן מסיידל האב

הער

בשיטת אה מדובר עם אהר לרוב בקליטת כל מעורבותו לפי מברקיהם.

אשר מורגב עם מדינתו. לעילן סיכום מדינתו:

1. המסלול המצוייר מבוטל לטובתו מ"ב עמדה ודעה לנהוג תקינות  
במסד.

2. מדינת בולגריה כוונתה להסיר ממסד מדינה שמה וכן בגיש דעת  
ממדינתו שיהא לחוק ישראלי. מדינת מדינת מדינת מדינת.

3. מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
על מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת.

4. אשר מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
תקפה ללא מתחבנות במדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
למעלה ממדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
למדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת.

5. ממדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
6. אשר מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
7. מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת

אשר מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת  
מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת

קט/ע(1) מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת מדינת



ס ו ד י

האג, כה' כאב תשמ"ז  
2.8.1956

101/16

אל : מנהל מע"ר  
מאת: הציר

חנדון: שיחה עם השר לונס.

הנני להוסיף כמה וכמה פרטים למברקי בו מסרתי על שיחתי עם שר  
חחוץ לונס שנחיימה ביום 1 בחודש זה.

נדמה לי, כי לא השמטתי שום נקודה מהסיעון המפורט במברקים.  
הסברתי בהרחבה את הנקודות ד' וה'. עמתי ביהוד על כך, כי אזרחינו  
החוזרות ונשנות נחקיימו אף למעלה מן המסוער מבחינת קצב ההתפתחות של  
המאורעות וסכטיסיו המסוכנים של נאצר. הוזכרו מפני שאסנתו והרפתקנותו  
שאינן מכיונות רק נגדנו, סופן להתנקס במערב כולו אם לא יושם קץ  
למדיניות ההשלמה והפיוט. עוד לפני חודשים מספר הפניחי את חשומי  
לכו של מר אשודייה לספרו של נאצר ויעצחי לו לעיין בו. האמת הא"א,  
כי הוא לא ידע על קיומו ותודה לי אה"כ על העצה שנתתי לו. הוא מצא  
בו עניין. עם זאת לא פסקו מדינאים ודיפלומטים מערביים מלהרגיענו  
בנסותם כל הזמן לשכנע אותנו, כי נאצר הוא שליט נכון ושחר שלום  
ושאין להחרשם יחר על המידה מהעמולחו הרעשנית המיועדת לחצרוכת  
פנימית או לצרכי תעמולה ערבית כלכד. מעולם לא קבלנו דעה זו.  
השתלשלות המאורעות המהירה הוכיחה את צדקת הנחותינו. עתה הגיע  
הזמן לעשות חשבון מלא עם הרודן המצרי בכל חנוגע לחופש השיט בחעלת  
הסואץ אחרי צפויה סכנה לאינטרסים של המערב לא רק בחעלה זו. תמיד  
סענו, כי ההסגר על מעבר אניוח וסחורות המיועדות לישראל כחעלה איגנו  
מהווה פגיעה בנו כלכד. הסגר נחרם הם מעשי מלחמה ואינם ניתנים כיום  
לחלוקה. ההפרה הגלויה של החלטת מועבי"ם מ-1951 ע"י מצרים חוץ  
השלמת המעצמות הגדולות רק עורדו את נאצר והביאו לידי מעשהו האחרון  
כקריאת הגר על המערב אם שוב לא תהיה חגובה נאותה. הזכרתי במיוחד  
את הצהרת הממשלה ההולנדית מיום 2.11.54, לאחר חתימת ההסכם האנגלו-  
מצרי על פינוי התעלה, בו צויינה שביעות דצונם של ההולנדים מהרגשת  
האופי הבינלאומי של העלת סואץ וחעובדה, כי כסעיף 8 של ההסכם הביעו  
הצדדים את כוננת המוחלטת לקיים את אמנת קושטא משנת 1888 הערבה  
לשיט החופשי בחעלת הסואץ.

בסוף דברי הגשתי לשר את המזכר הקצר שהעתקו מצ"ב.

השר לונס הקשיב וענה לאמור:

הוא חמיט דעים בהחלט אחנו בכל חנוגע להערכתנו לגבי שגיאותיות  
החמורות של מדיניות הפיוס האמריקנית במזה"ת. הוא חרין לגבי איגרונוזיות.  
ואכן, במרס ש.ז. הוזירה הממשלה ההולנדית את הממשלות האמריקנית  
והכריסית בצורה ברורה מאד, כי הכיסול השרירותי ע"י איגרונוזיה

של ההסכמים עם הולנד עשוי להיות חקדים מסוכן והעמדה שנקטה הממשלה האמריקנית עשויה להחנקם בעמדות המערב, לרבות ארה"ב, ברחבי אסיה. העמדה הפנים הזנטי-קולוניאלית של האמריקנים היא לא רק מרגיזה אלא גם מזיקה מבחינת האינטרסים של העולם המערבי כולו. האמריקנים סובלים מתסביך לגבי אירופה שמשו נעוצים בהיסטוריה של ארה"ב ומדינות אירופה המערבית הן קרובן לו. הממשלה ההולנדית הייתה תמיד בדעה, כי יש דמיון בין הסיעות שלה לגבי אינדונזיה וגיינאה החדשה ובין הסיעות בענין ישראל. משום כך הוא צידד בשיתוף הפעולה בינינו באו"ם. הוא מסכים, כי אזרחותנו חיו נכונות.

השר הוסיף ואמר, כי יש להולנד אינטרס חיוני בהבטחת השיט החופשי בתעלת הסואץ. הולנד מופיעה במקום החמישי בין כל המדינות הימיות בגודל הסונג' של אניותיה העובדות את תעלת סואץ. הוא הראה לי את הסבלת הסטטיסטית האחרונה של תנועת האניות והסחורות בתעלה. הולנד היא גם אחת המדינות החתומות על אמנת קושטא. אין לה מניות רבות בחברה הסואץ. אך יש לה מנהל במועצת ההנהלה (מר דלפרט), שאני מכיר. אין כל חילוקי דעות בינינו לגבי החגובה חתומה הנדרשת נוכח מעשהו של נאצר. ואכן, אחמול נמסרה הודעה ברורה ברוח הדברים שהוא אמר לי ע"י הממשלה ההולנדית לשגריר ארה"ב בהאג והוא נחקקש להעביר לוושינגטון. כמו כן קבל השגריר ההולנדי בוושינגטון הוראות להסביר במה המדינה את העמדה ההולנדית וגם להביע את דעתה של ממשלת הולנד, כי במצב שנוצר הגיע הזמן לחזק את ישראל מבחינה צבאית. השגריר הבריטי, כי החגובה על הכעת הדעה בנוגע להיטושר של ישראל הייתה מסוייגת. כדבר שלישי ציין השר לונס, כי השגריר המצרי חוזם אחמול למשרד החוץ ההולנדי ונמסרה לו מהאח כה חריפה עד שהוא מסומק אם הוא יעביר כלשונה לממשלתו. בן הוסיף השר, כי שייסת הולנדית שהפליגה בכיוון לאיי אינדונזיה נצטוה לחזור מהים התיכון ולעקוף את כף התקוה הסובה.

על שאלתי מה עלולה לדעתו להיות החגובה האמריקנית השיב השר לונס לאמור: "השגריר האמריקני, פרימן מטיוס, הציג לי אותה שאלה. ידועה לך דעתי על דאלס. היא שלילית בהחלט. אינני מאמין לו ואינני סומך על שיקול דעתו והכרעותיו המדיניות. הוא גרם לי צרות רבות. יתכן, איפוא, שיש לי דעה קדומה לגביו. אך אני חושש שמא הוא לא ישנה את טעמו. מכל מקום, אין לי שום בטחון, כי הוא יחאוש עתה וינקוט סוף סוף מדיניות תקיפה. אולם סבורני, כי הבריסים והצרפתים יגיעו לידי יחר תיאום בנקיפת עמדה תקיפה ובלחץ חזק על דאלס. אם לא יעלה כידם להגיע אותו לידי שיתוף פעולה עלולים יחסי בריטניה וצרפת עם ארה"ב להגיע לידי נקודת משבר בשאלת הסואץ. אולי יצליח המשבר לשכנע את דאלס." עם זאת אין הוא סבור, כי השתלשלות המאורעות היא דוקא לרעת ישראל. נראה לו, כי לנו עלולה לצמוח תועלת מהסתככותו של הרוון המצרי.

העירותי, כי הכל תלוי בתגובה המעצמות שעליה דברנו ועדיין איננו בטוחים בה. אנו סבורים, כי אם מעשהו האחרון של נאצר, שהיה מלווה גסות, שחצנות ואיומים בלפי ישראל והמערב כולו, לא יזכה הפעם לתגובה הראויה לשמה, בכל הכוח והמחירות, כי אם יגרם רק להחיעצויות או למו"מ ממושך, הרי תהיה הצלחה זו קריאת חגר מסוכנת נגד המערב שחרימ אח קרן נאצר בעולם הערבי והפגע בפרסטיג' ובעמדות של המערב במידה כזו שלא תהיה להם עוד כל תקנה. יש לנו יסוד לחשוש, כי הצעד הבא יהיה מלחמה נגד ישראל.

השר הביע הסכמה והוסיף, כי אמנם דרכי נאצר מזכירות באמת שיטות נאציות-פאשיסטיות. אך דוקא משום כך הוא סבור, כי התגובה

המערביים, לפחות הבריטים והצרפתים, תהיה הפעם נמרצת ומעמד ישראל עלול רק להחזק. נאצר הסתכן. הוא לא יוכל לעשות הרבה מחוץ עמדה נצורה ששחוא נחון כהסגר. אף התבוכה הסובייטית נראית לו מסוייגת. יכולות להיות שאיפות שונות לרוסים כמזרח התיכון, אך אין הם מעוניינים לעורר מלחמה. הם גם מעוניינים בחושש המעבר. העירוחי, כי אין אנו יכולים לסמוך על הנחות הגיוניות אלו, המחבלות על הדעה, כדי לבסס עליהן בלבד את בסחוננו וקיומנו. ההסתככות של נאצר יכולה להובילו גם למלחמה נגד ישראל בניגוד לכל שיקולי הגיון ותבונה וגם בלי הסכמה מוקדמת של מוסקבה. אין כל בטחון נגד מה שנאצר עלול לעשות במצב כו הוא נמון.

שוחחנו עוד על עניין עיסוקה הנשק ולונס סיפר לי, כי הממשלה ההולנדית, לאחר שהחליטה לבצע את העיסוקה, חודיעה על כך למסעדה נאמן בלבד. לאמריקנים נודע על העיסוקה בדרך זו והם גילו מידה מסוימת של מורת-רוח על שלא נמסרה להם הודעה ישירה. שאלתי על הבריטים ולונס השיב כך: "הבריטים היו בסדר". נראה, כי רוגזם של ההולנדים על האמריקנים - ושל לונס בראש וראשונה - בא על סיפוקו גם לרגל עיסוקה זו.

עמדתי על הצורך, כי במערכה על חושש חשיים כסואץ תובן זכות ישראל למעבר חפשי. חשר הבטיח להביא את סיעוננו לידיעת הממשלה.

אמש נפגשתי שוב עם לונס בסעודת-ערב אצל השגריר החודי והוא סיפר לי, כי אחרי שיחתנו הוא פירטס הודעה כה נוח בימיו לעמדה ההולנדית בעניין הסואץ. (נוסת החודעה מצורף). אגב, רשגריר החודי, קפור, היה ירידוחי מאוד והיה אופטימי לגבי מצבנו. "מזכ"ל משרד החוץ הברון ון-סויל, הביע דעות דומות לשל לונס.

לפי השמועה יש סיכוי, כי לונס ישאר שר-חוץ בממשלה הבאה.

בברכה,

*Handwritten signature*

ע. יורן

HOLLAND IS "SHOCKED"

**T h e A g e n c y .** August 2nd.-- The Netherlands government has informed Egypt that it was "greatly shocked" by the nationalisation of the Suez Canal Company, an official Dutch source said here today.

The Egyptian Ambassador here, Mr. Hassan Zaki, called at the Foreign Ministry to enquire about Holland's reaction to the nationalisation, the source said. He was informed that the government could not approve Egypt's unilateral action.

This is the first Dutch reaction to the nationalisation. At the same time the source said a conference between the government and Dutch shipowners will be held here on Saturday to discuss the situation. Holland is one of the chief users of the Canal.



ALID-MEDIDIA

Israel, as a neighbour-state of Egypt, being vitally interested in the freedom of navigation in the Suez Canal, is following with grave concern recent developments in Egypt and the three-Power talks which are now held in connection with these developments.

The Israel Government wishes to draw the attention of the Governments of all friendly maritime nations to the fact that for the last years Egypt has been constantly infringing the freedom of passage through the Suez Canal and the Tiran straits. In its resolution of 1 September 1951 the Security Council rejected in absolute terms Egypt's contention that it was entitled to interfere with the free passage of Israeli vessels through the Canal on any ground whatever.

In this connection the Government of Israel would like to point out that any attitude now taken or declaration at present made with regard to the right of free navigation in the Suez Canal which would be confined to the prevention of future infringements only, would disregard the intolerable situation already existing as a result of Egypt's blocking the passage through the Canal to Israel shipping during the last years. Indeed, the anti-Israel measures of the Egyptian Government in respect of the Suez Canal traffic not only affected the interests of Israel and her security, but also violated international rights of vital importance to all maritime nations.

The Government of Israel expresses its firm belief that in any discussion with the three Powers the Governments concerned will uphold the principle of freedom of navigation and insist that this principle is made applicable to all states without exception in full compliance with the 1888 Convention and the Security Council's resolution of 1951.

The Hague, 1 August 1956

ירושלים, ט"ז באב תשט"ז  
24 ביולי 1956

4261/ח

אל : ציר ישראל, האג.

סאח : מנהל מע"ר.

הנדון: שיחה עם שח"ח לונד.

קראתי בעיון מכחך מס. הל/101 מ-6 בח.ז. אפשר להגיד  
כי לונד מגלה עקביות בגישתו הידידותית כלפינו. יש לזכור כי  
לאיש נסיון ממושך באו"ם שם הוא חכיר מקרוב בעיותינו ואויבינו  
וגם סמיטת נסיונו הוא ידע להעריך את העזרה הסכרעת שמסלחת ישראל  
נהנה למסלחת הולנד בענין גישתה החדשה.

בנוגע למאבקנו לנשק שנמשך ללא הרף מאותן הסיבות לא  
חלה ער דחה חזוזה של פמש בעמדת אה"ב אם כי יש בכל זאת לברך על  
זה שהיא תומכת בגלוי למכירת נשק על ידי אחרים. כתמיד באמבקנו  
המדיני אין אנו מאכזים תקוה להחזקתם לקראת צעד חיובי ויותר מחייב  
טעם אה"ב.

הרבה נאמר בעולם על המובן המדיני של פרישתו של שח"ח הקודם.  
אולם, מספיק לקרוא מקרוב נאומי של רוה"מ בכנסת עם החלטות שח"ח  
כדי להבין ימה כי מדיניותנו נשארה הגנתית בשטח הבטחוני. תביעתנו  
לביצוע מלא של הסכמי שביחת הנשק אינה חדשה ואינה נתנת לביקורת  
מאלה שמחייבים כיבוד החוזים הבינלאומיים. על אף כל המאמצים של  
מתנגדינו מתברר מיום ליום כי לא אנו יוזמי מלחמה.

בברכה,

א. נג'ר

אנ/סט



2-27  
8-15

LEGATION D'ISRAEL

ס ו ר י

צירוף ישראל

האג, 6.7.56  
כו' בחסון חשמי"ז

הל/101

4268/1

אל : מנהל מע"ד

מאת: הציר

הנדון: שיחה עם שר-החוץ לונס.

אחמול קבלתי הודעה ממשרד החוץ, כי חשר לונס מבקש לראותני.  
נקבע לי ראיון להיום, 6 ביולי.

השר פתח ואמר, כי על אף היותו שר בדימוס - ואין הוא יודע כלל אם יוסיף לשמש כשר-חוץ בממשלה שתקום - הוא ראה צורך להזמיןני על-מנת לשמוע מפי הסבר על מדיניותו לאחר פרישתו של משה שרת. ההולנדים - אמר השר - עוקבים באהדה, בעניין ולא בלי חרדה אחרי ההתרחשויות בישראל ועל גבולותיה. אין הוא רוצה להסתיר מפני, כי קיים חשש בלב רבים - אם כי אין הוא מחכוון לומר שגם הוא שותף לו - כי התפתחותו של מ. שרת מבשרת קו-מדיניות חקיף או פעיל יותר. לא ברור לו מה פשר הידיעות האחרונות על המתיחות שבכרת לאורך הגבול הירדני. אך נדמה לו, כי עלינו להזהר שלא להגרר אחרי הפרובוקציות של הערבים. כל שכן במצבנו החמור כיום. אל נא ניפול בפח שהם סומנים לנו.

אעיר, כי מאז התפתחותו של מ. שרת קיימתי כמה וכמה שיחות במשרד החוץ, עם צירי פולמנט ועוזנאים בהן הסברתי את מניעי הפרישה והדגשתי - לאחרונה כהסתמך על גאומה של שרת-החוץ - כי כל השמועות והפירושים על מפנה במדיניותו או שינוי במסדותיה הם סנרציוזיים ונסולי יסוד. ברור זו הופיע מאמר ראשי בעחון "ניווה ווסרדמשה" המקורב למשרד החוץ ההולנדי. המצית גאומיהם של ראש הממשלה ומ. שרת ככנסת נמסרה בעתונות ההולנדית. הצירות הפיצה את החומר ההסברתי הרגיל. אך עם השר לונס לא היחה לי הזדמנות לשוחח על נושא זה. הוא נתון, אגב, במצב בלתי-ברור אחרי התפתחות הממשלה ההולנדית עקב הבחירות הפרלמנטריות וסיכווייו להיות שר-חוץ בממשלה החדשה אינם בטוחים. הוא דיבר אחי בגילוי-לב רב, חוך כדי שיחתנו זו, על ספקותיו ביחס לעתידו בלי להסתיר את שאיפתו להיות שר חוץ בקבינט הבא. אך אעבור לענייננו.

פשיכותי על שאלותיו בהסבירי שוב, אגב הסתמכות על הצהרות ראש הממשלה ושרת החוץ, כי אין שחר להשערות על שינוי במדיניות החוץ הישראלית עקב פרישתו של מר שרת. הנימוקים שהניעוהו להתפטר הם בעיקרם אישיים. לא היו חילוקי דעות עקרוניים בינו לבין רה"מ או שרי ממשלה אחרים לגבי הקו-המדיני שעלינו לנקוט. אילו היו קיימים היה מר שרת מוצא בודאי אפשרות להתפטר במשך השנה שחלפה.

עניני מדיניות החוץ מוכרעים על דעת הממשלה כולה. וזערת החוץ של הכנסת רנה אף היא בקביעות על בעיות מדיניות שומפות. בירור פומבי של מדיניות החוץ הישראלית מחקיים במליאת הכנסת. אין קו-מדיניות-סודי של מר בן-גוריון כראש הממשלה או כשר הכסות. אנו מדינה דימוקרטית ומדיניותנו היא גלויה ופרושה לעיני דעת הקהל הישראלית והעולמית.

עם זאת אפשר להגות, כי המצב המדיני החמור שאליו הגענו בגלל עמדת ההפליה של מעצמות המערב כלפינו שימשה בורס בהחפסותו של מר שרת. היא כוראי לא הקלה עליו את משימתו. הוא עשה מאמצים עצומים על-מנת להסביר, מצד אחד, את מדיניותנו, להבהיר את צרכינו וחביעותינו למדינאי המערב וכדי לבאר, מצד אחר, לדעת הקהל בישראל, אלקנסת, את מדיניותו של המעצמות הגדולות לגבי ישראל. ההצבעה האחרונה במועבי"ט הברישה את סאת האכזבה. אין להבין כלל כיצד יכלו האמריקנים והבריטים להביע לידי מידת כזו של כניעה ללחץ הערבים ללא כל צורך ממשי או הצדקה לא רק מוסרית אלא גם מדינית-חועלחית. לאחר ההחלטה שנתקבלה שואל את עצמו כל אורת בישראל, אף קל האמונה ביותר, כיצד נוכל לקבל את העצה היעוצה לנו, כי עלינו לסמוך על או"ם, על מועבי"ט, כי בצלו עלינו לחסות וכי הוא יגן עלינו בעת צרה. אפשר לשער, כי על רקע המצב המדיני החמור שנתהווה קבלו הנימוקים האישיים, שהיו למר שרת להחפסר, משנה חוקף. אך אין פירושו של דבר, כי פרישתו מבשרת חמורה כמדיניות החוץ הישראלית שכל עיקרה כמיהה לשלום. לשל שר חוץ יש צורה וסגנון הסברה משלו. ודאי גם לגבי מאירסון. אין היא פנים חדשות במערכות מדיניות החוץ הישראלית. היא אחת הדמויות הכולטות כחיינו הציבוריים. הוסלו עליה כעבר תפקידים מדיניים ראשונים במעלה. היא מלאה בהזדמנויות שונות את מקומו של מר שרת גם לפני קום המדינה. אישיותה ידועה היטב למדינאים מערביים רבים. לאחרונה שמעתי מפי ראש מפלגת העבודה ההולנדית על התרשמותו העמוקה מהופעתה בכינוס האינסטרנציונל הסוציאליסטי בציריך.

אשר לחשש המובע, כי המדיניות הישראלית כימים הבאים עלולה להיות "אקסיביססית" יותר, הרי אין כלל להכין למה הכוונה. גם בעבר, בהיות מר שרת שר החוץ וגם ראש הממשלה, נשמעה מרי פעם בפעם הסענה, כי מדיניותנו היא תקיפה יחר על המידה. הנני חושש, כי יותר משיש להזהיר את ישראל מפני סכנת היגרדות אחרי פרובקציות ערביות צריך להפנות אזהרה זו כלפי מעצמות המערב. כל השמועות המופרכות על חכניות אקטיביססיות-חוקפניות וכו' של ממשלת ישראל, על יזום מלחמה מנע, הן תימרון תעמולה ערבי שקוף המגלה את סכנת התוקפנות הערבית הגדלה והולכת יחד עם ההתעצמות הצבאית הערבית ומדיניות הפיוס כלפי השליטים הערבים ויש להתפלל, כי הן יכולות למצוא אונן קשבת בבירות המערביות. הדרך היחידה - והשעה דוחקת מאוד - לשים קץ לחימרוגים פרוכוקסיביים אלה, היא לחזק את כוחה הצבאי של ישראל ע"ם להרתיע את הערבים מפני כל מחשבה תוקפנית.

הכחשתי בתוקף את השמועות על ריבוי צבא ישראלי על הגבול הירדני והסכרתי את רקע המאורעות בירדן לאחר פיזור הפרלמנט ולפני הבחירות העומדות להתקיים חוץ התרוצצות גוברת בין הכוחות השונים



המועלים בממלכה הירדנית - יסודות פרו-מצריים, פרו-עירקיים ושוחרי עצמאות הירדן. המלך חוסיין הצעיר נתון בכף הקלע בין הגורמים השונים. נראה, כי מקור הכהלה הוא ריכוז צבא עירקי על גבול ירדן נוכח השמועות שפשטו על פעילות מצריה-סורית לקראת איחוד וחשש מפני השתלטות היסודות הפרו-מצריים בירדן. הנוצרים בלבנון מודאגים.

השר לונס קיבל ללא כל סימן של ספקנות את הכחשת היריעות על ריכוזי הצבא הישראלי וציין, כי רצה לשמוע אותם מפי עם הסבר על פשר היריעות האלו. אף הוא בדעה, כי ההצבעה במועבי"ס היה בה כדי להדאיגנו. הוא חזר בהזדמנות זו על פענותיו מאז ומתמיד נגד דאלס. אין בהחלט לסמוך על דבריו. בשיחות יש והוא שופע אהדה ורצון טוב. אך כשהוא מופיע בפומבי הוא משנה את סעמו ושט לאל אח כל הבטחותיו. בענין אספקת הנשק לישראל - והוא חמים דעה אחרו על ההכרח לתזק את מצבה הבטחוני של ישראל - יש להצטער על כך, כי דאלס דוחף את האחרים לספק נשק אך אינו מוכן לכוא לעזרת ישראל בנשק אמריקני. הולנד עושה כמיטב יכולתה כדי לסייע בידנו. אולם בודאי אין ביכולתה להושיענו מכחינה צבאית.

השר לונס סיפר אחרי-כן, כי היתה לו ההזדמנות להכיר אישית את ראש הממשלה, מר בן-גוריון, בניו-יורק בעת בקורו בארצות-הברית. הוא נהרשם עמוקות מאישיותו. הוא מאמין, כי השמועות על תכניות ישראליות למלחמת מנע הן שמועות שוא שהרי כך מחייב השכל המדיני. עם זאת הוא חזר על הדאגה שבלב ידידי ישראל נוכח המצב שנוצר שמא לא נהיה זהירים במידה מספקת. הוא לא ציין במיוחד את שאלת חידוש העבודה בערוץ הירדן.

השיחה בכללה היחה ידידותית מאוד. השר לונס אמר לי, כי יש לו יסוד כלשהו להניח שאם תיק החוץ יימסר למפלגה הקחולית יחמנה הוא כשר-חוץ בממשלה החדשה. הבעתי בהזדמנות זו את הערכתנו הרבה לכל אשר הוא עשה למעננו בעבר ובזמן האחרון בהזדמנויות רבות ושונות, בהאג ובאוי"ם. הגנו זוכרים לו את העזרה שהוא הושים לנו - מימי ההכרעה על ייצוג האינטרסים שלנו במוסקבה ועד הצהרתו האחרונה בפולמנט נגד החרם הערבי. ציינתי גם לשבח את העמדה שהוא נקט בענין עיסקה חרכש. מר לונס הודה לי ואמר, כי הוא שמח לשמוע דברים אלה. הוא יהיה מוכן לעזור לנו גם בעתיד.

בברכה,

חוק

ע. יורדן

11/

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

321/15

נשלח : 6.7.56

אל : המשרד ירושלים

נתקבל : 6.7.56

מאת : מפישראל האז

הוצמתי על ידי שה"מ לשעה דגמ בצגריים. הנריקו  
נא סיר הוראות קשר לסוג בנכול.

י ד י

חס' : שה"מ, סנכל(4), סער, רנאל, הקר  
קט/ערש(2)

4261/1



ס ד ר י

LEGATION D'ISRAEL

צ י ר ו ת י ש ר א ל

האב, ו' בתמוז תשט"ז  
15.6.1956

הל/101

אל : מנהל מע"ר

מאת: הציר

הנדרון: שיחה עם שר-הכספים ון-דה-קייפט.

היום סעדנו, אשתי ואני, ארוחת צהריים עם שר-הכספים ון-דה-קייפט כביחו שבקיר בוטוס. השר לקחנו במכוניתו לביחו הנאה, המסודר בפשטות וכמובן פעם וכו' בלינו ביחד בשלוש שעות. היה זה יום אחרי פרסום תוצאות הבחירות לפרלמנט. ון-דה-קייפט היה במצב רוח מרומם וברכנותו לנצחון מפלגת העבודה. ממילא נסבה השיחה תחילה על הבחירות ועליהם המפתיעה של מפלגתו. נכון הוא, כי תוספת הקולות באה למפלגת העבודה בעיקר מהפסדי הקומוניסטים, שנחלו את הכשלון הגדול ביותר בבחירות אלו, וכן ע"ה שתי המפלגות הפרוטסטנטיות, אך הוא ייתם חשיבות מיוחדת לכך, כי קולות קתוליים רבים נוספו לסוציאליסטים כמחוו לימכור הקתולי וגם בערים הגדולות. לכאורה, יצאו גם הקתולים בריווח מבחירות אלו. אולם, גידול האוכלוסיה הקתולית במשך ארבע השנים, מאז 1952, היה צריך להכיא למפלגת הקתולים מספר בוחרים גדול כמידת ניכרת מזה שהיא קבלה. הערכה סטטיסטית, רמזרפית, עשויה להוכיח כנקל את הפער שבין ריבוי העדה הקתולית ובין עליה מפלגתה. עובדה היא, כי כיום מחצית כל תלמידי כתי הספר של הולנד הם קתולים. אך רק פחות משליש הבוחרים הצביעו בעד המפלגה הקתולית. מבצע הסריצה נתן, איננו, את אותותיו גם בקרב הקתולים.

לדעת ון-דה-קייפט נחלה מפלגת העבודה את נצחונה, כראש וראשונה, הודות לתבונתה המדינית, לאמון שהיא רכשה לעצמה בעם חתת הנהגתו של ד"ר דרייס. הסתדרות האיגודים המקצועיים, שהגנה עתה את יוכלה, ירעה לרסן את חביעות הפועלים, לא להכנע ללהץ. היא חשה חמיד באחריות למשק המדינה.

המו"מ ליצירת הממשלה יהיה כוראי ממושך. התמורה שנתחוללת היא גדולה מדי משאפשר יהיה ליצור ממשלה חדשה בזמן קצר. כרגע מוקדם עדיין לנבא מה יהיה הרכבה. ד"ר דרייס הוא איש ישר וגלוי לב, אך הוא גם חכססן מצוין. המפחח הוא בידו. הוא עודנו בוחץ וכודק, מחיעץ ושוקל ועדיין אי אפשר להציל מסיו מאומה על תכניותיו. יתכן, כי חוץ החוץ ימסר לקתולים ואז אפשר, כי לונס ישאר שר-חוץ, כלומר, יהיה שר-חוץ מלא.

שאלתי אחרי כן את ון-דה-קייפט על רשמיי כיקורו בארץ. הוא החרשם עמוקות מכת הרצון והאמונה של האנשים שאתם נפגש, מנהיגים ופשוטי-עם. הוא מלא התפעלות מהרוח הספעמח בקרב העם מול הקשיים והסכנות. מפעלים כגון סדום ואורון והישגי ההתישכות החקלאית

עושים רושם בל ימחה. אך ראיה מפוכחת של בעיותינו הכלכליות והפיננסיות מעוררת הרהורים. אין בידו פתרון לבעיות אלו. כיצד יתמלא הפער במאזן החשבונות כתום השילומים מגרמניה ובהחמקם זרם החרומות מהמבצח וההכנסות מאגרות המלוה עקב שפל כלכלי בארצות המערב? עלינו לזכות במירוץ הזמן לאיזונו. יש לנו בדרך כלל, יכולת התחרות טובה באיכות תוצרתנו. אך הוצאות הייצור הן גדולות. שכר העבודה הוא גבוה. היא עולה ב-10 עד 20% על שכר העבודה בהולנד. הוא התעניין במיוחד בתעשיית הסקסטיל שבה יש לו בקיאות מה. היא יושבת הרבה עם מנהל "אתא", מר מולאר. הוא מלא הערכה לאישיותו ויכלתו. בית החרושת שלו מאורגן כמשובחים שבמפעלי התעשייה המערבית. אך מולאר הודה, כי אינו יכול ליצא ברירות. הכוונה שהתחלנו לגדל היא דעה ובודאי אינה טובה לייצור כדים לייצוא. אך תנאי הקרקע לגידול כוחפה בישראל הם טובים ואפשר לשפר את מין הכוחפה.

ההתפתחות התעשייתית, בדרך כלל, עושה רושם רב. אין הוא יכול לשכוח מה שראה באשקלון. אך אנו מצווים על הורדת רמת החיים ועל הפחתת הוצאות הייצור. לא נוכל להמשיך בשכר העבודה הגבוה ויש להעלות את סריון העבודה. כאיש תנועת העבודה מנעוריו, כיריד, הוא מעז לומר, כי הסתדרות העובדים אינה עומדת במידת מספקת נגד קבוצות לחץ בקרב ציבור הפועלים. זוהי מדיניות קצרת-ראות המסכנת סו"ס גם בעובדים. אכן, בהולנד ידע דריים לקיים בעקשנות את הבטחתו לשותפיו בממשלת הקואליציה, כי לא יבוע ללחץ האיגודים המקצועיים לרעת האינטרסים הכלליים, העליונים, של משק המדינה. כמו כן היה לו הרושם, כי ההסתדרות לא שיתפה במידה מספקת שיטות מחקר מודרניות ליעול העבודה בתעשייה.

בקורת זו, אמר ון-דה-קיפס, שהוא מרשה לו למחות, בכל הידידות, אינה פוגמת במאוסה אם מהחשמות הכללית החזקה ממפעלנו ההחייבות והתעשיית, מפעל כביר המעורר הערצה ואמון.

שוחחו לכסוף על עניין מסוים - עניין הרכש שבו הושים לנו ון-דה-קיפס גם לאחר שובו את עזרתו. שאלתנו בכל הזמירות אם נוכל לקבל בשעת צורך אשדאי לזמן קצר. השר ענה כחיוב.

העניין לצנין, כי הערות הכקורת שולבו ע"י מר ון-דה-קיפס כשיחה על ישראל שהיחה כלה חרורה דוח טובה וידידות רבה.

אין ספק, כי גרכש בו ידיר נאמן שיהיה פוכן המיד לעמוד לימיננו בשעת צורך.

בברכה,  
1/18

ע. יורן





ס ו ר י

LEGATION D'ISRAEL

צ י ר ו ת ש ר א ל

אל : מנהל מע"ר

מאת: הציר

van der Kieft

הנדון: שיחה עם שר-הכספים ון-דה-קייפט.

היום טעננו, אשתי ואני, ארוחת צהריים עם שר-הכספים ון-דה-קייפט בביחו שבועיר כוסוס. השר לקחנו במכוניתו לביחו הנאה, המסודר בפשטות ובסוב סעם וכו בלינו כיחד כשלוש שעות. היה זה יום אחרי פרסום חוצאות הבחירות לטרלמנס. ון-דה-קייפט היה כמצב רוח פרומס וברכנותו לנצחון מפלגת העבודה. ממילא נסבה השיחה חחילה על הבחירות ועליהם המסחיעה של מפלגתו. נכון הוא, כי תוספת הקולות באה למפלגת העבודה בעיקר מהפסדי הקומוניסטים, שנחלו את הכשלון הגדול ביותר בבחירות אלו, וכן ע"ח שתי המפלגות הפרוטסטנטיות, אך הוא ייחס חסיבות מיוחדת לכך, כי קולות קהוליים רבים נוספו לסוציאליסטים כמחוז לימבורג הקהולי וגם בערים הגדולות. לכאורה, יצאו גם הקהולים בריווח מבחירות אלו. אולם, גידול האוכלוסיה הקהולית במשך ארבע השנים, מאז 1952, היה צריך להביא למפלגת הקהולים מספר בוחרים גדול במידה ניכרת מזו שהיא קבלה. הערכה סטטיסטית, דמוגרפית, עשויה להוכיח בנקל את הפער שבין ריבוי העדה הקהולית ובין עליה מפלגתה. עובדה היא, כי כיום מחצית כל תלמידי בחי הספר של הולנד הם קהולים. אך רק פחות משליש הבוחרים הצביעו בעד המפלגה הקהולית. מבצע הפריצה נתן, איפוא, את אומותיו גם בקרב הקהולים.

לדעת ון-דה-קייפט נחלה מפלגת העבודה את נצחונה, כראש וראשונה, הודות לתבונתה המדינית, לאמון שהיא רכשה לעצמה בעם חחת הנהגתו של ד"ר דרייס. הסחירות האיגודים המקצועיים, שהגבה עתה את יובלח, ידעה לרסן את תביעות הפועלים, לא להכנע ללחץ. היא השתתפה באחריות למשק המדינה.

המו"ם ליצירת הממשלה יהיה כודאי ממושך. התמורה שנחחוללה היא גדולה מדי משאפשר יהיה ליצור ממשלה חדשה בזמן קצר. כרבע סוקרט עדיין לגבא מה יתיה הרכבת. ד"ר ורייס הוא איש ישר וגלוי לב, אך הוא גם תכססן מצויין. המפתח הוא בידו. הוא עורנו בוחץ ובודק, מחיעץ ושוקל ועדיין אי אפשר להציל מפיו מאומה על חכניותיו. יחכן, כי תוא החוץ ימסר לקהולים ואז אפשר, כי לונס יסאר שר-חוץ, כלומר, יהיה שר-חוץ מלא.

שאלתי אחרי כן את ון-דה-קייפט על רשמי ביקורו בארץ. הוא החרשם עמוקות מכת הרצון והאמונה של האנשים שאחם נפגש, מנהיגים ופשוטי-עם. הוא מלא התפעלות מהרוח המפעמת בקרב העם מול הקשיים והסכנות. מפעלים כגון סדום ואורון והישגי ההתישבות החקלאית

עושים רושם בל ימחה. אך ראיה מפוכחת של בעיותינו הכלכליות והפינוסיות מעוררת הרהורים. אין כידו פתרון לבעיות אלו. כיצד יחמלא הפער במאזן התשלומים כתום השילומים מגרמניה ובהתמסעם זרם החרופות מהמגבית וההכנסות מאגרות המלוה עקב שפל כלכלי בארצות המערב ? עלינו לזכות במירון הזמן לאיזונו. יש לנו בדרך כלל, יכולת החרופות טובה באיכות חוצרתנו. אך הוצאות הייצור הן ברולות. שכר העבודה הוא גבוה. הוא עולה כ-10 עד 20% על שכר העבודה בהולנד. הוא החענין במיוחד בתעשיית המסטייל שבה יש לו בקיאות מה. הוא שותח הרבה עם מנהל "אחא", מר מולאר. הוא מלא הערכה לאישיותו ויכלתו. בית החרושת שלו מאורגן כמשוכחים שבמפעלי התעשייה המערבית. אך מולאר הודה, כי אינו יכול ליצא כריווח. הכוחנה שהתחלנו לגדל היא רעה ובודאי אינה טובה לייצור בדים לייצוא. אך חנאי הקרקע לגידול כותנה בישראל הם טובים ואסור לשפר את מין הכוחנה.


ההתפתחות התעשייתית, בדרך כלל, עושה רושם רב. אין הוא יכול לשכוח מה שראה באשקלון. אך אנו מצווים על הורדת רמת החיים ועל הפחתת הוצאות הייצור. לא נוכל להמשיך בשכר העבודה הגבוה ויש להעלות את מריון העבודה. כאיש הנועה העבודה מנעוריו, כידיד, הוא מעז לומר, כי הסחרות העובדים אינה עומדת במידה מספקת נגד קבוצות לחץ בקרב ציבור הפועלים. וזהי מדיניות קצרת-ראות המחנקמת סו"ס גם בעובדים. אכן, בהולנד ידע וריים לקיים בעקשנות את הבסחחו לשותפיו בממשלת הקואליציה, כי לא יבנע ללחץ האיגודים המקצועיים לרעה האינטרסים הכלליים, העליונים, של משק המדינה. כמו כן היה לו הרושם, כי ההסחרות לא פיתחה במידה מספקת שיטות מחקר מודרניות ליעול העבודה בתעשייה.

בקורת זו, אמר ון-דה-קיפט, שהוא מרשה לו למחות, בכל הירידות, אינה פוגמת במאומה את ההחרשמות הכללית החזקה ממפעלנו ההתישבותי והתעשייתי, מפעל כביר המעורר הערצה ואמון.

שוחחנו לבסוף על עניין מסוים - עניין הרכש שבו הושים לנו ון-דה-קיפט גם לאחר שוכו את עזרתו. שאלתיו בכל הזהירות אם נוכל בשעת צורך אשראי לזמן קצר. השר ענה בחיוב.

הנני לציין, כי הערות הנקורות שולכו ע"י מר ון-דה-קיפט בשיחה על ישראל שהיתה כלה חרורה רוח טובה וירידות רבה.

אין ספק, כי גרכש בו ידיד נאמן שיהיה מוכן תמיד לעמוד לימינו בשעת צורך.

בברכה,  
  
 ע. יורן

ירושלים, ינ' במיון תשט"ז  
23 בסעי' 156

4961 / א

ס ר ד י  
- - - - -

אל : צירות ישראל, האג.

מאת : סגל סע"ר.

זאת לגשר קבלת שני מח"ות סל הציר  
סיום 27.4.56 ומיום 10.5.56 בנוגע לדיון  
על בקיותינו הן בסודות גיוסות והן בסודות  
ההולנדי. כהחשט עם ביקורו של רציר כמרץ  
ולשיחת אשר סקיים אתו לא מכנז כסרסיה  
כאשורי זה.

בברכה

א

א. נג'ר

אנ/רס.



LEGATION D'ISRAEL

ס ו ד י

צירוף ישראל

האג, כס' באייר תשס"ז  
10.5.1956

הל/101

אל : מע"ר

מאת: רציר

4264

הנדון: דיון בפרלמנט על בעייתנו.

ביום 1 במאי נתקיים בבית העליון של הפרלמנט הדולנדי דיון על מדיניות החוץ שבו הועלה גם ענייננו. שר החוץ לונס ענה על שאלה שרוצגה לו ע"י חבר הבית הראשון, פרופ' סכרמהורן. הנני מעביר רצ"ב את הדו"ת של הדיון בענייננו בחרבום לאנגלית. נ-כחתי בחלק מהדיון.

והרי כמה פרטים על אישיותו של השואל:

הוא משמש כיום כמנהל המכון הבינלאומי למיפוי אוירי שבדלפט ונחשב כאחד מבעלי ההלכה של מפלגת העבודה. בימי המלחמה הוא היה בין ראשי המחנה ההולנדי ורכש לו מעמד גבוה בתום המלחמה. הוא היה ראש הממשלה הסוציאליסטי הראשון בהולנד בשנים 1945-1946. אצ"ן עוד, כי פרופ' סכרמהורן שימש וכנראה עודנו משמש כיועץ למחלקת I.L.L.M. AERONAUTIC. הוא גם העיר בעת השיחה, כי יש לו כמה תלמידים מצרים במכון שלו. בסוף גאומו הוא העלה את שאלת המטוס שדורר. מפי ידידנו קפטיין שמעתי, כי במשך שנים הוא לא היה ידידותי ביותר כלפינו. אך בזמן האחרון חלה המורה בהלך רוחו. רבינותי מתוך דבריו של קפטיין, כי דוקא מחמת היותו ידוע כפושד ביחסו לישראל תהיה נודעת חשיבות להופעתו הפומבית בת יגלה גישה חיובית לישראל.

החלסתי, איפוא, לקיים אתו שיחה והלכתי לדאוחו במכון שבדלפט. שוחחתי אתו ארוכות על כל בעיותינו המדיניות. הוא סען בעיקר נגד פעולות התגמול כמו קיביה וכנרת ואי רתחשבות בכמה מהחלטות או"מ. אגב, הוא הביא את טענותיו אלה לידי ביטוי בשאילתה בפרלמנט שנחפרסמה בדו"ח של בית-הנבחרים. לפי דבריו החלשנו בעצמנו את עמדת הכח שהיתה לנו מבחינה מוסרית בינלאומית ופגענו בדעת הקהל האוהדת כלפינו במערב. היה צורך לגולל את כל השתלשלות העניינים מאז 1947-1948. עמדותי במיוחד על אולת היד של או"מ לעמוד לימיננו כשסכנת השמדה ממש מרחפת עלינו. בקרב מפלגת העבודה נתקיימו כמה וכמה ריונים בענייננו. הודעתי על כך בזמנו וידברתי ודאי ידועים היטב למר ה. מורס. נראה, כי המפלגה בחרה בפרופ' סכרמהורן להיות הדובר בשמה בעת הדיון בבית הראשון בשאלתנו.

פרופ' סכרמהורן סיכם אז את שיחתנו באומרו: לפי דעתו אנו זכאים לערובת בטחון - אם הצהרה השלוש אינה מהווה ערובת מספקת - או לנשק מגן. עניתי לו שאין אנו גורסים, מכל מקום, את המלה "או". אין ערובת בטחון ככל שתהיה, ובאם תינתן, מוציאר מן הכלל את הימושנו לצרכי הגנה. אורבה. הבריתות הצבאיות וחוזי הבטחון צמודים להספקת נשק. ככל אופן, עירק יש לה גם חוזה בטחון וגם נשק למככיר שהיא מקבלת מהברדים ומהאמריקנים. הסברתי לו גם את ענין "פעד הזמן" המסוכן העלול להווצר בין ראשית התקפה עלינו ובין הפעלת כל חוזה בטחון ע"י אחת המעצמות. מכאן ההכרח לספק לנו נשק כדי





לאפשר התבוננות יעילה, בעוד מועד וגם להרחיב חוקפנות מראש. לא יחזן לחלוק על זכותו של עם ישראלי בסכנה לאמצעי הגנה משלו. זוהי זכות ראשונית.

שיחה זו נחקימה לפני כמה שבועות. בינתיים פורסמה ההצהרה הסובייטית החדשה. מאז לא היר לי מגע עם פרופ' סכמרהורן. אכן, בשאלות שהוא העלה בעת בביה"נ יש לא מעט אי-בהירות. נראה, כי משהו נתבלבל במחשבתו. משום מה הוא מפרש את דעמדה הסובייטית עפ"י ההכרזה האחרונה כאילו יש בה הבטחה להפסיק את משלוח רגשק למצריים. הוא מחזיר כנראה להצהרה בעת ביקור כולגנין וזרובצ'ב בלונדון. גם בענין "הכרזת התמיכה האמריקנית" שהוא מציין אין דיוק גדול. קשה להבין למה הוא מתכוון. לבסוף הוא פורש יריעה רחבה בטיעון נגד חיזוק ידם של השליטים הערביים הפאורליים. הוא עורך כעיה זו מקודם בשאילתה בכתב שהופנתה לממשלה. השאילתה פורסמה בשם כמה צירים, אך כפי שהוגד לי הוא היה מחברה. פעם שוחחתי על כך עם המנכ"ל אשוזייה שאמר לי, כי לא תהיה ברירה לפני פשר לונס אלא להתחמק מחשובה ברורה על שאלה כללית, עדינה ומרחיקת לכת זו.

אף על פי כן מן הראוי לקבוע, כי בדברי השואל הובעו לא רק חרדה למצבנו ודאגה לבטחון ישראל, כי אם גם הועלתה בהם בפירוש שאלת הספקת הנשק כאמצעי להבטחת קיומנו.

אשר לתשובת השר לונס, הרי ניתן להבליט בה את הנקודות הבאות:

1. קוי שביחת הנשק מובטחים ע"י הסכמי שה"ג שנחתמו ע"י מדינות ערב ושיש עליהם גושפנקה של או"מ.
2. כמו כן הם מובטחים ע"י הצהרת השלוש מ-1950; הצהרה זו גועדה גם למנוע מירוד זיון בין ישראל לערבים. ע
3. אם כי האחריות לביצוע מדיניות זו מוטלת, בראש וראשונה, על המעצמות הגדולות, הרי ממשלת הולנד מכריזה ברצון, כי היא סומכת את ידה על העקרונות הללו (מניעת מרד זיון, ערבות לגבולות) ושהיא תשחק פעולה, לפי מידה יכולתה, לשם הוצאתם לפועל.
4. אולם עובדה היא, כי מדיניות זו הופרה בינתיים ע"י הספקת הנשק מהגוש המזרחי למדינות ערב אשר יצרה מצב חדש ומסוכן מאד.
5. בעת נעשה ניסיון למצוא פתרון לבעיה הבטחון שהוחמרה כמזה"ת במסגרת או"מ. המטרה הראשונה היא להבטיח את קיומם של הסכמי שה"ג. אך הרבה חלוי בשיחוף פעולה ממשי של בריה"מ, שכפי הנראה הובטח, לשם ביצוע משימה זו. אכן, בריה"מ היא שיצרה את הסכנה ובסיועה אפשר לסלקה.

למעשה, המסקנות הנובעות מהצהרה זו לגבי העמדה המדינית של ממשלת הולנד הן: -

א. היא סומכת את ידה על העקרונות הקבועים בהצהרת השלוש, אם כי היא מורה שכיום אין בהצהרה זו ממש עקב הספקת הנשק הסובייטית לערבים. (כלומר, היא מצטרפת להצהרה שאינה כרגע מציאותית).

ב. יש יסוד לחקרה, כי יבוא חיקון למצב במאמצי או"מ חוץ שיתוף פעולה של בריה"מ. (אפשר להבין מחוץ כך את כוונת השר לאמור - אם חקרה זו



ט ו ד י - 3 -

LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

תחגשם יוחזר תקפס של עקרונות ההצהרה המשולשת ומסילא יהיה יפה כחה של ההצטרפות ההולנדית למדיניות שלפי הצהרה זו).

1. מן הראוי להשהות נקימת עפדה בענין הספקת נשק לישראל - אם כי נכון רוא שמאזן הכחות הופר לרעתה - כל עוד קיים סיכוי למציאת פחרון עפ"י ב'.

ברצוני להוסיף, כי השר לונס סתם ולא פירש כיצד רוא רואה את האפשרות של החזרת עקרונות ההצהרה המשולשת לתקפס תוך שיתוף פעולה עם דוסייה. מתוך שיחוחי עם מר אשוזייה וגם עם השר בעצמו יכולתי להגין, כי אין לו כל מחשבה ברורה בשאלה זו.

#### תקריט המסוס

בענין תקריט המסוס של ק.ל.מ. אין לי הרבה מה להוסיף על מה שדברקנו וכחכנו. מר אשוזייה סלפן אלי פעם ואמר לי, כי אין לראות את הענין בחומרה יתירה. מנהל המחלקה מר נואה חזר לפני רק על מה שאמר השר לונס בתשובתו לפרופ' סכרמהורן. (אגב, בתשובה זו יש דמד לקשר המיוחד של הפרופ' לשרות ק.ל.מ.). הבינותי רק, כי חברת ק.ל.מ. הייתה רוצה מאוד בשחרור הסמל המצרי הואיל והחזקתו מונעת את החזרת המסוס והמשכת השרות במצריים. הם לא קבלו שום ידיעות נוספות על החקירה ורס מתכים לתוצאותיה ע"מ לנקום עמדה.

#### מושב נאמו

סרס היחה לי אפשרות לשוחח עם השר ביין או עם אשוזייה על ישיבת נאמו כפריס בגלל בקורו של שר החוץ האיטלקי מרסינו בהולנד שבו הס היו עסוקים השבוע. אמש בעת קבלת פנים שנערכה לכבודו בשגרירות האיטלקית התלפחי כמה מלים עם השר ביין והוא בקשני לבוא אליו למשרד. נקבע לי ראיון ליום ד' הבא.

#### רכש

נמנרק מאתמול הורעתי לכם על הדיון שהיה בישיבת הקבינט בקשר לעיסקת התחמושת. אישור לכך ניתן לי גם אמש ע"י אשוזייה ותת השר למלחמה קרננוורג שלזכותו יש לזקוף הרבה בקשר לקידום הענין. קרננוורג אף סיפר לי, כי הוא וכיין היה להם ויכות חריף עם הנהלת פיליפס מחמה סרובה של זו לספק מה שמכונה "מרומי-קרבה" (חלק בתחמושת). הענין ידוע למר ש. פרס). אך הם לא הצליחו להתגבר על ההתנגדות. מנהלי פיליפס חוששים לנזק שייגרם לעסקי החברה במדינות ערב. כלומר, אין הם מסתירים את כניעתם לאיומי התרס הערבי. מר קרננוורג אמר לי, כי אין לממשלה ההולנדית אמצעים חוקיים כדי לכופ את דעתה על הנהלת פיליפס. אולם ביחס לחלק אחר שאף הוא מיוצר ע"י פיליפס המצא ררך לספקו לנו למרות ההתנגדות של חברה זו. לא אכנס כרגע לפרטים. העיסקה הולכת ומבוצעת והדברים ידועים לאנשי משרד הכסחון.

כברכה,

חלח

ע. יורן

Excerpts of speech held by Prof. Schermerhorn on the 41st meeting of the First Chamber of the Staten Generaal on May 1st, 1956, on the budget for the Ministry for Foreign Affairs.  
=====

.....What is now the real situation? At the present I do not think that either side is striving for a world-war. Everyone is afraid of the other, nevertheless each believes in his own military superiority. We are in a situation, that perhaps for the first time in history, that armaments will prove to be really a means so frightening that, although it will not promote peace, it will still prevent a war. Yet, the great danger remains, that on an unexpected moment there will nevertheless break out a fire. First a small fire and afterwards a catastrophic one. How much the Russians, as well, realize this last mentioned danger and fear war, is perhaps to be seen best in their recent attitude towards the Middle East. After first having helped in staking up the fire by their arms supplies, with the purpose of making Russia popular with the Arabs, there is now a shrinking from the consequences and a willingness to cooperate in a peace-settlement through the United Nations.

.....Just in a situation as mentioned before and in which both major opponents do not dare to use open violence it is possible to use the United Nations organization as a safety valve and thus to eliminate the bitter conflict. We have the impression that the function of the United Nations in this connection with the Arab-Israel conflict is a clear example of this.

.....Now we want to devote only in general lines some thoughts to the relations of the West towards the Africa-Asiatic world. In the first place the Middle-East. We are very sorry that the honoured ministers thought it necessary to obtain from reacting to the consideration, which were brought up from this side in the "Voorlopig Verslag", a this attitude being based on the fact that the Secretary General of the United Nations is now trying to adjust the conflict between Israel and the Arab world. I have not got the impression that a lawsuit is being held ~~the~~ there and that, because of that the press and even the Parliament may not deal with the backgrounds of such a matter. We are sorry for this, also because this is a most important and for the West a quite a sore problem. To elucidate I want to place once more the two problems in question one beside the other. The first one deals with the actual security of Israel. We see as against eventual further arms supplies to the Arab countries from Russian sources only two solutions. In the first place it seems that the Russians have promised to stop the arms supplies to Egypt, furthermore some supplies of weapons to Israel might be possible and lastly remains the American declaration of support, the extent of which, however, is as far as I can see not completely fixed. We would gladly be informed by the Ministers, what is according to their opinion, the situation with regards to arms supplies and guarantees, and further what is the point of view of the Netherlands Government in this matter.

The second question brought up in the "Voorlopig verslag" was of still a different kind. This is the problem which is to be met wherever the West is lending support in a country to the ruling class and the latter is still completely feudal minded. In these cases there exists a real danger that, in spite of all dollars and pounds, the result will be nothing else but that the rich become richer and the poor probably poorer, but at the best remain as poor as before. In all these ~~cases there exists a real danger that~~ countries a radical change of this situation can be expected sooner or later, either with bloodshed or without bloodshed. At the present, however, the situation remains that under the motto of a religious war the Islamic world is brought in arms against Israel. The main problem in these countries is not, however, the existence of Israel, but the social structure and level of development of the country itself. Just in such countries it is of the highest importance whether it will accept, at the critical moment of change, the West or the Communism as a partner for the future. I am

afraid that it will not be easy for the Western World to find a usable alibi, with regards as to what happened in the past, against the Feudal forces.

excerpt of a speech by Mr. Rip. (Anti revolutionaire)

.....On the radio it was announced at six o'clock - and in the evening editions of the today's newspapers there appeared an announcement as well - that four Dutchmen were arrested in Israel and a K.L.M. Dakota was forced to land there. In the "Nieuwe Haagse Courant" I read the following about it:-

"Four members of the crew of a K.L.M. Dakota and one member of the Egypt Airforces were put ~~in~~ under arrest this morning in Israel, after having been intercepted by Israeli jet aircraft and forced to land.

The K.L.M. plane was chartered by the Egyptian Government for special services".

The honourable ministers will understand, that such an announcement leads to various questions. I will not ask these questions, but I would like to ask: is this publication known to the ministers and could information been given to the Chambers about it?



Excerpt of speech held by Minister Luns on the 42nd meeting of the First Chamber of the Staten Generaal on May 2nd, on the budget of the Ministry for Foreign Affairs.

=====

.....I come now to the alarming situation in the Middle East about which the honoured representative Mr. Schermerhorn has made some interesting observations.

First of all, may I make it clear that if in the "Memorie van Antwoord" my colleague and I did not go into several comments of the "Voorlopig Verslag", there was no intention to exclude a verbal debate on the Middle East situation. This was already stated in the "Memorie" itself. The purpose was only to make it clear that with regard to so delicate a situation it would be inadvisable to establish a precedent on to any exchange of opinions, especially since the Security Council has directed the very objective Secretary General of the United Nations, Mr. Hammarskjöld, to examine the situation. We must take into account possible repercussions in the countries concerned and to avoid prejudicing Mr. Hammarskjöld's conclusions.

Moreover, the situation is very unstable, so for this reason alone it is not at all easy to give a positive answer to Mr. Schermerhorn's questions concerning the supply of arms to Israel and the guarantee of Israel's borders. In the first place Israel finds its guarantees in the Charter of the United Nations and in the Armistice Agreements between Israel and the Arab Countries which were signed through the mediation of the United Nations. The Three Great Western Powers furthermore have accepted as a principle that they will strive for the prevention of an armaments race between Israel and the Arab States. This principle was established in the tri-partite declaration of May 1, 50, in which also the demarcation lines between Israel and the Arab States were guaranteed.

While acknowledging that the realisation of these principles (avoiding an arms race, border-guarantees) is primarily a responsibility of the Great Powers, the Netherlands Government herewith willingly declares that it endorses these principles and as far as it can, will cooperate in their realisation.

This policy has meanwhile been upset by the supplies of arms from the Soviet Bloc to the Arab countries. This is now a very threatening situation has been created. Within the framework of the United Nations there is an attempt being made to find a solution, the first objective being to insure the fulfillment of the Armistice Agreements. Much depends on the real cooperation of Russia, which Russia seems to have promised, and through which the danger created by Russia can be still avoided.

With reference to the remarks of Mr. Schermerhorn as to the social structure in some countries receiving international Technical assistance, I would like to point out that this aid is given in order to create conditions in which could lead to changes in the social structure.

As to the objections raised by the honoured representatives against the agreements, especially the oil agreements, the payments going to the ruling classes of some of these lands, I must say, that however sorry I am, I must agree with them.

Now the business of the detained K.L.M. Airplane, which was chartered by the Egypt Government for work in the field of aerial surveys.

Mr. Schermerhorn: Not chartered, your Excellency. It was a very simple contract, which is executed there by the K.L.M.-Aerocarfo.

Mr. Lens, Minister without portfolio: Mr. Chairman! I understand from the remark of the honourable representative Mr. Schermerhorn that he is informed even better than I am. I just was about to say that at the moment I cannot say much more about it. I will emphasize this now even more. The Netherlands <sup>Government</sup> has taken notice of what has happened to the aeroplane and she has asked the Minister in Jerusalem for more particulars. From the first information from Mr. Boissevain it seems that he was present at the questioning of the K.L.M. crew. According to this information the commander has declared that the demarcation line was not passed. More particulars are not yet known to me. The Government is following this matter with great interest, but at the moment I have no more relevant facts at my disposal.

.....Just now I received the communication, Mr. Chairman, that presumably the K.L.M. plane and the K.L.M. crew which was stopped in Israel will already be released today. So that I can conclude with a good tune this somewhat long declaration.

24 באפריל 1956

יורן היקר.

זה שם ה' לונץ.

החלטות פנימיות ביהל לא כל כך חיוניות לצדקת מעשיו כ  
לחוק את יום מול העוצמה הנכונה של צמח ערב.

יכולה להסתכן בחירות  
יש לעדכן סמכו  
כלת יוסקים כדי לרבים את הסגנונים האולגוריים לניחית יורן

גם לציחה אחו.

/K

42611

304/27

[illegible]

אל : המסרד \* 1171

25.4.17 : 1703

**מאת : המישראל הא**

24.4.55 : 5279

לראת דיון במרלסנט כאן סתקיים ב-1 במאי תורו

— 184 —

ה'תרנ"ב י"ב כסלו

ב. את איכול להגיש למספר 10 בהחזיר במלואו למספר 10

269

1 6 3 0

ת"ס' ; שח"ח, סנבל (2), מער.

(S) 275/22





LEGATION D'ISRAEL

ס ו ד י

צ'ירות ישראל

האג, א' באייר תשט"ז  
11.4.1956

הל/101

אל : מנהל מע"ר

מאת: הציר

בהמשך למכתבי מיום 5 באפריל, הנני למסור דו"ת קצר על שיחתי  
ראחרונה עם שר החוץ לונדון.

שוחחתי אתו קצרות ביום 6 באפריל. יום לפני כן גשא השד  
נאום בעיר מאסריכט וכו העלה, בין היתר, את בעית ישראל. אני  
מצרף את קטע הנאום הנוגע לנו. (האמת היא, כי סגנונו איננו  
מוהיר מבחינתנו ובודאי לא היה השר לונדון משתמש בלשון דומה  
בגלוי עוד לפני כשנה שנתיים).

הבעתי לו חזרה על תשומת הלב שהוא הקדיש לענייננו. ציינתי  
לשכח את התביעה שהוא העלה למתן ערכות בטוחה לקיומה של ישראל  
ולהסדר הבעיה על יסוד הסטטוס-קוו. עם זאת הוספתי, כי תביעתנו  
הראשונה היא, לפי הידוע לו, למתן נשק מגן ככל שחיה הערכות  
הפורמלית שתובטח לנו. השר הביע את הסכמתו. הוספתי עוד, כי  
מאז הוא מסר בביה"ג את הצהרתו בדבר יחסי ישראל-ערב בה ציין,  
כי אין סכנה קרובה נשקפת למדינת ישראל ושתנו פני הדברים לכל  
הדעות.

השר לונדון הודה, כי המתיחות שבברה מאוחר זמן נוחות מקום  
ליתר דאגה. עם זאת הוא הביע ספק אם סכנת מלחמה ממש קרובה גם  
כיום. הוא מסר, כי נחדש מכינוס רדיפלומטים ההולנדיים במזה"ת  
שרעבים אינם לא אנסי-יהודים ואף לא אנסי-ישראלים ממש. הם רק  
רואים במדינת ישראל "מכשיר אימפריאליסטי" בידי המעצמות המערביות  
הגדולות. אין הם רואים את ישראל כמדינה מזרח-תיכונית עפ"י  
מדיניותה כיום. עניתי לו, כי ספק אם יש משתו שנוכל לעשות  
למען ספק את רצון הערבים. הדבר היחיד שאנו מציעים להם והם  
מסרבים בהתמדה הוא השלום. שאלתי את השר לונדון אם ממשלת הולנד  
היתה מוכנה להעלות במועצת נאטו לבדה או יחד עם מדינות מערב-  
אירופיות אחרות את בעיה בטחוננו. שוב הסברתי לו את רקע העניין  
והדחיפות שבאספקת נשק לישראל למניעת התלקחות קרובה. השר ענה  
לי, כי הוא סבור שבמצב הקיים יכול להיות מקום לממשלות מערב-  
אירופיות הקסנות להביע את דעתן בשאלה זו. אולם, לפי דעתי,  
ממשלת הולנד לא תוכל לנקוט יזמה לבדה. הוא יוועץ עם חברו  
השר ביין מיד לאחר שובו מהו"ל ובודאי הם יביאו את העניין לפני  
הממשלה. הוא יודיעני על תוצאות הפעולה.

ברצוני להוסיף, כי בעת ובעונה אחת נסיתי להפעיל את אנשי  
המשלחת ההולנדית למועצת אירופה בשטרסבורג ע"מ לעורר את בעיהנו  
גם שם. שותחתי עם ראש מפלגת העבודה, מר אורט פרמר. הנני עומד  
במגע הדוק אתו. ידוע היה לו על פנייתי לשר לונץ. הוא הציע  
להפעיל מצדו את ראש הממשלה, מר דרייז (הסוציאליסט), כדי שיהיה  
מוכן משתובא השאלה לדיון בממשלה. כן יפעל בדרכים אחרות - בעזרת  
ובאספות הבחירות - ע"מ להכניע את התערבותה של ממשלת הולנד לבטחונה  
של ישראל. אך גם הוא בדעה, כי הממשלה התולנדיה לא חפצת לבדת אלא  
יחד עם ממשלות אחרות שבמערב אירופה. שיחתנו נסבה על שר החוץ  
הבלגי ספאק והוא אמר לי, כי ידידנו מוזר, המזכיר הבינלאומי של  
מפלגת העבודה ההולנדית, מקורב מאד לספאק ומקיים אתו מגע הדוק.  
הוא, פרמר, מוכן לשלחו במיוחד לספאק כדי להשיג את חמיכתו לפעולה  
מדינית משותפת. הודיתי לו על נכונותו לסייע בידינו בדרך זו.  
עוד אשוחח עם מוזר בעצמו לאחר שובו מלונדון שם הוא משתתף בישיבת  
המשרד של האינטרנציונל הסוציאליסטי. גם בישיבה זו, דרך אגב, הוא  
פועל למעננו. הנני ממשיך לגייס את ידידנו בקרב הסיעות הפרלמנטריות  
האחרות. כן אערוך אי אלו בקורים כימים הקרובים אצל חברי ממשלה  
שלא ממלגת העבודה.

בברכה,  
/ח/ו  
ע. יורן

חרגום קטע מנאומי של השר לונץ  
מה-4 באפריל, 1956.

..... עם מה שאמרתי זה עתה לא רציתי לעורר את הרושם, כי שקולים חוקיים מהווים את החשובה היחידה לבעיות בינלאומיות. קשה יהיה למצוא הגנה לסיפון כזה. הוכחה מאד אקסואלית לכך מהווה, לדעתי, הבעיה הארצי-ישראלית. הרי אין מקרבים פתרון לבעיה זו בשום פנים ע"י סחן חשובה לשאלת: למי יותר זכויות על הארץ הנקראת עתה ישראל; על העולם הערבי שלו היחה הארץ שייכח במשך דורות והרואה בישראל "גוף זר" בשטח פרסי או לעם היהודי שמצא, לאחר דורות רבים של נדודים, סוף סוף מולדת עצמית. הפתרון של הבעיה הארצי-ישראלית, נמצא לדעתי, בשטח אחר לגמרי והשאלה היא אם דורנו דהיום יראה את התגשמותו המלאה. מדינת ישראל הוקמה בעזרת המעצמות המערביות והחת השגחה האו"ם. קיומה בעתיד צריך יהיה להשאר מובטח. אולם גם העולם הערבי זקוק לתמיכה. הוא מרגיש את עצמו מאויס בעיקר מבחינה כלכלית ע"י ישראל ואוכלוסייתה העמלה קשה ומלאה לכן חשדנות עמוקה כלפי מדינה זו. רגשות מעין אלה לא נעלמים על נקלה ולא במשך שנים אחדות. הם כוראי יעלמו רק אז כשהמשלות של המדינות הערביות, בעזרת המערב - וכאן גם סמון חפקיד עבור האו"ם - תקבלנה את ההזדמנות להעלות את הרמה התרבותית לרמת החיים של עמיהן הן עד לדרגה שבה אפשר יהיה להגיה, כי בדור הצעיר של העולם הערבי תחדור ההכרה, כי לעולם זה אין מה לחשוש מפני ישראל וכי שיחוף פעולה אתה היא לחועלחן של הארצות הערביות. גם כאן חל החוק, כי החומריות מדברת על נקלה על לב האדם. כרגע המעצמות המערביות והאו"ם לא יוכלו לעשות הרבה יותר מאשר לנסוח לשמור על הסטטוס-קוו במזה"ת ולסלק בעוד מועד את האפשרויות האקספלוזיביות מהמציבים השונים הנוצרים בחוק ומסכיב לארץ ישראל. כל זה דורש גישה פוליטית לבעיה הארצי-ישראלית. שקולים חוקיים בענין זה הנם בעלי ערך משני בלבד.....

12

ירושלים, ב' באדר תשס"ז  
15 בסבדואר 1956

4761/ח

סנהל פד"ר

סלה-לוי אס איני כותב לך בקריכות, אך בכוננות להודות  
לך על דו"ח ח"ך המפורטים המאשרים לנו לעמוד מקרוב על

אם עיתוןך עם שר החוץ לונדן כסדתי לסחלקה התכונה, למען  
ישיבה ב-י.נ. לונדן התנהג כלפינו חסיד בידידות עם יטב

עם אלמרד מאזר. הערותיך על הסיסמא של פלחט-סנע האויות  
אח עמדתנו.

לענינים בינלאומיים של סלגה העבודה - האין סודאז הגרסני

א.ג.



12 במרץ 1956

4201/ח

אל: בירוקה ישראלי, האג

בהתאמה לסמכוה יל רציר גל כר בנ"ר  
להודיעכם כי התיסה בה נקטתם עד נה

4201/ח

ירושלים, ל' בשבט תשס"ז  
12 במרואר 5

1

הציר, י  
מ"ר

הציר, י

מכתב הציר מס' הל/101 מ-20 בינואר

הציר, י

מכתב,

1

1



4

LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, כ' בשבט תשס"ז  
2.2.1956

הל/101

אל : מנהל מע"ר

מאת: הציר

ח/11-4

נב'ר היקר,

אבקש להבהיר לי אם עלי לקבוע בעצמי ברישום  
על הדו"ח את התפוצה הרצויה בהתאם לחכנו או אם  
עלי להניח למחלקתך את קביעת התפוצה.

בהודמנות זו ברצוני לציין, כי לא קבלתי  
אשר על הדו"ח לשיחתי עם שר החוץ לונס מיום  
20.1.1956, שהעברתי אליך. יתכן, כי האשר  
עור יכוא אך ליתר בטחון הריגי מציין את הדבר  
מעחה.

בכרכה,

111

ע. יורן

LEGATION D'ISRAEL

ס ו ד י

צירות ישראל

האג, 20.1.1956  
ד' בשבט תשס"ז

הל/101

אל : מנהל מע"ר

מאת: הציר

(החלפה)

הנדון: שיחה עם שר החוץ לונד.

ביום 19.1.1956 קיימתי שיחה עם שר"ח לונס. לאמחו של דבר, בקשתי לראותו קודם לכן ע"מ להודות לו על תשובתו בביה"ג בענין החרם ואף בענין המדיני הכללי. אולם, כאותו שבוע היה השר שקוע במו"מ האינדונזי שנחקים כנ' נבה. עם שובו הודיע לי מזכירו, כי הוא מבקש לראותני.

הבעתי לשר לונס את חודתי והוא שמח לשמוע בי, אנו מרוצים מהעמדה שנקטה ע"י הממשלה ההולנדית. הוא הוסיף, כי היה מלא התרמרות על מצבה אנשי העסק ההולנדיים וראו כעצמו, כי אחד מצירי הפרלמנט ~~בעבר~~ אח השאילחה ע"מ לחת לו אפשרות להצהיר הצהרה בפומבי, כידוע לכם הייתה השואלת הגב' קלומפיי, חברת המשלחת שהאריכה את שהותה בארץ. השר לונס העיר, דרך אגב, כי הוא חשש שגב' קלומפיי לא תחזור עוד ואנו נגזול מהמפלגה הקתולית חברה חשובה ומועילה. היחה לו אפשרות לשמוע אי אלה דברים מפי כמה מחברי המשלחת לאחר שובם והתרשמותם היא עמוקה. הם חזרו כולם מרוצים מאד מבקורם העירוני, כי הממשלה והצבור בישראל העריכו מאד את הביקור בשעה זו. קבלת הפנים החמה שחברי המשלחת זכו לה היחה כנה וספונסנית.

בהמשך השיחה הפנה השר את חשומת לבי למאמר על דה"מ שלנו שנתפרסם בשבועון "טייטס". הוא אמר לי, כי קרא אותו בענין רב בשים לב להערכה החיובית שאנ שיש בו על אישיותו של ראש ממשלתנו. עם זאת היה מגדיר את התרשמותו מהמאמר כולקמן: "הקורא האנטי-ישראלי יחשבנהו כמאמר פרו-ישראלי יותר מדי. אך העוקבים אחר עניינינו מזה שנים כמדהב יתיחסו לכמה מהדברים הנאמרים בו בחשד-מה ובאי-רצון". הוא ביקש לשמוע את דעתי על המאמר. ציינתי את עמדתו הידועה של שבועון זה והשקפותיו. הוא הוסיף, כי הולנד הותקפה בו לא מעט בענין אינדונזיה וגיניאה החדשה.

כן סיפר לי השר לונס, כי עמיתי המצרי בהאג, השגריר חסן-זאקי, החאונג לפניו על דעת הקהל האוהדת לישראל שבהולנד. חשבתו היחה, כי אמנם בן הוא, אך אין פירושו של דבר שהולנד היא אנטי-מצרית, והיא עוקבת באהדה אחרי מאמצי המצרים הראויים לשבת לפיחוח ארצם. בעיית ישראל היא ענין לעצמו. בקשר לכך העירוני, כי אנו רגישים מאד לאהדה שרוששת לנו דעת הקהל בהולנד. אך האמת ניהנת להאמר, כי הבענו לידי מצב שבו אין די באהדה גרידא. אנו זקוקים לחמיכה מדינית ממשיח ופירושה כרגע הסכמה לספק לנו נשק לשם החזרת מאזן הכחות במזה"ת ומניעת התקפה עלינו ומלחמה הרת-אסון. השר הסכים בהחלט לדעה זו.





## אציין בקצרה שני רעיונות עיקריים שהעליתי לפניו:

א. הסכסוך שבין ארצות ערב וישראל נדון יותר מדי מהבחינה הצרה של היתכים בינינו לבין הערבים. הוא נוגע כיום כבעיית שלום העולם ובודאי בענין עמדות המערב במזה"ח. עמדות אלו נחונות בסכנה רצינית. אנו מאמינים בנצחוננו אם נאלץ שוב להלחם מלחמת מגן. אנו רוצים להאמין, כי מעצמות המערב חרענה להושיט לנו עזרה בעוד מועד למען החגוננותנו. ככל שעזרה זו תמהר לבוא יהיה גדול יותר הסכוי להרחיק את הערבים מתוקפנות ולמנוע מלחמה. אך אם ננוצח השוואה הכלתית-נמנעת של תבוסתנו תהיה אכזר מוחלט של העמדה הקדמית המערבית כאסיה ואולי גם בדרום-מזרח אסיה ואף באפריקה. הסכמים הם בדורים:

(1) הערבים יטענו בצדק, כי אין להאמין למעצמות המערב הנוטשות את ידידיהן בעת צרה. קרנן תרד והמערב ייראה בעיני בני אסיה לא רק כאימפריאליסטי אלא גם כמשענת קנה רצוף לבוטחים בו. הרוסים בודאי ידעו לנצל מצב זה.

(2) הערבים יזכרו היטב בזכות מי הם השיגו את הנצחון. לא תעזור כל התחרות נוספת כמירוף הויון מצד המערב. אף כאן ידעו הרוסים לשכנע את בעלי כריהם החדשים.

לענין זה הוספתי, כי יש מי שמזכיר לנו את העזרה המדינית והצבאית שגם אנו קבלנו ב-1948 מהגוש המזרחי ואעפ"כ נשארו נאמנים למערב. אך היסטוריה זו לא תחזור לגבי הערבים. מצבם שונה לחלוטין. באשר לנו - גם הבית הלאומי וגם מדינת ישראל - מקורם בחמיכח המערב. בריה"מ היתה עוינת כל השנים וחמיכחה לא האריכה ימים. הגיון מצבנו ותרכוחנו מונחים ביסוד נאמנותנו למערב. קשרנו עם המערב הוא עמוק. הוא יונק משרשי מהותנו התרבותית. שנית, כל איש בישראל, לרבות הדוב המכריע של הפועלים, אינו מלא חשד כלפי המשטר הסובייטי. אנו יודעים מה סיבו של משטר זה ואי אפשר להולין שולל אף את מדי הנפש שבישראל בתעמולה קומוניסטית כפי שניתן לעשות בצרפת או באיטליה. חשיבות מכרעת נודעת גם לקשרינו עם מזרח העם היהודי שרובם המכריע שבו במערב - ביחוד באמריקה - נמנה משען כח לישראל. ישראל היא דמוקרטיה עפ"י משטרה ודמח אוכלוסייתה המכונה החברותי רומים לאלה של המדינות המפותחות במערב. המצב שונה לגמרי. במדינות ערב מכל הכינות האמורות. נוסף לכך יש שנאה ישנה-נושנה של העולם הערבי-מוסלמי כלפי המערב שמקורן בהבוס הערכים בידי המערב מימי הביניים. המסקנה היא, כי לאחר שהערבים ינחלו נצחון בעזרת הרוסים יהיו אכזרים למערב לחלוטין. ממילא קשור גדול העמדות המערביות בקדמח אסיה בקיומה של ישראל. אין צורך לדבר על המהלומה המדינית-המוסרית שתונחת על המערב עם אכזרן ישראל.



השר לונס העיר, כי העניין ברור לו בהחלט ואין שמץ של חילוקי דעות ביננו. הוא הוסיף, כי ארה"ב לא תוכל בשום פנים ואופן לנשוש את ישראל מסעמים של מדיניות פנימית. שום ממשלה אמריקנית לא חוכל לעמוד בכך. העירוני, כי היא יכולה לסעוד בחישוב הזמן <sup>24 כני</sup> סעוד העלולה להיות פסלית.

17/1

14/1

ב. המחשבה השניה שציינתי לפניו - שחיי-הנא שר-חוץ קחולי - היחה זו: גורל המקומות הקדושים לעולם הנוצרי קשור אף הוא בקיומה של ישראל.

מבחינה נוצרית ניהן להעלות על הדעת שלוש אפשרויות לגבי המקומות הקדושים שכולן נתבשרו בעבר בזמנים שונים. והן - שלטון מלא בהם, כלומר - שלטון עם ריבונות טריטוריאלית; גישה חפשית למקומות הקדושים; לא זה ולא זה. השלטון המלא, הושג בימי הצלבנים. הוא לא האריך ימים. אם נסח על ההיסטוריה שלאחר כך ונגיע לימי מדינת ישראל נוכל לומר, כי הובסחה על ידינו גישה חפשית למקומות הקדושים לכל הדתות. מהות ההצעה השבדית-הולנדית של משטר פיקוח היחה לקבוע ~~מסגרת~~ בינלאומי לגישה חפשית זו. המקומות הקדושים לנוצרים שבחומנו מובסחים בהחלט. הצבעתי על היתוסים הסוכים שנקשרו עם הכנסיות הנוצריות ועל ההתפתחות שחלה כנצרת בה גבנו כנסיות חדשות וכו'. אם ישחלט האיסלם על המזה"ח, כל שכן בשותפות עם הגוש הקומוניסטי, גדולה הסכנה כי האפשרות השלישית תהגשם והעולם הנוצרי-מערבי, בעיקר הקחולי, יאבד כל גישה למקומות הקדושים.

רעיונות אלה הובעו תוך כדי שיחה שבה שילב השר לונס הערות מלאות חרעומח ורובז על מזכיר המדינה דאלס. מאז ~~בפתח~~ הוא לא שבב נחת ממנו בענין אינדונסיה. הוא הוסיף ואמר, כי הכריסית אינם חושבים על כך שכשהם זורקים את הצרפתים מהלבנון או מסוריה. כיום הם עלולים להגיש ~~ממצרים~~ ~~ומהירדן~~ ~~מאלג~~ <sup>14/1</sup> את הם יפסידו את מאלאיה סחר הרי זה משום שההולנדים הפסידו את אינדונסיה אחמול. וכך חוזר חלילה. הכל שהאמריקנים נוהגים את ידם לכך. עמדתם בענין גיניאה החדשה היא הרת-סכנות למערב. "האמריקנים הם בעלי בריחנו באירופה - אמר לונס - אך הם מתנגדינו באסיה-הסבדתי להם זאת לא פעם." לבסוף, חורתי ואמרחי לו, כי אנו מאמינים במשקל המדיני של ההולנדים בענינים כינלאומיים ומצפים כי ישמיעו את דעחם למעננו בכל הזדמנות. לונס הבסיחני, כי יזכור את הדברים שאמרחי לו ובודאי חעשה הממשלה ההולנדית ככל שיהיה ביכלחה.

X

בברכה,

14/1

ע. יורן



LEGATION D'ISRAEL

דאט, 1.1.1948  
111

צירות ישראל

גיד מיד

426/1

אל : מנהל מע"ר  
העסק: מנהל הסברה  
מאת : הציר  
מ"ר פיר

1-18 בתמונה ביקור אגלי אלפרד פוזר, יו"ר-י, וניגים ביוניאוסים  
כל יפולגה העירודר. נוזר הוא גריוני ע"י נוגא, יליד טינמן, שעדב א"ג-  
מניה ב-1933 לאחר שנרדף ע"י הנאצים והשתקע בהולנד. אביו היה הונגרי  
פנתאון גרמני. ב-1941, נוזר פעיל בשפגת העירודר וניגים.  
בשנות המיכס הוא היה בנהלות. ב-1941 הוא קיבץ את האזרחי הונגרי  
נאות גרר לטרוהיו.

סר מוזר שיבח את המשלחת הפרלמנטרית שחזרה ואח עצם הרעיון לשגר.  
סר נזדמן לו לטוח עם כני. הונגריאניסטיים, סטיפ, ינס וקפטיין.  
אך ידוע לו, כי החרשפותם היא עמוקה וחיונית ביותר. כל חברי המשלחת  
יוכלו להיות לעזר לב בפעולת ההסברה למעננו. מר קפטיין עומד להגיש דו"ח  
על רביור למפלגתו. ביהויים, הוא רק הוקטו אתו, עם מוזר, נביקש הוואות  
מפוזר והפלגה ביהם לרופ, גאליים, פוסטיה לנען דקון ישר הירום הוערכה  
ע"י ההסדרות הציונית בדאב. בירור לו ררדוה להופיע יהד עם שני חברי  
משלחת אחרים, אך בני יובליד א"ה הכיזה לנשק. כלומר, כי קון גיוערת  
ירכישת נשק.

איש שיחי המביר לי את בשקפתו בדלקסן:

האידה לישראל בקרר הולנדיים היא גיוקה ומושיש. במרבור העם. אך יחד  
עם דא. ריוקים דהולנדיים בכל בחשבה בלחמר וכוננוה צבאיים. הם מוששים נפני  
רשככות בלשהי בכל הקטור כמיחכה. קשה לעזור כלב ריונודים וביס את דהאבה,  
כי ישראל גיולה לושט ס בנסק הכגן שיטופק לה לשב ביהמיי נצע, באין ברירה,  
כל עוד ישט יה עליונות צבאית, ואין הם רוצים להיות שורשים לי. על אף כל  
אחדתם אלינו. מאידך גיסא, יש אינווסים גלליים וצבאיים וקדושים סיגים.  
לני דעהו, אפשר היה לרשיג הרבה יותר בנגוית או בהשקעות לכסרוה פיתוח  
כלכלי. ואין זה חשוב כיצד השתמש מדינת ישראל בכסף שיושג בדרך זו.

עניתי לו, כי אני חמים דעה אהו בכל הנוגע לצד הכספי ואליבא דאמת  
זו היחה דעתי מלכתחילה. אך יש כמה וכמה תשובות על טענתו:-

א) ההסדרות הציוניות בהולנד, שיש לה דעות משלה, היא שהכריות על  
וסגיו לקרן חרום ולא צירות זו. אולם, כיון שהמגבית נפתח מוזר יד  
עלי להושים לה כל עזרה אפשרית.

ב) המגבית תסתיים בסוף חודש זה ואז אפשר יהיה לחדש אם הפעולה  
למען גיוס כספים לנפרות גלליות. בינתיים היבחרה המגבית, כפי נמסר לי,  
ברבליח יחסית.





ס ד י

4261/1

המנכ"ל

מנהל מאו"ם

הנדון: שיחת טלפונית עם הציר  
ההולנדי.

הבקר בלצל אלי ציר הולנד,  
מר בואסבן, להודיעני כי קיבל מכתב  
ממשלתו בו נחקש להודות לממשלה ולעם  
ישראל בעד המיכת משלחנו בעמדת הולנד  
בהצבעה על ענין טורנינג בעצרת או"ם.  
ממשלת הולנד מכינה שהחלטתנו להסוך  
בהם לא התקבלה על נקלה ומעריכה מאד  
אות ידידותנו זו. גם העם הטורנינגי  
לא ישבת במיכתנו זו. הוא עוד יעביר  
את ההודות בכתב לפי הוראת ממשלתו.

באוחו מעמד סיפר לי על דמאורעות  
בעבר הירדן ביומייט דאחורוניט. סיפר  
שבעיר העתיקה פגע דקול בקונסוליה  
האמריקנית בנזכות המשטרה שלא עשה  
כל צעד כדי למנוע את ההפגנות הסוערות.  
חלונות הקונסוליד נשברו ודקונסול  
האמריקני עזב את דירתו. מכוניות של  
זרים נחפזו והוצאו מכלל שימוש.  
ההפגנות הסוערות ביותר היו כשכנס אכל  
בעמאן היו הרוגים ומצועים, אך על פי  
שחידעות על מספרם הגדול אינן נכונות.  
החדשות המפורזות באות מקהיר בלל  
האינטרס המצרי לנפח את המצב הברוע  
בירדן. עד כאן דבריו של מר בואסבן.

הערה

מערב, יומית,  
חקר.

כ כ ד כ ח,

האס/אח

11

18.12.55

4261/

~~~~~

30.12.55: נשלח

אל : המשרד ירושלים

נתקבל: 1.1.56

ב ח ו ל

סמח : יורן מטישראל באב

שששששש

הער לונץ לא עמד בטבתן לסדות הסכרות: צו אך יש  
סיכוי לשינוי הדוחות. ספעיל בירי פרלמנט ודעת קהל ונת יהודים ויש  
היענות .

י ו ר ן

תשובה: שה"ח מנכל (2) מער

קט/תב (1)



LEGATION D'ISRAEL

י ו ר י

צירות ישראל

האג, ח' בסבת חש"ז  
23.12.1955

הל/101

אל: מע"ר  
לשכת השר

מאח: הציר

הנדון: שיחת שרנו עם שה"ח ביין בפריס.  
למברקם מס' 336, סיום 22.12.55

לצער, הרב לא היה סיפק בידי מחמת עומס העבודה וההתחייבויות שהוטלו עלי לאחר שובי מפאריס לערוך רו"ח מסורס על שיחת שרנו עם שר התוך ביין. המברק הנ"ל גם הגיע סמוך לסגירת הדאר ולא היה כל אפשרות פיוזת לכתוב ולהדפיסו. כמלואו. עלי לבקש ככל לשון של בקשה את שליחת השר על אחור זה שנגרס ע"י נסיכות בלחי תלויות בי.

אציין רק, בקצור נמרץ, כי השר גולל בבהירות מבריקה את פרשת מעמדנו המדיני וחביעותינו לפי ראשי הפרקים - נשק, ערובת בסחון, שלום או שמירה על הסכמי שכיתת הנשק. הוא פירס כל ענין וענין ובסוגיית הנשק הוא עמד על הסכנה הגדולה האורבת לנו שלא נעמוד במירוץ הזמן בשים לב לכמויות הנשק פזורות למדינות ערב ממקורות שונים. הוא חזר על הסייעון, כי יתכן שאנו עולים באיכות אך ידענו עלולה להיות על התחזונה אם אויבינו יתעצמו ככמות. כן הדגיש את דוחק הזמן בשים לב לעובדה, כי ההכרעה במקרה התקפה עלינו עלולה להיות כה מהירה - ענין של 48 שעות או פחות מזה - עד שכל התערבות תבוא באחור. הוא הוסיף, כי אנו מוכנים לויחורים מסוימים וכחוצאה מהם נוכל לפתח אמצעי תחבורה משוטפים ברחבי המזה"ת ואפריקה עד לקונגו הבלגית.

בהמשך השיחה ציין השר את מעומס המרה של הבריסים. השר ביין שאל אם באמת סעודת היא זאת מצרס. שרנו השיב, כי אם רצונו בתשובה גלוית לב הוא יכול לומר, כי הסעודת היא תוצאה של משוא פנים לערבים. העירוחי, כי יש לבריסים מסורח כלשהי של סעודת במזה"ת וחבל שלא למדו מן הנסיון. השר המשיך והסכיד את הכשלון שנחלו הבריסים במדיניותם הפרו-ערבית בעת מלחמת העולם האחרונה.

השר ביין שאלני מה בענין החוזר על החרס הערבי ואם יש צורך בתשובה על שאילחה כפרלמנס. את תלושי הדברים בנקודה זו מסרתי בדו"ח המיוחד על פרשה זו.

עוד אציין, כי השר ביין התנצל שבאי אלה מקרים הוא מנע פעולות גלויות מסוימות לטובחנו. כן, למשל, הוא התנגד לבקורו של דה"מ דרייז בישראל. אך הוסיף, כי היה ידירות חמה שודרת בינו לבין הציר המנוח, ד"ר עמיר ז"ל. שרנו העיר, כי לא היינו רואים כל דע בבקורו של דה"מ דרייז גם במצריים. אך השר ביין ענה, כי לא היה לו הזמנה למצריים.

עוד הוחלפו אי אלה דברים, אך לא אוכל להשחרע כרגע, מסרתי את עיקרי הדברים שבשיחה זו.

בברכה,

השר

ע. יורן



LEGATION D'ISRAEL

ס ו ר י

צ י ר ו ת י ש ר א ל

האג, ס' בסבת השט"ו  
20.12.1955

הל/101

אל : מנהל מע"ד

מאת: הציר

4254/ס

נג'ר היקר,

שמחתי על ההזדמנות שהיתה לי להפגוש אתך בפריס ולהחליף דעות. שוב נחשפתי בנוסיוני. כל הפגישה בפריס היחה מאלפת מאוד בשבילי. בשובי להאג נפלתי לקלחת העבודה - הדיון בפרלמנט בקשר לתרם הערבי ובענין המדיני הכללי, הועידה הציונית השנתית, הטיפול במשלחת הפרלמנטרית, הבעיה הטיבועת של ארגון העבודה בצירוח וזו שנוצרה ע"י חילוף המזכירים.

הברקתי על הדיון בפרלמנט. דווחתי גם על שיחתי עם אשדויה שקדמה לו. נדסה לי, כי לא סעיחי בשקולי ואף סיעוני היה מלא. בענין התרם היחה התוצאה תיובית בהחלט ואני מודה לך על ברכתך. הגב' קלומפיי, חברת המשלחת שהגיע אליכס בשבוע הבא היא שהיתה בעלת השאילה. הודיתי לה במכתב פיוח וסן הראוי שתובע לה גם כארץ ההערכה שהיא ראוייה לה. בענין המדיני אי אפשר היה לצפוח לתוצאה אחרת בתשובתו של השר לונץ. בכל אופן, כל מה שהשגנו הוא שלא היה כה שמץ של גישה בריסית. המעוות שבחשונת השרים הקודמת, שנמסרה בכחב בעת העדרו של השר לונץ, חוקן בהחלט. אני מצטער רק על סעות שנפלה במסירת תוכן התשובה במברקי הראשון. ע. צפורי היה נוכח בעת הדיון בפרלמנט וכך הוא מסר לי את הדברים. הוא לא יכול היה לקלוט בדיוק את ההולנדית שבפי לונץ. אני הייתי עסוק בהכנת המסיבה לחברי המשלחת בביתנו שנחקיימה כשעה אחרי כן. הנוסח המדויק הגיע לידי רק אחרי כן והברקתי בתרגום אנגלי.

כרצוני להוסיף, כי לא החמצתי שום הזדמנות על מנת להביא את השקפחנו במלואה לידיעת משרד-החוץ ואף הממשלה. פרם לשיחה שהיחה לי עם השר לונץ - ועליה דווחתי קודם לכן - קיימתי גם שיחה עם בה"מ דרייז. הסברתי לו את מצבנו ואת הסכנה החמורה המרחפת עלינו. שוחחתי גם עם ראשי הסיעות, הסוציאליסטית והקתולית, ולאחרונה עם הגב' קלומפיי, הדוברת כשם המפלגה הקתולית. היא מלאה את תפקידה בשלמות בענין התרם הערבי. ענין זה נראה יותר ויותר כפעולת הסחה, זכרטיה, שנועדה להסוח את חשומת הלב מהבעיה המדינית ונסלה ממני את כל זמני ולא מעט מכחי. ע. צפורי היה חולה באותו זמן. כל אותו השבוע. אחרי כן היה עלי לנסוע לפריז. אך בשובי חזרתי ופעלתי ככל שיכולתי. לצערי לא עמד השר לונץ במבחן. היה עליו לספל בעת זכרונה אחת בכעיה האינדונסית. הוא עתה בשוויץ. אך אינני חושב, כי אין עוד לשנות את המצב. המשלחת הפרלמנטרית עשויה למלא תפקיד חשוב ואולי מכריע. יש להתרכז על שלושה אנשים - הגב' קלומפיי הקתולית, מר קפטיין הסוציאליסט ומר קורטהאלס הליברלי, היחיד

שבאופוזיציה. שלשתם סובים ופקחים.

אין ספק, כי יש צורך לחזור להחקפה מדינית ע"מ לשנות את נקודת התורפה שבהשובת שר החוץ <sup>9</sup>אין. התחלתי בהחקפה זו מחדש. לע"ע גייסתי את ראש המפלגה הסוציאליסטית. אני מעביר לכם העתק מכתבי למפא"י על השיחה שקיימתי איתו. אסתיך עם הקתולים ואספל גם במפלגת האופוזיציה הקטנות.

את בעיית הופעתו בפחיתת הועידה הציונית השנתית, אם סוב ואם רע, פתרתי על דרך הסינסזה. לא הייתה לפני דרך אחרת. הפתרון היה קשה. יחכן, כי מבחינה כספית עלול היה מפעל "הבונדס" לחת חוצאות טובות יותר. אך הציונים דתקוהו לקרן זוית. הענין הזנת לשיקולים ולהכרעם עפ"י ההוראה שקבלו מהארץ במישרים. הם באו לשוחח אתי לאחר ששקלו או לא שקלו, אך הכריעו. אמרתי להם, כי סרם קבלתי הוראות, אך אלו שאקבל תהיינה בודאי דומות לשלהם ואם הם כבר הכריעו אין ערך להתייעצותנו. עליהם אחריהם ההכרעה תוך ידיעת המצב לאשורו. עם זאת הבסתי להושים כל עזרה אפשרית ל"קרן הסיוע לשעת תירום". וכך עשייתי. לא הססתי להוסיף באסיפת העם שלהם ובן נאמתי בוועידה השנתית. (העתק הנאום רצ"ב). אך עדיין עליהם להוכיח, כי צדקו בהנחתם. רברבנוחם מאז ומתמיד - ועוד יותר עתה כשהם קומץ קסן - ידועה לך. נאבקתי אתם כל הזמן שיניחו לי את הפעולה המדינית ויחננו את הכסף בלשון "give me the money and I will do the job". אך הם הכריעו לצד הקמפנות בכסף ונדיבות הלב במדיניות ע"ח ישראל. כעת יש לדאוג מה יעלו במגבית שלהם ל"קרן הסיוע לשעת תירום". הם סנו ללא ציונים. אינני רוצה לע"ע לומר מאומה. אני רוצה לקוות, כי יצליחו. אם לאו אצטרך לפעול בעצמי. האמת היא, כי הזמן קצר ובלא עזרה מתאימה האפשרויות מוגבלות. עלי להחרכו בפעולה המדינית.

הענין שתיה במיפולם של אנשי ש. פרס נדחה לע"ע. אפשר היה לצפות לכך. ברור, כי הכרעה חיובית אם תבוא לא חפול לפני זו שבושינגטון.

הנני מסתפק לע"ע בצרור ידיעות אלו. אני מחכה לרנחיתך.

בברכה ובירידות,

pho

ע. יורן



Address by Dr. E. Yoran, Minister of Israel, at the opening session of the 53rd Annual Conference of the Netherlands Zionist Organisation held on 25th December 1955, in Amsterdam.

When I last appeared before your Annual Conference, a year ago, I tried, in a short survey, to explain certain views that many people in Israel, maybe the majority, held on the subject of Zionist activity in the Diaspora and the tasks incumbent on the Zionist movement after the emergence of the State of Israel. I should like to tell you that, perusing the report of your activity during the year which passed I felt greatly comforted in finding that there was little divergence between the opinions I had voiced before you - I hope without undue interference with your freedom of thought and action - and the principles which guided the N.Z.O. in fulfilling its various tasks.

May I, on this important occasion, pay tribute to all those devoted Zionists in this country, in leading positions and in day-to-day activity, who in the past year faithfully and steadfastly performed their manifold duties with a considerable and praiseworthy effort to bring about most signal achievements. I think that I will only be doing justice if add that they were effectively assisted in the various spheres of Zionist and pro-Israel activity by emissaries from Israel, the Shelichim, mostly dutch Zionists who settled in Israel and came voluntarily, for limited periods of time, to lend support to Zionist, educational and fund-raising actions.

But there is also something else that I have to tell you to-day. The hard pressure of our growing needs as a result of new and grave dangers which appeared on Israel's suddenly upset the former balance of normal Zionist functions throughout the Gola. Some of them became, in consequence of recent events in the Middle East, more pressing, more urgent. It is of vital importance to Israel, to its existence, at this critical juncture, that Jews everywhere and Zionists in the first place, as a matter of example, redouble their efforts and sternly face the greatly increased tasks which our common Jewish destiny lays on our shoulders. It has been proved time and again that the unity of the Jewish people, its sharing in joy and in sorrow, was an historical imperative and not an empty slogan. Let your deep awareness of this undeniable fact determine your action, let it dictate ~~the~~ the required assistance to Israel at the present critical time. As in the past history may award our valiant efforts.

During the past year, while celebrating the 7th anniversary of Israel's independence - we summed up our various achievements. We stressed on that occasion the great economic progress that we had realized with the expansion of Israel's agriculture, the increase of its industrial production and the notable improvement of the country's financial accounts. We expressed the opinion that the 7th year of Israel's statehood may become a turning point in its development and be an important landmark on the road to our economic stability and independence.

Indeed, during the 7 years which had passed Israel had concentrated its efforts on the beneficial tasks of development and economic consolidation, on the conquest of the desert, on the struggle against the adversity of nature and not on designs aimed at the subjugation of man by man. We earnestly hoped and were eager to benefit our neighbours, the entire Middle Eastern region so much in need of development, by the blessings of our constructive work - irrigation and soil reclamation,

road-building and the establishment of factories, hospitals and schools. But the Arab rulers bluntly refused to give their populations, by good neighbourly cooperation, a share either in the water or in the reclaimed soil vastly available within their extensive territories. They put almost the whole of their resources, their cotton and other valuable crops of their fertile lands, the sweat and tears of their poor and miserable peasants, into armaments. Armaments not for defence but for the publicly proclaimed aim of aggression against Israel. The dangers of this policy have always been serious. The events of the last months, however, made them very acute. We were now faced with the grave risk of being quantitatively outflanked by superior arms flowing to the Arab countries from various sources, from the East and from the West. There can be only one answer to this menace. That answer has already been given by the Government and the people of Israel and by Jews all over the world.

In stating these obvious facts I should like, on this occasion, to stress before you again - if there is still any need to do it - that Israel today is unreservedly bent on peace and that it is no more eager to wage war - however this war may be called - than it was eight years ago. We were then compelled to fight a defensive battle, a war imposed upon us and clearly aimed at our destruction. The threats against our existence have not ceased since that time and are even more openly and vehemently voiced now than they were in 1948. I believe that there is no well-meaning man in the world who may be entitled to tell us that we can disregard or accept them lightheartedly. There are lessons of history which we are bound to remember. It is also of little importance if some outward political argument has changed - if the avowed aim in 1948 was to overthrow the U.N. Resolution of November 1947 while the alleged purpose now is to secure its observance. The noise of self-asserting confidence when aggression starts changes into a cry of outraged justice when it fails.

All this, again, does not mean that Israel is not prepared to make concessions which would help the Arab states to overcome their real difficulties and raise the living standard of their peoples. But, in the words of a former great French statesman, they must stop the old song, the constantly recurring refrain of outside aggression, which lulls the misery of their masses. There can be no question of Israel broad-mindedly granting unilateral concession would only whet the appetite of the Arab rulers and make the achievement of peace more remote. The lesson of Munich is too clear and recent for there to be a repetition of it in the Middle East. The concessions can only be attained as a result of genuine negotiations. There can be no justifications in the world of today for the Arabs' obstinate refusal to negotiate. We have seen that many apparently insoluble international problems have been solved in this way. They have been settled by negotiations engaged directly between the opposed parties without prior concessions by either side. The difficulties between Israel and her neighbours cannot form an exception to this general process.

Thus, Israel will welcome any international action which may serve to move the Arabs to the conference table but it will equally reject any attempt to extract from it crippling concessions as a prior condition. The acceptance of pre-requisites to negotiations ~~which~~ ~~it~~ would only harden Arab intransigence and may not



only endanger the existence of Israel but also cause irreparable harm to the stability in the Middle East and world peace. The government of Israel has recently published its peace-plan which clearly indicates the burdens Israel is willing to take upon itself in order to achieve peace. It is up to the Arab states to think<sup>it</sup> over seriously in order to avoid a calamitous adventure.

The Jewish people has for generations and centuries been a martyr-people. But the gist of the Zionist idea was that there should be an end to this martyrdom of a nation. The state of Israel is certainly not inclined to become in its turn a martyr-state. It has the stern resolve and rightly claims the means to defend itself. That should - and we earnestly hope that it will - be understood by all who have the peace of the world and international justice at heart.

Reflecting today loudly on these serious problems I should like to tell you that I feel really stirred when I stand before you at this 53rd conference of the Dutch Zionist Organisation, in the year of the 50th anniversary of its proud organ "De Joodsche Wachter" which for half a century has been propagating its Zionist creed with a remarkable constancy and an unwavering steadiness. I wish to take this opportunity of presenting its editors and staff with my warm greetings. The 58 years of the Zionist movement - and there are some people here who stood at the cradle of this movement - give us strength and hope with which to face the present situation. With only a few intervals Zionist history has largely been dominated by the struggle against hostile action, sterile jealousies and vain attempts to impede our development. These attempts have failed. Given the wholehearted assistance of Jews everywhere and the full support of friendly nations, they will fail again. Israel today, as before, needs the faithful alliance with the entire Jewish people.

Israel's policy is not determined by tactical moves or occasional devices. Our endeavours are clear and our path is steady. While we may have to increase our preparedness against any possible aggression we must strain ourselves and continue our efforts towards economic consolidation. Immigration is going on. We need alike both of skilled and trained manpower and of Halutz youth. We are building now new settlements and developing new industries. But the added burdens must be shared by the entire Jewish people. All forms of activity, all aspects of work for Israel, are important. Some of them become more urgent, but none of them can be neglected. That requires complete unity in action. And there is, I think, hardly any need for me to say that the unity of the Jewish people that we advocate cannot be conceived as an abstract concept, but that it means unity everywhere, unity nearby, unity in every Jewish community. I also wish to state that light sacrifices of normal times may not be sufficient.

We trust that fortified by Jewish assistance and by the friendship that Israel enjoys in the world, and may I mention more particularly the sympathetic support given to us by this freedom-loving country, its Government and public opinion, we shall emerge safe out of the present difficulties and Israel will dwell in peace among the nations.

פ.ה. מס. 7

426/1

ס ו ר י

האג, ח' במכת תשט"ז  
23.12.1955

הל/101

אל : מע"ר  
לשכת השד

מאת: הציר

הנדון: שיחת שרנו עם שה"ח ביין בפריס.  
לפברקם מס' 336, סיום 22.12.55

לצערי, הרב לא היה סיפק בידי מחמת עומס העבודה וההתחייבויות שחוטלו עלי לאחר שובי מפאריס לערוך דו"ח מסודר על שיחת שרנו עם שר החוץ ביין. הסדרק הנ"ל גם הגיע סמוך לסגירת הדאר ולא הייתה כל אפשרות פזית לכחול ולחדשים, במלואו. עלי לבקש בכל לשון של בקשה את סליחת השר על אחור זה שגורם ע"י נסיבות בלתי חלופיות בי.

ג. זרנגר  
חלופה  
לדאגה

אציין רק, בקצור נמרץ, כי השר גולל בבחירות מבריקה את פרשת מעמדנו המדיני וחביעותינו לשי ראשי הפרקים - נשק, ערובה בסחון, שלום או שמירה על הסכמי שביתת הנשק. הוא פירם כל ענין וענין ובסוגיית הנשק הוא עמד על הסכנה הגדולה האורבת לנו שלא נעמוד במירוץ הזמן בשים לב לכמויות הנשק הצורמות למרינות ערב ממקורות שונים. הוא חזר על חמיעון, כי יתכן שאנו עולים באיכות אך יד'ינו עלולה להיות על התחלוצה אם אויבינו יתעצמו בכמות. כן הדגיש את דוחק הזמן בשים לב לעובדה, כי ההכרעה במקרה התקפה עלינו עלולה להיות כה מחירה - ענין של 48 שעות או פחות מזה - עד שכל התערבות חבוא באחור. הוא הוסיף, כי אנו מוכנים לויחורים מסוימים וכחוצאה מהם נוכל לפתח אמצעי החבורה משוחטים ברחבי המזה"ח ואפריקה עד לקונגו הבלגית.

בב. 1

בהמשך השיחה ציין השר את טעותם המרה של הכריסטים. השר ביין שאל אם באמת טעות היא זאת מצדם. שרנו השיב, כי אם רצונו בתשובה גלויה לב הוא יכול לומר, כי הטעות היא תוצאה של פשוט פגים לערכים. העירות, כי יש לבריסים מסורת כלשהי של טעות במזה"ח וחבל שלא למרו טן הנסיון. השר המשיך והסביר את הכשלון שנהלו הבריסים במדיניותם הפרו-ערבית בעת מלחמת העולם האחרונה.

השר ביין שאלני מה בענין החוזר על חחרם הערבי ואם יש צורך בתשובה על שאילתה בסרלמנט. אח חלופי הדברים בנקודה זו מסרתי בדו"ח המיוחד על פרשה זו.

עוד אציין, כי השר ביין התנצל שבאי אלה מקרים הוא מנע פעולות גלויות מסוימות למוכתנו. כן, למשל, הוא התנגד לבקורו של דה"מ דריין בישראל. אך הוסיף, כי הייתה ירידות חמה שוררת בינו לבין הציר המנוח, ד"ר עמיר ז"ל. שרנו העיר, כי לא היינו רואים כל דע בבקורו של דה"מ דריין גם במצריים. אך השר ביין ענה, כי לא הייתה לו הזמנה למצריים.

עוד הוחלפו אי אלה דברים, אך לא אוכל להשתרע כרגע, מסרתי את עיקרי הדברים שבשיחה זו.

בכרחה,

ע. יורן



הגדרה

LEGATION D'ISRAEL

ס ו ד י

צירוף ישראל

האג, ח' בטבת תשס"ו  
23.12.1955

הל/101

4261/ח  
101/101

אל : מע"ר  
גשכת השד

מאח: הציר

הנדון: שיחה עם הסנכ"ל אשוזייה.

ביום 21.12.55, קיימתי שיחה שארכה בשעה זיוחר עם הנ"ל - מנכ"ל לענינים מדיניים. הוא השתתף יחד עם השד ביין כדיונים כפריס. בחרתי לשוחח אתו, כיוון שהוא משמש את שני שרי-החוץ, ביין ולונץ, אחרת הייתי צריך לקיים את השיחה עם השד לונץ ולפסוח על ביין. במצב שנוצר לא היה הדבר רצוי. סבורני, כי התוצאה שהושגה הצדיקה את שקולי.

בשיחה זו הסברתי, ראשית, את ענין החרם נוכח השאילחה שאפשר היה להניח, כי חועלה כדיון על מדיניות החוץ בפרלמנט. הנחתי את כל הענין לשקולו הסוב של שה"ח ביין בהדגשי שאני בוסח בו לאחר העמדה הנמצאת שהוא נקט בשאלה זו ושכולה אומרת כבוד. האמת היא, כי לפני כן קבעתי ראיונות עם שני ראשי סיעות - הסוציאליסטים והקתולים. אך לאחר השיחה עם אשוזייה בסלתי את הפגישות מסעמים סכניים. שאר הדברים כפרשה זו כתוכים כדו"ח על ענין החרם שאני מעביר בדואר זה. לא היה צורך להאריך בשאלה זו.

השיחה נסכה בעיקרה על הכעיה המדינית עקב השאלה והתשובה שהוחלפו ביין ועדת החוץ הפרלמנטרית ושני שרי החוץ. אני מצורף את השאלה והתשובה בחרבום מהולנדית. (הראיתין לשד כפריס). הוקעתי את הסעות שבתשובה השרים והבעתי מקצת הסהון שהיא נוסחה בצורה זו לאחר השיחה שהיחה לי עם שה"ח לונץ לפני צאחו לניו-יורק ושבה הביע את הסכמתו לטיעוננו. (העתק הדו"ח על שיחה זו ששלחתי בזמנו רצ"ב). לא גליתי כמובן את החשש שהיא ניחנה בעת העררו של השד לונץ. אשוזייה ענה:

(א) כי אין החשובה מתנה את הערובה ביישוב הסכסוך הישראלי-ערבי אלא קובעת, כי הערובה כשהיא לעצמה אינה מספקת. אין כאן שאלה של מוקדם ומאוחר. והרי גם אנו סוענים, כי אין די בערובה בסחון. עניתי, כי נכון הדבר, אך אנו סוענים - נשק, ערובה בסחון ושלום או שמירה על שביתה הנשק. כלומר "יישוב הסכסוך" בא לאחרונה, כיוון שאין הוא חלוי בנו אלא בערכים בלבד. כל גירסה אחרת היא כבחינת שימת "העגלה לפני הסוסים". איש שיחי הכין ורשם את הדברים.

(ב) אך הוא הוסיף הסבר שני לתשובה הנ"ל שניתנה ע"י השרים ההולנדיים. היא ניחנה לפני נאומו של אידן כבילדהול וממילא אפשר היה להניח, כי היא עולה בקנה אחד עם הצהרתו של דאלס.



גל' דר

בקשת היחה שהמעוות אם נעשה אף בשוגג ובכוונה טובה טעון תיקון ואפשר לחקנו בדיון הפרלמנטרי בחשוכת השרים כע"פ. הסברתי באריכות מה את הסכנה שאנו רואים בהתנהגות חבריסיס, העלו לה להיות הרח-אסון אם הם לא יחזרו בהם בעוד מועד מסעוהם. הכל שאין אף חבריסיס "האמפיריסיס" לומדיס מנסיון העבר. הדגשתי, כי כמחלקת המדינה יש כבר הבנה מלאה לסכנה האורבת לנו וממילא לעמדת המערב כמזה"ת ובאסיס בכלל ושההכרעה האמריקנית לא תכושש לבוא וחהיה לטובתנו. הכל תלוי ב"סיימינג" הנכון. עמדת בתוקף על ענין הסכנה והרחיפות שבהושסת עזרה מלאה לישראל. בראש וראשונה, אספקת נשק.

אשוזייה היה חמים דעים אחי והשווה את מצבם בענין אינדונסיס וגניאס החדשה עם מצבנו. עניתי, כי ההולנדים הגיעו לירי מו"ס עם האינדונסיס בעוד שהערבים עדיין מסבכים לחת ולשאט אתנו. הרי זה המקרה היחיד של סירוב להכנס למו"ס "במלחמה הקרה" בין מזרח למערב לפי הנוסח החדש. אשוזייה הסכים אך ציין, כי אין עוד להתנחם הרבה בעובדה של המו"ס שלחם עם האינדונסיס. אין לדעת כיצד הוא יסתיים כיחוד לאחר כניסת התברים החדשים לאו"ס.

כאמור לעיל, אמרתי כמה מלים טובות על חשד ביין על מנת לסייסו לאחר הרושם שהוא יכול היה לקבל, כי אנו חושדים בהססנותו ושהוא נלכד ברשת חבריסיס. (ברור שלא גליתי את דעתי בצורה זו. אמרתי את דברי בשובה ונחת חוך נסיון להרחיק כל חשד לגבי דעחנו עליו ועל העמדה שהוא נקט). אשוזייה חבין את דברי זהוסיף, כי השר ביין נחרש מאוד משרנו כשיחתו בפריס. הוא החפעל מבהירות מחשבותיו והסברתו וחושב שהוא

*Un homme remarquable*

אני מקצר ומסיים מחמת דוחק הזמן וההתיכונות שונות הרובצות עלי ועל עובדי הצירות.

בברכה,

61

ע. יורן

42611 v

מִשְׁדָּר חַדָּשׁ

ס ז כ ר

ל

其美

65

מאת :

73114

1990

2. 3. 4.

— 12 —

4

1251

(מגור ידבר אצל) בן גייתא ליוסף ב' אהרן ויאמר דאך דרילג פליקר.

1-1-12 55

Portia Hus 1:62 on Slovakia offered Egypt build railways n twerk  
r. 1st company's own offered sel machine to Is and trucks easy t rms  
says British must value military facts as Baghdad and Colombo plan  
ciled as type required.

Headlined Israel's report five Gaza incidents New York Times carries a Russian dispatch quoting Zahal spokesman regarding Kissafin and other incidents. Other AP dispatch quotes spokesman charging Israel started and that Egyptian soldiers were under and that Egypt protects to MeC.

11 s. "It isn't discussing refugees says interalia regarding  
press [redacted] for restriction of refugees "this impossible although  
not impossible for Israel accept few thousand".

Times has been told that Arab League sent questions to catch companies inquiring whether have business relations with Israel whether or import from Israel and whether have affiliated companies in Israel, also companies ask whether Jews on staff. Netherlands employer has stated that it is not yet decided whether answer but advised refuse information regarding individual Jewish employees.

Leputzat Atzaret

Justman

י"ז קר כ"ה חודש אדר  
 ב' חולמ' או י"ז  
 כ"ה או י"ז  
 ב' י"ז

7.2  $\frac{4}{x_1}$  5



LEGATION D'ISRAEL

האג, י' בכסלו תשט"ו  
25.11.1955

הל/101

צירות ישראל

4261/

אל : מע"ר

מאח: הציר

הנדון: העמדה האוהדת של הולנד לבכינו  
בימים אלה.

בעמדה ההולנדית כלפינו בזמן האחרון הייתי רוצה לציין שלשה גילויים מעוררים המעמידים את ממשלת הולנד ודעת הקהל שבארץ זו בשורה הראשונה של ידידינו. אני מתכוון לשלשה דברים:

1. הופעתו של חבר המשלחת לאו"ם, מר דקאס, הידועה לכם היטב ממקור ראשון, בדיון על בעיית הפליטים בועדה המדינית המיוחדת.
2. פנייה בענין ישראל שנערכה ע"י הועדה לעניני חוץ בכיח השני בקשר לדיון על חקציב משה"ח המתקיים כעת.
3. העמדה שנקטה בעחונות ההולנדית הרצינית, ובראש וראשונה, ע"י העחון "ניווה רוטרדמשה קוראנס", בקשר להחרשיות במזה"ח.

אשר להופעת המשלחת ההולנדית באו"ם בענין הפליטים דווחתי על השיחה שקיימתי עם משה"ח לונץ. אם היו לי אי אלה ספקות לגבי העמדה שההולנדים עלולים לנקוט, הרי הם פוזרו עתה לאחר גאומו של חבר המשלחת דקאס בועדה המיוחדת. אין ספק, איפוא, כי דברי השד והבסתחו היו כנים. לא אאריך בסוגיה זו כיון שהענין הוכן בוראי במדה מכרעת תוך שיתוף פעולה בין שתי המשלחות באו"ם. מכל מקום, יורשה לי לציין, כי נעשחה גם פה פעולת הסברה מאומצת עם כל הצמרת של משה"ח - משה"ח לונץ, ד"ר פטיין, המנכ"ל אשווייה, המנכ"ל ון-סויל ון-סריסקרקין וכמוכן מנהל האגף, אדריינסה וגם ון-חוליק שחזר להפקידו. בעת ובעונה אחת נהלנו פעולת הסברה בחוגים הפרלמנטריים.

ב. בימים אלה מתקיים בכיח השני הדיון על התקציב. לפי הנוהל המקובל מגישה כל ועדה פרלמנטרית ככל הנוגע לענינים שכחחוס סמכותה דו"ח מקיף על הצעת התקציב הממשלתי. דו"ח זה מוגש לממשלה והשרים עונים בחזכירים הנוגעים לסעיפים השונים. הדו"ח שהוגש ע"י ועדת החוץ מכיל טקירה מקיפה על בעיות מדיניות החוץ. משה"ח חייב לענות על הדו"ח בחזכיר מיוחד. שני המסמכים משמשים בסיס לדיון ולהצבעה בפרלמנט.

אכן, בדו"ח המיוחד של ועדת החוץ נכלל קסע הנוגע לישראל שבחלקו האופרטיבי הוא כדלקמן:

"כבר צוין לעיל, כי בחוגים שונים שוררת דאגה מחמת הפרת שווי המשקל במזה"ח אשר נגרמה ע"י התערבותה של רוסיה. הפרה זו היא לרעת ישראל הדמוקרטית ולסובת המדינות הערביות הלא-דמוקרטיות ביותר. אם כך הדבר - שואלים חברים רבים את עצמם - האין זאת שמשטרן של מדינות אלו קרוב יותר לרוחן של הדמוקרטיות העממיות? ואם כן האין הממשלה חושבת שארצות הדמוקרטיה בעולם כולו, לרבות אסיה, צריכות לערוב לשלמותה



## של מדינת ישראל הצעירה המושחתת על זכויות עתידיות?

לא אעיר מאומה על גוסת הצהרה אהרה זו שנחבלה ע"י ועדת החוץ הפרלמנטרית. ככל שהוא יהיה הרי הוא מהווה בלוי דעת עקרוני לטובתנו. השאלה היא אם הפרלמנט יסתפק בקבלת הדו"ח של הועדה אגב הצבעה על התקציב של משה"ח או אפשר יהיה להביא לידי קבלת החלטה ע"י הפרלמנט לטובתנו. הדבר חלוי, כראש וראשונה, בחשוכות שני שרי החוץ לדו"ח הועדה. הנני מתכוון לפעול למסרה זו. אנסה להניע גם אנשי משה"ח וגם ידידים בין חברי הפרלמנט. חברי ועדת החוץ הם ראשי הסיעות ומספר חברים אחרים. עובדה היא, כי עם כולם כמעט, פרט לשלשה יוצאים מן הכלל, קיימתי שיחות הסברה ממושכות במשך החודשים שעברו. כמה מהם היו אורחני בכית. מחוץ לקומוניסטים משהחפים בוועדה החוץ נציגי כל הסיעות.

חיימי רוצה לציין במיוחד את החלק שנפל בהסברה למענו חבר הפרלמנט, ון-דר-הוף-ו-גרט, איש מפלגת העבודה שאתו קיימתי קשר הדוק למדי. הוא גם הודיעני במכתב אישי על החוצאה שהושגה. ברצוני גם לציין שהוא יחד עם ראש המפלגה, וורמר, הם שסייעו לנו, בראש וראשונה, באינטרנציונל כלונדון בקיץ שעבר. (אג 12-11-1947 חיס לא היה נכח בלונדון)

עמדת חיובית בהחלט ננקטה גם ע"י הקתולים. היה לי מגע במיוחד עם ראש המפלגה, פרופ' רומה, ויו"ר הבית השני, פר קורטנהורסט מלבד צירי פרלמנט קתולים אחרים.

ג. עלי לציין במיוחד מאמר ראשי שהופיע בעיתון "ניוה רוטרמשה קוראנס" על המצב במזה"ח ב-16 בא.ז. (רצ"ב חרגוסו). העיתון נהנה מה מעמד רומה לזה של "הסיימס" הלונדוני ופרשנותו המדינית מביעה אולי עוד יותר את דעת משה"ח התולנדי. רמז ברור על כך שמעתי בזמנו מפי הד"ר פסיין בימי משפט קהיר. עמדת העיתון הייתה אז פסוייגת בדומה לזו שנקט משה"ח.

הנני סבור, כי המאמר הנדון מכיל את הטיעון הרצוי לנו כמעט ללא פגם. לא היה הרבה כן עד עתה. העמדות היתה במידה רבה נגדנו במשך זמן רב בכל הנוגע לפעולות הגמול. כמו כן היא נקטה ברובה עמדה חיובית בענין החוזה המורכי-עירקי לאחר תהימחו. היא חזרה על ההנמקה הבריטית והאמריקנית ביחס לחזקת העלולה לצמות לנו מפצול החבר הערבי. נדמה לי, כי ניתן לומר שהפרשנות המדינית בעמדות לבכי ענינו היא כיום חיובית יותר משהייתה במשך כל השנה שחלפה. אני מתכוון גם להערכה וגם למסקנות. יש רושם, כי כמה וכמה דעות שנטינו להתדירן במשך הזמן נתקבלו לבסוף בכמה וכמה מהעמדות החשובים. אציין רק את הנקודות העקרויות שכונות "הניוה רוטרמשה קוראנס":

1. תוקעת הסתייגות הערכית מחמת מדיניות הפיוס של המערב.
2. הסכנה שכניעה לסחטנות זו. "ויחורים לערבים יביאו כעקבותיהם דרישות נוספות לויחורים משוט שהערבים ממשיכים לשאוף לעשות את מצבה של ישראל לבלתי אפשרי" - נאמר בעיתון הג'ל.
3. המצב שנוצר עם ההערכות של רוסיה איננו תוצאה של קיום ישראל. "גם בלי קיומה של מדינת ישראל - מדגיש העיתון - היתה מתלקחת המערכה במזה"ח בין הגושים העולמיים". ההתערבות הסובייטית היא תוצאה של המדיניות הפייסנית המערבית ולא של הסכסוך הערבי-ישראלי כשהוא לעצמו.

4. אין להכין כיצד ניתן לבצע דרישות לויחורים פריטוריאליים. חכניה או"ם אין בה כדי לספק את מצריים הואיל והיא נותנת את הנגב לישראל. היא עשויה להביא תועלת למדינות ערב הצפוניות בלבד. מאידך גיסא, הכנית ברנדוס איננה לפי החלטה או"ם. כל זה יוצר התחרות לרעת ישראל בין מדינות

ערב השונות המסוכסכות ביניהן.

5. המסקנה היא - מחמת כל הטעמים האלה - כי אין לפחור את הבעיה בצורה יעילה נוכח ההערבות הרוסית אלא ע"י גיבוש הסטטוס קוו והתנגדות לכל קיצוץ של שטח ישראל. "יש להעדיף סטטוס קוו בלתי חוקי (הכוונה לגבולות המורחבים" - ע.י.) - על קיצוץ חוקי של מדינת ישראל".

ניחן לומר, כי ההולנדים שלמו לנו עד כה במול מלא על העזרה שהושטנו להם באו"ם. הם מעריכים מאד את שיתוף הפעולה בין משלתותינו ומוכנים להמשיך בו.

בברכה,  
ע. יורן  
1/10/71



עד הרגע בו התחיל הגוש הסובייטי, ולו גם על ידי ארצות נתינות, להתערב במצב במזרח התיכון לא היה קשה לשמור על הסטטוס קוו שנוצר עקב המלחמה הארץ ישראלית בשנת 1948. אפשר היה לקבוע באופן יחסי למדי את גובה אספקות הנשק לישראל וארצות ערב, כפי שהיתה גם מסרת המעצמות המערביות בהתאם להצהרתן בשנת 1950. במצב זה, שלא הראה סכויים לשנו-יום, אפשר היה לקוות כי הארצות הערביות יראו את הבילתי נמנע שבהסדר של קבע על בסיס הסטטוס קוו ובעיקר אם הדבר יהיה כרוך בערבויות המתאימות.

מהארצות הערביות נדרש אם כן כי יסכימו לעובדת קיומה של מדינת ישראל. נפרד מכל זה היתה השאיפה לדחות את העולם הערבי לאוריאנטציה מערבית, לקשרה בברית לנאט"ו ויהיה הקשר חלש כאשר יהיה. התברר, כי בארצות הערביות ראו נטיות הנטי קולוניאליסטיות את האוריאנטציה הזאת למערב כמושכת רק במידה מועטה ונוסף לכך באה ההכרה בלב הערבים כי עקב אוריאנטציה כזו תהיה למערב פחות התחשבות בעולם הערבי. ידוע כי למען בני ברית מוכנים לעשות פחות מאשר למען בני ברית לעתיד. במידה והיו למערב ויתורם להציע - הציעו, כגון: פינוי אזור העלת סואץ. אולם ללא חוצאות. אם כי יחד עם זאת אי אפשר לאמר כי המצב באזור התעלה היה עוד נסבל.

חביעות המערב לוחצים מצד העולם הערבי בחקופה זו היו מעמות בלבד אולם אחת הדרישות היתה יכולה להיות הכרה בסטטוס קוו הארץ ישראלי. המערב לא חשב הביעה זו לאפשרות עד שמצרים, בהגיעה לתקופה חזשה של רדיפת כבוד, ראתה אפשרות להיטיב את סכוייה על ידי משחק בניאוסרליות ועל ידי נשק והשפעה קומוניסטית להבהיל את המערב.

היות ובכל תיקון במצב במזרח התיכון מצבה של ישראל הוא בעל חשיבות עליונה, העבירו את כל הנעיה הזאת על דרך ישראל אם כי גם בלי קיומה של מדינת ישראל היתה מלקחת המערכה על המזרח התיכון בין שני הגושים העולמיים. במערכה זו בעית ישראל היא למעשה בעלת אופי מחוזי אם כי לובשח היא, עקב חפקידה במערכה הגדולה, סמדים אחרים. המדינות הערביות משתמשות ברצון בישראל כבמחזיר-ברקים עבור המתיחות הפנימית. ישראל הנה האזור היחיד במזרח התיכון המאורגן בצורה מערבית ושגם האוריאנטציה היא מערבית אולם יחד עם זה היא האזור אשר אתו חושבים מדינאים מערביים לקנות את הרצון הטוב הערבי.

שרמערב החל לפעול בכיוון זה ושגרמה לו כי עליו להגדיל עשות מרוסיה - התברר בזמן האחרון עקב התבטאותם של דאלס ואידן. בסוף אוגוסט בא דאלס עם חכנית להסדר הבעיה הארץ ישראלית בה הוא שם את הדגש על הבעיה הכלכלית של הפליטים. דאלס דיבר גם על תקונים בגבולות, על "שטחים חרבים שקבלו ערך רגשי" אולם בלי ספציפיקציה נוספת, אולם עד מהרה נדמה היה לישראל כי הבורנה לנגב שאמנם "חרב" אבל עקב מצנאות מעיינות נפט, מכרות נחושת ופוספס אינה חסרת ערך מבחינה כלכלית ונוסף לזה הנו פתח ליישוב ההולך וגדל שהוכיח, כי עקב עבודות השקעה, אפשר להגיע לחוצאות. הערך הצבאי של משולש זה המפרדי בין מצרים וירדן ברור מעל לכל.

נאומו של אידן בשבוע שעבר היה פחות מעורפל. הוא הזכיר את הרזולוציות של האו"ם, אלו של 1947 על הלוקה של ארץ ישראל ואלו של 1948 על חזירתם של הפלסטיים הערביים. בהתאם לרזולוציה משנת 1947 היתה ארץ ישראל צריכה להתחלק למדינה יהודית ומדינה ערבית הקשו-רוח באחד כלכלי. המדינה הערבית היתה צריכה לכלול את הגליל המערבי, שומרון, יהודה (בלי ירושלים) ורצועת החוף של אשדוד עד הגבול המצרי. המדינה היהודית צריכה היתה לכלול את הגליל המזרחי, עמק יזרעאל, החלק היותר גדול של שפלת החוף והנגב. אולם תבוסת הערבים שינתה את קביעת הגבולות. כל הגליל ושפלת החוף עד עזה צורפו לישראל בכיוון לירושלים. מה שהיה צריך להיות המדינה הערבית נבלע בינתיים על ידי עבר הירדן שהפכה על ידי פעולה זו לירדן.

אם מזכיר אידן את הרזולוציה של שנת 1947 נראים חששות ישראל לגבי גורל הנגב מיותרים למדי היות ולפי רזולוציות אלו הווחורים של מדינת ישראל צריכים להיות ברצועת החוף מזרחית לגבול הלבנוני. אולם השאלה היא אם הערבים הנאחזים כל הזמן ברזולוציה של שנת 1947, שאוחה דחו ורמסו בעצמם בשיטתיות, רוצים להשיג בזה יותר מאשר דעה-עולמית מתקבלת על רדעת ליצירת קו יסוד למשא ומתן. למצרים יהיה מעט מאד אכפת דבר הרזולוציה הזאת. על כן אין זה ללא משמעות כי ראש הממשלה המצרית עבדול נאצר אמר לנציג האובסרבר בשיחה כי יעדיף לראות התגשמות התכנית של ברנדוט אשר לפיה יישאר הגליל המערבי בידי ישראל אולם כל הנגב יעבור לידיים ערביות. בעוד שברזולוציה של 1947 אין למצרים כל דבר להר-ויה הרי בתכנית של ברנדוט יש ויש לה תועלת.

אולם הבטיס למשא ומתן צריך להיות וויתור טריטוריאלי של ישראלי, שאינה מוכנה לכך. תקוני קלים בגבולות הרי חמיד אפשריים. נקודה חשובה אף היא, היא שמלוי הווחורים יביא בעק-

בוותיו דרישות חוזרות נוספות לויחורים משום שהערבים ממשיכים לשאוף לעשות את מצבה של ישראל לבטלי אפשרי. הדעה הערבית מובעת על הדרך הטובה ביותר, בהתאם לסימס, בעזוןהירדני "פלסמין": "המתיחות במזרח התיכון לא תפסיק להתקיים כל עוד ישראל לא תפסיק להתקיים." למקרא דברים אלה על המערב לזכור גם לזכור כי ישראל היא בינחיים המדינה היחידה במזרח התיכון בה אין רואים את המערב כאויב ונוסף לזה שיש להעדיף בהרבה סטטוס קוו בלתי חוקי על קטיעה חוקית של ישראל. לא זו הדרך ללחום בהשפעה הרומית, היות וכאמור, למעשה בעית ישראל היא משהו אחר מהדמות שהיא מתחילה ללבוש עכשיו.



LEGATION D'ISRAEL

ס ו ד י

צירות ישראל

האג, ב' נכסלו תשט"ו  
17.11.1955

101/ל

אל : מע"ד

מאת: רציר

הנדון: שיחה עם שה"ח לונץ.

ברמשיך למברקי מס' 256 כיום 15.11, הרי פרסי שיחתי עם שה"ח לונץ שרחקיימה ביום 15 לח.ז. בקשתי את הראיון עם שר"ח זמן מה לאחר שוכו מעצרת או"ם לשט הסברה כללית, אך כיון שקבלתי את כברקם מיום 14.11 שעה קלה לפני צאתי לפגישה זו נסבה מפילא השיחה ברובה על ענין הפליטים הערביים.

הער לונץ סיפר לי על טחוף הפעולה המצוין הקיים בין המשלחת ההולנדית למשלחתנו באו"ם. הוא הוסיף, כי סער על שולחנו של שגרירנו א. אבן. הודיתי לשר על רעורה שהמשלחת והולנדית הוסיסה לנו בענין רסוכנוח הבינלאומית למחקר אטומי.

גוללתי את פרשת הפליטים בקצור לדיון בעצרת לפי קוי הסיעון שבמברק. עמדתי על הסכנה הצפויה, כי ההחלטה על החזרה חלקית, שאיננה ניתנת לביצוע - אם תתקבל בעצרת זו - תחבל חבלה רצינית בפתרון בעיר כאובר זו. החלטה כזו תשמש עודד נוסף, במצב המתוח והמסוכן בלאו הכי, למדינות הערביות המבקשות להכשיל כל פתרון המחקבל על הרעת. שהרי אפילו החזרה חלקית אין פירושה החזרת הפליטים למקומותיהם, שכולם מיושבים, אלא למקומות אחרים שיהיה צורך להקצות להם בגבולות ישראל. כלומר, אף במקרה זה המדובר ביישובם של הפליטים מחדש, אך בתנאים החברתיים והמדיניים הגרועים ביותר וניחן להעלות על רדעת מבחינתם של הפליטים עצמם בלי לדבר על בעיה קליטתם הכלכלית. כל זה הוא בלתי מעשי ועטוי רק להכריל ולהדהות את הפתרון הנכון ולתת בידי הערבים קלף לשחק בו. המצב הוא רציני ומסוכן יותר כדי משאפשר יריה בשעה זו לקבל החלטות סרק למטרות פשרה מהוקפקת אף לפי הדקפת הפייסנים ביותר. ההולנדים נקטו עד כה עמדה חיונית ונגזר בשאלה זו ואנו מצפים, כי יתמידו בה.

דוספתי עוד, כי קדחנו בכרכה את הצעה דאלס בהצהרתו האחרונה רמסתלקת למעיה מרעיון ההתזרה והמבסיתה ממון כדרך מלור ליישוב הפליטים. מפילא מובסת גם פתרון לדאלה הפיננסית. נותר רק רדצון רדע של רערבים והחבלה הכבוונת לל הממשלות הערביות בפתרון רדצוני. כל החלטה שתתקח פתח להחזרה יריה בה, איפוא, רק משום כזן פרס למחבלים במתכוון בפתרון בעיה טבל אנושי זה.

שר"ח לונץ הודה לי, כי הפניתי את תלומת לבו לדאלה זו העולה לדיון באו"ם. לעצמו של ענין הוא המיב דעים אחי בהחלט. אין דוא דואר סיבר כללתי לכינוי רעמדה והולנדית כפרשה זו. הוא מכין, כי



"סומנים לנו פח" ע"י הצעת החלטה על החזרה הלקיח. אך הוא יכול להבטיחני - אם כי בכפיפות ל"הסתיגויות הדיפלומטיות" הרגילות - כי משלחתם לא תפול בו. כיון שהקשר בין שתי המשלחות הוא כה הדוק לא יקשה עליהן להתאם את עמדתן. הממשלה ההולנדית נודאי לא תשנר את גישתה רעיונית לבעיה זו. מכל מקום, היא יעמוד על רשמך ואם יתגלה קושי כלשהו יודיעני. אם לא אשמע ממנו מאימה עלי להניח, כי משלחתם תתמוך בנו.

עברתי להסבר כללי על מצבנו לאור ההתפתחויות האחרונות, לרבות הצרת אידן. ציינתי במיוחד, כי ההתערבות הסובייטית יותר משהיא סיבה למתיחות שנוצרה דרי היא תוצאה ממדיניותן של מעצמות המערב במזרח. בתקופת השנים האחרונות. היתה זו מדיניות של פסיחך על שתי הסעיפים, של רתיעה מפני רבה ברורה ותמיכה בזכויותינו, שלא היו מוטלות בספק, נוכח מעשי האיבה הערביים ושל פיתוי השליטים הערביים וגרוי יצירות ע"י משלוחי נשק על אף חוקפנותם ומוצהרת והגלויה. מדיניות זו היא שנחנה עדוד מתמיד לסחטנותם ואפשרה את התמרון הרוסי. קל היה לרוסים לדוג במים העכורים. לא פסקנו מלהחריע על סכנותיה של אותה מדיניות ועתה היא מתנקמת ביוזמיה.

השר לונץ גילה מידה רבה של הסכמה גם בנקודה זו. הוא העלה ברורמנות זו את הסענות ההולנדיות בענין גיניאה החדשה. הוא סיפר, כי הזכיר לדאלס בווינגטון מה שהלה אמר לו לפני בשנה וחצי, סמוך לרסכם על פינוי תעלת סואץ - כי לאחר שהמצרים ישיגו את פינוי תעלת רנכטף יהיו "מחוקים כדבש" ואפשר יהיה לרגיע אתם לידי עמק השור בענין ישראל. קשה להגיד, כי נבואתו נחקיימה. ההיפך מכך הוא נכון. חאכונס של רמצרים רק נתגבר. כל זה ברור. אף ההולנדים נחנסו בנסיון המר של וחרנות אמריקנית שאין כל שכל בצדה בפרשת אינדרונזה-גיניאה החדשה. אך בכל הנוגע לבטחוננו דרי הוא סבור, כי אנו נוטים לפסימיות מופרזה. אין הוא בדעה, כי צפוייר לישראל סכנה התקפה או פלישה מצד מצרים. עכרול נאצר יזהר מלפחות בהתקפה נגדנו:

(א) מפני דאין כוחו מספיק למרות אספקת הנשק הרוסי. אין לו צבא מאומן שיוכל לעמוד נגדנו בזמן הקרוב;

ב. כיון שידוע לו היטב, כי מעצמות המערב תתערבנה במקרה התקפה כזו;

ג) מתחם הסכנה של מלחמה כללית הכרוכה בכל התלקחות במזרח.

העליתי כנגד טענות אלו את גימוקיגו - חימוש רוסי יחד עם מדריכים צבאיים, עליונות כמותית מסיכנת, הכרעה מרידה ע"י התקפת פתע לפני התערבות מבחוצ. מאידך גיסא, דרי כל זה רק משהת את הפתרון המדיני ודוחה עוד יותר את השלום. ציינתי שוב את חביעותינו לאספקת נשק, לערובת בסחון ולשמירה על בסחון הגבולות.

לבסוף עמדתי על רסכנה שנתגלתר דוקא מצד מעצמות המערב, בראש וראשונר בריטניה, והיא סכנת רקצוץ בשטחנו לאחר הצרת אידן. הרי הפרט לתוקפנות הערבית. הפולמוס הופך, איפוא, להיות פולמוס בינינו לבין רפייסנים במערב המחנכלים לשלמוחנו הטריטוריאליה.

הדד לונץ ענה, כי לא ברור לו למה מתכוונים הבריסים ברצונם. אך נדמה לו, כי אין אנו מעריכים כראוי את כוחנו הרב באמריקה. והרי סוף סוף רעמדה האמריקנית היא שתכריע. מצד ההולנדים נזכה תמיד לתמיכה בטענותינו הצודקות.

אין לי כל יסוד להשיל ספק בבנות דבריו של דוד לונץ אף כי להביא בחשבון את העובדה, כי אין הסכמתו הכללית להקפואינו מחייבת אותו במצב הקיים לשוט מעטה. עם זאת ברור שההולנדים מכירים לנו תודה על עמדתנו בענין גיניאה המדדה ומעריכים מאד את שיתוף הפעולה עם מיליטנט באו"ם. יתכן שיש עוד אי אלה ענינים מיוחדים הקשורים בשיתוף פעולה זה שאינם ידועים לי והיוצרים תמורה בעלה ערך להולנדים.

בברכה,  
ע. יורן

האג, כז' בחשרי תשס"ו  
13.10.1955

הל/3801

4261  
3426

אל : מע"ר  
חקר

מאחז הדירות

חגדון: החרס הערבי.

מסדר החוץ החולוני הוריענו היום, כי הם פתו  
בפני כמשלח מצרים בק"ר לאניות "ארגוס" ו"אלוס"  
שהושמו כרשימה השמורה. הם סרס קבלו כל תשובה  
סאת השלסונות המצריים.

בברכה,

15

ע. צמורי,  
מזכיר שני.



ס ו ד י

LEGATION D'ISRAEL

צ י ר ו ה י ש ר א ל

האג, יח' בחשדי חשט"ז  
4.10.1955

הל/101

426/1

אל : מע"ר

מאח: הציר

א. שיחה עם ד"ר פסיין:

ברמסך למברקי מיום 21.9.55, הנני למסור אי אלה פרטים נוספים על השיחה שקיימתי עם ד"ר פסיין בהעדר שה"ח לונץ שיצא כראש המשלחת ההולנדית לעצרת. דסברתי בשיחה זו את עמדתנו לגבי המדיניות שהובעה בהצהרת דאלס לפי קוי הסעון הכלליים שבהערכת השד והנמוקים שהועלו בסקירה מס' 177. פסיין היה מעוניין מאוד לשמוע את הערכתנו והשגותינו בנקודות השונות ודשם את עקרי הדברים. הוא הקדימני בהערה, כי ההצרה נראית לו תיוכית ולדעתו הרי היא הישב למדיניותנו. אמרתי, כי איננו מחלמים מנקודות החיוב שבה. ציינתי את הנקודות שבהן אנו רואים התקדמות ושפור לעומת הגישה משנת 1953. לא אחזור על הנמוקים שהעליתי לפניו באריכות מה. פסיין לא העיר דבר לרברי הבקורת על קו המדיניות האמריקנית בעבר. אך הוא היה חמיט דעים, כי שימת הדגש כיום על הבטחון הפנימי באזור המזה"ת היא מדיניות המתחיבת ע"י ההתפתחות האחרונה.

עברתי לבעיה הפליטים ואף כאן ציינתי את מה שנראה לנו כחיובי בהצרת דאלס - יישוב הפליטים מחדש, רעיון המלוה. אך הצבעתי על המוקשה והסחוס - היוורשו הערבים להמשיך בחרם, למי ישולמו הפיצויים? כאן הסתייג פסיין מיד וחזר על דעתו מאז ומתמיד, כי עלינו להמנע מלתבוע חמורה מדינית מראש ליישוב בעיה הפליטים. הרי זה הקלף התזק ביותר שבירי המדינאים הערביים אף שידוע, כי הם מחבליים במידה רבה בפחרון בעיה זו. אך דוקא משום כן שומה עלינו להוציא את הקלף מידם. לפי דעתו, נותנת לנו הצהרת דאלס המעלה הצעה מלוה בינלאומי, הזרמנות ואפשרות מעשית לכך ואל לנו להחמיצן. בפדק זה ניהן לפעול בארת חד-צדדי. מכל מקום סבור הוא, כי עלינו להצהיר על נכוונתנו לפעולה חד-צדדית על סנת לפחרון בעיה אנושית כאובה זו ללא חנאי מוקדם בענין הפסקת החרם. אם הערבים יסרכו לקבל את הצעת הפחרון נוציא רות ממפרשיהם.

העירוחי, כי אנו מסופקים מאד אם אפשר להתקדם ביחסים עם הערבים ע"י משחק טכסיסי מצדנו. עמדתם העוינת והחבלנית היא ברורה ורם מכריזים עליה בגלוי. הם מקבלים רק עודד אם אין מוקיעים את פעולותיהם ומתיתסים בסלחנות למעשי האיבה המדיניים, הצבאיים והכלכליים נגדנו. מכל מקום, כיון שאיננו מסופקים, כי האמריקנים מעוניינים בפחרון הבעיה הרי נשתדל לברר אחם כיצד דם הושבים לדגשים את הצעת המלוה כצורה שהיא תביא לירי פחרון מעשי של בעיה הפליטים.

-- הצבעתי בדמשך השיחה על מה שמהווה, לפי דעתנו, את נקודת התורפה העקרית בהצהרתו של דאלס - התניית חוזה הבטחון כהסכם בינינו לבין דערבים, לרבות הסכם על שינויי גבולות. פירוש של דבר דחית כל הסדר אפשרי בעתיד הנראה לעין. בהעלותי את לימוקיני בשאלה זו אמר לי פסיין, כי הוא מתרשם מאד מהנימוק הכללי, כי באזורי העולם המסוכסכים, בהם הושגו עד כה הסדרים ולו רק בארץ ארעי, לא ניתן לשנות גבולות ונשמד המצב הקיים. הוא הסכים, כי אכן הגענו לידי מצב בעולם בו אנו חיים דמאפשר יישוב סכסוכים בינלאומיים על יסוד שמירת הגבולות הקיימים, ללא שינויים טריטוריאליים. נכון הוא, כי לא הווצו עד כה גבולות שנקבעו לאחר הכבושים של מלחמת העולם האחרונה.

בפרק זה הרחבתי את היריעה והסברתי לאיש שיחי את בעית פעולות התגמול שלנו לאור ההסברים שניתנו לאחרונה ע"י הרמטכ"ל. כידוע לכם, חזר לא פעם הר"ר פסיין והשמיע באוזנינו התנגדות נמרצת למדיניות התגמול ומעץ לצורך בסכלנות והבלגה. הפעם הקשיב רב קשב להסברים שנחתי לו ולבסוף הביע את הדעה, כי הוא מבין שבמצב אליו הגענו אין ברירות רבות לפנינו. הוא חזר והרגיש שהוא מבין את מצבנו.

ד"ר פסיין שאלני לבסוף אם נחתדש לנו משהו בענין ירושלים. הוא הוסיף, כי היה להם ענין לברר מה היא כוונת מתי' רמדינה בשאלה זו. אכן, בושינבסון נאמר לשגרירות ע"י האמריקנים, כי ההצעה השכרית-הולנדית נראית להם כההצעה ההביונית ביותר שהועלתה עד כה. הוא חזר וסיפר לי על המאמצים של הכשלחת ההולנדית כשעתו להביא לידי פתרון לפי הצעה זו. הוא בעצמו סיפל אז נבעיה. אך משלחתם נאלצה לסגת מחמת רהתנגדות הקחולית. הנציג ההולנדי כואתיקן ניסה לאחרונה לברר אם חל שינוי בעמדה הקחולית ביאלת בינאום ירושלים. התשובה שניתנה ע"י טרדיני היחה, כי לא חל כל שינוי. נשים לב לכך אין הוא סבור, כי יש כיום סכויים גדולים יותר להעניר את דעת הבינאום התפקודי משהיו פעם. העירונתי, כי איננו רואים כל תועלת מעשית בהעלאת הבעיה מחדש.

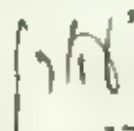
ד"ר פסיין הכטיחני להעביר את נימוקיני, לחיוב ולשלילה, בענין הצהרת דאלס למשלחתם באו"ם.

## ב. הסברת עמדתנו לעיונאים ומדינאים:

לאחר שיחה זו המשכתי בהסברת עמדתנו כשיחות עם צירי פרלמנט ועיונאים. קבעתי פגישות עם ראשי הסיעות הפרלמנטריות, פרט לשיחות לרגל פגישות במסיכות שונות. קיימתי שיחה סמוכה עם ראש סיעת דעבירה, מר בורגר. בשיחה זו הסברתי גם את עמדתנו לאור ההתפתחות החדשה לאחר ההסכם של עכדול נאצר לקבלת נשק סובייטי. עמותי על הסכנה הנשקפת מפנייה אמריקנית למעשה הפחיסה של הערבים. ציינתי את האלטרנטיבות הקיימות והן חוזה בטחון עם ישראל ללא חנאי מיד ושמירה על מאון הכחות ע"י אספקת נשק לנו. עמדתי על הצורך, כי דעת הקהל המערבית, לרבות דהולנדית, תביע את מלוא חסיכתה בעמדתנו. השבוע אמשין בשיחות עם ראשי הסיעות האחרות. פעולת הסבר דומה נעשית עם עורכי עתונים.

## ג. מבצע יהדות בריה"מ:

לאור ההתפתחות החדשה הפסקתי את הפעולה בענין זה עם לא יהודים עד להודאה חדשה.

בברכה,  
  
 ע. יורן

30/10/60  
 0644.04





משרד החוץ

ירושלים, ב'יו באייר תשס"ו  
18 במאי 1955

כ.ס.ר.ס

4261/א

אל : דכור"ל

סע"ר

צירוף ישראל, מאג

דעתנו ח"ר

מאת : כורל סאז"ס

ריוט ביקורני ציר דולנד בישראל, פד כואסכין,  
כדי לסטוד לי באופן אישי ידידותי על המועד קסן  
א.ר. ארע לאחרונה כמשרד החוץ כהאג. כעת ביקורו  
של מנהל כנע למוסי לישראל בהולנד, ביקר כמשרד החוץ  
ציר כצריט כהאג. האחרון ציין כי כע ביזמני הוא  
ולא למי תורגומה סמלית. הוא ערער על העובדה ככורל  
כנע ליכסי נח, כל קרנני כהאג הלי הלי חמי-לה,  
דיר העלול ככוכן להרגיו עם העת הקהל והכלליות  
כסצריט. הוא לו באופן קניו כיוצר הלי יאמי הולנד  
ישראל הליכסי וליכסי וכי העכ ההולנדי דוחד ככור  
והתרה לישראל. מסלח הולנד אינר דואה אצרות לנתוג  
כלסי ידיחתה כהאג לדעה היהל בארץ אחרת. צוין  
היחה זו סגט למצריט דוחמת כמסלח הולנד ידידות ואחרת  
והולנד לא היחה כהגלת כל תלונה סגדן אחרת על הצורה  
כדי היא עזויה להלל כהורחיר והצריט.

כואסכין ביקט לא גימן כל פירחים לידיעה זו.

כ.ס.ר.ס

מא.ס.ר.ס

ח.צ. חידור



LEGATION D'ISRAEL

האג, ח' בניסן תשס"ו  
31 במרס 1955  
הל, 101

צירוף ישראל

אל : מר א. נג'ר, מנהל מע"ר

מאת: הציר

נג'ר היקר,

למכתבך המענין מאוד מיום 22 במרס 1955:

כוראי אין שמץ של מחלוקת בינינו, כי מדיניותנו לא הקבע לפי השקפותיו הנוצריות של הד"ר פטיין. אף ברר לי זאת מביין, כי לא העברתי אותן "לפעולה" אלא "לידיעה". סבור הייתי, כי מן הראוי למסור את דעות המובעות כיום ע"י מי שמוחזק כידיד מובהק בין אנשי הצמרת במשרד וחוף הכולנדי ואשר הופיע פעמים מספר לסוכתנו באו"ס. רופעתו בעצרת או"ס האחרונה היתה בשאלת הפליטים הערביים.

כאשר לדברי הרצל שאתה מזכיר הרשה-נא לי להעיר, כי הם לא התייחסו למדינת היהודים שתקום אלא הופנו כנגד השוללים את רעיון המדינה ורציונות. אכן, הרצל ואמין בלב שלם, כי עוד לפני קום המדינה היהודית, לאחר שיוכרז על הפתרון הציוני, יבוא הקץ לאנטישמיות והיהודים יזכו לחיי שלום ושלחה. האמת היא, כי הוא האמין לא רק בישרם של הגויים בכלל - ועל כך היתה בנויה תורת הציונות - אלא גם בהגיונותם של צוררי ישראל. אולי זכורה לך רשימתו ביומנים על ההתפעלות של אלפונס דורה, שהיה אנטישמי מובהק, למשמע רסבריו על הציונות. תגובתו של האנטישמי דדגול שמסר להרצל הוכחה לכך, כי העולם הלא-יהודי יסתלק ממורשת האנטישמיות חוף חרליך והגשמה הציונית ויהיה מוכן "לחכות" עד שמדינת היהודים תיכון ותקלוט לחוכה את פזורי היהודים.

נסיתי להוכיח פעם, לאורו המבעית של לקח השואה, כי דנחה ציונית קדומה זו נתכדתה. הבעתי גם אי-אלו דעות בשאלה זו ובענין קשיי הדיפלומטיה העתידה שלנו במאמר "מדינת ישראל והאנטישמיות" סמוך להכרזת העצמאות. אך לא אטרידך בכך. ברצוני רק לומר שאם מסקנתך הנוגה היא נכונה, הרי היא איננה, בכל אופן, הרצלאית.

ומכאן לדברי ידיך ג'ילברס. אינני כלל בטוח שההולנדים במקומנו היו נוהגים אחרת. כני עמס של וויליאם השחקן ויאן דו-וויס דיו מן הסתם מסקים את הנגב במקום ליבש את הזורדזי והיו עומקים בעליה ובקבוץ גלויות ולא כעידוד ההגירה מהארץ כמעשיהם בארץ השפלה. אך הם היו, בלי כל ספק, רוגזים ורוחחים כפנו אילו היו שכניהם הורסים את יגיע כפם וקוטלים את בניהם על הגבולות. אלא יתכן ששאר הגויים, הנוצרים ההגונים, לא היו רוגזים עליהם בשל כך והיו "מגנים" אותם פחות וד"ר פטיין הלא-הולנדי לא היה סוען אז את מענותיו.

אם להסברה זו אתה מתכוון הרי אני עוסק בה בלי הפסק - עם  
קתולים, סוציאליסטים וליברלים - ואף כנידון זה אין, איפוא, חילוקי  
דעות גדולים בינינו.

אעפ"י כן, למען האמת, אולי כדאי להזכיר שמזמן שחרורן של ארצות  
השפלה ב-1581 ועד להכרת רכונותן ע"י אויבתן, מלכות ספרד, לפי חוזה  
מונסטר מ-1648, עברו לא פחות מ-63 שנה חוץ מלחמת חרות מתמדת. ואכן,  
באותה תקופה דוקא פיתחה הולנד את משקה וסחרה והניחה יסוד לבאותה  
הכלכלית. גם זה לקח.

הרי צרור הרהורים שעוררת בלבי, לפני חג החרות, בהערוחיך  
הקצרות אך רבות-העניין.

בכרכה רבה,

אריה צור  
צ'ור

ירושלים, ט"ז בשבט תשט"ו  
8 בסבואר 1955

מ/424

אל : מירוס ישראל, מאג.

מאח : מע"ר.

הנני מתייחס אל מכתבכם מ-26 בנובמבר  
1954 בענין מעולותיו של וואן דר מולן.

אנו חסימי דעים אתכם כי רצוי להחזיר  
כדעת הקהל ההולנדית ידיעת הארץ כמקור ראשון. מאז  
עוררנו את השאלה הזאת, רנו עליה לא פעם. נתיב כמובן  
מעונינים בביקורת באן של אישים בעלי חשיבות והשפעה  
במדרגת ראשונה.

לאחר במיעצויות עם ד"ר יחיל קרב  
יציאתי למערב אירופה, נראה לנו כי כדאי שתעזרו  
את שאלת הביקורים אלו באופן פעיל.

ד"ר יחיל יכהיר לכך את אמטרויותו  
בשטח זה.

ב ב ר כ ה,

א. ברקאי.

No 8832

426 1/2

La Légation Royale des Pays-Bas présente ses compliments au Ministère des Affaires Etrangères et, conformément aux instructions télégraphiques reçues du Gouvernement de la Reine, a l'honneur de se faire l'interprète de la reconnaissance du Gouvernement Néerlandais pour ce que la délégation Israélienne à l'O.N.U. a bien voulu, lors du traitement de la question de la Nouvelle Guinée à l'Assemblée Générale Plénaire voter contre la résolution introduite par la commission politique. Cette attitude a été hautement appréciée par le Gouvernement des Pays-Bas.

La Légation profite de cette occasion pour renouveler au Ministère des Affaires Etrangères les assurances de sa plus haute considération.

J é r u s a l e m, le 16 décembre 1954.



Au Ministère des Affaires Etrangères,  
Hakirya,  
J é r u s a l e m.



La Légation Royale des Pays-Bas présente ses compliments au Ministère des Affaires Etrangères et, conformément aux instructions télégraphiques reçues du Gouvernement de la Reine, a l'honneur de se faire l'interprète de la reconnaissance du Gouvernement Néerlandais pour ce que la délégation Israélienne à l'O.N.U. a bien voulu, lors du traitement de la question de la Nouvelle Guinée à l'Assemblée Générale Plénière voter contre la résolution introduite par la commission politique. Cette attitude a été hautement appréciée par le Gouvernement des Pays-Bas.

La Légation profite de cette occasion pour renouveler au Ministère des Affaires Etrangères les assurances de sa plus haute considération.

J é r u s a l e m, le 16 décembre 1954.

Au Ministère des Affaires Etrangères,  
Hakirya,  
J é r u s a l e m.

X



LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, יח' בכסלו תשס"ו  
13 בדצמבר 1954

הל/391

שירות יח' א

ארכיון

4261/ח

(5)

אל : מע"ד

מאת: צירות ישראל, האג

הנדון: מבקרו של מר סנדרס.

מכתבכם מס' ח/4261

מיום 6.12.54.

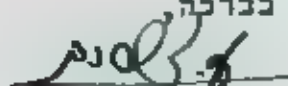
הגנו מאשרים בתורה את קבלת מכתבכם הנ"ל בצרוף מברק שנשלח  
ע"י העו"ד סנדרס מהאג אל שר החוץ.

מר סנדרס הוא יהודי וציוני ידוע כאן. הגו האיש שניהל את  
מערכת המשפטים נגד הכנקים וחברות הבטות בהולנד שתוצאתן היתה החזרת  
הרכוש שנגזל מירי היהודים ע"י הגרמנים בזמן מלחמת העולם. משפטים  
אלו עלו לממשלה הולנד במאות מליונים פלורנים, מאחר שהם היו צריכים  
לספק את הכסף לבנקים שפעלו כסוכני שלסון הכבוש. על אף עובדה זו  
קיבל מר סנדרס השגה אוח כבוד גבוה מאד ממשלת הולנד עבור מסירותו  
לענין זכויות היהודים.

כפי שצינחתי, מר סנדרס הוא ציוני טוב ויש לו שני בנים  
הגרים בישראל.

מר סנדרס הוא ידידו הקרוב של שר המשפטים, מר דונקר שהוא  
חבר מפלגת העבודה ושיש לו יחס חיובי מאד לישראל ולעם היהודי. כפי  
הנראה, דיבר סנדרס איתו בענין גויניאה החדשה ועמדו בוועדה המדינית,  
ושר המשפטים הציע לו להכריע אל שר החוץ.

הציר עומד לראות את מר סנדרס בימים הקרובים ויסביר לו את  
עמדתנו לפי בקשת שר החוץ.

בברכה,  
  
ע. ציבורי,  
מוכיר שני.

י"א' ביסלו ז"ס'  
6 בדססבר 1954

ח' 1664

ט ל ז צירות יסרלל, הלל

סלח ז סל"ר

ר ב הלח סברקל של סנדרס ברבר חסכח  
יידלל בנעיו אריאל. הל"ל סכסל ללדר סו ססס  
אל הל"ל סו ורלל יי יברק. ללדרו על רצירות  
לל ר קלל סברקל סו יברק לא י ר קלרו סכסל.

ניסח לססל יוצלח סרורכס.

ס ס ר ס ס

י. אילסר.

ס.ס. לל רורלל ללל הלל יס לללל  
סו יקלל ססל ססללל ללללל  
בוסכסל צירו הלל.

ד ח ו ך  
.....

י"א בתמוז תש"ו  
6 בדצמבר 1954

/ח

א ל : צירוף י ראל, האג

כאה : מנ"ר

ר ב דערק מברכו יל סנדרס בדיבור האבעה  
ישראל בעדיר אריאן. רכנכיל מבקש לזר מי תסיע  
א קזיר הזה ורחג מי יבריק. לדעיו על הצירות  
לאיר קלח המברק כי יאירד לה יאיר קניהו טבאן.

נחכה ליכנול ווגיויר כרורכס.

ב ב ר כ ה ,

י. אילכר.

נ.ב. למי יוראח אשר תמוץ יט לראוב  
כי יקבל הסבר במדונה ל.ברק זה  
באמצעות צירוף האג .

תאריך  
לחיק מס'

מ 27

48

力美珍

: 11714

[illegible]

5



# משרד החוץ

## מוכר

א 5 :

א 5

מזאת

מזאת -

1

[illegible]

— 4 —

74

7187

תאריך

1. The ... ..  
... ..  
... ..  
... ..  
... ..  
... ..  
... ..  
... ..  
... ..  
... ..

$\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

6  
7  
8  
9  
10

G. Rafael  
Mr. Lourie  
near  
maun  
itnut

העתיקים אל ת 1  
2  
3  
4  
5

4777



LEGATION D'ISRAEL

משרד החוץ

צירות ישראל

האג, א' כנסלו תשס"ו  
26 בנובמבר 1954

דאר 11  
5. 1052

מספר 326  
תק ושלח אל

הל, 30

אל : מע"ד

מאת: צירות ישראל, האג

הנדון: העמולה אנטי-ישראלית בהולנד.

מכתבכס כיום י"ח, ט"ו, תשס"ו

הנני מאשר בתורה קבלת מכתבכס הנ"ל.

יש משהו בהערה של אחד כ"עובדים כמוצא הולנדי שצטטתם במכתבכם. נמא באן דיפלומט הולנדי שיצא לפוטיה ולכו... לעבר ציר הולנד בערב-הסעודית. זה ככה שנים שאיש זה נותן הרצאות ונאומים כריזמטיים על בעיות המזרח, אבל לאמתו כל דבר הרצאותיו הן אנטי-ישראליות. בזמן האחרון הוא מתן כמה הרצאות ברדיו ובקופות שונים בארץ תחת חסותו של מוטו הנקרא "וכללר העכבית". הרצאות אלו עוררו את הוועד הציוני באן, ויש הקוראים כמה מאמרים בעיתונים היהודיים עדפריכו את טענותיו של זין ור מוילן, וכן סדרו טקעטה והלצה בכל מקום שהוא יתן הרצאה ורא נוכח איש אשר יריר מוטכך ורזוכן להחזיק אזו ולועביר את הדברים על נכונותם. כמו כן הם משתדלים לקבל אפטרות לידר ברדיו הרצאה על ישראל ע"י איש כוטכך באן באותן סדרת הרצאות עון דר מוילן הרצה. כדוגמה לכעולתם אפשר לציין את העקרה "גא"; כא ד הוא דגר בעירה הקטנה ספינבייך נוכח במקום בר כלטוב, ינרנדי כמוצא הולנדי הנריא כאן בשליחות וטורי כדגר כיר אחריו. בכחבה בעזו על הרצאה הרחיבו את הזכור על תשובתו של בר כלטוב ודערכה הביעה את הסכמה לעכדתו. במקרה אזו ובר בר ון דר מוילן בעיר צנוולר במחיצת כגכית למען הפליטים הערביים כסעס אונסקו. באר דברתי עם אחד מראשי הוועד הלאומי לאונסקו כאן דחברר, כי כאוחה ההרצאה יצא לא נגע בטאלות מדיניות דקטורות עם ישראל, ודו, דה דבטיחה כי לובא לא יזכינוכו לרצות באם יכשיך כנאווכיו האנטי-ישראלים ברודכנויות אחרות.

על אף כל התאזר המלא הנ"ל כדאי לציין כי נאומיו וזרצאותיו של זין דר מוילן עוררו הר בתוך דקהלה היהודית וההסתדרות הציונית דוקא מכיון שרן היו כל כך יוצאים מן הכלל לגבי רפרטוכת בתונות כאן יריא אורדת לישראל בכל הכקרים כמעט בלי יוצא כן וכלל.

האחרת לישראל היא חלק מההרגשה הכללית הדתית של העם ההולנדי. ככרך הקטת הדנים כל קיום יחסים עם הולנד יצלחמו לספח כמרה מכויסת את נאחרת לישראל, אבל קיימת סכנה גאט לא נענה כאכך כגורו דלפעת יגורכים האנטי-ישראלים יתגבירו. לאריות קדש יל דוגרבים ככו ון דר מוילן ורכ לא חוטכים כככים כרי לרכוש חרירי הדנים כאן מחוך דעתונות ורין מייצגי דעת הקהל כאן.

אחרי מותו של ד"ר נדברכט הזקן אין באן בהולנד כיום אף נוצרי  
שיש לו מעמד בחיים הפוליטיים של ארץ זו אשר ביקר אי-פעם במדינת  
ישראל. אין אף חבר ביה"נ שיש לו ידיעות מסקור ראשון על ישראל  
וכן אין כמעט אף עתונאי או עורך עתון לא-יהודי בעל שעור קומה אשר  
ביקר בישראל. לכן רצוי מאד לדעת התאידו הנ"ל והפעם עם רקצבר בספית  
את יחבניות הקודמות לביקורים גם של עתונאים וגם של אנשי משלר במדינת  
ישראל.

בברכה  
צ. צמורי  
ע. צמורי,  
ממונה זמני על עניני הצירות.

ירושלים, כג' בחשוון תשס"ו  
1964 בנובמבר 19

ח/4261

מ ל ז : צירות ישראל, האג

טאט : סע"ר

ההערה הבאה הוכאה ליריעתנו ע"י אחד מחברי  
העובדים מטומא הולנדי:

"... כוונתי לתעסולה האנטי-ישראלית הנוכחת  
וחולכת בזמן האחרון מעל גלי האתר וסעל דפי  
העתונות בהולנד. עתוניי הולנדיים שהניעוני  
לאחרונה סעירים על פעילות אנטי-ישראלית מוגברת  
שיתכן וסקורה כהסעה ערבית א-והנעזרת כמיוחד  
כצירותיו של צירה לשעבר של הולנד בערב הסעורית."

נבקש לשמוע טכט עד היכן דומה זה לפציאות  
ואט יש לכם אצעות כאט נדרשת טעולה תסברתית  
נראמת בהולנד.

ב כ ר כ ה ,

י. ג. ז.

א. בלקאיי.



19 November 1954

Dear Mrs. Weismann,

I should like to tell you how indebted I feel to our friend Hadassah Samuel for having given me the opportunity to meet you yesterday.

It just happens that I deal in the Benelux affairs which explains my transmitting the extract of Mr. Ariel's letter to you.

  
Eli Barkay

Mrs. Vera Weismann,  
Rehovoth.

19 November 1954

Dear Mrs. Weismann,

I should like to tell you how indebted I feel to our friend Hadasah Sarani for having given me the opportunity to meet you yesterday.

It just happens that I deal in the Benolux affairs which explains my transmitting the extract of Mr. Ariel's letter to you.

  
Ellen Barkay

Mrs. Vera Weismann,  
Rehovoth.

ירושלים, כ"ג בחשוון תשט"ו  
19 בנובמבר 1954

426/ח

לכבוד  
הגב' ו. וייצמן,  
רחובות.

גב' וייצמן הנכבדה,

בסיפוק רב אנו מצטטים קטע מהדף בכתבו של ביר  
ישראל בבריסל, לאחר ביורנו וצל המלכה-האם אליזבת :

"היא שאלני לשלומה של הגברת וייצמן ועניתי  
כי הכל בסדר עמה."

כאשר פגשתי שניה אח המלכה-האם בטקס  
ההכתרה ביוניברסיטה, ביום 22 באוקטובר שאלני טוב מיד מה מצב  
ברי ומה יל הגברת וייצמן. ספרתי לה כי היא מסיירת עתה ברוסיה  
ועומדת לחזור ארצה. אז אמרה לי המלכה :

"Je voulais tellement la voir, est-ce qu'elle va venir en venir à Bruxelles?"  
היא תראה לה?

"Je ne puis aujourd'hui, hélas, de lui faire connaître votre désir."

בעת שיחתי לא ידעתי כי למעשה חזרה כבר  
הגברת ווירה וייצמן ארצה מרוסיה.

אני מבקש שתואילו להודיע לה על דבריה של  
הסיבה. יכול אני להוסיף מזה היה אמנם רצוי כי בקור כזה יתגשם  
כי גיורה כזה תהיה ללא ספק קבלת פנים רבת-רויים לגברת וייצמן,  
ויהיה ציטוט כזה מהפך, בזכות הליכה, להבגנת ידידות כלמי מדינה ישראל  
ועם יתר ל. בכל אופן רצוי ביותר שהגב' וייצמן תכתוב מיני מספר  
למלכה כדי להודות לה על התענינותה בה.

עלי לציין כי אמנם איני זוכר אף פגישה עם  
המלכה בה לא הזכירה את שותפיהם יל הנשיא הסנוח ושל הגברת וייצמן.  
זו היא התענינות כנה ונאמנה ביותר."

בכבוד רב,

- א. ב. -

א. ברקאי  
מחלקת כעובאירומה .

1872-1873

## 4

358

מאד

1177

19

• • • • •

752471

7

ירושלים, כב' כחשון תשס"ו  
16 בנובמבר 1954

ח/4261

מ ל ו שירות ישראל, האג

סמ"ח פק"ד

למכתבכם חל/32/391 פיוט 29.10.54

---

לגערנו הרב לא גוכל לשלוח אליכם  
העמ"ק דרו'חות פהסעלחת באו"ם על הנזרה  
זרגסנו להולנדים בענין זכ"טה החדשה  
היות ולא הגיעו לידינו דו'חות אלו אלא  
אוברן אלינו בענין.

ב כ ר כ ה ,

..ג'ל

א. ברקאי.



מר א. נב"ר, מנהל מע"ר

מר י. ינאי, כלכלית

יורשה נא לי להסב את הסופת לבך לדבר שא  
שמינו נכנס לתחום פעולתי אך שבכל זאת מסך את  
המענינותי

כוונתי לתפסולה האנטי-ישראלית  
הגוברת והולכת בזמן האחרון מעל גלי האתר ומעל  
דמי העתונות בהולנד. עתונים הולנדיים שהגיעו לי  
לאחרונה מעידים על פעילות אנטי-ישראלית מוגברת  
שיהיה ומקורה בהשפעה ערבית שם והנעזרת במיוחד  
בשורותיו של צירח להעבר של הולנד בערב השעורית.

ל לא הקרתי יסודית בענין אך נדמה לי  
כי רצוי מאד היה כי נציגינו בהולנד, בעזרת מע"ר  
יסכסו עזה דאומה באילו מספרים נגדיים יש לנקוט  
כדי לקדם את פני ארעה. אני חושב כאן במיוחד על 5/3  
השמעת שיחות טלו-ישראליות ברדיו ההולנדי ועל  
הצלפת מאמרים לעתונות שם.

בברכה,

י. ינאי

10.11.54



LEGATION D ISRAEL

צירוף ישראל

ס ו ד י

האג, ב' בחשו"ן תשס"ו  
29 באוקטובר 1954

391/32/הל  
משרד

אל : מנהל מע"ר

מאת: צירוף ישראל, האג

הנדון: דו"ח המנכ"ל מיום 17.10.54

קראתי בדו"ח הנ"ל על השיחה שהתקיימה בין  
המנכ"ל והציר ההולנדי בארץ על העזרה שהגשנו  
להולנדים בענין גויניאה החדשה בזמן העצרת  
הנוכחית. נוסף על כך בזמן ארוחת צהרים שערכתי  
לכבוד השד רב יוסף, מר. *de Vries*, המנהל  
הכללי לענינים פוליטיים במשרד החוץ ההולנדי,  
ג"כ מסר לי שקרא בדו"חות של הממשלה על העזרה  
הרבה שמסלחנו הושיסה להם. נענעתי כראשי כאלו  
ידעתי כמה המדובר.

אודה לכם מאד אם תואילו בסובכם לשלוח לי  
דעתי דו"חות מהממשלה באו"ם על נושא זה.

בברכה,

*P. de Vries*

ע. צפורי,

המכונה הזמני על עניני הצירות.

העחק: מאו"ם

2 1/2 N

2 1/2 N JK

1000 1000 1000

1000

1000

1000

1000



11

LEGATION D'ISRAEL

ציריך ישראל

בריסל,  
כ"ס בתשרי תשס"ז  
26 באוקטובר 1954

20889 / 8999/בר



אל: מ ע ר

רעזקיס: לשכת המוכ"ל  
סקס

מאת: ציר ישראל, בריסל

יחסר האיחוד של המלכה-ראם אליזבת

בזמן האחרון היו לי שתי הזדמנויות  
לרפוש עם המלכה. ב-3 באוקטובר ראיתי בתיאטרון. כזו ראיתי  
באוניברסיטה בעת סקס ההכחדה בתואר "דוקטור כבוד" של מספר  
אנשים.

כאמרת היה זה סקס הגיגי ביותר של  
פתיחת העונה. אחרי חום ההצגה - "בירים גודנוב" - רציגו בפני  
המלכה את אורחי הכבוד השונים. המלכה הפגינה במיוחד את ידידותה  
לגבי אשתי ולגבי. בפרוזדור עמדו מספר אורחי כבוד, ביניהם  
דיפלומטים, חברי המנגנון המשלתי, ועוד. המלכה עברה לאורך  
שורת האורחים. כשהיא ראתה את אשתי ואחי, היא לחצה לאח ידינו  
לאחר מכן - הוכנסה לאולם. באולם עצמו היא שוחחה עם אנשים  
שונים וביניהם - עם שני דיפלומטים שלהם רקדישת זמן במיוחד.  
היו אלה - השגריר הסוביאטי ואנכ.

אחי שוחחה המלכה על עליית הנוער והעירה:  
"בקרב נהראה, ב-17 בנובמבר". ואמנם הבטיחה המלכה להיות  
נוכחת בהצגה הגיגית של עליית הנוער באותו תאריך.

היא שאלני לשלומה של הגברת וויצמן,  
ועניתי כי הכל בסדר עמה.

כאשר פגשתי שנית את המלכה-ראם בסקס  
ההתרח באוניברסיטה, ביום 22 באוקטובר שאלני שוב מיד מה  
מצב בריאותה של הגברת וויצמן. ספרתי לה כי היא מסיידת עתה  
ברססיה ועומדת לחזור ארצה. אז אמרה לי המלכה:-

"Je voudrais tellement la voir, est-ce qu'elle ne peut pas venir à Bruxelles?"

עניתי לה:

"Je ne pourrai pas, madame, de lui faire connaître votre désir"



LEGATION D ISRAEL

ציריך ישראל

-2-

בריסל,  
ב'ט בחשרי תשט"ו  
26 באוקטובר 1954

בר/8939/

בעת שיחתו לא ידעתי כי למעשה תזדה כבר הגברת ווירה  
וויצמן ארצה מרוסיה.

אני מבקש שתואילו להודיע לה על דבריה של המלכה.  
יכול אני להוסיף שזה היה אמנם רצוני כי בקור כזה יחגשם,  
כי במקרה כזה תערך ללא ספק קבלת פנים רבת-רושם לגברת  
וויצמן, וקבלת פנים כזו תהפך, בזכות המלכה, להפגנת  
ידידות כלפי מדינת ישראל ועם ישראל. בכל אופן רצוני  
ביותר שהגב' וויצמן תכתוב מליט מסרר למלכה כדי להודות  
לה על החנינותה בה.

עלי לציין כי אמנם איני זוכר אף פגישה עם המלכה  
בה לא הזכירה את שמוחיהם של הנשיא המנוח ושל הגברת  
וויצמן. זו היא החנינות כנה ונאמנה ביותר.

בברכה נאמנה,

אריאל  
יוסף אריאל

יא/מט



אין מ'ק'ח, מ'ק'ח  
מ'ק'ח, מ'ק'ח  
מ'ק'ח, מ'ק'ח

ה'תש"ד  
כ"ט

צ'שורד החוץ

דאר נרום צייט

26/11/54

תיק

מ'ק'ח

בריסל,  
כ"ט בחשוון תש"ד  
26 באוקטובר 1954

20889 8999/בר

אל: מ'ר



העקרים: לשכת הסג"ל  
סקס

מאת: ציר ישראל, בריסל

יחסת האוהד של המלכה-האם אליזבת

בזמן האחרון היו לי שתי הזדמנויות להפגש עם המלכה. ב-3 באוקטובר ראיתיה בהיאסרוז. כן ראיתיה באוניברסיטה בעת סקס ההכרזה בתואר "דוקטור כבוד" של מספר אישים.

באוסטריה היה זה סקס הגיגי ביותר של פתיחת העונה. אחרי חג ההצגה - "בזריס גודונוב" - הציגו בפני המלכה את אורחי הכבוד הזוגיים. המלכה הפגינה במיוחד את ידידותה לבבי ע' חי ולגבי. בפרוזדור עמדו מספר אורחי כבוד, ביניהם דיפלומטים, חברי המנגנון הסמלי, ועוד. המלכה עברה לאורך שורה האורחים. כשהיא ראתה את אשתי ואותי, היא לחצה אותי ידינו UK לאחר מכן - הוכנסה ליולם. באולם עצמו היא שוחחה עם אנשים שונים וביניהם - עם יוני דיפלומטים שלהם הקדישה זמן במיוחד. היו אלה - השגריר הסוביאטי זאנכי.

אתי שוחחה המלכה על. לית הנוער וחעירות: "בקרב נהראה, ב-17 בנובמבר". ואמנם הבייתה המלכה לחיות נוכחה בהצגה הגיגית של עליה הנוער באותו חאריך.

היא שאלני לשלומה של הגברת וויצמן, ועניתי כי הכל בסדר עמה.

כ'סר מנתי שניה את המלכה-האם כסקס ההכרזה באוניברסיטה, ביום 22 באוקטובר שאלני טוב מיד מה מצב בריאותה של הגברת וויצמן. ספרתי לה כי היא מסיירה עתה ברוסיה ועומדת לחזור ארצה. אז עמדה לי המלכה:-

"Je voudrais tellement la voir, est-ce qu'elle ne pourrait pas venir à Bruxelles?"

עניתי לה:

"Je ne manquerai pas, Madame, de lui faire connaître votre désir"

בירל,  
כ"ט בחשוון תשס"ו  
26 באוקטובר 1954

בר/8999/

בעת שיחתי לא ידעתי כי למעשה חזרה כבר הגברת ווירה  
וויצמן ארצה מרוסיה.

יני כרמל כחמישינו לחזור לה על דבריה של המלכה.  
יכול יני לחזק שזה היה אמנם רצוי כי בקור כזה יחגשם,  
כי במקרה הזה זעזע ללא ספק קבלת פנים רבת-רושם לגברת  
וויצמן, וקבלת פנים זו החסך, בזכות המלכה, להפגנת  
ידידות כלפי מדינת ישראל ועם ישראל. בכל אופן רצוי  
ביותר שהגב' וויצמן תכחיד מליט מס ר לולכה כדי להורות  
לה על התענינות בה.

עלי לציין כי אמנם איני זוכר אף פגישה עם המלכה  
בה לא מזכירה את שמותיהם של הנציג המנוח ויל הגברת  
וויצמן. זו היא התענינות בנה ונאמנה ביותר.

מתי שנה ילד  
2/1  
נא. ניה ילד ילד

בכרחה נאמנה,

!

יוסף אריאל

יא/מס

ט ו ד י

האג, כ"ס בתשרי תשס"ו  
26.10.54

הל/344

17  
126  
619

אל : מנהל מע"ר

מאת: צירות ישראל, האג

הנדרש: שיחה בין השר דב יוסף לבין  
שר החוץ ההולנדי, מר ביינ  
ביום 26 באוקטובר 1954.

שר החוץ ההולנדי קיבל היום לשיחה את השר יוסף בלויחי בעת ביקורו של השר כהולנד למען אגרות מלוח הפיתוח. השר יוסף פתח בדברי תודה לממשלת ההולנד על האפשרות שניתנה לו במסירת אגרות חוב כאן, וחטביר את היחסות שהצטחנה לישראל וגם להולנד ממסירת האגרות ובמיוחד עמד על רצוננו להשאיר פתח לקשרי מסחר עם ארצות אירופה מחוץ לגרמניה על אף שאנו נאלצים לקנות את דוב ציודנו מארץ זו בגלל השילומים.

בעברו לדבר על כמה בעיות מרכזיות של מדיניות החוץ שלנו הדגיש במיוחד את דאגותינו הנובעות מזיון הערבים ע"י האמריקאים וחבריהם וציין כי אנו לא נסתפק בהצטרפות כלבר, בו בזמן שארצות ערב מקבלות נשק. כמו כן הוסיף כי ישראל הוא הגורם הצבאי היחיד העלול לעסוד איתן גבר החקפה טובייה בנגוד לארצות ערב. שר החוץ ההולנדי, מר ביינ הסכים להנחה זו. השר הוסיף ואמר כי הבעיה העקרית היא שהערבים אינם מוכנים אמילו לטבח אתנו לרון על שלום והאשים את יחס של הבריהם והאמריקנים שלא החנו מנאי על שיתוח שלום בין ישראל וערב בחכניותיהם לזיון ארצות אלה כאחד הגורמים לסדוב זה, במיוחד במקרה של אנגליה בחכניתה להעכרת הבטים כחעלה לידי הטצרים. השר יוסף המשיך ואמר שיטנס גורמים בחוץ הכנסת וכקרב העם הגורמים פעולה יותר חקיפה כלפי מדינות ערב. שנינו לשלום אבל יהיה קשה לממשלה לעמוד גבר דעה הקהל אם המערב ימשיך בזיון חד-צדדי של ארצות ערב העלול לתת להן יתרון של ממש בכח.

שר החוץ ההולנדי טמע את דברי השר וחושכני שהבינם כמסמעותם. הוא לא העיר הערות רבות אלא ציין כי לדעתו העמדה ראנסי-ישראלית היא הסאחדת את מדינות ערב וקשה יהיה למצוא מדינאי ערבי שיהיה ביוו הכח לפרוץ את הגדר ולטבח אתנו לשיחוח שלום. השר ההולנדי הדגיש כמה פעמים את אהדת הולנד לישראל, אבל יחד עם זאת אמר שיש להולנדים עניני מסחר עם ארצות ערב ויש לדאוג גם לבעיה זו. לרוגמא הוא נתן את עמדתם הכללית כלפינו ביעה שההולנדים הסכימו לייצג את ענינינו במוסקבה אשתקד והערבים באו בטענות אליהם באסרו: "so told them to go to hell".

בכרבה,

17

ע. צפורי,

מכונה זמני על עניני הצירות.

העתקים: המנכ"ל, לשכת השר.

ירושלים, יא' בתשרי תשס"ו  
4260/א B באוקטובר 1984  
18/09/ח

לכבוד  
מר סשה קול  
מנהל המחלקה לעליית ילדי- ונוער  
ת.ד. 22  
ירושלים.

מר קול הנכבד,

מן העתונות בודע לנו כי מורת סג'ורך באסדיקה  
ובאירוסה. כפי שידוע לך לא היה בפינו דבר בטען מוסן מזה על  
ענין מסירת האלבוש למלכת הולנד. הסכומה על הצירות כהגב מנה  
בקשר לכך באסצעות מחלקת בטקס של משרד החוץ ההולנדי עוד לפני  
הצעת לרכך ולא ניתנה לו תשובה עד יום הזה. אין סירוש  
הרבר, לדעת, כי הסלצונות טען כשלילה. טלכיש יכולים להדשות  
לעצמם לתת לאוילים לחכות וגילו הסואליה אינם יכולים להרשות  
לעצמם ללחוך. נחכה ונראה.

בהודעתנו זאת מרשה לי להזכירך ענין הפרוט'  
נורדיני סצופת. הרבר תלוי ועוסק כינינו מזה זמן רב ולוחצים  
עלינו בהתמרה הן סצופת והן סלאן.

עני סצורף בזה העתק סכתב שנתקבל מאת משה זעירי  
ס' הרמים". אנחנו נפריש אסנה לא הבאנו לפרוט' נורדיני רבר  
אולם נעלה מכל חסך כי האיש סצטה למעולה סצדנו ולא נוכל  
להתחמק.

אנא הקרפ תשובת לב לפרשה זאת בכל הקדמ האפשרי  
וטני מורה לך על מעולתך מראש.

בברכה נאמנה,

ס. ארמל  
סגן מנהל המחלקה לסערב אירוסה.



LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, ב'ד באלול, תשי"ד.  
22 בספטמבר, 1954.

מז"י.

הל/330.

*האג*

אל: מע"ד.

מאת: צירות ישראל, האג.

הנדון: פקיד משרד החוץ ההולנדי.

מכתבכם מס.ח/62/131, מה-20.8.1954,  
אל הקונסוליה באמסטרדם.

מר דה מן הנר מנהל אגף ההסברה במשרד החוץ ההולנדי,  
שהנו אחד האגפים הנמצאים תחת המנהל הכללי לעניינים פוליטיים.  
מר דה מן מנהל אח המחלקה לעתונות, המחלקה לידיעות שתפקידה  
הוא להכין ולפרסם חומר הסברתי על הולנד ומחלקת לקשרי תרבות.

בהודסנונות חשובות מר דה מן נוהג גם כן להיות  
הדובר של משרד החוץ ההולנדי. הוא בן 43 שנה, ופקיד שרות  
החוץ של המשרד ותפקידו האחרון לפני תפקידו הנוכחי היה  
יועץ בנציגות ההולנדית באינדונסיה. לפני המלחמה הוא היה  
כחב עתונות סוציאליסטית בלונדון, ובזמן המלחמה נכנס לשרות  
החוץ ההולנדי.

ביחסי עם מר דה מן הוא תראה יחס ידידותי וכאשר  
פניתי אליו בנוגע לביקור עתונאים הולנדיים בישראל, הוא  
עזר לי.

בנוגע למקרה שעליו דווח מר כספי, ברור לי כי  
מר דה מן נהג לפי הקו הכללי של משרד החוץ בנוגע לעניינינו  
והוא לא להעסק בהפגנות סרק לסובח ישראל דבר שעלול לפגוע  
להרגיו את הערבים. מצאנו את אותה התופעה בנוגע לחשובה שר  
החוץ בנוגע להזמנת אחד השרים לבקר בישראל. הוא ידוע בין  
העתונאים כפקיד המשקף את דעה המשרד שלו ואינו מוכן לתרוג  
מהדרך הצרה של פקיד שגרתי.

בברכה

*ע. צפורי*

ע. צפורי,

ממונה זמני על ענייני הצירות.

העתק: מר א, כספי,  
קונסול ישראל, אמסטרדם.



סרדי.

האב, ב'ר מאלול, חשי'ר.  
22 בספטמבר, 1954

חל/330.

אל: מע'ר.

מאת: צירות ישראל, האב.

הנרי: פקיד משרד החוץ ההולנדי.

מכונת מס.ח/131/82, מה-20.8.1954,  
אל הקונסוליה באמסטרדם.

מר דה מן חנו מנהל אגף החסברה במשרד החוץ ההולנדי,  
שהנו ארד האגפים הנמצאים תחת המנהל הכללי לעניינים פוליטיים.  
מר דה מן מנהל את המחלקה לעתונות, המחלקה לידיעות שתפקידה  
הוא להכין ולפרטם חומר הסברה על הולנד ומחלקת לקשרי תרבות.

בהודמנונות השוכות מר דה מן נוהג גם כן להיות  
הדובר של משרד החוץ ההולנדי. הוא בן 43 שנה, ופקיד שרות  
החוץ יל המשרד וחפקידו האחרון לפני חפקידו הנוכחי היה  
יועץ בנאיגות הולנדיה באינדונסיה. לפני המלחמה הוא היה  
כתב עתונות סוציאליסטיה בלוונדון, ובזמן המלחמה נכנס לשרות  
החוץ ההולנדי.

ביחסי עם מר דה מן הוא הראה יחס ידידותי וכאשר  
פניתי אליו בנוגע לביקור עתונאים הולנדיים בישראל, הוא  
עזר לי.

בנוגע למקרה שעליו דווח מר כספי, ברור לי כי  
מר דה מן נהג לפי הקו הכללי של משרד החוץ בנוגע לעניינינו  
והוא לא להתעסק בהפגנות סרק לסובת ישראל דבר שעלול להזיק  
להרגיו את הערבים. מצאנו את אותה התופעה בנוגע לחשיבת שר  
החוץ בנוגע להזמנה אחד השרים לבקר בישראל. הוא ידוע בין  
העתונאים כפקיד המשקף את דעת המשרד שלו ואינו מוכן לחדוג  
מהדרך הצרה של פקיד שגרתי.

במרכה,

ע. צפדי,

ממונה זמני על ענייני הצירות.

העחק: מר א, כספי,  
קונסול ישראל, אמסטרדם.

4251/כ

אמנכ"ל

א. נג"ר, מנהל מע"ר

1. לדעת מע"ר מגיע החתפקיד למסור האלבוט למלכה לציר החדש אשר יתמנה להולנד.
2. מציעים, אימזא, להסתין עם מסירת המתנה עד שבואו של הציר החדש.
3. במקרה ויחלט למסור המתנה ע"י הועד ההולנדי למען עליית הנוער ( אשר תרגם את הכסף הדרוש), יהיה כמובן מקום לשתף בביקור אצל המלכה גם את מר קול ( ולא קול לבדו). פעולה אחרונה זו לא דורשת השתתפות הצירות.

ב ב ר כ ה ,



ירושלים, כא' בתמוז תשי"ד  
██ ביולי 1954

4261/א

לכבוד  
מר זאב וייס  
המחלקה לעליית ילדים ובוער,  
מסוכנות היהודים  
ח.ד. 92  
ירושלים.

מר וייס היקר,

הנדון: מלכודת עבור מלכודת אולנר.

אנו מכינים סחוף מלימות המכתבים בינך לבין מר צפורי  
כי מאלבום אינו מוכן עדיין ואנו מחייטים עם זאת סגירותיו של  
מר צפורי כי מוטב להכות עד לפינויו של ציר ארש.

היות ויש לכם פנאי עתה, מובי יחייב להכות לתוצאות  
התחרות הצלוטים אשר תיערך כגן בקרוב כדי שתוכל לבחור מוטר  
סובחר כדי להוסיף על הנכס בדרך.

נודה לך עם הודיענו את החלטתכם. בהזדמנות זאת אנו  
מעוניינים לדעת אם בשלש בכסר ג'וליאנה תוקן.

בכבוד רב,

אלן ברקאי  
המחלקה למערכ אירוח

הצמח, מר ע. צפורי, בירות ישראל, תאנ

ירושלים, כ"ה בתמוז תשי"ד  
26 ביולי 1954

ח' / 4261

לכבוד  
סד זאב וייס  
הסתלקה לעליית ילדיה ונזקק,  
מסוכנות היהודית  
ת.ד. 92  
ירושלים.

סד וייס היקר,

הברון: מלבום עבודת מלכת מולנר.

אנו מבינים שתוך חליטת המכתבים גיבד לבין סד צפורי  
כי המלבום אינו פוכן עריין ואנו מסכימים עם אחת מהצעותיו של  
סד צפורי כי מוטב להכות עד לפינויו של חיר ארש.

תיות וייס לכם פגמי עתה, מוטב יהיה להכות לתוצאות  
התחרות הצלוטיט אשר תיערך כאן בקרוב כדי שתוכל לבאור חוסר  
מוכחרי כדי להוסיף על הנכסא בידן.

נודה לך עם חוריענו את החלטתכם. בהודסנות זאת מנו  
סעוצינים לדעת עם השלט בכפר ג'וליסנה מוקן.

בכבוד רב,

אלן ברקמי  
הסתלקה לפערב מירוסה

הצמח: סד ע. צפורי, חירות ישראל, האב



ירושלים, ח' במסדר הסי"ד

י' כסיו 1954

ח' י' כסיו

ש ל : ביד יסדאל, האג

כאה : ס ע " ר

...  
ה' נכנז ביריח ידיו יד ידיו ידיו  
י' ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו  
י' ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו

י' ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו

י' ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו ידיו

42611A  
COPY OF CABLE

Sgravenhage, 7th May 1954

The President of the State of Israel

Tel-Aviv Yafo

On the occasion of the National Day  
I offer Your Excellency my sincerest  
congratulations and my very best wishes  
for the prosperity of the people of Israel

Juliana R.

YA, 21195/ZW

4261/1

7th May, 1954

Mr. Banning Bolt,  
President,  
Protestant Radio Network,  
Hilversum,  
Holland.

Dear Mr. Bolt,

We are very happy to send you herewith three tapes on which the Opening Ceremony of the Queen Juliana Children's Village is recorded.

I would like to bring it to your attention, however, that these tapes lack treble, and when being prepared for use, the "treble booster" should be used.

With best regards I am,

Sincerely yours,

Z. W.

Zey Weiss  
PUBLIC RELATIONS SECTION

Zs:sm/lc  
encl.

~~4261/1~~

NETHERLANDS LEGATION

No. 2957

Jerusalem, 29th April, 1954.

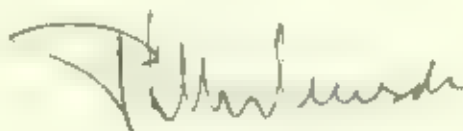
1 Enclosure.

4261/1

Dear Mrs. Barkay,

Further to our conversation held yesterday, I take pleasure in sending you herewith the text of the speech held by Mr. Boissevain on the occasion of the celebration in the Queen Juliana School.

Yours sincerely,



(Ph. W. van Heusde).  
Secretary of Legation.

Mrs. Ellen Barkay,  
Western European Division,  
Ministry for Foreign Affairs,  
H a k i r y a.



Juliana B. B. B.

Sgrevenburg, 2nd April 1954

His Excellency The President

Jerusalem Israel

I thank you for the letter  
most sincerely for his kind  
birthdayswishes

Juliana B



COPY OF C.M.E.

4261 / N

Sgrevenhage, 7th May 1954

The President of the State of Israel

Tel-Aviv Yafo

On the occasion of the National Day  
I offer Your Excellency my sincerest  
congratulations and my very best wishes  
for the prosperity of the State of Israel

Juliana R.



# הסוכנות היהודית לארץ-ישראל המחלקה לעלית ילדים ונוער

ירושלים ת.ד. 92

ט"ז בניסן-תשי"ד

18 באפריל 1954

מספר מכתבונ: עב/19777/20/2/22/2  
מלפני 4231

לכבוד

סר א. נב"ר

מנהל המחלקה לעלית ילדים ונוער

משרד החוץ

הקריה

א.נ.

הנני להודיע לנכבד, כי שכם הסתיימה של כפר הילדים לבני  
עלית הנוער ע"י חדרה, אשר יסא את שמה של הסלכה יולינה, מלכת  
הולנד, יתקיים ביום 28 באפריל ת.ש.נ., בשעה 5 אחה"צ.

נשיא המדינה, מר יצחק בן-צבי, ישתתף בטקס.

הנני שמה לתזמין בזה את כבודו ואת חבר העובדים ול המחלקה  
למערב אירופה במשרד החוץ להשתתף אגב בטקס פתיחת המוסד.

בהיה אסירי תודה על הודעה על המכת פות למשרדי עלית הנוער,  
ירושלים, טל. 1473, ת.ד. 20-4-54.

בכבוד רב,

01-3

יצחק דיס

מנכ"ל משרד החוץ

Les compléments de la  
 Loi du 10 août 1871

Le Huit

1426/30 III.1



LEGAT ON DISRAEL

צירות ישראל

ראג, כ"א אדר א', תשי"ד.  
25 במרס, 1954.  
הל/39.

אל: מע"ר.

מאת: צירות ישראל, ראג.

הנדון: שיחה עם מר ון חולק, מנכ"ל ממשלה  
דכור ותיכונ ואחרים במסגרת ון חולק.

בקרתי אתמול אצל מר ון חולק כדי למסור לו על ההתפתחויות  
האחרונות בנוגע לרצח במעלה העקבות. סקרתי לפניו את כל ההתפתחויות  
בנדון והסברתי לו את צאתנו מועדה שביתת הנשק, וכן הדגשתי את  
דאחיות הנופלה על מעצמות המערב בקשר עם מקרה זה. יכמו כן מסתי  
לו את בוסה הודעת שר החוץ לגנרל בויקה.

מר ון חולק דודה לי בעד הדיעות. חגובתו היחידה היתה -  
הוא ציין כי זו היא חגובה אישית בדחלט הנובעת מקריאה ימחקירות בבעיות  
דכורה דחירות ובעיותינו. מיו ר בנא החורש האחרון - כי הוא לא  
יואר סיכויים לרשכנת גלוי במורר דחירות על ידי סי ול בכל מקרה ומקרה  
כאשר הוא קורה, אבל יש צורך בסידור סופי בין ישראל ובין ארצות ערב.  
עניתי לו כי הוא הגיע לאוחה מסקנה אליה הגענו אנו מזמן. הסברתי  
כי מטרת דסכמי שביחות הנשק היתה רק לגשר חקופר די קצרה בין הפוגה  
ושלום, וססותי לו איר השתדלנו לשבת עם הערבים כולל הויכוח בעצרת  
ד.ביעה, וכן דרישתנו לרינוס ועדה ככור ללי טעיה. 1. דירר  
זביח דנשק עם יורן.

בצארי ורטהי ליסור לו את כל דידינות ותגננה אלינו, ורוא  
בקשני לבוא אליו בכל עת שיהיה לי מה למסור לו.

בנוכח,

ע. צבי,

ממונה זמני על עניני הצירות.

רצחק: לדר' עמיר.



Handwritten mark resembling a stylized 'M' or 'W'.

LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, כ"ט באדר א', ה'תשי"ד,  
4 במרס, 1954.

הל/39.

אל: מע"ר.

מ"ח; צירות ישראל, ראג.

Handwritten notes: 426/1, 6702/1.

הנדון: חגובה הולנדית בענין הגב' ברנס.

סוכין: מכתב כס. ח/109, מה 2 בפברואר.

הנני מסכים אתך כי החגובה ההולנדית היא די מוזרה, אבל אינני חושב כי היא מדאיבה. צריכים לזכור כי כרגע האגף לעניני רמורח התיכון במרד רחוצ כאן, נסאו בלי ואס וכי הפקידים המטפלים בבעיותינו אינם בקיאים בהן, לכן דיתה דקומדיה דזאח שטבלא מקום של ואז ראגף בפועל, כסו לי כי מכתב נסלה אלינו בנדרון, בו בומז שדמזכיר הכללי לא איכו זאח וכסו ההודער בעל פד לציר. צריכים לזכור כי ההולנדים רואים הדבר הזה כענין הומניטרי וענין של הצלת האשה, יותר מאשר ענין מדיני, לכן הם משתדלים לעשות הכל כדי לשחררה, אפילו אם זה מקבל צורה מוזרה שהם הודיעו לנו כי אנחנו לא מהוים כל צד בענין. אבל אין כאן כל מפנה בעמדת משרד החוץ ישראלי יידידותי בהתייחס כלפינו, ואבקשן לעיין בדוחות הציר על שיתותיו עם שרי החוץ בענין אפשרות ביקורו של ראש ממשלת הולנד בישראל, ברם המבטאים דגזותיהם הכנים כלפינו.

בקשר לידיעה השניה על היסוסים מר בואסוויין לואום באם הוא חושב כי זה בא ביוזמת משרד החוץ, אני חייב לומר כי זה קצת טובן לי כי אף ציר לא רוצה להחשב כמכשיר בעיני המדינה בה הוא נמצא. בלוי כן צריכים לזכור את המצב המסובך בו מר בואסוויין נמצא לדגל כהנו כציר בישראל וכקונסול כללי בירושלים הערבית.

בשבוע הבא יגיע מנהל האגף למרורח התיכון במשרד החוץ כאן, ואני מקווה כי נוכל לעשור עמו קשרים הדוקים.

נדרון  
א.צ.צ.צ.  
א.צ.צ.צ.

כמונה זמני על עניני הנדורה.





האג, י"א כסלו, תשי"ד.  
טו בנובמבר, 1953.

הלל

426/1  
גא' ח' 432/1

אל מע"ר.  
✓ נעתק יעקב רכני  
מאת: ציר יורגל, האג.

דברך כדרכו אל כל חסידיו, הנדל מורכב או"ם נלחזר ה' וי  
ירולנדי. שו חנו על הכעיות הכחוכיות הקצות, יורדות נפתוח האג  
אשר על מדינת ישראל לפתור ולהגבר. ככובן שהועלתה בעית עיבי.

י' א' 4

ברצוני להקדים ולציין כי סר פטיין הנו אחד מידידנו  
י' א' 426/1 ניוס: יורד דברך ירולנדי. הוא נא יורד לניני י' א' 426/1  
בארצו י' א' 426/1 יורד י' א' 426/1 על יורד י' א' 426/1 על יורד י' א' 426/1  
על אף ירולנדי וכתביו ירולנדי י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
ביותר כדרכו ירולנדי י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1

" כל כדרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
נורע: לתדיל י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1

הוא גרר לניני כי הוא יסר בכדרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1  
אף חרר י' א' 426/1 אטילו אם היתה זאת פעולת תגמול מוצדקת - בהיוחה עומדת  
לניני י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
יעקב

לדברך ההסברה שלי על הכפור בו אנו נחוצים ולמסכת השלמה  
אל כדרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
הי יורד לניני י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
כדרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
סכנות י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
לניני י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1

" אני מבין יפה כי מאבקכם הנו קשה, כי החיים במדינה בחנאים  
דרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
מאד, אל אגם ירולנדי י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
לענוך כדרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
דרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
כל נגד י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
כדרכו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
אף כי י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
וארצו י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1  
י' א' 426/1 י' א' 426/1 י' א' 426/1

41

[illegible]

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 104

הוא קי"מ ונחמד ;

4

בין שאר הנגידים היה ראש העיר וועלד

►

1871

1



LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, ח' בחשוון, תשי"ג.  
17 בספטמבר, 1953.  
הל/33/2015.

אל: מע"ר,

מאת צירות ישראל, דאג.

הנדון: ישראל ודיון וחשבון שנתי של  
משורר מחוץ ההולנד.

מדי שנה בשנה משורר מחוץ ההולנד מפרסם דיון וחשבון  
ארוך על פעולותיו - יוץ מפעולות בשלחתו לארץ שעליו מוציאים  
דיון וחשבון ניוחד. הו"ר דיון וחשבון סוקרים את המאורעות והטובים  
ביחסים בין הולנד ובין אוצות אחרות. בסקירה על הטנה 1 - 1.1.  
שיצא לפני כמה ימים, ישנו מקיף על היחסים בין הולנד וישראל,  
אשר ינני נותן להלן תרגום ממנו:

"ממשלת דוידס היתה מיוצגת בתפילת הזכרון  
שנערכה בדאג לר' חיים ויצמן ז"ל, דנשיא הואטין  
של מדינת ישראל, ביום 17.11.1952.

הסכם המסחר והוקפו פג בנובמבר 1.1. הוקפו  
בינואר 1.1, בגורר מתקנה לרקונר של שנה אחת.

אחרי ניתוק היחסים של ברית ומועצות עם ישראל,  
הולנד קבלה לפי בקשת ישראל את יצוג העניינים  
דיפלומטיים של ישראל בברית ומועצות.

בברכו,

ע. צפורי,  
מיופה כח זמני.



Group 3810 112 Wilson

8 September 1953

M/4261

Dear Mr. van Nieuwde,

I am instructed to refer to Note No. 6988 of 12 August 1953 addressed by His Excellency the Minister of the Netherlands to Mr. T. Nejer, on the question of financial matters arising between the Netherlands and Israel in Moscow.

It is suggested that all these matters should be left for settlement between the Royal Netherlands Embassy in Moscow and the Israeli Legation about to be established there. The Legation of Israel in Moscow will contact the Netherlands Embassy.

Yours sincerely,

L. Jull

Western European Division.

Mr. A. van Nieuwde,  
Chargé d'Affaires a.i. of the Netherlands,  
Royal ~~Netherlands~~ Netherlands, By Mr.  
Jerusalem.

8 September 1953

4/4261

Dear Mr. van Haecke,

I am instructed to refer to Note No. 6988 of 12 August 1953 addressed by His Excellency the Minister of the Netherlands to Mr. A. Neier, on the question of financial matters arising between the Netherlands and Israel in Moscow.

It is suggested that all these matters should be left for settlement between the Royal Netherlands Embassy in Moscow and the Israeli Legation about to be established there. The Legation of Israel in Moscow will contact the Netherlands Embassy.

Yours sincerely,

P. Groll

Western European Division.

Mr. H. van Haecke,  
Chargé d'Affaires a.i. of the Netherlands,  
Royal Legation in Moscow. *Ex. 12*  
100-10100.





משרד החוץ

סוזכר

א"י :

מאת :

ועל ידי א"י  
תקציב  
א"י  
מאת

כ. י. כ. כ. כ.  
אנאל באסקס.  
באבז  
נח אשכנז  
מ/ש/ח

ובז"ל אמת  
אמת יצ"ל ימאלד באבז  
יוצאית צבונה ואוסקני  
מלק"ט את צאלתך

אנ"י  
תחית

17/8.3.  
תחית

No. 6988

Jérusalem, le 12 août 1953.

Mon cher Monsieur Najjar,

Permettez-moi de me référer à notre entretien de ce matin. J'ai pu vérifier qu'en date du 4 juin dernier cette Légation a transmis au Ministère des Affaires Etrangères (no. 40), la copie de deux notes adressées par notre Ambassadeur à Moscou au Ministère des Affaires Etrangères à laquelle annexant un compte courant arrêté au 31 mars 1953 qui montre un solde créditeur en faveur de l'Etat d'Israel.

Il pourrait être utile d'indiquer de quelle façon le Gouvernement néerlandais dispose de ce montant, peut-être la Légation pourrait se faire le médiateur entre le Ministère d'Israel et l'ambassadeur Tikhonov à Moscou.

Je tiens à croire, Monsieur Najjar, à mes sentiments cordialement dévoués.

G. ... Boissevain.

Monsieur A. Najjar  
Directeur de la Division  
de l'Europe Occidentale,  
Ministère des Affaires Etrangères,  
H a k i r y a,  
JERUSALEM.

"  
7/10/53

H | 4264

4442 21

The Ministry for Foreign Affairs  
presents its compliments to the Netherlands  
Legation and has the honour to acknowledge  
receipt of its Note No. 4608 dated June 4th,  
1953.

The Ministry for Foreign Affairs is  
very appreciative of the efforts of the  
Netherlands Embassy in Moscow and requests  
the Legation to be so good as to transmit  
to the Netherlands Embassy in Moscow its  
gratitude.

The Ministry for Foreign Affairs  
avails itself of this opportunity to renew  
to the Netherlands Legation the assurance  
of its highest consideration.

Moscow, July 5th, 1953

The Netherlands Legation  
Jerusalem.



האג, י"ב בסיון, חשי"ג.  
26 במאי, 1953.  
הל/30/1152.

אל: מוא"ר.

העתק: למע"ר.


מאח: צירוף ישראל, דאג.

הנדון: צירוף ישראל במוסקבה.

אני מצטרף על ידעני עונה על מכתבכם מס.ז/11/117,  
מיום 3.4.1953 בנדון רק כעת, אבל השהיתי תשובתי עד  
שאיכל ירידות נוספות מההולנדים. המצב כעת הוא בדלקמן:

1. למשרד הרוץ ההולנדי יש חשבונות חיטול  
רכוש צירותנו במוסקבה והם יעבירו אליכם  
באמצעות צירותם כירושלים. הם הבטיחו  
להראות לי רעתקי החשבונות לכשיהיו מוכנים  
אבל טרם הודיעו לי שהם מוכנים.
2. בענין אשרות לעולים מברית המועצות מסרתי  
למשרד החוץ כאן את בקשתכם והם יפעלו בהתאם.

בברכה,

  
ע. זבי,  
מזכיר שני.

4261/א  
מ-11/117

משרד החוץ

א/א 2614

מזכר

אל:

אל-הסג"ל

מאת: סג"ל סער

הערה:

תגובתי לסכתב עמיר הדיוף בזה היא:

א) אני לא סחייב ששלוח סכתב חזרה מאת ראש רפסלה.

ב) אם היה אפשר שכורך חזרה מאסריקה יבלה השר יומיים ברולנד, זה היה כנראה רצוי.

ג) בנוגע להכעת תנחומים לרוסיה הסובייטית, הענין אינו אקטואלי יותר.

אבקשן להורות לי על הנקודות א"ו-ב"ו.

בברכה,

אנני

כ"ה באדר תשי"ג  
12 במרס 1953

תעוד

תחילה



המגב"ל

מנהל מער

תגובתי למכתב עמיר הרצוף בזה היא:

- (א) אני לא מחייב סלוח מכתב חורה סאת  
ראש הממשלה.
- (ב) אם היא אפשר שבדרך חזרה מאפריקה יכלה  
השר יומיים בהולנד, זה היה בוראי וצוי.
- (ג) כגובע להכעת תנחומים לרוסיה הסובייטית,  
העניין אינו אקטואלי יותר.
- אבקשך להורות לי על הנקודות א' ו-ב'.
- ב-רנה,

כ"ה באדר תשי"ג  
12 במרס 1953



LEGATION D ISRAEL

ציריית ישראל

למזכיר האג, כ"א באדר, תשי"ג.  
8 במרץ, 1953.  
הל/30/101/516.

ח/אג/4

אל: מע"ר.

מאח: ציר ישראל, האג.

מר נג'ר היקר,

אני מסתמך על דו"חי מס. הל/30/101/407, מיום 22.2.53, והנני להגיש לשקולכם את ההצעות דלקמן:

1. ראם לא רצוי שראש הממשלה ישלח מכתב חורה לראש הממשלה ההולנדית על עמדתו וחומתו לקבלת ההחלטה על ייצוג האינטרסים של ישראל בברית המועצות.

במכתבי הנ"ל מסדתי לכם על ביקורי אצל ראש הממשלה בו הצעתי לו אח חורה והערכה ממשלתית. אך הרגשתי היא גנוסף לתודתי יעריכו מאוד לקבל את חורה ראש הממשלה.

2. האם לא רצוי לשקול מחוש אם לאחר הפגנה ידידותית זו של ממשלת הולנד יתאמץ השו"ל לשלב בהור חכניות נסיעותיו לחוץ לארץ ביקור של יומים בהולנד. ביקור שיוכל לשמש גורם גם לליכוד נוסף של יחסינו עם הולנד, וגם לעזור את היהודים במקום.

3. כמבוקי מה-5 לח.ז. בקשהי הוראות בקשר עם מוחו המיחל אז של סטאלין ורוספתי שדעתי היא שיש לקיים מידת מה של השתתפות באבל. בינחים קבלתי את תשובתכם השלילית ובטובן שנהגתי לפיה.

ברצוני במכתב זה לתת הנמסה קצרה לרעתי-שהיה אולי רצוי לרפגין השתתפות מסוימת באבל הגדול שבא על העם הסובייטי. ואלה הם נימקוי:

א. כסיכום הויכוח בכנסת על ניתוק היחסים קבע השו"ל שני עקרונות לגבי עיצובם העתיר של היחסים בין ישראל וברית המועצות:

" אנחנו לא מציגים שום חנאי.

רק בצד שכנגד חלוי הדבר אם יחודש הקשר הזה, ובאם יחודש מה יהיה תוכנו ואופיו. "

ב. כל עמדתנו בענין זה של ניתוק היחסים היא עמדה פסיבית. אנחנו לא גומנו, לא בקשנו ולא הסרנו את ניתוק היחסים. אין לנו בעמדה העשויה להעמיד את הסינה ואת הפירוד.



- 2 -

ב. קיים נימוק מיוחד המצדיק לנהוג ברוח מיוחדת כלפי סטאלין.  
הוא היה המצביא של צבאות רוסיה אשר הכריעו את היטלר והציל את שארית  
הפליטה במידיו.

ד. היה אולי רצוי לזכור את חסדיה הראשונים של ברית המועצות  
של עזרה וסיוע בתקומת מדינת ישראל. ואומנם לאמיחו של דבר הריסטוריה  
לא תחן לנו לשכוח שהראשון אשר השכיח את הפחרון של מדינת ישראל עם  
סמכות גדולה ועם השפעה גדולה, היה גרוסקו, נציג ברית המועצות.

כל הנסיבות האלה היו שיקולים אשר לפי דעתי היו יכולים להצדיק מידת  
מר של השתחמות בלי שיתנו מקום להחרפת ~~צמית~~ ועם תוצאות אפשריות של  
ריכוך הנזקקות וקשיחות הלב של העם הרוסי רגישות מיוחדת לגבי סטאלין.

אינני מתעלם ממשקל הנימוקים הנגדיים, אבל רציתי רק למסור לכם  
מה הניע אותי להבריק לכם את מה שהברקתי.

בברוך,

A. מ.

מ. עמיר,  
ציר ישראל.

הדגן אנה

הקריה, כ"ה באדר תשי"ג  
12 בסדרס 1963

י' 7/26

אל : זיך ישראל, האב

טעם: פניל סער

טר עטיר היקר,

קראמל בענין אט טכאנאָ פיוס 8.3.53. על הנקודה  
הראשונה בטכאנאָ דעתא היא שנסתפק במה שכבר עשינו להודות  
ל ריכט גורדא גמא ייזג גורדא גמא ייזג גמא ייזג גמא ייזג  
ייע ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע  
חורת דעתא.

בקשר עם הנקודה השנייה, אני מחייב ביקור קצר של  
שר החוץ כהולנד. יתכן שמסעדות כזו תסבא באשר הוא יחזור  
ייע ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע

על הנקודה השלישית: שיקולין פבוניס ביותר. ביבהיים  
ייע ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע גמא ייע

גמא ייע

א. גמא ייע

האג, כ"ב באדר, תשי"ג.  
9 במרץ, 1953.

הל/30/522.

אל: המנכ"ל.

העתקו מע"ר.  
צהרונה.

מאח: ציר ישראל, האג.

ד"ר איתן היקר,

ת/4261 (מקור/441)

אני פונה אליך במכתב זה אף כי אינני יודע אם אתה היא  
הכתובת הנכונה. בכל אופן אני חושב שהעניין שאביא לפניך ניתן לתיקון  
רק על ידך.

אחמול בערב שמעתי ב"קול ישראל", בשדרו בשפה האנגלית,  
שממשלת ישראל בקשה את ממשלת הולנד למסור את תחומי מדינת ישראל  
לממשלה ולעם הסוביטי על מותו של סטאלין. באותה שעה סרם ידעתי רבו  
וסרם קבלתי איזו שהיא ידיעה בנדון.

חבר קבלתי את מכרז המסדר (מס. 7047). באותה שעה (ט בבקר)  
נחפרסמה ידיעה בשדרו החדשות ההולנדי על פניה ממשלת ישראל לשגרירות  
ההולנדית במוסקבה למסור לממשלה הסוביטית את תחומי המדינה על מותו  
של סטאלין. הופחתי מידיעה זו. לא ידעתי מה לחשוב. קויתי שהידיעה  
מוטעית בצורתה זו וחכינית בינתיים את האגרות אשר העתק סמנה אני מצרף  
בזה, ובקשתי ראיון בלשכת הטקס כדי למסור את הבקשה הכלולה במכרז הנ"ל.

בלשכת הטקס שאל אותי סגן ראש הטקס אם בלשתי באה להוסיף  
על היבט התנחומים על ידי המסנה על עניני השגרירות ההולנדית במוסקבה  
אשר יני מה שנתפרסם בשדרו היריעות ההולנדי נתבקש במישרין להביע את  
תחומי המדינה.

תשובתי הייתה שיש חעות במסירת הידיעה על ידי חחנה השידור.  
הידיעה מקורה בהחלטת הממשלה הישראלית לפנות לפי הנוהג הסקובל לממשלת  
הולנד כאן שהיא העביר את הוראותיה לגציגה במוסקבה. ברצוני להוסיף  
בסוגרים שאם כי נחתי את התאור הזה לא הייתי בטוח ב-100% שאומנם חחנה  
השידור ההולנדית טועה ושאיני צודק. אבל סמכתי על ההגיון ונתתי את ההסברה  
הנ"ל.

סגן ראש הטקס ציין שאומנם הוא התפלא מאוד כאשר שמע את  
הידיעה והוא שמח לקבל את תיקון הדבר, וחבטיח להעביר מיד במכרז את  
בקשתו למסוגח על עניני השגרירות ההולנדית במוסקבה.

לאחרי תאור הנ"ל, אני בא עוד הפעם אליך, ד"ר איתן היקר,  
ואני מצביע על החקלה של טירטום ידיעות נחפזות ושאין שום הצדקה לתיקון  
הזה הגורם רק לסיבוכים, למיכשולים ולמצבים בלתי רצויים ובלתי נוחים.

הצבעתי כבר במכתבי על אי הנדידות שנדרמה ומשרד החוץ כאן עומד על הנוהל שבמקרה של צעד או של סגירה אליהם, אם בדרך כלל העניין נידון למוסוס ברבים שיתפוס רק לאחר שהבקשה הוגשה לממשלה ושהיא לא תמצא בסגב שודע לה על העניין ההעיוני ואחרי כן באופן רשמי.

אני מבין ששיבת הממשלה התקיימה כנהוג ביום ראשון ושבת התקבלה ההחלטה לשלוח הנחוסים. מה היה קורה אילו דובר הממשלה, או דובר משרד החוץ היה מודיע על עניין זה לאחר העברת הפניה לממשלה הולנד ולא שנקידי הממשלה כאן ישמעו על העניין בשירות החדשות בבקר על מה שישמעו באופן רשמי לאחר שקות מספר במשך היום.

אנא מנכ"לנו היקר, החקלה היא רבה ונדרמה לי שלא קשה לתקן את המצב לפחות בעתיד ואני מבקש אותך ככל לשון של בקשה להחשיב את הבעיה ולסנוע את השנוח החופשה במצעות הזאת.

פלא לי על מכתבי זה,

בכרכה נאמנה,

מ. עמיר  
ציר ישראל.

מ/ש.ר.



## C o p y

La Légation d'Israël présente ses compliments au Ministère des Affaires étrangères et en se fondant sur l'acceptation du Gouvernement israélien de représenter les intérêts de l'Etat d'Israël dans l'URSS à l'honneur de voir le Gouvernement israélien se bien vouloir se faire l'interprète des condoléances et de la sympathie du Gouvernement et du peuple Israélien auprès du Gouvernement de l'URSS à l'occasion du décès de leur chef, le Généralissimo Staline.

La Légation d'Israël saisit cette occasion pour renouveler au Ministère des Affaires étrangères les assurances de sa très haute considération.

La Haye, le 9 mars 1953

Au Ministère des Affaires étrangères,  
LA HAYE

4261/ח

האג, כ"א באדר, תשי"ג.  
8 במרץ, 1953.  
הל/516/101/30.

אל: מע"ר.

מאת: א"ר ישראל, האג.

פר נג"ר היקר,

אני מסתמך על דו"חי מס.הל/516/101/30, 407/101/30, מיום 22.2.53, והנני להגיש לשקולכם את ההצעות דלקמן:

1. האם לא רצוי שראש הממשלה ישלח מכתב תודה לראש הממשלה ההולנדי על עמדתו וחירותו לקבלת ההחלטה על ייצוג האינטרסים של ישראל בברית המועצות.

במכתבי הנ"ל מסרתי לכם על ביקורי אצל ראש הממשלה בו הבעתי לו את תודת והערכת ממשלתי. אך הרגשתי היא שנוסף לתודתי יעריכו מאוד לקבל את תודת ראש הממשלה.

2. האם לא רצוי לשקול מחדש אם לאחרי חמנה ידידותית זו של ממשלת הולנד יתאמץ השר לשלב בחור חכמיות נסיעותיו לחוץ לארץ ביקור של יומים בהולנד. ביקור שיוכל לשמש גורם גם לליכוד נוסף של יחסינו עם הולנד, וגם לעזור אה היהודים במקום.

3. במברקי מה-5 לת.ו. בקשתי הוראות בקשר עם פותח המיחל או של סטאלין ורוספתי שדעתי היא שיש לקיים מידת מה של חשחחפות באבל. בינתים קבלתי את חשובתכם השלילית וכמובן שנתגתי לפיה.

ברצוני במכתב זה לתת הנמקה קצרה לדעתי שהיה אולי רצוי להגבין השחחפות מסוימת באבל הגדול שבא על העם הסובייטי. ואלה הם נימוקיו:

א. כס"כום הויכוח בכנסת על ניתוק היחסים קבע השר שני עקרונות לגבי עיצובם העתיד של היחסים בין ישראל וברית המועצות:

" אנחנו לא מציגים שום תנאי.

רק בצד שכנגד תלוי הדבר אם יחודש הקשר הזה, ובאם יחודש מה יהיה חוכנו ואופיו. "

ב. כל עמדתנו בענין זה של ניתוק היחסים היא עמדה פסיבית. אנחנו לא גרמנו, לא בקשנו ולא הסדננו את ניתוק היחסים. אין לנו שום בעמדה העשויה להעמיק את הסינה זאת הפירוד.

ג. קיים נימוק מיוחד המצדיק לנהוג ברוח מיוחדת כלפי סטאלין.  
הוא היה המצביא של צבאות רוסייה אשר הכריעו את חיסלר והפיל את שארית  
הפליטה קמיריו.

ד. היה אולי יצוי לזכור את חסדיה הראשונים של ברית המועצות  
של עזרה וסיוע בחקומת מדינת ישראל. ואוסנת לאמיחו של דבר ההיסטוריה  
לא מתן לנו לשכוח שהראשון אשר השמיע את הפתרון של מדינת ישראל עם  
סמכות גדולה ועם השפעה גדולה, היה גרומיקו, נציג ברית המועצות.

כל הנסיבות האלה היו שיקולים אשר לפי דעתי היו יכולים להצדיק מידת  
מה של השחתות בלי שיהנו מקום להחזקת ~~עצמם~~ ועם תוצאות אמטיות של  
ריכוך הנוקשות וקשיחות הלב של העם הרוסי הרגיש רגישות מיוחדת לגבי סטאלין.

אינני מהעלם ממשיך הנימוקים הנגדיים, אבל רציתי רק למסור לכם  
מה הניע אותי להבריק לכם את מה שהברקתי.

בברכה,

א. מ.

מ. עמיר,  
ציר ישראל.

נדון לנגד.

מזכר

תאריך

6.3.55

יחידת מס

4261/א

1419

פער

אל

יחידת מס

מאת

הנודע

בנ

כל הסיכונים היו שרכשלת הולנד חסרה

181

יד' בארד הסי"ג  
1 במרץ 1943

ליו"ר

ליו"ר הוועדה, ירושלים

רוב חודות על סמכו  
הוועדה צועד. השתדל באופן יעיל  
לפי יד' בארד הסי"ג, במסגרת לך שכתב  
לישראל שכתב לב ביסודי שם.

כך נוסף פרק זה. כפי שמוסד כאן כולל, תיב זה נסיונות  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו

לאחר בניהוק עם רוסיה, הנאנו כסוכן בחשבון את  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו  
הוועדה יב זה כמסך מלפנים שבה, ונסיבות של דבר יצאנו

דוקרם לא דק לסרן ולתסורה שכתם בצעת שוחז אלם  
גם לקשרים ב.י.י.

ו. איתן

הפקדן: סר דחוק  
הפקדן  
הפקדן  
הפקדן

לזכר זה בא להציג נוסח לקיום חקט  
הדרוש עם מערך הדפוס ההולנדי בכל הכרוך

אין זה נראה שס'ר התמחה בסידת כח  
גדולה בעניני סוג'ר עד כדי יכולת לבח'ר לצי-  
ות בחאג את הידיעות והמוראות שיחיו דרו-  
שוח לה במגע עם מערך החוץ ההולנדי בעני-  
נינו מרוסיים. מאידך, ק'ס, ס'ר לד, ח על כל

על האורך מבלי להכביר על שתי המחלקות וסג'ר  
לסרביל את עבודתן : סוג'ר הכתוב וחבריק  
לחאג בערת חיא ובמישלין, אולם כל סכחכ וכל  
יורא החומר ויועבר סיד חלאח אלא אם כן  
יהיה צורך לשאול או להעיר דבר-מה.

יחד העקב בכל כקרת וסגרת למע'ר.

ציר ישראל בהאג ירע בי כל סכחכ או  
חברק הסניק אליו כחזא'ר עבר אח סע'ר ולא  
יורר כל נאח או ססק.



ה'תש"ז

ה'תש"ז

ה'תש"ז

סוכר זה בא להציע נדבג לניסוח הקשר  
דרוש עם משרד החוץ ההולנדי בכל הכורך

רוח בהאג את הידיעות והחזרות שיהיו דרוש  
שוח לא בסגור עם משרד החוץ ההולנדי בענין  
נינו הרוסיים. טאידך, על סג'ר לרעה על כל  
הידיעות והחזרות שיהיו דרוש

על הצורך מבלי להכביד על שחי המפלגות וסבלי  
להאג בעכס היא ובמיטריין, אולם כל מכתב וכל  
יהיה צורך לשאול או להעיר דברי-סח.

ציר ישראל בהאג יסיב במיטריין למזא"ר  
זייתר העין, בכל מנהח וחקרה לסג'ר.

סברק הסג'ר אליו ממזא"ר עבר אח סג'ר ולא  
עורר כל שאלה או ססק.

בברבד



LEGAT OM O JERUSA

צירוף ישראל

24 בפברואר, 1955.

הר"ר

המחלקה

כח צירוף

הר"ר

מבקש פוטטור להודיע לי בזמן על כל הענינים, המקרים והאירועים ומתרחשים בשטח היחסים, או חוסר היחסים, שלנו עם בריה המועצות, העלולים לענין את המשלה המיצגת. אני מסביר את דברי:

המחלקה המיועדת להודיע לי בזמן על כל הענינים, המקרים והאירועים ומתרחשים בשטח היחסים, או חוסר היחסים, שלנו עם בריה המועצות, העלולים לענין את המשלה המיצגת.

רשאלה היא אם אנחנו עומדים להענות בחיוב כמקרה טבריה המועצות תדרוש, אם אנחנו עומדים לשלוח את הפרי באניה ישראלית או אחרת - וצוי זנוכל להודיע בזמן לסגור החוץ ההולנדי.

כאן על התיאום שנעשה.

אינני יודע להרבות בדוגמאות, ~~אל~~ משום שאינני יודע מה למקרים הטובים אבקש לרבוך לי לפען אוכל להודיע. אוא מר נג'ר החסיב את בקשהי זו משום שהיא עולה לקבוע את יחסי הטובים עם משרד

משרד החוץ  
המחלקה  
4261  
כח צירוף

ס. עכ"ל  
י. י. י.



האג, ז' באדר, תשי"ג.  
22 בפברואר, 1953.  
הל 407/101/

101

אל: מנכ"ל.  
מזכ"ל.

סאת: ציר ישראל, האג.

4261/A

הנדון: המסר לפרשת הדיונים עם ממשלת הולנד  
על ייצוב האינטרסים שלנו בברית המועצות.

בשבת, 14.2.1953, בשעה 12, בערתי אצל הסוכיו הכללי של משרד החוץ, מר ון סויל, בלויח מר דינגמנס. מר ון סויל רצה לשמוע גם הוא מפי את פרשת הבקשה על נימוקים. סרם התחלתי להרצות על הבקשה ועל הנימוקים העומדים בצדה, הוא בעט לא לסלק את הגורם הערבי אשר אם כי אין לו שום סמכות משפטית, נודעת לו תשומת לב מיוחדת מצד גורמי משרד החוץ וביחוד מצד הגורמים הכלכליים שבמשרד. הוא הודיע לי שכבר הגיעו למשרד הזהרות ותגובות מצד הערבים אשר תססו - מאיפה תססו ? - אם היריעה על סגית ישראל להולנד.

הצגתי לפניכם את בקשתנו וחדרתי על כל הנימוקים המצדיקים, לא רק המצדיקים אלא אפילו העלולים להמריץ את ממשלת הולנד לקבל על עצמה את השרות האלמנטרי הזה שהוא בבחינת מעשה של שתוף פעולה ותעוורת בין לאומית.

במשך דברי ציינתי עוד הפעם שאם המומחים יעלו את כל הבעיות האלה, שהן גם סכניות גם שיקולים ערכיים וכו', בין חברי הממשלה תקום מן מניקה וכמובן שכולם יחליטו כי מוטב לא להענות לבקשת ישראל. הצבעתי שאם ממשלת הולנד תחליט לא להענות לבקשה, למה לא תלכנה כל המדינות האחרות בדרך זו, דבר שיגרום לבדור בלתי מוצדק של מדינה הראויה ליחס אחר ולא רק לבסווי אהדה גרידה.

בתום דברי אמר מר ון סויל:

" לו היינו עורכים שאל עם במדינה אם ממשלת הולנד צריכה לקבל את הגנת האינטרסים של ישראל, 90% היו עונים בחיוב, וחברי הממשלה שאינם בעלי מקצוע במדיניות חוץ, כודאי שיצביעו כמו שהיה מצביע העם. "

וסיים ברברים אלה:

" אדוני המזכ"ל, יש צורך באומץ לב רב כדי לא להענות לבקשתכם. "

טאלתי את מר ון סויל אם הוא תושב שכדאי ורצוני שאראה עוד פעם את שר החוץ לפני ישיבת הממשלה. הוא התקשר עם לשכת שר החוץ וקבע לי ראיון עם שר החוץ לשעה 2. אחה"צ של אותו היום (14.2.1953). יצאתי משיחה זאת כשאני קצת יותר מעודד מאשר לאחר השיחה הארוכה והנוקבת עם מר דינגמנס ועוזריו.



- 2 -

אחרי הצהרים ראיתי שנית את מר לונץ. כאן ברצוני להזכיר לכם את מכתבי על פגישתי עם מר לונץ ואת הערכותי עליו. ציינתי אז את הערכותי האוהדות מאד לישראל אבל אמרתי שאני מאד חושש בנוגע לנאמנותו ונבצר ממני לחדור לתוכו אם הוא כבר. כל הנסיונות שנחנסייתי עם מר לונץ לאחר מכן הם רק לסובה. בדרך כלל הוא נוהג לקבל אותי כאשר אני פונה, מגלה הבנה ויחס חיובי מאד, ובענין זה היה הגורם המכריע להחלטה חיובית.

והנה הוא קבל אותי בשביל בבית פלונו. בעשתי ממנו עוד הפעם להבין את הענין כרי שלא נופתע בהחלטה שלילית העשויה למנוע בנו מאד. מר לונץ העלה גם הוא הפעם את השיקולים שהועלו כבר על ידי מר דינגמנס, והשיקול העיקרי: התגובה הערבית המסוערת, אבל הבטיח את תמיכתו ואת תמיכת חברו, מר בייך (אז הוא עוד טרם ידע שכבר הגיעו למשרד ההון הזהרות).

ביום שני, 16.2.1953, משרתי למר לונץ, עם העתק ליד דינגמנס, את המכתב אשר העתקו מצ"ב. אינני יכול לתאר לפניכם את כל הדריכות והסתירות אשר בה היינו כולנו כאן בצירות לקראת ההכרעה. לאחר שהמכתב נמסר למר לונץ, קבלתי הודעה ממשרד החוץ שאני מוזמן לואיון לשעה 6. בערב כדי לקבל את החשבה. הסיבה לכך הייתה שמר לונץ הצטרף להעדר מהאג בין השעות 13. - 18. כמובן שהחלתי על עצמי את המאמץ לא לבקר במשרד החוץ, לא לשוחח בטלפון עם מר דינגמנס ולחכות עם הדריכות המשותפת של כולנו בצירות להודעה. הגעתי למשרד החוץ בשעה 17.5. מר דינגמנס קבל אותי. כמובן שלא שאלתי דבר אבל הצגתי לתוך פניו שמא הכרת פניו תקנה בו. פניו היו כמסוה בלתי חדיר. כינתים יורד הסוכר הכדלי, שואל לשלומי. אני משיב שבאתי לקבל את ההודעה. הוא השיב - כאילו לא ידעתי - שאמנם אקבל אותה בשער שש. מאושת פניו אי אפשר היה להציל דבר. לבי לא ניבא לי טובות לאחר הפגישה עם השניים האלה.

סוף סוף הוזמנתי לחדרו של מר לונץ. מר דינגמנס היה נוכח בשיחה שהתנהלה. וכעת התחילה פרשת עינני - כמובן שלא ביודעין - ואני מרשה לעצמי באופן רטרופקטיבי לתאר לפניכם את המחזה. אני עומד כעל עקובים. השם מציץ לי סיגוריה. אני אומר שאינני מעשן. אז הוא נזכר שאמנם אינני מעשן, אבל הואיל ואני נמצא בהולנד, אולי אשתה כוס קפה. אני מסרב לקבל קפה. סוף סוף התישבנו והשר פתח בדבריו:

" פנית ישראל לממשלת הולנד הועמדה לפנינו לא בצורה טנסטיבית כנהוג, אלא בהגשת פניה מפורשת. דרך זו חייבה אותנו לעיין בבעיה, שהיא מסובכת מאד, ולתת לכם תשובה מפורשת חיובית או שלילית. (אמרתי בלבי המצב רק התשובה שלילית) אהם לא נתת לנו את הכרירה, דוגמת האנבלים במקרה אירן, להתייעץ ולהגיד לכם שזה לא נוח לנו. מוסל היה עלינו להתליט, וידוע לי שנהרסות מן השיחה שקימת לפני שלושה ימים עם מר דינגמנס. אל תחשוב שכל הענינים אשר הוא העלה היו מתוך עמדה שלילית לגבי ישראל, אבל זה היה מתובתו לברר את הענין מכל רצודים. (אמרתי בלבתי בודאי שזה רע). וזה טוב שסרחנו להעלות את כל האפשרויות הקטניות בענין זה. עלי להגיד לך שעם כל ההסוסים מצד הולנדים, אאז בכל זאת מגלים אהדה לעניינכם, מר בייך היה תמים דעים אתי



- 3 -

שעלינו (על שני שרי החוץ) להסוך בבקשתכם. (אמרו)  
בלבי יתכן בכל זאת שזה טוב. \*

השר המסין ואמר:

" וכעת ברצוני להגיד לך שזה היה כדאי להיות נוכח  
בישיבת הממשלה אשר בראש סדר היום שלה הועמדה  
בעיה זו ואשר הדיון עליה נמשך כאובעים ואמש דקות.  
כדאי היה לראות ולשמוע איזו אהרה, הערכה וידידות  
נודעת לישראל ולצירה (הוכחותי לקבל גם את זה בלי  
להפסיק את השר ואמרתי בלבי נדמה לי שזה בכל זאת  
טוב מאוד), וביחוד לאחר חות דעת שנינו. היה מעורר  
לשמוע את ראש הממשלה באיזו חיבה העמיד את ענין  
בקשתכם וציין את החובה המוטלת על ממשלת הולנד להענות  
לבקשת ישראל, (התחלתי לנשום לרוחה, הרגשתי שתשובה  
חיובית). אל ראש הממשלה הצטרפו כל חברי הממשלה וכלם  
השמיעו את דעתם החיובית. "

לאחר שפר לונץ גמר את הרצאתו הוא קרא מעל פיסת נייר:

" וככך, יש לי הכבוד להודיע להוד מעלתך שממשלתנו  
נענית לפנית ישראל ומקבלת את ייצוג האינטרסים  
שלה בברית המועצות. "

השר בקשני להעביר למשרד החוץ שלנו שבמקרה ויבואו עוד ניתוקים  
משאר מדינות הגוש הסובייטי, לא תוכנן ממשלת ישראל את הייצוג רק בידי  
הולנד. הוא מרגיש שזה היה צו והגיוני, אבל לאחר שהתקדים נוצר על ידי  
הענותה של הולנד, דעתו היא כי נכבד עוד את משאן בתפקיד זה, ופיזור  
התפקידים בין כמה מדינות יקל את התגובה נגד המהאות הערביות שכבר  
התחילו לזרום.

הדו"ח הזה לא יהיה שלם אם לא אזכיר שבשבת (14.2.1953) נאמר  
לי שבס כמשרד החוץ שמעו מ"קול ישראל" שהולנד תקבל את הייצוג ושהם  
מתמלאים מאד על הודעה כזו שהיתה עשויה להכביד ושאיןנה מקובלת לפני  
שהחלטה אמנם נתקבלה.

לאחר מסירת ההודעה הברוקתי לכם אני מברקים (למ, 9, וכמוס 83).  
שר החוץ הבטיח לשלוח בבקר בצופן את ההוראות לשגרירם במוסקבה כדי  
שיודיע למשרד החוץ הסובייטי שהולנד קבלה את ההגנה על האינטרסים של  
ישראל.

ביום שלישי (17.2.1953) בשבע בערב קבלנו שיהיה טלפונית מר  
אלישיב במוסקבה בה הודיע לנו שהשגרירות האולנדית במוסקבה שמזה בשדור  
ההולנדי על החלטת ממשלתה, אבל ששם לא נתקבלה שוט הוראה רשמית, ובקש  
להחיש את שליחת ההודעה. מיר סלפנתי למשרד החוץ כאן. לא מצאתי שם לא



- 4 -

שר, לא תח-שר, לא את המזכיר הכללי, לא את פר דינמנס או אחד מעוזריו, רק שומר המשרד ענה לי כי הכל סגור. פניתי למקום מגוריו של מר לונץ ובקשתי לדבר עמו. אוחה רשמית היתה צריכה להתקיים, אבל מר לונץ שום ישוב ליד השולחן ועוד היה עם כוס האפיריטיב בידו. פסרתי לו את תכן שיחתי עם מר אלישיב. מר לונץ היה סבור שהאחרו בא עקב הצופן והפענוח, אבל הודעתי לו שלא נחשב בשגירות שום מברק. מיד הכתיב מברק גלוי לשגרירות והביע את בטחונו שלמחרת בבקר הדבר יהיה מסודר. הוא הוסיף עוד איזו עצה אשר לא עמדתי להתוכח אתו כשהכוס בידו, אבל העצה החת בהשראת הכוס, והיא היתה: שהוא מסמין אותי לדבר בשמו עם החיופה על השגרירות ההולנדית במוסקבה ולאשר לו את ההחלטה שנתקבלה. מיומה הכח אשר לא קבל כהוראה את השדור ההולנדי, יקבל הוראות שיטסרו מציד ישראל בשם שר החוץ.

צלצלתי שנית למר אלישיב. כאן אני מבקש עוד פעם רשות לספר את פרטי הדברים. מכל מקום הכל שייך כבר לעבר. הזמנתי את צירותנו במוסקבה. לאחר הצי שעה הוריעה לי הטלפוניסטית המקומית שהקשר קיים אבל שהטלפוניסטית הרוסית שואלת מא אני, מה שמי, ובקשה מחברתה ההולנדית לאשר לה שאמנם ציר ישראל מדבר. זה לא לקח הרבה זמן, אבל זה היה נכיוני הראשון של שיחה עם בוסקבה. לאחר כן בא לטלפון קודם מר אורן ולאחרי כן מר אלישיב. הודעתי להם שהדבר סודר ושלמחרת היום שני המבוקשים יגיעו אליהם. הוסכם שבמקרה והמבוקשים לא יתקבלו למחרת הבקר הוא יכריע לי והשגרירות ההולנדית תכריע למשדור החוץ ההולנדי. הוא לא הבריק לי ונחשב אשור במשדור החוץ ההולנדי על קבלת ההוראות. בזה נסתיימה הפרשה, אבל בוצוני להוסיף עוד כמה פרטים וכמה הציגים.

ביום רביעי, 18.2.1953, בקרתי אצל ראש הממשלה כדי להביע לו את מלוא ההערכה, וכמה אנו מחזיקים לו טובה בעד עמדתו לגבי פנייתנו. ראש הממשלה שהוא מתסירי אופות העולם, ענו, אנוס ובעל לב נפלא, אמר לי במשטרה אבל בכנות:

"אני מאושר שיכולתי להענות לבקשת ישראל. לצ היתה אפשרות שלא להענות. אמנם כדיון הכריעו השיקולים המוסריים ואני מאושר שאלה הכריעו."

הוא צטט לפני את הרצאחו הקצרה של מר Zijlstra שר הכלכלה, חבר המפלגה האנטי רבולוציונרית, אשר ראשית מטרתו להרחיב את התעשייה ואת היצוא כדי להקטין את האבטלה, באלה הדברים:

"יתכן שנתקל בששיות כלכליים מצד הערבים. אם זה יקרה זה יצער וזה לא יהיה צורך. אבל הייתי כתביש לו הייתי מחליט לפי השיקולים החמריים האלה."

הערות: על אף ההצלחה שהצלחנו, הרגשתי את הצל המחסיד שמטיל עלינו הנוש הערבי על כל יוזמה ועל כל פעולה אשר אין לה באמת שום קשר ישיר





- 5 -

עם מדינות ערב והעלול להכביד על כל ענין ולבודד אותנו בוירת הבינלאומית.  
לבי כאב למשמע הדברים ששמעתי מסר דינגמנס ב-12.2.1953. והבינוחי כמה  
שבדור הכלל המדינות מחליטות לפי האינטרסים החמורים שלהן. בלי הדבוק  
הערבי הבעיה היתה שן העלות בידור.

ברצוני להוסיף שלא השתמשתי בידיעה שהבוקתם לי ב-15.2.1953  
(כמוס 105) משום שכל מענה כזה לא הושמעה באזני ולא רציתי להקים בסו  
ידי מכשולים בדרכי.

בברכה,

ד. א. אורן  
ח.ס. עמיר,  
ביר יסואל.

אני זמין ונכחור את המדינה אשר היא תהיה זמין ונכחור

אשר, דאגה ללמדים.

La Haye, le 16 février 1953  
HL / 30 / 339-

Monsieur le Ministre,

Avant la séance du Conseil de Ministres et après avoir eu diverses entrevues avec M. le Secrétaire-Général et M. le Dr. Dingemans, je ne permets de revenir encore, avec un résumé de mes arguments, pour vous prier de bien vouloir appuyer la demande de mon Gouvernement.

J'ai compris que l'élément essentiel était la préoccupation de la réaction possible arabe.  
Je soutiens:

1) La représentation des intérêts d'un état qui n'a pas de rapports diplomatiques avec un autre état, est un acte par excellence neutre, objectif et impartial, tant à l'égard de l'état au rès duquel les intérêts sont représentés, qu'à l'égard de l'état dont les intérêts sont représentés. Tel es sont la doctrine et pratique internationale, tels sont les usages.

Ceci est à tel point vrai, que la Suisse a représenté pendant la deuxième guerre les intérêts de deux groupes belligérants sans dévier de la neutralité.

2) Se donc, l'acte de représentation est défini en droit public international comme neutre, objectif et impartial, comment un état tiers, qui n'est pour rien dans l'affaire, pourrait-il prendre ombrage de cet acte de bons offices, destiné à faire jouer la machine internationale. dans un cas de oraquement d'une pièce du mécanisme,

3). Si, malgré le manque de logique, de raison et le sans-précédent d'une pareille objection, une pareille objection venait à être formulée quand même - ce que j'admets 'for the sake of argument', mais que je ne crois pas vraisemblable - elle serait sans validité aucune, sans aucun poids, juridique ou politique.

4) Mais, si, au contraire, vous vous laisseriez impressionner par cette hypothèse - invraisemblable - et les aut es états avec lesquels nous avons des rapports, suivraient votre exemple - ce serait la blockade politique et l'isolement diplomatique de l'Etat d'Israël, qui se verrait refuser l'assistance diplomatique habituelle dans des circonstances qui justifient cette assistance.

5) Je ne voudrai pas insister de nouveau sur le côté moral de notre situation. Nous n'avons pas désiré la rupture des rapports. Elle nous a été imposée. L'attentat à la L-égation Soviétique tout étrange et mystérieux qu'il soit, malgré la défense qui fut faite aux autorités israéliennes pour enquêter sur place, a formé l'objet d'excuses exceptionnelles. Le Chef d'Etat lui-même, le Gouvernement et le Parlement.

Tout le monde interprète l'attentat non pas comme une cause, mais comme le prétexte pour la rupture, qui était décidée d'avance. Notre dossier dans la coopération avec le monde libre est propre et net. Nous avons voté avec les autres états libres l'intervention en Corée. Nous sommes présents à l'oeuvre de la défense du monde libre, nous avons et respectons le régime démocratique et parlementaire.

Les pays arabes ont été abstenants dans l'affaire coréenne: ils ont presque abandonné le régime démocratique et parlementaire. Ils ont été même absents dans la sympathie universelle qui a entouré la Hollande ces derniers jours.

Il n'est pas juste que leur présence hypothétique retienne la main amie et coopérative hollandaise de prêter une assistance habituelle à caractère neutre, objectif et impartial, à Israël.

Monsieur le Ministre, votre première réaction lorsque je me suis adressé à vous, a été de sympathie et d'encouragement. J'espère que la consultation de vos conseillers ne l'ont pas altérée. Je mets dans vos mains une cause juste et je nourris l'espoir que vous l'appuierez devant le Cabinet et que votre pays répondra à l'appel qui lui est adressé par le nôtre.

En vous présentant mes excuses pour la longueur de cette lettre, je vous prie, Monsieur le Ministre, d'agréer, l'assurance de ma très haute considération.

M. Amir  
Ministre d'Israël

Son Excellence  
M. le Ministre des Affaires Etrangères,  
LA HAYE

האג, ז' באדר, תשי"ג.  
22 בפברואר, 1953.  
חל / 407/101/30

101

אל: מנכ"ל.  
מל"ר.

מאת: איר ישראל, האג.

4261/1

הנדון: המשך לפושט הדיונים עם ממשלת הולנד  
על ייצוג האינטרסים שלנו בבורית המועצות.

בשבת, 14.2.1953, בשעה 12.00, בקרתי אצל המזכיר הכללי של משרד החוץ, מר ון טויל, בלויית מר דינגמנס. מר ון טויל רצה לשמוע גם הוא מפי את פושט הבקשה על ניימוקים. טרם התחלתי להרצות על הבקשה ועל הנימוקים העומדים בצדה, הוא בקש לא לסלק את הגורם הערבי אשר אמר כי אין לו שום סמכות משפטית, גורעת לו חשומת לב מיוחדת מצד גורמי משרד החוץ וביחוד מצד הגורמים הכלכליים שבמשרד. הוא הודיע לי שכבר הגיעו למשרד הזמרות ותגובות מצד הערבים אשר תמסו - מאיפה תמסו ? - את הידיעה על פניה ישראל להולנד.

הצגתי לפנייהם את בקשתנו וחזרתי על כל הנימוקים המצדיקים, לא רק המצדיקים אלא אפילו העלולים להמריץ את ממשלת הולנד לקבל על עצמה את הטעות האלמנטרית הזו שהוא בבחינת מעשה של שחוף פעולה ותעוורח בין לאומית.

במשך דברי ציינתי עוד הפעם שאם המומחים יעלו את כל תביעות האלה, שהן גם שכנויות גם שיקולים ערביים וכו', בין חברי הממשלה תקום מן פניקה וכמובן שכולם יחליטו כי מוטב לא להענות לבקשה ישראל. הצבעתי שאם ממשלת הולנד תחליט לא להענות לבקשה, למה לא תלכנה כז המדינות האחרות בדרך זו, דבר שיגרום לברוד בלתי מוצדק של מדינה תראויה ליחס אחר ולא רק לבסווי אהדה גרידה.

בתום דברי אמר מר ון טויל:

" לו היינו עורכים משאל עם במדינה אם ממשלת הולנד צריכה לקבל את חגגת האינטרסים של ישראל, 90% היו עונים בחיוב, וחברי המפלגה שאינם בעלי מקצוע במדיניות חוץ, בודאי שיצביעו כמו שהיה מצביע העם. "

וסיים בדברים אלה:

" אדוני האיר, יש צורך באומץ לב רב כדי לא להענות לבקשתכם. "

שאלתי את מר ון טויל אם הוא מושב שכדאי ורצוי שאוחר עוד פעם את שר החוץ לפני ישיבת הממשלה. הוא התקשר עם לשכת שר החוץ וקבע לי ראיון עם שר החוץ לשעה 2.00 אחה"צ של אותו היום (14.2.1953). יצאתי משיחה זאת כשאני קצת יותר מעודד מאשר לאחר השיחה הארוכה והנוקבת עם מר דינגמנס ועוזריו (ראה מכתבי מס. 336/101/30, מה-14 לח.ו.).

אחרי הצהרים ראיתי שנית את פר לונץ. כאן ברצוני להזכיר לכם את פכתבי על פגישתי עם פר לונץ ואת הערכותי עליו. ציינתי אז את הערכותי האהדות מאד לישראל אבל אמרתי שאני מאד חושש בנוגע לנאמנותו ונבאר ממני לחדור לתוכו אם הוא כבר. כל הנסיונות שנחנטיים עם פר לונץ לאחר מכן הם רק לטובה. בדרך כלל הוא נזהג לקבל אותו כאשר אני מונה, מגלה הבנה ויחס חיובי מאד, ובענין זה היה הגורם הפכריע להחלטה חיובית.

והנה הוא קבל אותי בטבל בבית שלונו. בקשתי ממנו עוד הסעם להכין את הענין כדי שלא גופתו בהחלטה שלילית העשויה לפגוע בנו מאד. פר לונץ העלה גם הוא הסעם את השיקולים שהועלו כבר על ידי מר דינגמנס, וחשיקול העיקרי: התגובה הערבית המסוערת, אבל הבטיח את המיכתו ואת חטיבת הברו, פר ביין (אז הוא עוד טרם ידע שכבר הגיעו למשרד החוץ החדרות).

ביום שני, 16.2.1953, מסרתי לפר לונץ, עם העתק לפנ דינגמנס, את הסכתב אשר העתקו מצ'ב. אינני יכול לתאר לפניכם את כל הדריכות וחסימות אשר בה היינו כולנו כאן בצירות לקראת ההכרעה. לאחר שהסכתב נמסר לפר לונץ, קבלתי הודעה ממשרד החוץ שאני מוזמן לראיון לשעה 6. בערב כדי לקבל את התשובה. הסיבה לכך הייתה שפר לונץ הצטרף להעדר מהאג בין השעות 13. - 18. כמובן שהטלתי על עצמי את המאמץ לא לבקר במשרד החוץ, לא לשוחח בטלפון עם פר דינגמנס ולחכות עם הדריכות המשותפת של כולנו בצירות להודעה. הגעתי למשרד החוץ בשעה 17.50. פר דינגמנס קבל אותי. כמובן שלא שאלתי דבר אבל הצנתי לתוך פניו שמא הכרח פניו תענה בו. פניו היו כמסוה בלתי חדיר. בינתיים יורד המזכיר הכללי, שואל לשלומי. אני משיב שבאתי לקבל את ההודעה. הוא חשיב - כאילו לא ידעתי - שאמנם אקבל אותה בשעה שש. מארשת פניו אי אפשר היה להציל דבר. לבי לא ניבא לי טובות לאחר המגישה עם השנים האלה.

סוף סוף הוזמנתי לחדרו של פר לונץ. מר דינגמנס היה נוכח בשיחה שהתנהלה. וכעת התחילה פרשת עינני - כמובן שלא ביודעין - ואני מושה לעצמי באופן רטרופקטיבי לתאר לפניכם את המחזות. אני עומד מעל עקרבים. אשר מציץ לי טיגריס. אני אומר שאינני מעשן. אז הוא נזכר שאמנם אינני מעשן, אבל הואיל ואני נמצא בחולנד, אולי אשתח כוס קפה. אני מסרב לקבל קפה. סוף סוף החיטבנו וחשך פתח בדבריו:

" פנית ישראל לממשלת הולנד הועמדה לפנינו לא בצורה טנטיבית כנהוג, אלא בהגשח פניה טפורשת. דרך זו חייבה אותנו לעיין בבעיה, שהיא מסובכת מאד, ולתח לכם תשובה מפורשת חיובית או שלילית. (אמרתי בלבי המצב רק החשובה שלילית) אתם לא נתתם לנו את חברייה, דוגמת האנגלים במקרה אירן, לחתיץ ולהגיד לכם שזה לא נזה לנו. מוטל היה עלינו להתלים, וידוע לי שנתרשטת פן חשיחה שקימח לפני שלושה ימים עם מר דינגמנס. אל החשוב שכל הענינים אשר הוא העלת היו מתוך עמדה שלילית לגבי ישראל, אבל זה היה מחובתו לברר את הענין מכל הצדדים. (אמרתי בלבדי בודאי שזה רע). וזה סוב שטרחנו להעלות את כל האפשרויות הקשורות בענין זה. עלי לתגיד לך שעם כל ההסוסים מאד היועצים, אשר בכל זאת מגלים אהדה לענינכם, פר ביין היה תמים דעים אחי



שעלינו (על שני שרי החוץ) לתמוך בבקשתכם. (אמיתי בלבי יתכן בכל זאת שזה טוב). "

השר המשיך ואמר:

" וכעת בראוני להגיד לך שזה היה כדאי להיות נוכח בישיבת הממשלה אשר בראש סדר היום שלת הועמדה בעיה זו ואשר הדיון עליה נמשך כאובעים ואמש דקות. כדאי היה לראות ולשמוע איזו אחדת, הערכה וידידות נודעת לישראל ולצורה (הזכרתי לקבל גם את זה בלי להפסיק את חשר ואמיתי בלבי נדמה לי שזה בכל זאת טוב מאד), וביחוד לאחר חוזה דעת שנינו. היה מעורר לשמוע את ראש הממשלה באיזו חיבה העמיד את ענין בקשתכם וציין את החובה המוסלת על ממשלת הולנד להענות לבקשת ישראל, (התחלתי לנשום לרוחה, הרגשתי שהשובה חיובית). אל ראש הממשלה הצטרפו כל חברי הממשלה וכלם הסמיכו את דעתם החיובית. "

לאחר שפר לונדן בטר את הרצאתו הוא קרא מעל פיסת נייר:

" ובכן, יש לי הכבוד להודיע להוד מעלתך שממשלתנו נענית לבגית ישראל ומקבלת את ייצוג האינטרסים שלה בגרית המועצות. "

השר בקשני להעביר למשרד החוץ שלנו שבמקרה ויבואו עוד ניהוקים משאר מדינות הגוש הסובייטי, לא תרכז ממשלת ישראל את הייצוג רק בידי הולנד. הוא מרגיש שזה היה בזה והגיוני, אבל לאתר שחתקדים נוצר על ידי הענותה של הולנד, דעחו היא כי נכבד עוד את משאו בתפקיד זה, ומיזור התפקידים בין כמה מדינות יקל את התגובה נגד המחאות הערביות שכבר התחילו לזרום.

הדו"ח הזה לא יהיה שלם אם לא אזכיר שבשבוע (14.2.1953) נאמר לי שגם במשרד החוץ שמעו מ"קול ישראל" שהולנד תקבל את הייצוג ושגם מתפלגים מאד על הודעה כזו שהיתה עשויה להכביר ושאיננה מקובלת לפני שהחלטה אמנם נתקבלה.

לאחר פמירת ההודעה הברקתי לכם שני מברקים (9, וכמוס 83). שר החוץ הבטיח לשלוח בבקר באופן את החוזאות לשגרירם במוסקבה כדי שיודיע למשרד החוץ הסובייטי שהולנד קבלה את התגנה על האינטרסים של ישראל.

כיום שלישי (17.2.1953) בשבע בערב קבלנו שיחה טלפונית ממו אלישיב במוסקבה בה הודיע לנו שהשגרירות ההולנדית במוסקבה שמעה בשדור ההולנדי על החלטת ממשלתה, אבל שגם לא נתקבלה שום הוראה ושמית, ובקש להחיש את שליחת ההודעה. מיד טלפנתי למשרד החוץ כאן. לא מצאתי שם לא



שר, לא תת-שר, לא את המזכיר הכללי, לא את פר דיגמנס או אחד מעוזריו, רק שומר המשרד ענה לי כי הכל סגור. מניתי למקום מגוריו של פר לונץ ובקשתי לדבר עמו. ארומה רשמית היתה צריכה להתקיים, אבל פר לונץ סרם ישב ליד השולחן ועוד היתה עם כוס הצפיריטיב בידו. מטרחי לו את חכן שיחתי עם פר אלישיב. פר לונץ היה סבור שתאארו בא עקב הצופן והספנוח, אבל תורעתי לו שלא נתקבל בסגרירות שום מברק. מיד הכתיב מברק גלוי לשגרירות וחביע את בטחונו שלמחרת בבקר הדבר יהיה מסודר. הוא הוסיף עוד איוו עצה אשר לא עמדתי להתוכח אחר כשהכוס בידו, אבל העצה היתה בחשאת הכוס, והיא היתה: שהוא פסטיך אותי לדבר בשמו עם הפיומה על השגרירות ההולנדית כמוסעכה ולאשר לו את האחלסה שנתקבלה. פיומה הכה אשר לא קבל כהוראה את השדור תחולנדי, יקבל הוראות שימסרו מציר ישראל בשם שר החוץ.

צלצלתי שנית לפר אלישיב. כאן אני מבקש עוד פעם רשות לספר את פרטי הדברים. מכל מקום הכל שייך כבר לעבר. הזמנתי את צירותנו כמוסעכה. לאחר חצי שעה חודיעה לי הטלפוניסטית המקומית שהקשר קיים אבל שהטלפוניסטית הרוסית שואלת מא אני, מה שמי, ובקשה מהכרתה ההולנדית לאשר לה שאמנם ציר ישראל מדבר. זה לא לקח הרבה זמן, אבל זה היה נכיוני הראיון של שיחה עם מוסעכה. לאחר כן בא לטלפון קודם פר אונך ולאחרי כן פר אלישיב. תורעתי להט שהדבר טודו ושלמחרת היום שני הטברקיס יגיעו אליהם. הוסכם שבמקרה וחטברקים לא יתקבלו למחרת חבקו הוא יכריע לי והשגרירות ההולנדית תכריע למשרד החוץ ההולנדי. הוא לא תכריע לי ונתקבל אשר במשרד החוץ ההולנדי על קבלת ההוראות. בזה נסתימה הפרשה, אבל כדאנו להוסיף עוד כמה פרטים וכמה הניגים.

ביום רביעי, 18.2.1953, בקרתי אצל ראש הממשלה כדי להביע לו את מלוא ההערכה, וכמה אנו מחויקים לו טובה בעד עמדתו לגבי פניהנו. ראש הממשלה שהוא מחסידי אומות העולם, ענו, צנוע ובעל לב נפלא, אמר לי בפשטות אבל בכנות:

"אני מאושר שיכולתי להענות לבקשת ישראל. לא היתה אפשרות שלא להענות. אמנם בדיון הכריעו השיקולים המוסריים ואני מאושר שאלה הכריעו."

הוא צמט לפני את הרצאחו הקצרה של פר Hagelstra: שר הכלכלה, חבר הממלגה האנטי רבולוציונרית, אשר ראשית מטרתו להרחיב את התעסיה ואת היצוא כדי לתקטין את האבטלה, באלה הדברים:

"יחכן שנחלל בקשיים כלכליים מצד הערבים. אם זה יקרה זה יצער וזה לא יהיה צודק. אבל הייתי מתביש לו הייתי מחלים לפי השיקולים החפריים האלה."

הערות: על אף ההצלחה שהצלחנו, הרגשתי את תכל המחמיד שמטיל עלינו הצוש הערבי על כל יוזמה ועל כל פעולה אשר אין לה באמה שום קשר ישי

עם מדינות ערב והעלול להכביד על כל ענין ולבודד אותנו בזירה הבינאומית.  
לבי כאב למשמע הדברים ששמעתי מסר דינגסנס ב-12.2.1953. וחבינוחי כמה  
שבדרך טכיל המדינות מחליפות לפי האינטרסים האחרים שלהן. בלי הדבוק  
הערבי הבעיה היתה מן הקלות ביותר.

ברצוני להוסיף שלא השתמשתי בידיעה שהברקתם לי ב-15.2.1953  
(כטום 105) פשוט שכל טענה כזו לא הושמעה באזני ולא רגיתי להקים כמו  
ידי טכשולים בדרכי.

בברכה,

ד.3

ד.מ.עמיר,  
פיר ישראל.

אני מאחזי הנחשט אלא הנחשט אלא אלא אלא אלא אלא  
אפני אלא אלא אלא אלא אלא אלא

La Haye, le 16 février 1953  
HL / 30 / 339-

Monsieur le Ministre,

Avant la séance du Conseil de Ministres et après avoir eu diverses entrevues avec M. le Secrétaire-Général et M. le Dr. Dingemans, je me permets de revenir encore, avec un résumé de mes arguments, pour vous prier de bien vouloir appuyer la demande de mon Gouvernement.

J'ai compris que l'élément essentiel était la préoccupation de la réaction possible arabe. Je soutiens:

1) La représentation des intérêts d'un état qui n'a pas de rapports diplomatiques avec un autre état, est un acte par excellence neutre, objectif et impartial, tant à l'égard de l'état auprès duquel les intérêts sont représentés, qu'à l'égard de l'état dont les intérêts sont représentés. Telle est la doctrine et pratique internationale, tels sont les usages.

Ceci est à tel point vrai, que la Suisse a représenté pendant la deuxième guerre les intérêts de deux groupes belligérents sans dévier de la neutralité.

2) Si donc, l'acte de représentation est défini en droit public international comme neutre, objectif et impartial, comment un état tiers, qui n'est pour rien dans l'affaire, pourrait-il prendre ombrage de cet acte de bons offices, destiné à faire jouer la machine internationale. dans un cas de craquement d'une pièce du mécanisme,

3). Si, malgré le manque de logique, de raison et le sans-précédent d'une pareille objection, une pareille objection venait à être formulée quand même - ce que j'admets 'for the sake of argument', mais que je ne crois pas vraisemblable - elle serait sans validité aucune, sans aucun poids, juridique ou politique.

4) Mais, si, au contraire, vous vous laisseriez impressionner par cette hypothèse - invraisemblable - et les autres états avec lesquels nous avons des rapports, suivraient votre exemple - ce serait la blockade politique et l'isolement diplomatique de l'Etat d'Israël, qui se verrait refuser l'assistance diplomatique habituelle dans des circonstances qui justifient cette assistance.

5) Je ne voudrai pas insister de nouveau sur le côté moral de notre situation. Nous n'avons pas désiré la rupture des rapports. Elle nous a été imposée. L'attentat à la Légation Soviétique tout étrange et mystérieux qu'il soit, malgré la défense qui fut faite aux autorités israéliennes pour enquêter sur place, a formé l'objet d'excuses exceptionnelles. Le Chef d'Etat lui-même, le Gouvernement et le Parlement.

Tout le monde interprète l'attentat non pas comme une cause, mais comme le prétexte pour la rupture, qui était décidée d'avance. Notre dossier dans la coopération avec le monde libre est propre et actif. Nous avons voté avec les autres états libres l'intervention en Corée. Nous sommes présents à l'oeuvre de la défense du monde libre, nous avons et respectons le régime démocratique et parlementaire.

Les pays arabes ont été abstenants dans l'affaire coréenne: ils ont presque abandonné le régime démocratique et parlementaire. Ils ont été même absents dans la sympathie universelle qui a entouré la Hollande ces derniers jours.

Il n'est pas juste que leur présence hypothétique retienne la main amie et coopérative hollandaise de prêter une assistance habituelle à caractère neutre, objectif et impartial, à Israël.

Monsieur le Ministre, votre première réaction lorsque je me suis adressé à vous, a été de sympathie et d'encouragement. J'espère que la consultation de vos conseillers ne l'ont pas altérée. Je mets dans vos mains une cause juste et je nourris l'espoir que vous l'appuierez devant le Cabinet et que votre pays répondra à l'appel qui lui est adressée par le nôtre.

En vous présentant mes excuses pour la longueur de cette lettre, je vous prie, Monsieur le Ministre, d'agréer, l'assurance de ma très haute considération.

M. Amir  
Ministre d'Israël

Son Excellence  
M. le Ministre des Affaires Etrangères,  
LA HAYE

**נושדד הזנוק**  
 (למחולקת ל יומד) \_\_\_\_\_  
 דגדג י \_\_\_\_\_  
 חסכר \_\_\_\_\_ חיק \_\_\_\_\_  
 חזקח גשלה אל \_\_\_\_\_

מר אבנר ח"ק,

כפי שאמרתי לראשונה - לכאורה הכל שפיר ואין זה משנה בחובה  
כיום אך חפצתי בכל זאת לדעת אם הדברים היו כפי שהיו או כפי ההנחה  
המדומה הנ"ל וזאת עלי לדעת ביחס לעבודה בעתיד עם ד"ר מטיין לאחר שובו.

סלח לי מר אבן היקר על הסדחה שאגרום לך בבקשת הברור הזה  
ובהודסנוח זו קבל גא את ברכותי הכנות והנאמנות וכן את הערכתי הרבה  
לכל הפעולה ובמיוחד תודה עבור ההנאה הנרגמת מקריאת נאומיך העשויים  
מלאכת מחשבת להפארת. אני מקווה שיבוא היום ובקרוכ יוצא לאור ספר -  
לקט של נאומיך - על ידך או על ידי המשרד. ספר זה יגרום בודאי נחת  
לכל קוראיו ואמר לימוד רב ערך לעוסקים במלאכה.

כברכה חמה,

ח. נ.

מ. עמיר,  
ציר ישראל בהולנדר.

נ.ב. אולי הוכל להודות לאחד  
סעודריך לשלוח אלי העתק  
מהוצאתך בסבי:  
Jewish Theological Seminary.

אנ/טו





LEGATION D'ISRAEL

שירות ישראל

האג, ח' בחשוון, תשי"ג.  
24 באוקטובר, 1952.  
הל, ו' 2336/344-א.

אל: מע"ר

העתק: למנהל הכללי.  
למא"ם.

4.11/1

במסגרת ושבוע האחרון, בין ה-24.10.52 -  
20.10.52, בקרתי במשרד החוץ ההולנדי והיו לי  
שיחות עם דינמנס, עם המנהל הכללי החדש -  
Baron van Tuyll van Serooskerken עם המנהל  
הכ"י לעניינים הטרינניים - Mr. J. J. J. J.  
והיום אה"צ י' 24.10.52 אהבתי ע"י שר החוץ  
הראשון בפעולה מבין השניים Mr. J. J. J. J.  
בארוחת ארוחת אהבתי לזכורתי עם ואש הממשלה  
שר דרייז (Mr. J. J. J. J.) ואני מצרף למכתב זה דו"ר  
נפרדים על כל העניינים שנחקיימו. אצור ליכתב זה  
נאחר ובמסגרת אצל שר ביין אה הדו"ר על שיחת אה.

בברכה,

H

כ" עמיר  
ציר ישראל

מ/סר.



האג, ה' בחשוון, חשי"ג.  
24 באוקטובר, 1952.

דו"ח על שיחת עם מר דינגמנס  
שנתקיימה ב-21.10.1952.

לחלן רשימה העניינים אשר דנהי בהם עם מר דינגמנס:

- א. בטול הדדי של אגרות לאשרוח על דרכוני שחי המדינות.
- ב. דיון על הסכם המסגרה.
- ג. השתתפות הולנד בתערוכת "כבוש השממה".
- ד. רכוז המחלקה הקונסולרית והאגף הכלכלי ע"י המחלקה הקונסולרית והכללתם לחוך שדותי הצירות.
- א. מסרתי את חשובת המחלקה הקונסולרית (מכתב ממע"ר מט.ח/1101/26, מיום 17.7.52) שהיא מקדמה ברצון ובתור גלוי של ידידות את החצעה של משלח הולנד לבטל את האגרות, מסרתי גם של התנצלות על האיחור שחל במחן התשובה. ישובחנו נושמה והענין הועבר לעיון דרכי הכצוע למחלקה המשפטית של משרד החוץ. מר כספי יקבע פגישה בשבוע הבא כדי לשוחח ולשמוע על הדרכים המוצעים וימסור לכם בדו"ח על ההצעות.
- ב. בנוגע להסכם המסגרה הוחלט כמו למעלה. מר כספי יקיים מוע גם בענין זה עם המחלקה המשפטית במשרד החוץ ויודיעכם על כך.
- ג. חשיבותו של מר דינגמנס בקשר עם השתתפות הולנד בתערוכת "כבוש השממה": אם כי היא קצת יותר מכטיחה היא לא ברורה ולא מחייבת - תאובתו היתה שמעיינים באחדה ובוצון לקבל את ההזמנה להשתתף. הוא עוד אינו יכול לחת תשובה מחייבת. הוא מאשר שלפי הידיעות האחרונות שנתקבלו בענין זה אצל הרשויות המעונינות, ההזמנה להשתתפות קבלה סיבויים יותר חיוביים, אבל הוא הוסיף שעוד אין החלטה ואין רחישות בענין עקב הדחיה שחלה במתיחת התערוכה (יולי 1953). בקש ממני להודיע לו מי הן הממשלות אשר כבר הצטיחו סופית את השתתפותן והוסיף לשאול עם זה נכון כי עד לתאריך זה רק תורכיה התחייבה באופן סופי להשתתף. נא להמציא לי את התשובה.
- ד. בקשר עם רכוז המחלקה הקונסולרית והאגף הכלכלי ע"י המחלקה הקונסולרית והכללתם לחוך שדותי הצירות אני מעביר דו"ח מיוחד לחשומת לבט של לשכת השר, הנהלת המשרד, מחלקה מע"ר, סגנ'ן, והקונסולרית.



- 2 -

בזמן בקורי אצל מר דינגמנס הוא הראה לי בסוד ובאופן אישי מכתב שנתקבל מאת ציר דלברנז הסאומז גם בבלגיה וגם בהולנד, והכוחות וחוקים בשם מדינות ערב ובאס דליגה הערבית. את תכנון מכתב זה מסרתי בסכום במכרזי מיום 24.10.52 (צופן). ביחוד פרוס הסכתב אימדי:

הוטל עליו על וציר) לפנות במכתב לממשלת הולנד כדי לרודיע שגורדע למדינות ערב ולליגה הערבית כי ישראל חורשת מזימות כדי להשיג מעצרת זו את בטול ההחלטה הקודמת של בינאום ירושלים. שהוטל עליו לרודיע שכל המדינות הערביות והליגה הערבית מתנגדות נסוגות לבטול ההחלטה זו וכן הוטל עליו לשאול מר עמדת מדינת הולנד בנדון זה. במהלך אולם של מידוד דמוץ ההולנדי היה רשום: אין לנו כל ידיעה על כוונת זו מטעם ישראל. בטחלקת אסיר ואפריקה, מדינת מר דינגמנס היה כתיוב: לבור מה נכון בחורן שער זה. אני מדגיש מחדש שהמכתב הוראה לי באופן מודי.

המברתי לטר דינגמנס שאין אנו מעוניינים להעלות את בעיה א"י על סדר היום של העצרת. פרט לעניין דפליטים וצריך לרדון במסגרת של עזרה לפליטי ולא במסגרת פוליטית. אם בעיה א"י חוקלת על סדר היום ודעובים ינסו להציע איוו רחלסה למען חזק את החלטה הבינאום, כמובן שכל עניין הבינאום יועמד לדיוו וסאסצינו יהיו לדוכיה מה רבות התמורות אשר דלו סאז רחלסה הרחלסה הראשונה ב-1947, ואפילו סאז רחלסה דסאוחות יותר, עט הסתמכות על רדו"ח של מועצת האומות אשר מסוד נוסכו כי אין ההחלטה בס בצוע, וננסה להשיג פתרון יותר מתאים, אבל אם יש מזימות הן אינן מצד ישראל ועכדתנו בנדון זה היא ברורה.

בהזדמנות זו ספר לי מר דינגמנס שקבל ידיעות על התסמרות העונות הסורית נגד גישוטי רשלוס וסתקיימים בין ישראל ומצרים. דעתונות מצטטת שיחוז שנתקיימו באנקה בין מר ששון שלנו ושגדיר מצרים באותה בירה. מר דינגמנס היה רוצה לדעת מה נכון סתור ידיעות ראנה ואיוו התוסכות יש לנו לגבי רסנדיג של מצרים מבינאום השלוס. מסרתי לו סאנו עוקבים סתענינות, שלפי שער אין בידינו שום רצער משיח, שנימה לנו שהאווירה והתנאים האוניקסיביים מאפשרים יותר סאנו בעבר התקיימות, כל שלפי שעה אין תגובה ברורה וחיובית מצד מצרים לרצעת רשלוס של ראש הממשלה.



## דו"ח שיחה עם ראש הממשלה ההולנדית, מר דרייז.

1. נודמנתי לארוחת צהרים עם ראש הממשלה ואחרי הארוחה דברנו על חזקווע בדעת הצבור שנתעורר ע"י תוצאות הבחירות ביוני 1952. הבעתי את מטהוני על החשיבות שמיחסים לתזוזה של שלשה מנדטים ממפלגה אחת למפלגה שניה.
  2. ראש הממשלה הסביר שהבוחרים היו מצביעים לפי תפיסתם הדתית ונתן את הבורגמה שלמשל מפלגת השנטי רבולוציונרים היו להם 13 מנדטים, לא פחות ולא יותר במשך ארבע בחירות רצופות ושנוי עמדה זו בבחירה מתוך השקפה פוליטית ובלתי נגועה בתפיסה הדתית היא אמנם מהפכה.
  3. קשרתי בהערותי זו ושאלתי אותו אם אמנם התפיסה הדתית היא כה קובעת, האם לא יושפעו מסנה גם השדים, למשל יש שר חוץ קתולי ויש שר חוץ פרוטסטנטי. האם ההחלטות בעניינים שונים אינן עלולות להיות מושפעות מן התפיסה הדתית. להלן בשובתו שאני מצטט כמעט מלה במלה:
    - א. המפלגה הקתולית שקדה לקבל את תיק החוץ. והנמיקו שכל שרי החוץ באחוד ההגנה האירופאי הם קתולים. התנגדתי נמרצות ועמדתי שלכל הפחות שר אחד צריך להיות לא קתולי.
    - ב. אם כי יש גם שר קתולי, הוא מיצג ומנהל מדיניות של קבינט כלו ולא כמו במקרה ההצבעה את תפיסתו הדתית האישית.
    - ג. נוסף לזה ישנם ענייני יסוד במדיניות החוץ שיש צורך להחליט עליהם בהסכמת שני השרים ואפילו בהסכמת הקבינט.
    - ד. הוא הוסיף בחיור: "כדי להצבים לך בעיה אחת שהיא בעית יסוד במדיניות החוץ, הריני להודיע לך שבעית ירושלים היא בעית יסוד."
- את ההצהרות הנ"ל עשה ראש הממשלה בלי שום הסתייגות בנוכחותו של עד שלישי הציר השוצרי.

• •

כמובן שאין לפרסם את השיחה הזאת שיש לה אופי פרטי.

מ.מ.



LEGATION OF ISRAEL

ציריך ישראל

האג, א' באלול, תשי"ב  
22 באוגוסט, 1952  
הל/380/1965

(3) חזק דבר קיבל

אל: מער.

מאת: יועץ צירות ישראל, האג.

הנדון: הולנד ונאום שישאקלי

מבוקש מס' 50

4261

נציתי את הזדמנות שיחה עם מר דינגמנס לאחר שובו מהחופש כדי לברר גם את ענין נאום של שישאקלי ותגובתו. דינגמנס נכנס לזכות באופן יסודי. לפי דעתו צעדו הואשונים שלנו (דרישה לישיבה של ועדת שביחת הנשק, ואגרת אל גנרל ריילי) הם צעדים נכונים, אבל הוא מזהיר אותנו מפני פעולה במסגרת האו"ם. הוא הלך כה רחוק עד כדי להגיד שבמקרה שנדרוש את תמיכת הולנד להעלות את השאלה לפני מועצת הבטחון, או להצבעת הולנד לטובתנו, אם השאלה תועלה ע"י אחרים, הוא ייעץ לשר שלילית.

הוא השתדל להסביר את נימוקיו. קודם כל אין הוא רואה בדבריו של שישאקלי איום רציני. יש לו ידיעות שהצבא הסורי דוקא כעת חלש מאוד. ישנן מענות תמידיות הריפות מאד מסעם הקצינים הגרמנים אשר עובדים כמדריכים בצבא הסורי. חסר לצבא הכל מה שנחוץ לחנוכו ואפילו לקיומו, נשק, אוכל ואנשים. אין גם לפי דעתו שום סיכויים ששישאקלי יוכל ע"י הופעתו להשפיע על נאג'יב, שעמדו כעת עוד בהרבה כדי חלשה כדי שיעזו להכנס לתוך הרפתקה צבאית. בהנחה זו גם הוכחות בינינו ובין הערבים במסגרת או"ם יכולים להיות רק צעדים במלחמה הקרה (לפי הבטוי המודרני), ואין הולנד מוכנה להושיט את ידה לזכות שוא זה, העלול רק לעורר את הרוחות, אך לא לסדר עניינים. גם הוא הביא את כונתנו בענין שישאקלי בקשר עם הכרזות ואש הנמשלה ושל השר ככנסת, כמו שפסיין עשה זאת בקשר אחר. אם אנו מצד אחד נושים את ירנו למצויים, ובצד שני נשתדל לנקוט באמצעים נגד סוריה, יתעורר הרושם שאנו מחאמצים להפריד בין שתי הארצות דערביות, בזמן שידוע לכל אחר שאין לנו כעת שום סיכויים שפעולה כזו תוכרח בהצלחה.

משך אותה שיחה אסר דינגמנס שהוא קבל ידיעה על פגית טוניסיה אלינו בניו-יורק, והוסיף שבעובדת הפניה רואה הוא צעד חילוני מאד.

בברכה  
דניאל לוריא

(ב)  
רשימה  
סגורה

(ג)

22 באוגוסט, 1952  
הל/30/5/1952

אלז מער.

נצלה את הודמנות שיחה עם סר דינגסנס לאחר סובו סתומס כדי  
לברר גם את ענין נאומי של שיטאקלי והגובתו. דינגסנס נכנס

הועלה ע"י אחרים, הוא ייעץ לסר שלילית.

דוא התחיל להסביר את ניכוקיו. קודם כל אין הוא רואה בדבריו של  
שיטאקלי איום רציני. יש לו ידיעות שהצבא הסורי דוקא בעה חלע  
כאד. ישנן טענות הכידות חריפות מאד מפעם הקצינים הגוטנים אמו

גם הוא הביא את כוונתו בענין שיטאקלי בעטר עם הכרזות דאש הכסלה  
וכי הטר בבנסה, כמו ש מסיין עשה זאת בעטר אחר. אם אנו מצד א

בניו-יורק, והוסיף שבעובדה המניה רואה הוא צעד חיובי מאד.

דניאל לוי





צירות ישראל

LEON M. STREL

דאג, ר' בסיון, חשי"ב  
20. נאצי, הל' 1  
הל' 3 + 17

אל: מער.

מאח: צירו" ישראל, דאג.



הנדון: יחס הקהל הדולנדי לכרינה ישראל

בהשגבר המכתבכם מס' 4261 מיום 19.10.52.  
הננו לרצוא לכם ד"פ מאטו בשטועין ירודי  
ער הערב היטארי לכדי ה"י"י האומיים.  
ע"י נוצרים בגן Avifauna

בבוכה  
11  
11  
11

משרד החוץ  
מחלקת מטעב ארמיה  
דאר נכנס ביום  
3. VI 1952  
4261/5 הק 1569  
דלת אל

142, ה' כסיון, ישי"ב  
2. במאי, 1951  
רל"ג י"ג / 1

אל: מער.

מאת: צירות ישראל, דגב.

רנדום: יחס וקול ריולנרי לכדינת ישראל

נחשונה לדעתכם סט"ז 4261, סיום 19. ח.ז.  
יגנו להנציג לכם ר"ט סאכר משועין ירודי  
על יערכ ריטואלי לכען ריבובית המאודתה גנעון  
נ"י נוצריט כגז Avifauna .

בבוכד

פ. שוכרון  
מזכירה

לוטת

מט' 4261/1

## ISRAEL-AVOND IN AVIFAUNA

Alphens comité organiseerde sympathie-avond.

Maandagavond jl waren ongeveer vierhonderd niet-Joodse personen uit Alphen aan de Rijn en omstreken bijeen in de bovenzaal van het restaurant van Avifauna waar een avond van zeer bijzonder karakter werd gehouden, waarbij o.m. de zaakgevestigde van de Staat Israel in Nederland en de Israëlsche Consul de Heren Dr Lewin en Nassi, met hun dames, en de oud-burgemeester van Jeruzalem, de Heer Daniel Auster, aanwezig waren.

Een niet-Joods comité wil hiermede iets doen ten bate van Israël gegrepen als het is door het welkst bovenmenselijke dat de Israël's dag aan lag presteren. Op waardig nunt wil het trachten vele sympathie hiervoor te vragen. Wij mogen immers heeren getuigen zijn van de heerszorg van een volk aan natiën een gebaartene waarover eeuwen geleden gesproken werd en waarover eeuwen na ons gesproken zal worden. In de voort en de erte van zijn opbouw geeft Israël aan onze moede en verwarde wereld een groot voorbeeld.

Aldus luidde de tekst van de uitnodiging die de initiatiefnemers van deze avond, de Heren F. P. Bos, A. van Dieën, L. de Graaf, Mr R. H. Samsom en Dr P. Stehouwer hebben rondgezonden. Zeer velen hebben aan hun uitnodiging gehoor gegeven. Zoals reeds hierboven gezegd waren er een 400 aanwezigen en op de enkele off als na zouls te Heren J. H. Davids, L. van der Heijden en I. L. Pasche, resp. Voorzitter, Penningmeester en Directeur van de C.I.A., waren er verder bijna alleen niet-Joden. Onder de aanwezigen bevonden zich ook de drie wethouders van Alphen, De Meyer, Directeur van de bekende Marthaschichting, en Mr Fruin, namens de Kamer van Koophandel Nederland-Israël.

De V.P.R.O. was, evenals de pers, vertegenwoordigd en de voornemens enkele flitsen van deze avond wil te zenden in haar programma van Vrijdagavond 23 Mei, van 19.50 tot 20. uur.

Mr Samsom heette de aanwezigen namens het comité welkom en gaf meteen daaraan het woord aan Mr Abel Herzberg.

Deze spreker noemde het een voorrecht om tot niet-Joden te mogen spreken over Israël. Tot voor enige jaren zag wij alleen gekend als vluchtelingen, zo als hij maar thans is het niet alleen zo, maar wij zijn er nog maar ook wij bouwen.

Onder hij weet, dat de belangstelling van de niet-Joodse wereld o.m. uitgaat naar het probleem van de Arabische vluchtelingen, al is die interesse dikwijls meer anti-Israëlsch dan pro-Arabisch, vertelt Mr Herzberg daarop het een en ander over de goede verstandhouding tussen de Arabieren en de nabije Arabische dorpen. De rechter verstand, werd door de overgeloof en het wettrekken der Arabieren, daartoe opgedit door de Arabische landen, die hun gouden bergen hebben beloofd, als de Joden eenmaal in zee gelaten zouden zijn. De geschiedenis is echter anders gelopen.

Zonder enige natiën te trachten heeft U wel eens een Joodse generaal of admiraal gezien? Er was een generaal in Israël, die er niet in zijn familie had, heeft Israël stand gehouden tegen de gewone overmacht en deze zelfs terug te brengen. Daarna kwam de overmacht, die erin.

Mr Herzberg gaf een aantal van de jongen van de vroege natiën die jaar na jaar gaan met de massale migratie en vroeg zich zo voorbeelden van een koninkrijk staat onder een ervaren natiën. Toch meer dan vier jaar is er nog om een ambtenaar ervaren te doen zijn. Verantwoord Israël thans en van hoog tot laag is geen ambtenaar langer dan vier jaar in dienst.

Wat ook ontbreekt in het Israëlsche ambtenarij is de teamgenoot, die bij voorscheit een nieuwe ambtenaar heeft op het Ministerie van Landbouw, zo heeft de natiën afgelidert is in Wageningen en hij er superieur, conge en de overgeschikten met deze lde opeding vind. Ook dat komt in Israël met voor.

De nodige deskundigheid laat daardoor wel dikwijls te wensen over, maar ten eerste kent een ieder deze fact en ten tweede kan men dit gemis aan deskundigheid niet geheel een natiën noemen en misschien zelfs in een bepaald opzicht een voordeel. Immers schrikt een deskundige snel terug voor wat hij ziet als onoverkomelijke moeilijkheden terwijl de niet-deskundige toch aanpakt en er zelfs nog komt ook. Wat dit betreft gaf de spreker een aantal treffende voorbeelden uit de bevrijdingsoorlog en de financiële politiek der Israëlsche regering. Wat Leffinck misschien nooit zou aandurven, omdat hij deskundige is, doet Kaplan met min of meer succes toch.

Resumerende zeide spreker dat alle des

kundigen uit de Tweede Wereldoorlog die achter ons liggen hebben gezegd dat het met het Joodse volk thans niet meer ging dat het afgelopen was. Dat zouden de vaders en de kinderen in het jaar 70 gezegd hebben en dat zouden ze ook een tien jaar geleden gezegd hebben. En toch heeft de enorme heerszorg van de Jood hem er weer bovenop geholpen. Israël heeft een tank en een toekomst ook voor de gehele wereld.

Spr. riep de aanwezigen op eens een kijkje te nemen in het land dat niet zegt dan had U vijf of tien jaar geleden hier moeten zijn maar komt U over vijf of tien jaar maar eens terug.

Rosa Spier speelde op haar harp daarna vier kleine impressies van haarzelf op de geschiedenis van David. In het eerste besloot men de rust, die er uitgaat van David's spel. In het tweede hoe Saul zich niet weet te beheersen en zijn spies naar David afgert het derde doet de vlucht voor de vijand en David's Goosvertrouwen horen en het vierde deel geeft de tragiek van Saul's dood.

Enny Mols—de Leeuwe droeg de bekende legende „God's Rechtvaardigheid“ van Elise Schubert Christaller voor waarin de tocht van Rabbi Jhosjoea ben Levi met Elia wordt beschreven.

De tenor Paoz Gorin zong Syer Haboer Kannereth en Mezal psalm Har Hatoofim, begeleid aan de viool door W. Kettich.

Hierna werd de C.I.A.-film „Zo was het“ gedraaid. De meeste lezers zullen deze film al hebben gezien, waarom wij er nu niet langer bij staan dan om te zeggen, dat

het bleek dat hij ook zeer goed afgestemd is op de belangstelling en de smaak van het Joods publiek.

In de pauze kon men een bijdrage voor Israël in contanten geven of daarvoor intekenen. Deze actie bracht ongeveer f 1.500 op.

Wij hadden nog even de gelegenheid te spreken met oud-Burgemeester Auster, die tijdens het beleg van Jeruzalem het stadsbestuur had. Hij is in Nederland in verband met de feestelijkheden ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Internationale Bond van Burgemeesters, die Dinsdag in aanwezigheid van niet minder dan 1000 burgervaders reünieerde en een nieuw verenigingshuis in Den Haag opende. De Heer Auster is één van de tien leden van het Dagelijks Bestuur dezer bond. Aldus een eer, die Jeruzalem als oudste hoofdstad der wereld zeker toekomt maar die toch verheugend is voor de hoofdstad van een vier jaar oude staat.

Na de pauze speelde Rosa Spier nog de Passacaglia van Ha del d'leg Enny Mols—de Leeuwe een legende over het leven en sterven van Jehada Halevi voor en zong Paolo Gurin een aria uit de Barbier van Sevilla van Rossini.

De Heren De Graaf Van Dieën en Mr Samsom besloten de avond met korte toespraken en het aanbieden van herinneringsregels aan de officie gasten. De Heer De Graaf drukt zijn overtuiging uit dat wat in Israël geschiedt een land Gods is.

De Heer J. H. Davids deelde mede dat de Collectieve Israël Actie 6 bomen ten name van het comité van initiatief had geplant in Israël.

Alle artiesten en de filmers-joueurs hebben behaagdelos hun medewerking verleend, zoals ook de maal van Avifauna gratis ter beschikking was gesteld.

Om kwart over twaalf was de geslaagde avond ten einde.

A sketch of a seated figure, possibly a woman, wearing a headscarf and a long, patterned garment. The drawing is done in dark ink or charcoal on a light background. The figure is seated, with legs crossed or bent, and the garment has a distinct pattern. The style is simple and expressive, with bold lines and some shading.

מקור: 10.10.1952

10.10.1952

1

7.4.52

Av. J. J. J.

מדינת ישראל

החוק

משרד

ח/261

מיום 19.5.14 חק מס

מחשב  
תעודת  
מכירה

מ"ר  
הוצאות המזון

אל

מאת

בענין

אניתק שר החוק  
שר החוק  
ההוצאות.  
אשר שסוק קר

ח/5434/32

הוצאת לתיק מס

כזה

תחילת

16.52





1 12/18 W 1950

1

החג, ו' באייר, תשי"ב  
27. באפריל, 1952

יחזקאל וזוהי לפרשית

ה'תש"ח י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

א) ו' דגיונות, ממדנת יבואל אינונה יורקת ביין דענגער ב' ילנר, ב' יניי.  
ייריעים אדרום גדות האמים מערנט, ין ו' עניינו  
וידלה, מונחיל לייך יום ~~היום~~ יון ע' יינו ב'

ב 12. במאי תתקיים חסימה לטובת הסגנית רמאוורת ב Avifeuna. והו  
גן צבורי יפה ואלגנטי, לא רחוק מהאג, ליידן ודלפט. המזמלנים הם נוצרים,  
הם פעלו לפי יזמתם הם, ורק לאחר קבלה ורחלטה לכך באו אלי להזמין אותי,  
ונגשו גם למשור המרכזי של המגבית המאוורת כדי להזמין גואס. אני עד  
עכשיו אינני יודע בדיוק מהו ראוי של החוג הזה. כששאלתי את החבר שלי  
שבקר אצלי, הוא ענה לי שהנמוק הוא פשוט מאד. הם ראו סבל כה גדול של  
יורדים, שביצועם לתורם כעת מכחולתידם לטובת כדינת ישראל.

ג. לאחר שעמדתי כבר בקשר עם חוגים פרוטסטנטים, כפי שמסרתי לכם כבר פעמים אחדות, הזמינו אותי בעת בפעם הראשונה גם חוגים קטוליים לריצות בפניהם. הוזמנתי מטעם אגודת הסטודנטים הקטוליים בהולנד, ושתי הורצאות הראשונות התקיימה בחודש מאי בחוג של סטודנטים קטוליים ב ניומוגן וב וואגנינגן.

בברכה  
דליאל לוי





LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

25 בינואר, 1942  
הל/102/40/1794

4261

ל: סד

מית: ציריך, ראג.

הגדרה: עמדת הולנד - נדח, ד, ר, ר

כפי שידוע לכם כבר הצביעה הולנד תמיד אתנו בועדה "על הוק".  
הייתי בפאריס בשעת הוכחה על עניינינו, והייתי בקשר תמידי עם  
מר פטיין. בוצוני לסטור לכם כמה הערות על עמדתו.

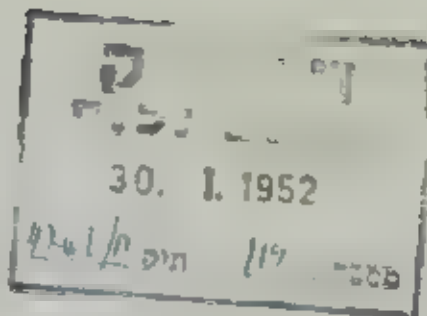
א) בעינינו שהצבעתו בעדנו הייתה בהתאם ל דיווחי תלמידות ארוא  
קבל מהאג. לא רק מסיבה שהוא ומדינתו הם ידידינו הוא הצביע  
בעדנו, כי אם מפני ש הוא ראה בשנוי הסיוטא הראשונה התפתחות  
שטחית לכל הפנים בעדו, וזו, הוא בעצם כמד על עניינים רשמיים  
הואיל והם לא העיזו לרואי, בעמדה חזקה ובטחה כדורה בו דד או  
מחזורי הכללות. המצב בו עמד, דהיינו ציור חזק. יערכים ותמיכה  
רעמים ראסיאטיים בדם, היה ראוי לאי-דיוכר דלרובית לגבי עמי העזות  
הקורב, והוא מפתח מאד מהחלל הרויח הכדיני באיזורנו.

לא רדגמס. וא דרגיס הר נכונותו לשעול בציטב יכולתו ככדי  
להצביע גם על נכונות הסדרב דגם על עני אגריקו. ידועות ל, וראת  
המלכר. כעוליו, יולו לרועיל ינו קודי כל ב נוי מהולנד אינו  
נכונות למדינה אי דלגיסכית, אלא אוליגניכית, ונוסף לך כסיין  
הוא באופן אישי ביחסים טובים עם הרבה נציגים של מדינות אחרות.  
זה כמד הר דלגיסכית, וזה מהמתי בה, וזה מהמב לאי דלגיסכית  
גליני כלם. כיוון כרחי ללגיסכית, ול ככונות, דלגיסכית ינו, וינו  
אח ראכשות הזאת.

ב) הוא הביע גם את דעתו על דו עתנו, בעיניו על הונח אכך.  
הוא אמר ל ימן מה "but his brilliancy is telling"

הוא תמיד את דעתו כדלקמן: אין ספק שאבן היה בנאומו לא רק  
חזק אד, ולא בו נד דחוק בל הועדה, אלא דוקא בגור נאום דלעקוה  
הדיומיכיות ל הערבים ערו אצל גלים האים יודעים או דלגיסכית  
היטב, אח הרושם שאנחנו באמת חזקים מהערבים ויש לערבים באמת  
סיבה לפחד מפנינו. נוסף לזה הוא חשב את זאת לשביאה שלא אמרנו  
כילו ברורה כסיין וליטים. הדבר כנאוכר יל אבן ל נכונותנו לעזור  
בסדור רשמי, לא דלגיסכית. כדי להוציא את הרוחות בעיקר ל האמריקנים  
דלגיסכית ידע לדעתו נחוצ להגיד בהתחלה וכות יולו ברורה על כר-  
נחתנו, ונכונות לזה א יל דבר רשמי, כמובן לא ל הדיומיכיות דלגיסכית,  
אבל ל דלגיסכית וליטים. לדעתו דלגיסכית וליטה מושפית מאד  
ע"י הרגש הנציגים. גם אח דעתו זו מרחי ככונת למשלחתנו.





האג, כז' בסבת, תשי"ב  
25. בינואר, 1952  
הל/1794/102/40

אל: מער

מאת: צירו ישראל, האג.

### הנדון: עמדת הולנד בועדת "ער הוק"

כפי שידוע לכם כבר הצביעה הולנד המיר אתנו בועדת "ער הוק". הייתי בפאריס בשעת הוכחה על עניינינו, והייתי בקשר מסודי עם כר פטיין. ברצוני למסור לכם כמה הערות על עמדתו.

(א) כמובן שהצבעתו בעדנו הייתה בהתאם להוראות הכלליות שדא קבל מהאג. לא רק מסיבה שרוא ומדינתו הם ידידינו הוא הצביע בעדנו, כי אם מכיון שהוא ראה בשנוי המיוסא הראשונה ההפתחות טטוכות לכל המצב במזרח הקרוב. הוא בעס מאד על אזה"כ ועל אנגליה דואיל והם לא העיזו להופיע בעמדה חזקה ובשפה ברורה בועדה או מאחורי דלעות. המצב בועדה, דהיינו צורת הופעה הערכים ותמיכה העמים האסיאטיים כרס, היה ראוי לאי-הדרכה המערבית לגבי עני המזרח הקרוב, והוא מפתח מאד מהחלל הריק המדיני באיזורנו.

לאחר ההצבעה הוא הדגיש את נכונותו לפעול במיטב יכולתו בכדי להשפיע גם על מעצמות המערב וגם על עמי אמריקה הדרומית לעזרת המלאה. פעולתו עלולה לרועיל לנו קודם כל סכני שהולנד אינה נחשבת לכדינה אימפריאליסטית, אלא אובייקטיבית, ונוסף לכך פטיין הוא באופן אישי ביחסים טובים עם הרבה נציגים של מדינות אחרות. זאת כבר הערות התמישית שהוא כשחתף בה, והוא נחשב לאיש רציני בעיני כלם. כמובן מסוהי לסלחתנו על נכונותו, ואני תקוה שינצלו את האפשרות הזאת.

(ב) הוא הביע גם את דעתו על הופעתנו, בעיקר על הופעת אבן. הוא אבן ש אבן הוא "Brilliant, but his brilliancy is killing".

הוא הסביר את דעתו כדלקמן: אין ספק שאבן היר בנאוסו לא רק חזק מאד, אלא ברוח החזק בכל הועדה, אלא דוקא באיר נאוסו הצעקות הפרימיטיביות של הערבים עורו אצל עמים שאינם יודעים את העניין היסב, את הרוסס שאנתנו כאמת חזקים מהערבים ויש לערבים באמת סיבה לפחד מפנינו. נוסף לזה הוא חשב את זאת לשגיאה שלא גברנו מילה ברורה בענין הפליטים. הוסס בנאוסו של אבן, על נכונותנו לעזור בסדור כספי, לא הספיק. כדי להרגיע את הרוחות בעיקר של האמריקנים הדרומיים היה לדעתו נחוץ להגיד בהחלטה הזכות מילה ברורה על נכונותנו, ונוסף לזה אפילו דברי הבנה, כמובן לא על המדיניות הערבית, אבל על המצב האנושי של הפליטים. לדעתו ההצבעה הייתה כושפעת מאד ע"י הדגש הנציגים. גם את דעתו זו מסוהי כמובן למסלחתנו.

הל/40/102/1794

אל: מער  
מאת: האג.

(ג) אחרי שובי להאג העברתי, בהתאם להוראותיכם, במסדר החוץ  
את הודתנו על עמדת הולנד בעצרת. הם קבלו את הודת דעתנו  
בשטח ואמרו לי שקבלו כבר תודת כבודה דומת ע"י קרנבעק, והם  
חדגישו עוד הפעם שהצבעתו והופעתו של פטיין היו בהחלט בהתאם  
לדעתם ולהוראותיהם.

בברכה

ד. לויין.





LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

ברוטל,  
ד' תש"ב  
2 בינואר 1952.

בר/33/1028

(1)

י. אשר בתורה את קבלה  
החמך כה-23 בדיומבר 1951 (מספר  
ח/ח/129433/4261) בענין מכלוח  
הנני להודיעך כי הייתי במאריס ב-10  
י. י. י. י.

י. י.

י. י.

י. י.

יב

ח, וטל 131/65

בריסל,  
ד' בשבט תשי"ב  
2 בינואר 1952.

בר/33/4044

אל : מנהל מער

מאת: ציר ישראל, בריסל.

אני מאשר בתורה את קבלת  
מכתבך מה-23 בדצמבר 1951 (מסמך  
מ/מ/129435/4261) כענין משלוח  
פרלמנטריות. ובמשובה למסקת האחרונה,  
אנני להודיעך כי תייתי בתאריס ב-10  
דצמבר לפי הזמנה אשר,

כ ב ר כ ת,

מ. עמיר.

/יב

בריסל,  
ד' בסבא חשי"ב  
2 בינואר 1952.

9028 /33/בר

אל ז מנהל מער

מאחז ציר ישראל, בריסל.

אני מאשר בחודש אב קבלת  
מכתבך מס-23 בדצמבר 1951 (מסמך  
מ/ח/4261/129435) בענין משלוחת  
פרלמנטריות. ובתשובה לפסקה האחרונה,  
אנוני להודיעך כי מיימי במארים ב-10  
דצמבר לפי הזמנת השד,

ב ב ר כ ה,

ס. עזיר.

יב/

בריטל,  
ר' בטבת תשי"ב  
2 בינואר 1952.

בר/33/828

אל : מנהל מער

מאת: ציר ישראל, בריטל.

אני מאשר בחודה את קבלת  
פססכך פת-23 בדצמבר 1951 (פססכר  
מ/ח/129435/4261) בענין משלחות  
פרלמנטריות, ובחשוכה למסקת האחרונה,  
הנני להודיעך כי הייתי בפאריס ב-10  
דצמבר לפי הזמנה אשר,

ב ב ר כ ב,

ה. עמיר.

יב/

ציר ישראל, בריסל.

בעל כבוד.

כ"ד בכסלו תשי"ב

22 בדצמבר 1971

124935/426/מ/א

הציון: סוכנות של סוכנות.

בלתי אמינות כספית 5.10.71. יו. ס. חל/ט/נמסר  
ונרמה לי הכשרנו לדאוג את העניין לעתיד.

דקלי בהצביע עלינו ונציג הוצאת יוסי חזקיה  
אנו חושבים, ודיו כספיק ברמה עם המלחמה הסמורדינגית  
ועם מילתה דכנסת בחו"ל.

אנב, נחיי היית בסאריסן

בברכה,

1

נ. אבנר.

ע.י.





בריסל,  
יו' בכסלו תשי"ב  
16 בדצמבר 1951.

תל/33/111

אל : מנהל מער

מאת: ציר ישראל, בריסל.

הנדון : משלוח פרלמנטריות

אני מאשר בחודה את קבלת סכסוך מיום  
9.12.51 (מס' ח/ח/4261/127785) כנדון.  
נדמה לי כי חסכול הקובע הוא שקול ההוצאות  
הגרולות. נגעה בשאלה זו גם בשיחתי עם חשר  
זהא הרט על גס עוד קושי אחד גוסף - כמובן  
באופן לגסרי סודי, בינינו לביך עצמנו; אין  
אנשים אשר הופעתם תהיה באמת בעלת משקל, כיחור  
בחחום הארצות רוכרות צרפתית. זאת היחה אמנט  
הערה צדדית. גם הוא וגס אני ברעה, שלו תיה  
הענין כדאי מכתיונות אחרות, היו גמצאים האנשים  
המתאימים שחזו או יוסי.

העליתי את הרעיון לא בדבר תדורש כצוע  
סידי ואינוני מחכונן להוסיף על מה שאמרתי  
במכתבי. אני חושב שהענין סובל דחוי, ודחוי  
אינו אומר בגיזה.

ב ב ר ב ה,

N  
מח

פ. עמיר.

מע/יב

ציריך, שווייץ, בריסל.

כנ"ל פער.

10. 11. 1961

10. 11. 1961

127785/426/6/1

11. 11. 1961

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

בשם ה' אלהינו יוסף. איך נבין את המציאות הזו? האם יש כוח  
לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף?  
האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף?

האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף?

האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף?

האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף? האם יש כוח לשם ה' יוסף?

בברכה,

י. אבנר.



LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

28 בנובמבר 1951  
28 / 11 / 51

משרד  
המחלקה למערכת אירועים  
דאר נכנס ביום

4. XI 1951  
4261 / תיק 427256  
נשלח אל

אל : מנהל מער

מאת: ציר ישראל, בריטל.

קראתי בענין רב את דעתך מכחבך לשר בקשר להדוק  
היחסים עם איטליה ובין השאר ראיתי שהעליה את דרעיון של שגור  
משלחת פרלמנטרית של ראון טוב. בקשר עם זה צצה כמותי מחשבה  
דומה לבקור משלחת פרלמנטרית להולנד. מובן שעוד לא דברתי על  
רעיון זה עם אף אחד ולא למדתי עליו במשרד החוץ ההולנדי או  
באיזה מקום אחר. החפתחות מחשבותי בענין זה היא בדלקמן:

היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל  
את המשלחת ההולנדית ליד האו"ם ואת משרד החוץ ההולנדי, אינה  
בקשר עם בעיות דמליטיות, אני רוצה להעיר כי פתרון הבעיה הנדרש  
אצלם איננו פתרון של המזרח אלא פתרון אשר להפעלתו מחויבת ישראל  
לחרום חרומה נכבד. בידוע לך, קיימים גם הקשיים הכלכליים, אבל  
הם ידועים. היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל  
את המשלחת ההולנדית ליד האו"ם ואת משרד החוץ ההולנדי, אינה

היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל  
את המשלחת ההולנדית ליד האו"ם ואת משרד החוץ ההולנדי, אינה  
בקשר עם בעיות דמליטיות, אני רוצה להעיר כי פתרון הבעיה הנדרש  
אצלם איננו פתרון של המזרח אלא פתרון אשר להפעלתו מחויבת ישראל  
לחרום חרומה נכבד. בידוע לך, קיימים גם הקשיים הכלכליים, אבל  
הם ידועים. היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל

היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל  
את המשלחת ההולנדית ליד האו"ם ואת משרד החוץ ההולנדי, אינה  
בקשר עם בעיות דמליטיות, אני רוצה להעיר כי פתרון הבעיה הנדרש  
אצלם איננו פתרון של המזרח אלא פתרון אשר להפעלתו מחויבת ישראל  
לחרום חרומה נכבד. בידוע לך, קיימים גם הקשיים הכלכליים, אבל  
הם ידועים. היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל

היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל  
את המשלחת ההולנדית ליד האו"ם ואת משרד החוץ ההולנדי, אינה  
בקשר עם בעיות דמליטיות, אני רוצה להעיר כי פתרון הבעיה הנדרש  
אצלם איננו פתרון של המזרח אלא פתרון אשר להפעלתו מחויבת ישראל  
לחרום חרומה נכבד. בידוע לך, קיימים גם הקשיים הכלכליים, אבל  
הם ידועים. היחסים בין ישראל לאיטליה הם יחסים טובים. ישראל

בריסל,  
כס' בחשון תשי"ב  
28 בנובמבר 1951.  
7818/33/13

אל : מנהל מער

מאת: ציר ישראל, בריסל.

קראתי בענין רב את העתק מכתבך לשר בקשר להדוף  
היחסים עם איטליה ובין השאר ראיתי שהעליית את הרעיון של שגור  
משלחת פרלמנטרית של רצון טוב. בקשר עם זה צצה במוחי מחשבת  
דומה לבקור משלחת פרלמנטרית להולנד. מובן שעוד לא דברתי על  
רעיון זה עם אף אחד ולא רמזתי עליו במשרד החוץ ההולנדי או  
באיזה מקום אחר. התפתחות מחשבותי בענין זה היא כדלקמן:

בדרך כלל האוירה המדינית הקיימת בין הולנד  
וישראל היא נעימה מאד. העובדה שבעים הפליטים מוסיפה להעסיק  
את המשלחת ההולנדית ליר האו"ם ואת משרד החוץ ההולנדי, אינה  
מסילה צל ואינה משמשת גורם מונע בטיב היחסים שבין שתי המדינות.  
בקשר עם בעיית הפליטים, אני רוצה להעיר כי פתרון הבעיה הנדרש  
אצלם איננו פתרון של החזרת אלא פתרון אשר להפעלתו מחויבת ישראל  
לחרום תרומה ניכרת. כידוע לך, קיימים גם הקשיים הכלכליים, אבל  
כל האינצידנטים הפתוחים האלה אינם עשויים לשנות מן האמת של יחסים  
לא רקחיינים אלא לבכיים, ויש לספת את האוירה הטובה הזאת.

הלך הרוח במדיניות ובציבוריות ההולנדיות הוא  
רצפטיבי מאד לכל הפוגה של רצון טוב ושל ידידות מצד ישראל, ואני  
סבור שמעשה מדיני כגון בקור משלחת הכנסת אצל הפרלמנט ההולנדי  
היה מכה גלים, מעורר דגשות וממדין יחס טוב. מה דעתך בענין זה?

בתוך השקולים מתעורר אצלי שקול חיצוני אחד המהות  
קושי מסוים. במקרה ויוחלט בעד שגור משלחת להולנד, האם הפסיתת על  
בלגיה - הארץ השכנה ששם מאומן אותו הציר אשר בהולנד - אינה עשויה  
להפגין לאד על המידה את התבונה שאנו מבחינים בין יחסינו לגבי הולנד  
ויחסינו לגבי בלגיה? לעומת זאת, כשלא קיימת union personnelle מבחינת  
הציר, הדבר איננו עשוי לעורר מחשבות ולגרום לקשיים. שלחנו משלחת  
המטת לאנגליה ולא שלחנו משלחת דומה לצרפת והדבר איננו משמש שום טיבה  
להלונות או לסינה שכלב. האם במדינות כהונתי אין הדבר שונה? אני  
מצביע על הקושי כפי שהוא עולה בדעתי, אבל מאידך יש לי חרושם הברור  
שבקור של משלחת הכנסת היה עוד מחמם את האוירה הטובה בהולנד, מסמלאת  
הערכתנו אנו ליחסייהם סלאי ההבנה ככל תהליך בסוס המדינה שלנו, ומחדק  
יותר את הקשרים. באיזו פנה נדחת במוחי עובדה גם המחשבה שתצמח לנו  
גם תועלת כלכלית מבקור כזה, אבל כרגע זה אינני מחכוון להדגיש את  
התוצאות הכלכליות של הענין.

ב ב ד ה

מ. עמיר.

מע/יב

מדינת ישראל

משרד

4261 / א

תיק מס

31 16 19 57

מכתב  
תזכיר  
מברק

אל. 3 יות - האג

אל

1111 1111 1111

מאת

בענין

החזית  
הפולק  
העניינים  
הגן

351 / א

הועבר לתיק מס



סר קמיר, ציר ישראל בבריסל.

מנחל נער.

ז' ברסדי חסי"ב  
ז באוקטובר 1951

120574/426/א/ח

הנידון: יחסי חולני ישראל.

אני מאשר בזה קבלת סכומן סס. חל/321/7851  
כ-25 בספטמבר בו איתר מדיע, בעדק, על חיבוש  
שבמסגרת האדריי של יחסי סן דז'אנס בספטמבר. במקום  
"נ.כנ; אה קצמנו" יריד חיי כחובן לכתוב "לעמוד  
יח קיינר.

בברכה,

/ 6

1. אבנר.



LEGATION D'ISRAEL

ציריך ישראל

בריסל,  
כד' באלול תשי"א.  
25 בספטמבר 1951.

הל/321/10-2

120312

אל : מנהל מ ע ר

מאת: ציר ישראל, בריסל.

הנדון : יחסי תולנד-ישראל

אני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מס'  
ח/ח/161227/4261 מיום 12.9.51, אשר את  
חכנו רשתי לפני.

אולי חואיל לברר לי את המשפט האחרון:

"... יש לחשוב שאם נציע מצויים הוגנים,  
ונשכנע את עצמנו מהשפעה של בעיה כאובה  
אשר בקשר אליה העולם אינו אתנו בכל מאת  
האחוזים".

האם המלה "נשכנע" היא פליטת קולמוס ואתה  
רציתי להגיד "נשתרר את עצמנו" ? על כל פנים,  
המלה מאפילה על מובן המשפט.

כ כ ר כ ה,

א. ש. מ.

מ. עמיר.

מע/יב

בריסל,  
כד' באלול תשי"א  
25 בספטמבר 1951

חל/321/187

אל : מנהל פ ע ר  
מאת: ציר ישראל, בריסל.

הנרון : יחסי חולנד-ישראל

אני מאשר בהודעה את קבלת מכתבך מס'  
ח/ח/161227/4261 מיום 12.9.51, אשר את  
תכנו רשתי לפני.

בולי תואיל לברר לי את חששכם האחרון

"... יש לחשוב שאם נציע הצויים הוגנים,  
נשכנע את עצמנו מהשפעה של בעיה באובח  
אשר נקשר אליה העולם אינו אמנו בכל זאת  
האחרונים".

האם המלה "נשכנע" היא פליטה קולמוס ואחא  
רצייתי להגיד "נשחרר את עצמנו" ? על כל פנים,  
המלה מאפילה על מובן מספיק.

ב ב ר ר ה,

ה. עמיר.

מ/ע/ב

בריסל,  
כד' באלול תשי"א.  
25 בספטמבר 1951.

מל/321/785

אל : מנהל ס ע ר  
מאת: ציר ישראל, בריסל.

מגדון : יחסי הולנד-ישראל

אני מאשר בתורה את קבלת סכתבך מס'  
ח/ח/4251/16122 ריום 12.9.51, אשר את  
מכתב רשמי לגבי.

אולי תואיל לברר לי את הכיפס המזדון:

"... יש לחשוב שאם נציע מצויים הוגנים,  
נכנס את עצמו מיתפקתה של בעיה באובח  
אשר למשר אליה העולם אינו אגנו בכל סאת  
המחוזים".

האם המלה "נשכנע" היא פליטה קולסוס ואתה  
רציתי להגיד "נשארר את עצמו" ? על כל פנים,  
המלה מאשילה על מוכן המסמס.

ב ב ר כ ה,

ה. עביר.

מ/ע/ב

בריסל,  
כד' באלול תשי"א.  
25 בספטמבר 1951.

תל/321/57

אל : מנחל ס ע ר

באתר ציר ישראל, בריסל.

הודון : יחסי תולדות-ישראל

אני מזכיר בתורה אי קרלי מהדרך סט'  
ח/ח/4261/16127 סיום 12.8.51, אשר את  
חברו רגורדי לרבי.

"ולי הוגיל לכרד לי את חסדיס מאחרון:

"... יס לחשוב דאס נציע פצוייט תוגניס,  
ו נע גה קירנו מהדפעת של בעיה כאובה  
קיי צייר אליה הכולט גינו אחנו בכל מאת  
מאתוניס".

האם תמלה "שכנע" היי שליטה קולמוס ואחח  
רזיחי להגיד "נשארד זה עובנו" ז על כל פניס,  
תמלה מאפילה על כוכן חסדיס.

ב כ ר כ א,

ב. עביר.

סע/יב



LEGATION D'ISRAEL

צִירוֹת יִשְׂרָאֵל

בריסל,  
כב' באלול תשי"א.  
24 בספטמבר 1951

(C)

אל : מ ע ר

מאת: ציר ישראל, בריסל.

י"ר - י"ר

אני מאשר בחודה אח עבלת מכחככט  
מיום 16.9.51, מס' ח/ח/161409/4261  
ביחד עם הנספח המענין מאד.

זה אמנם מאשר לי ההרגשה שהיחה לי  
ושיש לי עוד בנדון זה. השמדתי את החומר.

ב ב ר כ ה,

מ. עמיר

162482

מ. עמיר.

מע/יב



בריסל,  
כ"ב באלול תשי"א.  
24 בספטמבר 1951.

אל : ס ע ר

מאת: ציר ישראל, בריסל.

אני מאשר כחודש אח קבלת מכתבכם  
סיום 16.9.51, מס' ח/ח/4261/161409  
ביחר עם חנוכת המעניין מאד.

זה אכנס מאשר לי ההרג"ה בהיחה לי  
ושיט לי עוד בנדון זה. השכרתי את חנוכה.

ב ב ר כ ה,

מ. עמיר.

מנ/יב



LEGATION DE FRANCE

צירוף ישראלי

האב, ב"ב באלול, חשי"א  
23 בספטמבר, 1951  
1 1 1 1

אל: ט ע ו

באם צירוף ישראלי, האב  
/

הריבוי לא יזכיר ביד המנהל מחשבות, י ח 1 4 1 1  
פיוט ויזכיר, ו יזכיר, י נוכחי, ויזכיר לזכור ויזכיר.

בברכה,

46261 / 46265

13/1/51  
ד. לוי.

ג נ ד ר ר ס ד י נ ד

חסיבות חץ 93, 130

סופט הראד מקו לרועצא, ד, ידו י י ו ת

מיכל סס' : 2537 תיק סס' : 19

תאריך העודה: 16.9.51

שם מחבר העודה: שם הנמען: 3 ידו תא

סוג העודה, סס' / במקו הכראוס, : ע. אצו

✓ מכתב

מכיר או הודעה מקר

חזכיר או מזכר

דין וחשבון או זכרון זכרון ס ידו א ידו

פרוטוקול אל סיחה, דיון א י יכר

פירוס\*\* |

\* הסופט יסולא ב גי עורעים. העותק הידוע יוכנס לחוק נס, וזח העודה יחוצא. העותק הלבן יצורף למעודה, יחוצא.

\*\* י דרסוק רק פלטים אינח חילוכה במיסוד מעבר יח, ו י יסוי חגילה.

מס' תש"ב 1051  
1051

161227/4261/A/1

ל : ישר דורית, ישר ר.  
ביתנו לכל סגולי הסקירה סגורה.

החל מיום זה.

נח א. למה נהיה ישר.

נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר.

למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר.

למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר.

למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר.

למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר.

למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר. נח א. למה נהיה ישר.

● ● ● ● ●

11 22 23



LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

האג, ג' באלול, תשי"א  
4 בספטמבר, 1951  
הל/946/33

12611

160999

אל: מ ע ר

מאת: ד. לוין, יועץ בירות ישראל, האג.

נדון: עמדת משרד החוץ והולנדי לגבי ישראל.

א. בספטמבר כס. 119082/54416 מיום 20.8.51 בענין סואץ, אחת שואל אינטרנציונל  
סי נאומי של כלושי ברושביס בו דעבר כחלק את ענין הפליטים. תוכן נאומי זה  
ידוע לי יונת לאחר לידיעת נועבים ב-1.3.51 וברור לי את דענין במסגרת החוץ נאון  
עוד בטרם קבלתי את מכתבך. ההסברה שניתנה לי היא כדלהלן:

לא בלושק, ולא דרולנדיס, נחשבונו ל. ור ענין סואץ עם באר דבעיות דעומדות  
בינינו ובינן מדינות ערב, ונהפוך הוא; בלושק אמר מה שאמר רק על מנת להטעים -  
בחשובה לכעוס הכצרי - כי גם אם קיימות עדיו בעיות, כגון געית דפליטים, דדורשות  
דיין, אין בנח עונדד זו לו פיע על דונח מצרים לוחות את הדסגר על העלת סואץ.

נוסף לכך הדגישו, בחשובה לשאלתי, כי לא חל שנוי בעמדתם כלפי בעית  
הפליטים ורם מוסיפים לוסינים לדעתנו כי בעיה זו יכולה לסגור פתרון נעדרתנו  
במסגרת של חוזה שלום כללי. לבד, וכי אין לדווש מאתנו פעולה רצינית בשטח זה כל  
יד אין דערכים נוכחיה לחתום על חוזה שלום.

ב. אני מוסר דעברה זו רפי שניתנה לי, אולי לדעתי אין היא נוחת את כל דפניעים  
לנאומי של בלושק ולעמדת דדויה של הולנד בכלל. אשקול להסביר את דנצב, וזאת גנ  
כתשובה לשאלותיך במכתבך מס. 118697/4269 מיום 14/8.

ג. רידוע יר מדדוה'ות רסודכים אלי, היו י וננדים מעוניינים ביותר סידלסת  
מושגת דנסחון בענין סואץ תבוסס לא על הפרת חוזה שריתח ונשק, אלא דוקא על דסכם  
קונסטנטנופול. שיתות אתי דדגיו רשש ודעב, ובעיקר דינגסנס, כי עלולות לדיות  
חילוח כיתס למצב היורדי בקשר לחוזה שביחת דנשק, ביצע דאין נכ ספי בענין עפ"י  
חוזה סואץ. יתכן כי דינגמנס ואחו דרולנדיס דאחראים לעניינינו, אנסס סבורים כן,  
אולם אני כשוכנע כי דנמוק דעיקרי ולרם הוא ארד. דם מוששים נאמת, כגו שכתבתי  
במכתבי דל, 7/8, מיום 7, לא ליבוע באינטרס דערבי ודמו. למי. וכביבז ביצע  
דהולנדיס ינקסו עכדד ברורה, ואף אם רק יצביעו געיונו בסטסוך על נצנע חנאי דויד  
מביחת דנשק, יופיעו בעיני הערכים לא כידידים כי את כאויבים.

ד. צדקה בדוגשתך שרשנוי דכל בעמדת משרד החוץ והולנדי נגדם ע"י דאיש דנסכל  
בעניינינו. ולשם הסברת הענין: כשרד החוץ נאון יש אני כזרחנים ורם אדויאנסה  
דינגמנס. מבינו דנעידים הגבוהים אל משרד החוץ, נגידם היחידים נכלו חנינ בארצות  
ערב ורמנדנים וקוראים ערבית.

1. אדויאנסר שישמש עד עתד כנרד דמחלקו לענינים כלליים עומד לעזוב את תפקידו  
ולצאת בסוף דשנה כציר; למי ביטחו לא ידו כנראד לכדוח הקרוב, אף שרוא נוגחו  
נשאלות אזור דר, כי ס לאחת הארצות כל כורה אירופד. ידוע לי שרוא בקש מנוי  
כוד נחור חבור כספיות. גם בהולנד אין הנשכיה של אנשי שווח החוץ מספקת לתפקידים  
בחול'ל, אם אין קדם הון פרטי, ובארצות מזרח אירופד המצב נוחינד זו, לדעתו של  
אדויאנסר, דרבה יותר קל. מאחר גאחד מתעניין בשאלה זו, ברצוני עוד לרוסיף שבוסן



החלפת ציר הולנד - ישראל, וצו הרולנדים חילד לסכות את אדריאנסה במקום ון-קרנבק, אולם זה בקש שלא יסירו עליו תפקיד זה ונאיל ולא יוכל להיות איוביקסיבי בלפינו עקב אדרכו לעולל הערובי - יורד דגון, דוערי, ורגינות מצד ג' רד רחוב יתסכים לשקילו. בזמן האחרון נודעה לו במסור רחוב רשפעה גדולה לכדי. ווא היד ראש במלא חמיר את תפקידו של ריזוכיר הכללי בון בזמן רעדור, ובון, חילד יסינו של שטיקר, היה בקיץ פעמים מספר בתפקידים מחוץ להולנד.

2) דינגמנס היד 4 שנים כסוכן על עניני רגילות הולנדיות בג'דר. ואף כי החיים ביועידיר לא היו לרוחו ולא הרגיש שם בסוב. חור בכי זאח כומדו וירוד לענינים רעוביים. כראי לציון כי לפני תפקידו בג'דר וי. ג'י כניחתי דקות רחוב, היד זמן יחוסר חילד בליד באינדונזיה ונחויס תפקידו היה אחראי לענין רעליד לרגל של כוזלמי אינדונזיה לתיכנות וקדושים בסועוריר, ובגיל זאח שלחורו בזנגז דוקא לב'רה. מורן שגם עגורו זו קרבר אוהו לחיים ולענינים רגל למיים.

ברצוני להדגיש כי יחסי עם ג'י רא ייס, גם עם אדריאנסה וגם עם דינגמנס טונים במיוחד; עוגרר חיריפה לטח לרכנות לעיוותינו, אולם לא גועה כדבונס ואהדתם לעניני ערב.

ה. רצוני שחשתי בו חל עם עזיבתו ל אינצ'גור. אינצ'גור יא היה קשור בעולם בעניני המזרח רכרוב או באינדונזיה. לפני תפקידו במשרד החוץ כאן לא היה אלא כסופנראגו. את בעיותינו ובעיות המזרח רכרוב יסד להכיר רק יורד רעגורה במשרד החוץ כאן. לא רחש אהרר מיוחדת לעניני זכושליס ורגמלד לראו רל בעיה מארה דאוביקסיבי. וראשו ענדחנו נראחה לו מוצדק, חירי חילד נכורס וחוק ג'די בכסור וחוס כרי להבי, את רעמו. כחלימו, בורו ון רל כלז, ווא בעצם ידיר יורד גרול שלינו. אף הוא היה חירד באינדונזיה, אולם דוקא בחקופת רכירבור עם הולנד. ואי אינו זירב את אינדונזיס וכל ינאות לאומית או דתיר. ל עני דמזרח רעו בענינו. מבחינחנו אלנו רק חסרון אחד בדבר, ורוא. בעוד באינצ'גור היה יסירות חזק, כרי סלץ אינו אלא חירד בינוני ללא הנעה סכרעה. אינו סירב אלא עוזר לדינגמנס, כלי שניתן לו להחליט ולהכריע.

ו. י לרביץ כי עמדת הולנד בעניני סורר דלורב נקבעת ורקבע ע"י תפקידים ראחואים במשרד החוץ. רשפעה רעל רצבור והערונות על כדירות החוץ דוא באופן יחסי חליר בורירנד, ור אינו רנו יאלח הסורר ר רוב, אשר אינו גורעוה ומיסריו לאינסורס ולסדירות הולנדית, נכסדות ע"י תפירי ססור חוץ כמגס ללא דפועה. נוסף לכך, גם רסר גמור, שטייר, וגם עוזריו ועיקריים, כור ורוריריו, בעניני כמובן בעיקר ביאלות רחיוניות לריוניות הולנד, ייניו ענין אינדונזיה, דאנו דאכלסית וראויר דאירופאי, רל רלכשה דינגמנס הוא רכרוב או עמדת הולנד כלפינו. ואם אס זנו, יומר הציר או אנרי, או שנינו יחדיו, גורוים עם גור או רויכלין עי גאלת רציונית, רירי ר נודגיר חירד רשתח בריחר גם את דינגמנס. גם הקשר עם לוסק בענינינו גם נחור בירדו ול דינגמנס, ככו יככו רדגסחי בזמור.

ז. יסנו עוד אדח אחד אשר בחוקת תפקידו גנורו להשטיק על יחסי הולנד כלפינו, סכל ככום בשאירות רגובאות בפני כוסדור או"ם, ורוא פאסיו, כנר רנח' דנוסדות ג'ולאומיים במשרד החוץ. פאסיו ור לאיוניסט גאכר ובתורת סכזה ורחש אדזה לנו באל עם רחנ'ר. בדרך כלל בורגיס אלוניניסטיים בהולנד נעובות כיו. יחור ררוח על עמדת הפרוטסטנטים כרפי סדיות ישראל, על נו א זו ככונתי לכהוב לבס בזמן יסרוב. כריותר יא ליתח לנאטין חליות בענינינו גסיר להשתכחורו רמשועות געצות כפאריס, בעוד שדינגמנס כודאי ינאר כאן. אני זונד לנו בקסר, אני עדין קסר יומר חרית גאסר עניני. החלטתי קרה ויילר לבוא ככו כפסריס דדוקים יומר וירגביר לו אח בעיותינו רעיונות רכור בפני העצות. עלר בירי לעשות זאח כניי דכרוע בדינגמנס, כהנסקה שפאסיו יסתחפ בעצור, וירלסר הכנסלה בענינינו יסכיתה רדעחי. גנתי כל כונתי זו גם לציר, והוא הסכים לה.

בברוקר,

M. H. B.  
ד. לוי.

רערי אלו ציר ישראל, בויסל.



האג, ג' באלול, תשי"א  
4 בספטמבר, 1951.  
הל/33/946

אל: מ ע ר

מאת: ד. לוין, יועץ צירות ישראל, האג.

הנדון: עמדת משרד החוץ ההולנדי לגבי ישראל.

א. במכתב מס. 149082/54418 מיום 20.8.51 בענין סיאץ, אתה שואל אינפורמציה על נאומו של בלושק במועצת בו העלה מחדש את ענין הפליטים. תוכן נאומו היה ידוע לי יום לאחר יציבת מועבים ב-16.8.51 וברוחי את רענין במסגרת דיוץ כאן עוד בסדרם סבלתי את מכתבך. הרטורה שניתנה לי היא כדלהלן:

לא בלושק, ולא ההולנדים, נתכוונו לזכור ענין סיאץ עם שאו הכפיות העומדות ביננו וכין מדינות ערב, ובהפוך הוא; בלושק אמר מה טאמר רק על מנת להסעים - בחשבה לשענה המצרי - כי גם אם קיימות עדין בעיות, כגון בעיות הפליטים, הדורשות דיוץ, אין בכוח עובדה זו להטפיע על חובת מצרים לפתוח את ההסגר על העלת סיאץ.

נוסף לכך הדגישו, בחשבה לשאלתי, כי לא חל שגור בעמדתם כלפי בעיות הפליטים ורם מוסיפים לדסכים לדעתנו כי בעיה זו יכולה למצוא פתרון בעזרתנו במסגרת של חוזר שלום כללי בלבד, וכי אין לדווש מאתנו מעולה וציניה בשטח זה כל עוד אין הערכים מוכנים לחתום על תווה שלום.

ב. אני מוסר הסברה זו כפי שניתנה לי, אולם לדעתי אין ריא נוחתה את כל הפניעים לנאומו של בלושק ולעמדה הזהירה של הולנד בכלל. אשתדל להסביר את דעצב, וזאת גם בחשבה לשאלותיך במכתבך מס. 118697/4269 מיום 14/8.

ג. כידוע לך מהדוחות הקודמים שלי, היו הולנדים מעונינים ביותר שהחלטת מועצת הבטחון בענין סיאץ תבוסט לא על הפרת חוזה שכיתח הנשק, אלא דוקא על הסכם קונסטנטינופול. בשיחות אתי הדגישו השגם והערב, ובעיקר דינגמנס, כי גלולות לדיות ספקות יחס למצב היורדי בקשר לחוזה שכיתח הנשק, בשעה שאין כל ספק בענין עפ"י חוזה סיאץ. יתכן כי דינגמנס ואתו ההולנדים האחראים לעניינינו, אמנם סבורים כך, אולם אני משוכנע כי הנסוק העיקרי שלהם הוא אחר. הם מוששים באמה, גמו שכתבתי במכתבי הל/321/890 מיום 7/8 שלא לפנוע באינטוס העובי והסושלמי. וכנכובן בוגע שההולנדים ינקטו עמדה ברורה, ואף אם רק יצביעו בעדנו במססון על בצוע תנאי חוזה שביח. נשק, יומיעו בעיני הערבים לא כידידים כי אם כאויבים.

ד. צדקה בהרגשתך שהשגוי הקל בעמדה משרד החוץ ההולנדי נגרם ע"י ראיש המספל בעניינינו. וליסם הסברת הענין: - במשרד החוץ כאן יש שני מורחנים ורם אוריאנסה ורינגמנס. מביץ הפקידים הגבוהים של משרד החוץ, שניהם היחידים שבלו שנים בארצות ערב והמדכריס וקוראים ערבית.

ו. אוריאנסה ששמש עד עתה מנהל רמחלקה לעניינים כלליים עומד לעזוב את חפקידו ולצאיר בסוף דשנה כצירן לפי בקשתו לא ילך כנראה למזרח הקדוב, אף שהוא מומחה בשאלות אזור זה, כי אם לאחת הארצות של מזרח אירופה. ידוע לי שהוא בקש מנוי כור כירור גבוה כספיות. גם בהולנד אין המסכרות של אנשי שווה החוץ מספקת להפקידים בחו"ל, אם יין להם רון פרמי, ובארצות כווה אירופה המצב מנחילה זו, לדעתו של אוריאנסה, ררבה יותר קל. מאתו שאתה מהענין בשאלה זו, גוצוני עוד להוסיף שבזמן

החלפת ציר יולנד בישראל, רצו ההולנדים לחלה לסלוח את אוריאנסה במקום ין-קרנבק, גולם הוא בקש שלא יטילו עליו תפקיד זה הואיל ולא יוכל להיות אוניקטיבי כלפינו עקב אהדתו לעולם הערבי - שקול הגון, לדעתו, והגינות מצד משרד החוץ שהסכים לשלולו. בזמן האחרון נודעה לו במשרד החוץ השפעה גדולה למדי, הוא היה האיש שמלא תכיד את תפקידו של המזכיר הכללי בון בזמן הערור, ובון, כי ימינו של שטיקור, היה בקיץ פעמים מספר בתפקידים מחוץ להולנד.

(2) דינגמנס היה 4 שנים ממונה על עניני הצירות ההולנדית בג'דה. ואף כי החיים בסועודיה לא היו נוחים ולא הרגיש שט בסוב, חזר בכל זאת מונח וידיד לענינים הערביים. כדאי לציין כי לפני תפקידו בג'דה ולפני כניסתו למזרח החוץ, היה זמן מסוים כיד גבוה באינדונזיה ובחוקף תפקידו היה אחראי לענין העליה לרגל של מושלמי אינדונזיה למקומות הקדושים בסועודיה, ובגלל זאת שלחונו בזמנו דוקא לג'דה, מונח שגם עבודה זו קרבה אותו לחיים ולענינים המושלמיים.

בראשית להרגיש כי יחסי עם עמי הא סיס, גם עם אוריאנסה וגם עם דינגמנס טובים במיוחד; עובדה שהוסיפה לכנס להבנתם לכעיוותינו, אולם לא גרע מהבנתם ואחדתם לעניני ערב.

ה. רצוני שהשת בו חל עם עויבתו ל אינציגור. אינציגור לא היה משרד פעולם בעניני המזרח הקרוב או באינדונזיה. לפני תפקידו במשרד החוץ כאן לא וית אלא בקוטנהאגן. אח בעיותינו ובעיות רבות הקרוב למד להכיר דק מחוץ העבודה במשרד החוץ כאן. לא רחש אהדה מיוחדת לעניני המושלמים והשתדל לראות כל נעיה באורה האוניקטיבי. וכאשר עמדנו נראתה לו מוצדקה, הרי היה מבוסס והוק ידיו במשרד החוץ כדי להביע את דעתו. מתליפו, בון ון דר פלץ, הוא בעצם ידיד יחור גדול שלנו. ין הוא היה סקיר באינדונזיה, אולם דוקא בתקופת המריבות עם הולנד. מאד אינו אוהב את האינדונזים וכל קנאות לאומית או דתית של עמי המזרח ועם בעיניו. מבחינתנו שלנו רק חסרון אחד בדבר, והוא: בעוד שאינציגור היה אישיות חזקה, הרי פלץ אינו אלא מקיר בינוני ללא השפעה מכרעת. אינו כשמש אלא עוזר לדינגמנס, בלי שניתן לו להחליט ולהכריע.

ו. ין להבין כי עמדת הולנד בעניני המזרח הקרוב נקבעה ותקבע ע"י הפקידים האחראים במשרד החוץ. השפעת דעת הצבור והעמומה על מדיניות החוץ היא באופן יחסי חלשה בהולנד, ובשאלות כמו שאלת המזרח הקרוב, אשר אינן נוגעות בביטחון לאינטרס ולמדיניות ההולנדית, נקבעות ע"י פקירי משרד החוץ כמעט ללא הפרעה. נוסף לכך, גם השר עצמו, שטיקור, וגם עוזריו העיקריים, בון ורויכלין, מהענינים כגון בעיקר בשאלות החינוכיות למדיניות הולנד, היינו עני, אינדונזיה, האסיר ואלנסיה והאחר האירופאי, כך שלמעשה דינגמנס הוא הקובע את עמדת הולנד כלפינו. ואי אט אנו, כלומר הציר או אנני, או שנינו יחידו, משוחחים עם בון או רויכלין על שאלת רציניות, הרי הם נורגים תמיד לשתף בשיחה גם את דינגמנס. גם הקשר עם בלושק בענינינו א נתין בירור של דינגמנס, כמו שכבר הדגשתי בזמנו.

ז. יזנו עוד אדם אחד אשר בתוקף תפקידו בכוחו להשפיע על יחסי הולנד כלפינו, ככל מקום כשאלות המובאות בפני מוסדות או"ם, והוא פאטין, מנרל המה' למוסדות בינלאומיים במשרד החוץ. פאטין הוא קאלוניסטים נאמן ובתורת שכזה רותש אהדה לפי כאל עם רחנ"ך. בדרך כלל בחוגים קאלוניסטיים בהולנד נערכות כיום שיחות רבות על עמדת הפרוסטנטים כלפי מדינת ישראל (על נוסח זה בכונתי לכתוב לכם בזמן הקרוב). במיוחד ין ליהם לפאטין חשיבות בענינינו בעשר להשתתפותו הסוערת בעצרת בפאריס, בעוד שדינגמנס בודאי ישאר כאן. אני עומד עמו בעשר, אבל עדין קשר יותר הברתי מאשר עניני. החלטתי פתח ואילך לבוא עמו בקשרים הדוקים יותר ולהסביר לו אח בעיותינו העלולות לבוא בפני העצרת. עלי בידי לעשות זאת מבלי לפגוע בדינגמנס, בהנמקה שפאטין ישתף בעצרת, והשתלשה המספלת בענינינו הסכימה לדעת. מסכתי על כונתי זו גם לציר, והוא הסכים לה.

בברכה,

6

ד. לוי.

העתק אל: ציר ישראל, בריסל.

האג, ג' באלול, תשי"א  
4 בספטמבר, 1951.  
הל/33/946

אל: ס ק ר

מאת: ד. לויץ, יועץ צירות ישראל, האג.

הנדון: עמדת משרד החוץ ההולנדי לגבי ישראל.

א. במכתבך מס. 119082/54418 מיום 20.8.51 בענין סואץ, אתה מאלץ אינפורמציה על נאוסו של בלושק במועבים בו העלה מחדש את ענין הפליטים. תוכן נאוסו היה ידוע לי יום לאחר ישיבת סועכים ב-16.8.51 וברוחי את הענין במסגרת החוץ כאן עוד בטרם קבלתי את מכתבך. ההסכרה שניתנה לי היא כלהלן:

יא בלושק, ולא ההולנדים, נתכוונו לקשור ענין סואץ עם נאוסו העוסדות בינינו ובין מדינות ערב, ונהפוך הוא; בלושק אמר מה שאמר רק על מנת להטעים - בתשובה לטענות המצוי - כי גם אם קיימות עדיין בעיות, כגון בעיות הפליטים, הדורשות דיון, איז בכוח עובדה זו להטמיע על חובת מצרים לפתוח את ההסגר על העלת סואץ.

נוסף לכך הדנישו, בתשובה ליטאלי, כי לא חל סכרי בעתהם נלפי בעיה הפליטים והם מוסיפים להסכים לדעתנו כי בעיה זו יכולה למצוא פתרון. עזרתנו במסגרת של חוזה שלום כללי בלבד, וכי אין לדווש מאתנו פתרון רציני בשטח זה כל עוד אין הערבים מוכנים לחתום על חוזה שלום.

ב. אני מסור הסברה זו כפי שניתנה לי, אולם לרעתי אין היא נותנת את כל הפניעים לנאוסו של בלושק ולעמדה הזדירה של הולנד בכלל. אשתדל להסביר את המצב, וזאת גם בתשובה לשאלותיך במכתבך מס. 118697/4269 מיום 14/8.

ג. כידוע לך מהדוח"וח הקודמים שלי, היו ההולנדים מעוניינים ביותר שהחלפת סועצת ובסחון בענין סואץ תבוסס לא על הסרת חוזה שביחת הנשק, אלא דוקא על חסכם קונסטנטינופול. בשיחות אחי הרגישו השכם והערב, ובדיוק רינגמנט, כי עלולות להיות ספקות יחס למצב היורירי בקשר לחוזה שביחת הנשק, בשעה שאיז כל ספק בענין עמ"י חוזה סואץ. יתכן כי רינגמנט ואתו ההולנדים האחראים לעניינינו, אכנס סבורים כך, שולם אני משוכנע כי הנמוק העיקרי שלהם הוא אחר. הם חוששים באמת, כמו שכתבתי במכתבי דל/890/321 מיום 7/8 שלא לפגוע באינטרס הערבי והמושלמי. וכמובן ברגע שההולנדים ינקטו עמדה ברורה, ואף אם רק יצביעו בעדנו בסכסוך על בצית הנאי חוזה שביחת הנשק, יוסיפו בעיני הערבים לא כידידים כי אם כאויבים.

ד. בדקת בהרגשתך שהשנוי הקל בעמדת משרד החוץ ההולנדי נגרם ע"י האיש המטפל בעניינינו. ולטעם הסברה העניין: - במשרד החוץ כאן יש שני סזרחנים והם אדריאנסה ודינגמנט. כבין הפקידים הנבונים של משרד החוץ, אניהם היחידים שבלו שנים בארצות ערב והמדברים וקוראים ערבים.

1) אדריאנסה ששמש עד עתה מנהל המחלקה לעניינים כלליים עומד לעזוב את תפקידו ולצאת ביום השנה כציר; לפי בעשתו לא ילך כנראה לסדרת הקרוב, אף שהוא מומחה בשאלות אזור זה, כי אם לאחה הארצות של סורה אירופה. ידוע לי שהוא בקש מני כזה כחור סבות כספיות. גם בהולנד אין המסכדת של אנשי סדות החוץ מספקת לתפקידים בחו"ל, אם ין להם הון פרטי, ובארצות סורה אירופה המצב מ-חלינה זו, לדעתו של אדריאנסה, הרבה יותר קל. מאחר לאחה מחענין בשאלה זו, כנאונני עוד להוסיף שבזמן

החלפת ציר הולנד בישראל, רצו ההולנדים תחלה לשלוח את אדריאנסה במקום ון-קרנבק, אולם הוא בקש שלא יטילו עליו תפקיד זה הואיל ולא יוכל להיות אובייקטיבי כלפינו עקב אהדתו לעולם הערבי - שקול הגון, לדעתי, והבינוח מצד משרד החוץ שחסכים לשקולו. בזמן האחרון נודעה לו במשרד החוץ השפעה גדולה למדי. הוא היה האיש שמלא תמיד את תפקידו של המזכיר הכללי בון בזמן העדרו, ובון, כיד ימינו של שטיקור, היה בקיץ פעמים מספר בתפקידים מחוץ להולנד.

(2) דינגמנס היה 4 שנים סמונה על עניני הציונות ההולנדית בג'דה. ואף כי ההיים בסועודיה לא היו לרוחו ולא הרגיש שם בסוב, תזר בכל זאת מוטחה וידיד לענינים הערביים. כדאי לציין כי לפני תפקידו בג'דה ולפני בניסתו לשוזה החוץ, היה זמן ממושך פליד גבוה באינדונזיה ובחוקף תפקידו היה אחראי לענין העליה לרגל של מוסלמי אינדונזיה למקומות הקדושים בסועודיה, ובגלל זאת שלחוהו בזמנו דוקא לג'דה. מובן שגם עבודה זו קרבה אותו לחיים ולענינים המוסלמיים.

ברצוני להרגיש כי יחסי עם שני האנשים, גם עם אדריאנסה וגם עם דינגמנס טובים במיוחד; עובדה שהוסיפה לבטח להבנתם לבעיותינו, אולם לא גרעה מהבנתם ואחדותם לעניני ערב.

ה. השנוי שחשט בו חל עם עזיבתו של אינציגור. אינציגור לא היה קשור מעולם בעניני המזרח הקרוב או באינדונזיה. לפני תפקידו במשרד החוץ כאן לא שות אלא בקופנהאגן. את בעיותינו ובעיות המזרח הקרוב למד להכיר רק מחוץ העבודה במשרד החוץ כאן. לא דאש אהרה מיוחדת לעניני המוסלמים והשתדל לראות כל בעיה באורה האובייקטיבי. וכאשר עמדנו נראהה לו סוצרקה, הרי היה סבוסס וחזק למדי במשרד החוץ כדי להביע את דעתו. מחליפו, ברוך ון דר פלץ, הוא בעצם ידיד יותר גדול שלנו. אף הוא היה פקיד באינדונזיה, אולם דוקא בתקופת המריבות עם הולנד. מאד אינו אוהב את האינדונזים וכל קנאות לאומית או דתית של עמי המזרח דעה בעיניו. מבחינתנו שלנו רק חסרון אחד בדבר, והוא: בעוד שאינציגור היה אישיות חזקה, הרי פלץ אינו אלא פקיד בינוני ללא השפעה מכרעת. אינו משמש אלא עוזר לדינגמנס, בלי שניתן לו להחליט ולהכריע.

ו. להבין כי עמדת הולנד בעניני המזרח הקרוב נקבעה ותקבע ע"י הפקידים האחראים במשרד החוץ. השפעה רעה הצבור והעתונות על מדיניות החוץ היא באופן יחסי חלשה בהולנד, ובשאלות כמו שאלת המזרח הקרוב, אשר אינן נוגעות במישרין לאינטרס ולמדיניות ההולנדית, נקבעות ע"י פקיד משרד החוץ כמעט ללא הפרעה. נוסף לכך, גם השד עצמו, שטיקור, וגם עוזריו העיקריים, בון ורויכלין, מהענינים כמובן בעיקר בשאלות החיוניות למדיניות הולנד, היינו ענין אינדונזיה, האמנה האטלנטית והאחוד האירופאי, כך שלמעשה דינגמנס הוא הקובע את עמדת הולנד כלפינו. ואף אם אנו, כלומר הציר או אנכי, או שנינו יחדיו, סבוחחים עם בון או רויכלין על שאלה רציניות הרי הם נוהגים חסיר לשתף בשיחה גם את דינגמנס. גם הקשר עם בלושק בענינינו 44 נתון בידינו של דינגמנס, כמו שכבר הדגשתי בזמנו.

ז. ישנו עוד אדם אחד אשר בחוקף חפ-קידו בכוחו להשפיע על יחסי הולנד כלפינו, מכל פנים בשאלות המובאות בפני מוסדות אונ"ס, והוא פאסין, מנהל המס' למוסדות בינלאומיים במשרד החוץ. פאסין הוא קאלונייסט נאמן ונתורת שכזה ודאש אהדה לנו כאל עם ותנ"ך. בדרך כלל בחוגים קאלונייסטיים בהולנד נערכות כיום שיחות רבות על עמדת הפרוטסטנטים כלפי מדינת ישראל (פל נושא זה בכונתי לכתוב לכם בזמן הקרוב). בכיוחד יז ליחס לפאסין חשיבות בענינינו בקשר להשתתפותו המשוועה בעצרת בפאריס, כעוד שדינגמנס בודאי ישאר כאן. אני עומד עמו בקשר, אבל עדין קשר יותר חברתי מאשר עניני. החלטתי מעתה ואילך לבוא עמו בקשרים הדוקים יותר ולהסביר לו את בעיותינו העלולות לבוא בפני העצרת. עלה בידי לעשות זאת מבלי לפגוע בדינגמנס, בהנמקה שפאסין ישתתף בעצרת, והמחלקה המספלת בענינינו הסכימה לדעתי. מסבתי על כונתי זו גם לציר, והוא הסכים לה.

בברכה,

D

ד. לויז.

העתק אל: ציר ישראל, בריסל.



האג, ג' באלול, תשי"א  
4 בספטמבר, 1951.  
הל/33/946

אל: מ ע ר

מאת: ר. לוין, יועץ צירות ישראל, האג.

הנדון: עמדת משרד החוץ ההולנדי לגבי ישראל.

א. במכתב מס. 119042, 54418 מיום 20.3.51 בענין סואץ, אמר ואל אינטרמדיא על נאמרו של כלושק ברועבים בו העלה מחדש את ענין הפליטים. חובן נדונו היה ידוע לי יום לאחר ישיבת מועמים ב-16.3.51 וברתי את הענין במסגרת החוץ כאן עוד בסיום קבלתי את מכתבך. המסגרת הניהנה לי היא כדלהלן:

ראי כלושק, ולא ההולנדים, נתכוונו לעזור ענין סואץ עם אי ג' יום העומדות בין ג' ירין כרינות ערב, ונתסוך הואן. לרוב אכר מה האמר רק ע' כ' להטעים - בתשובה יסענה המצרי - כי גם אם קיימות עדין כעיות, כגון בעית דמינים, הדורשות דיון, ייז נכוח עובדה זו להטפיע על חובת מצרים לפתוח את ההסגר על לח סואץ.

נותר למר ידגידו, בהסכמה ל אחי, כי לא הל נדי בענדה. לי י. עית הפלי ים ירין מועמים ל כימ לדעתנו כי יעיה זו יכולה למצוא י דוכי עזרתנו במסגרת ג' חוץ שלוש כללי בלבד, ו-י אין לדווד טאקנו מעורר ו-י ייני. טאק זה כל עוד אין הערבים מוכנים לחתום על חוזה שיום.

ב. אני מוסר הסברה זו כפי שניחנה לי, אולם לדעתי אין היא נוחתה את כל השניעי לג' ירין כלושק ולעמדה הנהירה של הולנד בכלל. אמרל להסביר את דעתי, וזאת גם בת דבר ליילוחין במכתבך מס. 119097/4269 מיום 14/8.

ג. ידוע לך מהדוחות הקודמים שלי, היו תרולנרים סעוניני יתור שהחלטת סועצ' בטחון בענין סואץ מבוסס לא על הפד. חוזה זביחת הנשק, אלא דוגא על הסכם קונסטנטינופול. בשיחות את' דדגישו האם והערוב, ובניקר דינגטנט, כי גלולות להיות טקס יתם לכבב תירידי בקצר לחוזה זביחת הנשק, בטער שאיז כי סמי גננין ע"י חוץ ידעו, יתכן כי דינגטנט ואתו תרולנרים האחראים לעניינינו, אטמז זכורים כך, אולי אני יסוכנע כי הנסוך תיקורי גלום הוא אחר. י מועמים נאמנו, כמו שכתבתי במכתבי לי 119097/4269 מיום 7, שלא למדוע באינטרס הערבי והסולטני. ונענבן ברובע שהתירנדים ינעטו מליה ברוה, ואף אם רק ייבינו געדנו במססוך על גביע חנאי חוזה זביחת הנשק, יוסיעו בעיני הערבים לא כירידיים כי אם כאויבים.

ד. גר בהרגשתך שאננוי העל בעמדת משרד החוץ ההולנדי נגד ע"י ראש הממשל בעניינינו. ולזם הסברה תניין. - במסגרת החוץ כאן יש שני מודחנים ורב אדריאנטה ודינגטנט. מבין הפעילים הגבוהים ג' משרד החוץ, טניהם היחידים שבו שנים בארצות ערב והמדינות וקוראים ערבים.

1. אדריאנטה טמט עד עתה מנל המהלך לענינים כלליים עומד לעזוב את המעידו ולצ'י ירין הטנה כצירי לפי ביטחו לא ילר כנראה לכדדה הערוב, אם זהו מומחה בטאיות אזור זה, כי י לאחת דאמצוה טל מורה אירופה. ידוע לי דוגא בקש סנוי מזה. חוץ מכות כספיות. ג' מהולנד אין ימסורת יל אנוי מורה חוץ למסכת לתפעידים בחוץ, י יתם ירין פרטי, ובאמצות מורה אירופה נמצב טאחונה יר, ידעתו של אדריאנטה, דבר יתור הל. אחר אתר מוענין באלה זו, גנבני יוד להוסיף שבוסן



החלפת ציר הולנד בישראל, וצו ההולנדים תחלה לשלוח את אדריאנסה במקום ון-קרנבק, אולם הוא בקש שלא יטילו עליו תפקיד זה הואיל ולא יוכל להיות אוביקטיבי כלפינו עקב אהדתו לעולם הערבי - שקול הגון, לדעתו, והגינות מצד מסד החוץ שהסכים לשקולו. בזמן האחרון נודעה לו במסד החוץ השפעה גדולה למדי. הוא היה האיש ששלח חסיד את תפקידו של הסוכיו הכללי בון בזמן העדו, ובון, כי יד ימינו של שטיקר, היה בקיץ פעמים מספר בתפקידים מחוץ להולנד.

(2) דינגמנס היה 4 שנים סמונה על עניני הצירות ההולנדיות בג'דה. ואף כי החיים בסועודיה לא היו לרוחו ולא הרגיש שם בטוב, חזר בכל זאת סוסמה וידיד לעניינים הערביים. כדאי לציין כי לפני תפקידו בג'דה ולפני כניסתו לשירות החוץ, היה זמן מסוים שקיד גבוה באינדונזיה ובחוקף תפקידו היה אחראי לענין העליה לובל של מוטלמי אינדונזיה למקומות הקדושים בסועודיה, ובגלל זאת שלחוהו בזמנו דוקא לג'דה. מוכן שגם עבודה זו קרבה אותו לחיים ולעניינים המוטלמיים.

בזמנו לתרגיש כי יחסי עם שני האנשים, גם עם אדריאנסה וגם עם דינגמנס טובים במיוחד; עובדה שהוסיפה לבטח להכנתם לבעיותינו, אולם לא ברעה מהכנתם ואהדתם לענייני ערב.

ה. השנוי שחשט בו חל עם עזיבתו של אינציגבר. אינציגבר לא היה קשור מעולם בענייני המזרח הקרוב או באינדונזיה. לפני תפקידו במסד החוץ כאן לא היה אלא בקומהאגן. את בעיותינו ובעיות המזרח הקרוב לסד לתכין רק מחוץ העבודה במסד החוץ כאן. לא רחש אהדה מיוחדת לענייני המוטלמים והשתדל לדאוג כל בעיה באורה האוביקטיבי. וכאשר עמדנו בראתה לו מוצדקת, הרי היה מבוסס וחזק למדי במסד החוץ כדי להביע את דעתו. מתליפו, ברון ון דר פלץ, הוא בעצם ידיד יוחר גדול שלנו. אף הוא היה מקיד באינדונזיה, אולם דוקא בחקופת הסריבות עם הולנד. מאד אינו אוהב את האינדונזים וכל קנאות לאומית או דתית על עמי המזרח ועם בעיניו. מבחינתנו שלנו רק הסרון אחד בדבר, והוא: בעוד שאינציגבר היה אישיות חזקה, הרי פלץ אינו אלא מקיד בינוני ללא השפעה מכרעת. אינו משמש אלא עוזר לדינגמנס, בלי שניתן לו להתלים ולהכריע.

1. יש להכין כי עמדת הולנד בענייני המזרח הקרוב נקבעת ותקבע ע"י תפקידים האחראים במסד החוץ. השפעה דעת הצבור והעתונות על סרינות החוץ היא באופן יחסי חלשה בהולנד, וכשאלות כמו שאלת המזרח הקרוב, אשר אינן נוגעות במישרין לאינטרס ולסרינות ההולנדית, נקבעות ע"י מקידי מסד החוץ כמעט ללא הפרעה. נוסף לכך, גם הסד עצמו, שטיקר, וגם עוזריו העיקריים, בון ורויכלין, שתעניינם כמובן בעיקר בשאלות החיוניות למדיניות הולנד, היינו ענין אינדונזיה, האסנה האסלונסית והאחוד האירופאי, כך שלמעשה דינגמנס הוא הקובע את עמדת הולנד כלפינו. ואף אם נדון כלומר הציר או אנכי, או שנינו יהיו, מסוהתים עם בון או וויכלין על סאלה רציניה, הרי הם נזהגים חסיד לשחף בשיחה גם את דינגמנס. גם הקשר עם כלושק בעניינינו אחר נחון בידיו של דינגמנס, כמו שכבר הדגשתי בזמנו.

2. ישנו עוד אדם אחד אשר בחוקף תפקידו בכוחו להשפיע על יחסי הולנד כלפינו, ככל כמות בשאלות המובאות בפני מוסדות או"ם, והוא פאטין, סנהל המטה לסוסרות בינלאומיים במסד החוץ. פאטין הוא קאלויניסט נאמן ובתורה סכנה רוחש אהדה לנו כאל עם התנ"ך. בדרך כלל בחוגים קאלויניסטיים בהולנד נערכות כידם שיהיה רבות על עמדה המוטסטנטיות כלפי מדינת ישראל (על גושא זה בכונתי לכתוב לכם בזמן הקרוב). כמיוחד יש ליחס לפאטין חשיבות בעניינינו בעקר להשתתפותו המסועות בעצרה במאדים, בעוד שדינגמנס בודאי ישאר כאן. אני עומד כמו בקשר, אבל עדין קשר יותר חברתי מאשר ענייני. החלטתי מעתה ואילך לבוא עמו בקשרים הדוקים יותר ולהסביר לו את בעיותינו העלויות לבוא בפני העצרת. עלה בידי לעשות זאת סבלי לפגוע בדינגמנס, בהנחה שפאטין ישתתף בעצרת, והשתלקה המטפלת בעניינינו הסכימה לדעתה. סנחתי על כונתי זו גם לציר, והוא הסכים לה.

בכרעה,

6

ד. לוי.

העקף אל: ציר ישראל, בריסל.





LEGATION D'ISRAEL

צירות ישראל

כ"ז באב, תשי"א.

29.8.51

2532 / 21 / 1/2

7

4261 / 1607 1/4  
26 / 1101 / 1/2

אל : מ ע ר

העתק : יועץ צירות ישראל, האג.

מאח : ציר ישראל, בריסל

למכתבכם מה-14 לח"ז ליועץ הצירות בהאג, עם הנידון "ציר הולנד בישראל", אשר את העתקו קבלתי, ברצוני להגיש כמה הערות. הריני שולח העתק ממכתב זה גם למר לוין והוא כמובן יוסיף משלו ובהיותו ברציפות על המקום ירחיב ויגדל ביתר שאת את השיקולים אשר בהיסוסים של ההולנדים לנקוט במדיניות גלויה ואוהדת לגבי ישראל. הנה הערותי:-

1. עוד בביקורי הראשון במשרד החוץ ההולנדי, בספטמבר 1948, לפני ההכרה דה פקטו, הוזמן להיות נוכח בביקור מר אורינס, שהיה משמש כיועץ לענייני המזרח התיכון המשרד החוץ. באותה שיחה ראשונה, בה הושמעה הערכה כבירה למבצע של ההגנה, באה לידי ביטוי בעיה הפליטים הערבים. מר אורינס העלה את השאלה, והבעיה הזאת של הפליטים, חוזרת ועולה תכופות מתוך דאגה כשיתות השונות המדיניות.

2. בכל הפגישות והשיתות לאחר-כן היתה ברורה וגלויה האהדה לענין ישראל, אבל היסוסים היו קיימים חדיר, לא רק בגלל יחסיהם עם אנגליה ועם בלגיה הקאטולית שהיו מרסנות את רצונה הטוב של הולנד, אלא גם מתוך התחשבות עם האוכלוסיה, במרכיתה הגדולה מוסלמית באינדונזיה. אין זה לגמרי מקרה שלאחרי "פחרון" בעיה אינדונזיה בדצמבר 1949, שר החוץ, מר סטיקר, הודיע לי גלויות שההכרה דה יורה לא תאחר לבוא.

3. כמובן שקיימת חמידה הסתייגות כל זמן שעמדה מסוימת עלולה להרגיז את מדינות ערב. אי אפשר לעבור על עובדה זו, לא רק שקיים שטח עצום של מיליונים קילומטרים מרובעים, המאוכלס עם עשרות מיליונים ערבים, אלא שיש גם שש מדינות אשר יהיה כוחם הצבאי איזה שלא יהיה, יש להן ששה קולות באו"ם והלא כל מיני בעיות הנובעות לכל מדינה ומדינה עלולות לעלות על סדר יומה של או"ם. הגורם הערבי כמובן מהווה שיקול רציני המרסן, אם איננו מונע בנקיטת עמדה וקו פרו-ישראלי גלויים.

לא הזנחתי אף פעם להזכיר לאנשי שיחי את חמיכתן הגלויה המאורגנת של כל מדינות ערב, באינדונזיה בזמן הדיונים להסדר הבעיה. עמדת מדינות ערב לא הצטיינה אז ביחס של ידידות להולנד. בכל זאת הגורם הערבי ממשיך לפעול. כמובן שכאשר יש אפשרות להתלות באילן גדול, כלומר להגרר או להצטרף ליזמת הגדולים, היא עושה זאת ברצון.

4. מר דינגנמנס, שהוא מנהל המדור המזרח התיכוני ושמש כחור ציר ב-Djeda (בערב הסועדית) הוא מזרחן ויודע ערבית, אבל הוא לא התאהב בערבים, לא בחרבותם, לא באורח חייהם, ולא בסדרי החברה שלהם. ייתכן שיש באחד המכתבים שלי דו"ח על שיחה שהיתה לי מזמן עם מר דינגנמנס, בה הוא חאר את הסבלות שסבל במשך זמן כהונתו בדג'דה. מיס לא היו וחשמל נעדר ואכן סעוד קבע את משכנו בריאד, במרחק של כמה מאות קילומטרים מדג'דה עיר הדיפלומטים, כדי לא לקיים מגע מיותר עם "הסמאים הזרים".



5. לפי דעתי אין ההסכנות המדיניות של הולנד, המתגלח מביימפס בפעם בעניינו, חוצאת עמדתו המשותפת או של משוא פנים של מר דינגמנס או של המנהל החדש מר רוייכלין. היא מתבארת רק ע"י ההסתהיגות הטבעית מצד מדינה בענינים שאינם נובעים בצפור נפשה, לא להסתכן יותר מדי על אף האהדה שהיא רוחשת לקו מסויים או לפתרון מסויים. כמו-כן אינני סבור שהיסוסים כאלה נובעים עכשיו מחוץ התחשבות עם העמים המוסלמים באינדונזיה. אינדונזיה המוסלמית בתור גורם לעצוב מדיניות הולנד כלפי ישראל, איננה קיימת לפי דעתי.

6. הערותי ורשמי אלו שמצאתי לנכון למסור לכם אינם מחייבים את מר לוין וברור שהוא בן חורין להביע את דעתו ולמסור את נסיונותיו הוא בכל הבעיה הזאת.

ב ב ר ה,

*מ. עמיר*

מ. עמיר.

מע/יש.

מדינת ישראל

החלף

מסוד

4261/א

חק מס'

14.8

19

מיום

סכום  
חובות  
מברק

אל

מאת

בענין

ידועה הוצאת - האסף  
מאת הוצאת  
בנין

4269/א

הוצאת לחק מס'

15.8, 51

חתימה